

DEPARTMENT OF THE INTERIOR
BUREAU OF LAND MANAGEMENT
WASHINGTON, D. C. 20246

ARCTIC FRONTIER INDIGENOUS SETTLEMENT FOR OFFICIAL REPORT

REPORT

On August 10, 1967

At the Arctic Frontiers Conference

Report made on the trip

and observations made by the author
and the author's wife, Mrs. [Name]

Report made on the trip

and observations made by the author
and the author's wife, Mrs. [Name]

Report made on the trip

and

Report made on the trip

and observations made by the author
and the author's wife, Mrs. [Name]

Report

Report made on the trip
and observations made by the author
and the author's wife, Mrs. [Name]

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.
OFFICIAL REPORT

Forty Eighth Day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 16th March 1965

The House met at Half-past Eight of the Clock.

(*Mr Speaker in the Chair*)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

SURVEY OF NAWBAT PAHAD

1315—

* 2315 Q.—*Sri Vavilala Gopal Krishnaiah (Sottannapalli):*
Will the hon Minister for Revenue be pleased to state :

- (a) at what stage the survey of the surroundings of the Nawbat Pahad stands ;
- (b) whether any encroachment was found ; and
- (c) if so, what action was taken against the encroachers ?

The Minister for Revenue (Sri N. Ramachandra Reddy):—

- (a) Nawbat Pahad and its surroundings have been surveyed, adopting the detailed town survey system under the Survey and Boundaries Act. The Survey report along with the survey record has been received in Collector's

Office from Office in-charge of the Town Survey. It will be finalized after the final check operations are completed.

(b) Yes, Sir.

(c) After the final check operations are over under the Survey and Boundaries Act, action will be taken for the eviction of encroachers.

శ్రీ చావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఇప్పటికి మూడు సంవత్సరాలనుంచి మనకు ఆనవాయితీగా వస్తున్నది ఏ సంవత్సరాలనుంచి record వచ్చినా చేయకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? ఇప్పుడు encroachments ఎవరెవరివి ఉన్నాయో, permanentగా కాకున్నా provisional గా, అర్థం అయిందా? ఆ కడుతున్నటువంటి building encroachment లో ఉన్నదా? అది ఏమైనా తెలిసిందా?

Sri N. Ramachandra Reddy : I do not have the particulars. A separate question may be put ఎవరెవరు ఉన్నారు అంటే ఎంత మంది ఉన్నారో తెలియదుగాని అక్కడక్కడ ఉన్నాయని report వచ్చినది. A Check Officer has been appointed. He will have to take into consideration the survey report and objections will have to be called for; and after hearing the objections, he will dispose of the cases.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూలు). ఈ సర్వేవల్ల నౌబత్ పహాద్ ప్రాంతం అంతా ప్రభుత్వానిదే వై) పేటవాళ్ళది కాదని report వచ్చినదా? ఇప్పుడు వచ్చిన report లో తేలిన విషయాలు ముఖ్యమైనవి చెబుతారా?

Sri N. Ramachandra Reddy :— రిపోర్టు వచ్చినది particular గా ఏమీ లేదు. There are 60 villages in the whole twin cities. Out of 60, we have taken survey immediately of 40 villages. The survey has been completed—not the whole villages; but wherever Government lands are there, survey of those areas has been completed and objections have been called for. After going through the records, the Check Officer will go into the details and he will finalise.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ. ఈ survey వల్ల Nawbat Pahad ప్రాంతం అంతా కూడా ప్రభుత్వానిదే, private వాళ్ళది కాదని, ఏమైనా

6th March, 1965]

Oral Answers to Questions 153

report వచ్చినదా? ఆ భాగం వారు దయచేసి answer చేస్తే బాగా ఉంటుంది

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి ప్రభుత్వానిది ఉన్నది Private వాళ్ళవి కూడ ఉన్నాయి.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ) Collector's office కు ఈ report ఎప్పుడు వచ్చింది? ఆ report copy తెప్పించుకొని ప్రభుత్వం చూసినదా.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి ప్రభుత్వం చూడలేదు. Because it is not yet finalised. It is only at the enquiry stage. After the enquiry of the Check Officer, then it will go to the Government. Government has not called for detailed particulars. Only survey has to be expedited—these are the instructions of the Government.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు Collector's office కు ఎప్పుడు వచ్చినదో చెప్పగలరా?

Sri N. Ramachandra Reddy : I do not have the dates.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం) ఇందులో అసలు ముంత దాచ వలసిన అవసరంపేమీ లేదు పెద్ద building ఒకటి కడుతున్నారు గ్వాలియర్ ఫోర్ట్ అని యిదివరకు చెప్పబడేది అన్నమాట అది మన స్థలం మీద కడు తున్నారా, స్వంత స్థలంమీద కడుతున్నారా? దానికి ఏమైనా పట్టా ఉన్నదా లేదా అనేది యిదివరకు చర్చవచ్చినది కనుక దానిని పురస్కరించుకొని యిది వస్తున్నది. కనీసం అదిదృష్టిలో పెట్టుకొని దాని సంగతి ఏదైనా House కు ఎప్పుడైనా తొందరలో చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి. అది చూడాలి. Without going into details, I cannot tell offhand

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు: Government land మీద పెద్ద building కడుతున్నారు. కట్టిన తరువాత remove అవడం కష్టం, compensation యివ్వడం కష్టం. ఇంత చిక్కుతో కూడుకట్టుకుంటుంటే సమస్య pending గా ఉన్నప్పుడు అవలు విషయం గవర్నమెంటు ఎందువల్లా తెలుసుకోలేదు?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి గవర్నమెంటు land మీద కట్టినారు అని నిర్ధారణ ఎక్కడ అయినది? ఒకవేళ గవర్నమెంటు land మీద కట్టినట్లయితే దానిని వాస్తవంగా ఆలోచన చేయవచ్చు కట్టినారా లేదా అనే విషయం కూడ ప్రభుత్వానికి యింకా తెలియదు అది final అయిన తరువాత encroachment అవునో కాదో అప్పుడు తేలుతుంది

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు నిర్ధారణ కాలేదు కనుకనే కట్టారో లేదో అనుమానం తీర్చుకోడానికి inquisitiveness అయినా ప్రభుత్వానికి ఉండి ఉండాలింది అందువల్ల కట్టారా లేదా అసలు ఆ విషయం report చూడాలనే కుతూహలం కూడ లేకపోవడానికి కారణం ఏమిటి?

Sri N. Ramachandra Reddy Unless the final report is received. There is scope in rules that objections will be called for and their records will have to be looked into. After going minutely into the details of the record and the patta and as to for how many years it is in their possession,—whether they are paying any land revenue, what is their title, proprietary right—all these things will have to be taken into consideration.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—Since how many years is this pending ?

Sri N. Ramachandra Reddy :—Survey was undertaken only recently and as you know, records were not properly maintained in the twin cities of Hyderabad and Secundrabad This will take some time. This is a new survey. Even according to Non-agricultural Tax Act also the whole city has to be surveyed and it will take some time.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు Whole city survey చేయాలని అంటున్నారు. అది non-agriculture tax కు మరో దానికి ఇక్కడ Government land అనే అనుమానం ఉన్నచోట ఒక పెద్ద building కడుతున్నారు దానిని ఆపుచేయాలనేటటువంటి విషయం లేకపోయినట్లయితే యిది ఎట్లా అవుతుంది? అందుచేత దీని విషయాన్ని ప్రత్యేకంగా చెప్పమని అడుగుతున్నాను. I am not speaking of the whole city?

Sri N. Ramachandra Reddy :— I cannot say offhand. I have to call for the particular report; then only I will be in a position to say anything.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల) : అసలు corporation కు ఒక land register అంటూ ఉన్నదా? ఈ ఊళ్ళో ఆ register లో ఈ భూమి Government land అని వ్రాసి ఉన్నదా? ఉన్నట్లయితే దాని area ఏమాత్రం వ్రాసి ఉన్నది ఇదివరకు మీ notice కు వచ్చినప్పుడు enquiry చేద్దామని గవర్నమెంటుకు పదైనా ఉద్దేశ్యం పుట్టి అక్కడ ఉన్నటువంటి వారికి, కడుతున్నవారికి పమైనా నోటీసులు జారీచేశారా? లేకపోయినట్లయితే యిళ్ళు అన్నీ కట్టుకొన్న తరువాత నోటీసులు యిస్తారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి : Last point ఏమిటి?

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱ వెంకటేశ్వర్లు : మనం చూస్తూ ఉండగానే యిళ్ళు కట్టుకొన్న తరువాత Government land అవునా కాదా అని ఆసుమానం వచ్చినప్పుడు వాళ్ళను కట్టుకొనేందుకు .permission కార్పొరేషన్ వారు యిస్తూ, గవర్నమెంటువారు ఊరుకున్నట్లయితే తరువాత పమైనా చర్య తీసుకోగలరా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి : Corporation వారు చూచుకోవాలి. Title యివన్నీ చూసిన తరువాతనే permission యివ్వవలసి ఉంటుంది. It is their look-out when they give permission. It is within the purview of the Corporation.

శ్రీ సి బాలిరెడ్డి (పులివెందుల) : Nawbat Pahad సరించి సంచీవరెడ్డిగారు Chief Minister గా ఉండగా యంతకు ముందు జరిగింది— తొందరగా survey చేయిస్తామని అసెంబ్లీలోనే చెప్పారు. 2, 3 రోజులలోనే reply యిస్తానని చెప్పినారు ఇది వాస్తవమేనా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి : రెండు మూడు రోజులలో సర్వే ఎట్లా అవుతుంది? Survey తొందరగా చేయిస్తాము అన్నాము కనుకనే సర్వే ఆయి పోయింది report కూడ వచ్చినది. మిగతా procedure— It will have to be gone through.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి (భువనగిరి) : సర్వే రిపోర్టు కలెక్టరుగారికి చేరింది అంటున్నారు. ఎప్పుడు చేరింది అంటే తెలియదు అంటున్నారు. గత రి పెషన్స్ లో యిది వస్తున్నట్లు ఉంటే పార్లమెంటువరకు చేయిస్తాము అని ఈ విధంగా అభయం యిచ్చి, వ్రాసి వచ్చిన తరువాత అయితే పార్లమెంటు కలెక్టరుగారికి సంబంధ report వైవా తెప్పించుకొని ఎందుకు చూడలేదు. చిర్రత్తం ఎందుకు చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి నిర్ణయం ఏమి చేయడం లేదు There is no finality Final అయిన తరువాత చేసుకోవచ్చు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం Finalize అక్కరలేదుగాని ఇప్పుడు వచ్చిన report లో ఈ area అంతా గవర్నమెంటుది అని వ్రాసి ఉన్నదా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి Government area గాక అక్కడక్కడ private areas కూడా ఉన్నాయి కొన్ని complaints కూడా ఉన్నాయి కొంత అక్కడక్కడ encroachment కూడా ఉన్నది, Report ఉన్నదిగాని particulars ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయి అనేది తెలియదు.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు Building కడ తున్న ఆ particular area గవర్నమెంటు area అని వ్రాసి ఉన్నదా?

Sri N. Ramachandra Reddy:— It will have to be looked into. I have not seen the report.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం) మంత్రిగారు (b) భాగానికి చెపుతూ encroachments ఉన్నాయని ఒప్పుకున్నారు. ఉన్నాయన్న తరువాత encroachment యొక్క విస్తీర్ణం ఎంత? ఎవరెవరు అనేదికూడా వారి దగ్గర ఉండి ఉండాలి మంత్రిగారి జవాబులోనే అది final కాలేదు కాబట్టి యిప్పుడు ఏది చేయలేదు అని చెబుతున్నారు Building కడు తున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది Final అయ్యేలోపలనైనా stay order ఇచ్చి దానిని ఎందుకు దర్బాస్తు చేయలేదు ఈ (బి) భాగంలో ఆ విస్తీర్ణము ఎంత? ఎవరెవరు ఉండెడిది ఎందుకు information అందలేదు?

Sri N. Ramachandra Reddy:— Without going into the title and other things, it is not correct to stop it immediately.

శ్రీ నావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య అసలు ప్రశ్న దానికి సంబంధించినదే. city అంతా అడగలేదు. నౌబత్ వహాద్ ప్రక్కన ఉన్నటువంటి encroachments సర్వే అయినాయా అని అడిగాము. దానికి information లేదు అన్నారు. సంకీర్ణ రెడ్డిగారు నౌబత్ వహాద్ inaugurate చేస్తూ చెప్పారు. దీని ప్రక్కన encroachments ఉన్నాయి వీటినన్నిటిని తొలగించాలి అని చెప్పారు. రామచంద్రారెడ్డిగారు title decide అయ్యేదాకా చెప్పము అంటారు. Doubtful గా ఉన్నది. ఆ doubt ను clear చేసుకోవడం అంటే—గవర్నమెంటు recomend అన్నీ వారికి అనుకూలంగా create చేసిన తరువాత ఇప్పుడు వచ్చి వారిచేతికి పోయిందని చెప్పడానికి ఉద్దేశ్యమేమిది?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి ఏమి ఉద్దేశ్యమండి నాకేమి అర్థం కాలేదు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే— ఇప్పుడు ఎవరైతే రాజాగారు కడుతున్నారో వారు యిదివరకు సంజీవరెడ్డిగారికి వ్యతిరేకమైన group లో ఉన్నారు ఆ నాడు అది encroachment అని సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పారు వారు ఆ తరువాత వచ్చి కాంగ్రెసు పార్టీలో ఈ మురాలిలో చేరారు చేరిన తరువాత యిది encroachment ఆవునో కాదో చెప్పము అంటున్నారు రామచంద్రారెడ్డిగారు ఏమి అంటున్నారు అంటే— details వచ్చినాయి గాని, ఆ details అన్నీ మాకు తేటపట్టికి చాల time పడుతుంది వారు titles అన్నీ decide అయిన తరువాత చెపుతాము అంటున్నారు ఇవ్వాలి provisional గా దానిలో ఏమి ఉన్నది? అది చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి అవసరమైనటువంటి దానిని ఇంపోజ్ చేయడం న్యాయం కాదు సంజీవరెడ్డిగారి గ్రూపుకు వ్యతిరేకం లేదు, ఫర్ లేదు.... దానికి సంబంధం లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఉన్నది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి లేదు, దయచేసి వినండి. ఎంక్వైర్ మెంట్స్ వున్నవో, లేవో ఎంక్వయిరి చేయిస్తామన్నారు. I am requesting the Minister for Revenue to send for the preliminary report which the Collector has got and look into it.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ ఇప్పుడు వచ్చిన రిపోర్టులో ఎన్క్వైర్ మెంట్స్ గా ప్రమోదువరచబడినవారు ఎవరు వున్నారు? ఇప్పుడు కార్పొరేషన్ ఏరియాలో కార్పొరేషన్ చట్టంక్రింద ఏ బిల్డింగు కట్టుకోవలసి వచ్చినా, దాని టైటిల్, మిగతావన్నీ పరిశీలించిన తరువాత వారు కన్స్ట్రక్షన్ కు పర్మిషన్ యిచ్చవలసివచ్చిన అవసరమున్నదిగా, ఆ విధంగా టైటిల్ యింకా డిస్ పూబ్ లో వున్నప్పుడు వారు కన్స్ట్రక్షన్ carry on చేస్తుంటే, ముందు కార్పొరేషన్ వారికి హా తెలియబరచి, అక్కడనుండి కన్స్ట్రక్షన్ నిలుపుదల చేయబాదిస్తే ఇంకా ప్రభుత్వ మేమైన చర్యలు తీసుకున్నదా, ఆ విషయం తెలుసా?

Sri N. Ramachandra Reddy :—The Chief Minister has already answered. The matter has to be looked into.

శ్రీ ఎ రామచంద్రారెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగారు కలెక్టరుగారి నుండి ఆ రిపోర్టు తెప్పించుకోవలసినది అని తెవెన్యూమంత్రిగారికి సలహా యిస్తున్నారు. ఈ సెషన్ యింకా వదిలేను రోజులు జరుగుతుంది, కనుక దానికి సంబంధించిన వివరాలన్నీ అందించవలసినదిగా తమరు ఆదేశం యివ్వవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

Sri N. Ramachandra Reddy :—I will look into it and place the information on the Table of the House. I will call for the Collector's papers. I will look into it and I will place it here. The details I can place before the end of the session.

Mr. Speaker :—They are not particular about other encroachments; They are particular about one encroachment.

Sri N. Ramachandra Reddy :—I said. . . I will place the information about the encroachments that are there

Mr. Speaker :—They are not worried about the other encroachments,

Sri N. Ramachandra Reddy :—If they are not worried, I am worried about other encroachments.

Mr. Speaker :—What I am saying is, there is one building on the top of hill which is attracting everybody's attention. The result is they are saying . . . The site where this Raja is constructing the building—does it belong to the Government or is it his own private property. If that is answered, I do not think that they are going to put any further supplementaries or worry about other things. This thing has been coming for the last two years.

Sri K. Brahmananda Reddy :—While it is so, Government will have to see whether this one is an encroachment and whether there are other encroachments also. Government is interested in protecting its own property. What the preliminary report is

అది చూసి, ప్రెలిమినరీ రిపోర్టు చూసిన తర్వాత, టెక్నరుకు వచ్చినా, దానిలో వున్నంతవరకు మేము మనవి తేస్తాం ఫైనల్ గా చెప్పలేము Is there any cloud over it or not? అనేది చెప్పగలముగాని, ఫైనల్ గా వేరియన్ స్టేజెస్ వున్నవి అందువలన మినిస్టర్ గారు ప్రెలిమినరీ రిపోర్టు ఎందుకు చూడలేదు, యిన్నిసార్లు యిదివరకు ప్రశ్న వస్తున్నది? అనే సందర్భం వచ్చింది కాబట్టి—

The Collector seems to have received it. He will send for it, look into it and inform the House.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య దీనిలో యింకొక పాయింట్ కూడా వుంది ఎదురుగా అగువడుతున్న ఇల్లు వారు కట్టుకుంటుంటే మాట్లాడడం లేదు తక్కిన ఇళ్లను ఊడబెరిస్తున్నారు అందువలన దానిపై మేము కాన్ సెన్ ట్రేట్ చేయడం, దానికి సంబంధించి వున్నది యీ సమస్య అంతా చిన్న చిన్నవి ఖాళీచేయిస్తున్నారు వారికి నోరులేదు, చెప్పకునే చోటు లేదు. వీరు గవర్న మెంటులో వలకుబడి గలవారు, అందుచేత కదల్చడానికి పిలువలేదు. అందువల్ల దీనిపై ప్రెస్ చేస్తే తక్కినవన్నీ వస్తాయి

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి ఎక్కడ పోయిందో, అది వారికి తెలుసేమోగాని నాకైతే తెలియదండి

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు గవర్న మెంటు చాలా ఇంటరెస్టు తీసుకుంటున్నది. తన పార్టీని రక్షించుకొనడానికి అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. నిజంగా ఇంటరెస్టు తీసుకున్నట్లయితే — అది అవునో, కాదో అని అందరికీ అనుమానమే ఎంక్రోచ్ మెంటు వున్నదని అందరికీ అనుమానమే. అలాంటప్పుడు, దానిని స్టే చేయకుండా అటువంటి అవకాశం వున్నప్పుడు ఎందువలన ఏవిధమైన చర్య తీసుకోలేదు యింతవరకు?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి చర్య తీసుకోవడం కాదు, తమకు దీని బ్యాగ్రౌండ్ తెలియదు. సికిందరాబాదు, హైదరాబాదులలో యిదివరకు ఎప్పుడూ సర్వే జరగలేదు. అనేకచోట్ల ఎవరెవరో ఎక్కడో కట్టుకున్నారు. వారికి అస్తి వున్నదో, లేదో, హక్కు వున్నదో, లేదో. అందుకనే సర్వే శాంక్షన్ చేయడం, సర్వే శీఘ్రంగా జరగమని చెప్పడం, Both the twin cities . at one time it looked as if.. ఎవరు పోలిషన్ చేసుకుని ఎక్కడ ఇళ్లు కట్టుకుంటే వారిదే అనే సందర్భం కూడా వచ్చింది. కొన్ని కోర్టుకు కూడా పోతే, వారెవరో, తహసీల్దారు దగ్గరనుంచో. ఎవరివద్ద నుంచో

చిట్ ప్రొడ్యూస్ చేయడం, కోర్టులో వారు సక్సిడ్ కావడం కూడా మనకు తెలిసినదే అందుకని సర్వే చేయమని చెప్పాము స్టాఫ్ ను వేశాము. సర్వే శీఘ్రంగానే చేస్తున్నారు అప్పుడు మనకు కలెక్టుగా తెలుస్తుంది. గవర్నమెంటు ప్రావర్తీ ఏమిటి, కాసిది ఏమిటి అనేది.

SHIFTING OF SUB-REGISTRAR'S OFFICE TO KOTHAGUDEM

1316—

* 2016 Q.—*Sarvasri P. Satyanaraya and K.L. Narasimha Rao (Put by Sri A. Ramachandra Reddy)*—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to shift the office of the Sub-Registrar, Yellandu to Kothagudem in Khammam district ;

(b) if so, when will it be shifted ; and

(c) Whether the Government would consider weekly visit by the Sub-Registrar to Kothagudem until a final decision is taken in the matter ?

Sri N. Ramachandra Reddy :— (a) Yes, Sir,

(b) A decision to shift the office will be taken soon after accommodation is secured.

(c) The proposal is being examined.

PROMOTIONS OF J. Es AND SUPERVISORS

1317—

*3581 Q.—*Sri K. Govinda Rao (Put by Sri S Vemmayya)*.—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) the basis on which the promotions will be made from Junior Engineers and Supervisors working in Public Works Department to the posts of Assistant Engineers ; and

(b) how many Junior Engineers and Supervisors were promoted as Assistant Engineers in the month of October, 1964 in our State ?

The Minister for Public Works (Sri A. C. Subba Reddy):—

(a) Appointment to the category of Assistant Engineers shall be made by direct recruitment and recruitment by transfer of Junior Engineers and Supervisors, including Draughtsmen, Special Grade and I Grade, in the ratio of 2:1, Junior Engineers shall have put in 5 (five) years of service for appointment by transfer as Assistant Engineers. Supervisors possessing the Upper Subordinate of the College of Engineering, Guindy, or L.C.E Diploma or any equivalent qualifications shall have put in 10 (ten) years service to be eligible for appointment by transfer as Assistant Engineers. Such of the Supervisors promoted from the category of Overseers and possessing the Upper Subordinate of the College of Engineering, Guindy, or L. C. E, shall have put in 15 years service to be eligible for promotion as Assistant Engineers and those possessing the Lower Subordinate qualification shall have put in not less than 20 years' service.

(b) 51 Junior Engineers and 3 Supervisors have been promoted as Assistant Engineers, Public Works Department, in the month of October, 1964.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య సీనియారిటీ మెయిన్ తెయిన్ చేశారా; మెరిట్ మెయిన్ తెయిన్ చేశారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి రెండూ మెయిన్ తెయిన్ చేశారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: రెండింటితో దేనికి బాలెన్స్ ఎక్కువ వుంది?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి: Seniority - cum-efficiency కూడా వుండాలి.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం: అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్లుకు డై రెక్టు రిట్రాక్ట్ మెంటు చేస్తామనే రూల్స్ వుట్టి ఎన్నాళ్ళయింది?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి ఎప్పటినుండో ఉన్నది మద్రాసు రాష్ట్రం నుండి ఉన్నది ఇటీవలివరకు మన రాష్ట్రంలో లేదు ఇక్కడకూడా ఆవిధంగా చేయవలయునని పుద్గేశపడి అప్లి కేషన్స్ కాలిఫర్ చేయడం జరిగింది

శ్రీ యస్ వేమయ్య డైరెక్టు రిక్రూట్ మెంటుకు ఎంత పర్సెంటేజ్ యిస్తారు? పోతే, B Es కాని మాపర్ వైజర్స్ ఉన్నారు వారికి గ్రేడ్-1, స్పెషలు గ్రేడ్ యివ్వడానికి ఏ విధంగా ఆలోచిస్తున్నారు?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి 2 2 1.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు జూనియర్ ఇంజనీరుగా ప్రారంభించి నప్పుడు next promotion Post అసిస్టెంటు ఇంజనీరు దానికి డైరెక్టు రిక్రూట్ మెంటు ఎప్పుడైతే పెడతామో అప్పుడు జూనియర్ ఇంజనీర్స్ కు ప్రమోషన్స్ లో ఉండే ఉత్సాహం, అవకాశాలు పోతాయి కాబట్టి అసిస్టెంటు ఇంజనీర్స్ గా డైరెక్టు రిక్రూట్ మెంటు పెట్టడం మంచిది కాదేమో పునరాలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి పునరాలోచించడం మంచిది కాదు. ఇదే ఖాలా మంచిది. ఎఫ్ సి యన్ సి అవసరం అనుకున్నప్పుడు యీ విధంగా చేయడం కూడా అవసరమవుతుందండి,

శ్రీ యం రామగోపాలరెడ్డి (మైదారం) ఇప్పుడు ఎవరినైతే promote చేస్తున్నారో— సూపర్ వైజర్స్, అప్పర్ సబార్డినేట్ సివిల్ ఇంజనీరింగు పాస్ అయిన వారిని— వారు B. E. pass అయిన వారితో సమానమైన efficiency కలిగి వున్నారా?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి ఎఫ్ సి యన్ సి నండి; పావం, వారిని కూడా చేయవలసిందే గదా. ఎఫ్ సి యన్ సి అయినవారు చాలా మంది ఉంటారు వారిని కూడా తప్పకుండా చేస్తున్నాం

శ్రీ టి. కె. ఆర్ శర్మ. సీనియారిటీని నిర్ణయించడం సుఖభాగం మరి మెరిట్ ను నిర్ణయించడానికి ఏ ప్రాతిపదికలు వున్నాయి?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి: చాలా ఉన్నాయి. దీనిలో చాలా సూపర్ వైజింగ్ అథారిటీస్ ఉన్నాయి బోర్డు ఆఫ్ ఛీఫ్ ఇంజనీర్స్ కూర్చుంటారు. అందులో అది కూడా పై సత్ కాదు. ఇవి టెక్నికల్ ప్రమోషన్స్. పర్మనెంట్ చెయ్యాలంటే సర్వీసు కమిషన్ ఉన్నది. ఆ ప్రకారం తీరుతుంటుంది.

16th March, 1965]

Oral Answers to Questions 163

శ్రీ పి గున్నయ్య (కొత్తూరు) ఈ విధంగా ప్రమోట్ చేయబడిన వారిలో హరిజనులు ఎంతమంది ఉన్నారండి?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి వేరే ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను

శ్రీ పి జావయ్య (తిరువూరు) యల్ సి పాస్ అయిన వారిని సూపర్ వైజర్స్ గా తీసుకుంటారా, లేక ఒవర్ సీర్సుగా వుండాలా మొట్టమొదట?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి దానిని గురించి యిక్కడేమీలేదు ఆ రూలు అంత బాగా తెలియదు.

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు (తవనంపల్లె) ఎఫిషియన్సీ అంటే హయ్యర్ అధారిటీస్ యొక్క డిస్క్రెషనరీ పవర్ కదా?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి తప్పకుండా.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వరులు అసిస్టెంటు ఇంజనీర్సును డైరెక్టు రిక్రూట్ మెంటు చేస్తామన్నారు వీరిని సెలెక్టు చేసేది పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనేవా లేక వేరే బోర్డు కాన్స్టిట్యూట్ చేశారా?

శ్రీ ఎ, సి. సుబ్బారెడ్డి ఏ పోస్టు అయినా ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ డైరెక్టుగా అప్పాయింట్ చేస్తారు తెంపారరీగా అప్పాయింట్ చేస్తుందిగాని అల్టిమేట్ గా పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనే చేయవలసి వుంటుంది

Sri Pullalamarri Venkateswarlu: My question is not answered. అల్టిమేట్ గా చేసేవిషయం అడగలేదు. అసిస్టెంటు ఇంజనీర్సు డైరెక్టు రిక్రూట్ మెంటు ఏర్పాటు చేశారు దానికి సెలెక్షన్ ఆధారితీ ఎవరు?

Sri A. C. Subba Reddy: Without asking for it, it is the Public Service Commission.

శ్రీ వావీలాల గోపాలకృష్ణయ్య గెజిటెడ్ పోస్టులకు మాత్రమే పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనుకు ఫర్మిషన్లు అప్పిట్టుగా తెప్పారు. మరి అసిస్టెంటు ఇంజనీర్సు పోస్టు గెజిటెడ్ కాదు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి అసిస్టెంటు ఇంజనీరు పోస్టు గెజిటెడ్. మదీరీను గవర్న మెంటుమంచి కూడ గెజిటెడ్.

శ్రీ ఎస్ పేమయ్య డైరెక్ట్ రిక్రూట్ మెంటు 221 అని చెప్పారు. డైరెక్టుగా వచ్చినవారు--- జూనియర్ ఇంజనీర్స్ ఓ ఇ. చదివివుంటారు. కొత్తగా వచ్చేవారు ఓ ఇ చదివివుంటారు డైరెక్ట్ రిక్రూట్ మెంటులో తీసుకుంటే సర్వీసులో పున్నవారికి బాధగా వుంటుంది డిపార్టుమెంటులో పనిచేసేవారికి ఆ రేషియో పెంచడానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేయకూడదు? డైరెక్టుగా వచ్చేవారికి కొంత తగ్గిస్తారా?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి ఎంతమంది గ్రాడ్యుయేట్స్ కు యివ్వాలి. ప్రమాటీ డ్రాఫ్ట్స్ మన్ కు ఎన్ని యివ్వాలి-- ఇవన్నీ ఆలోచనలో ఉన్నాయి. అయితే నేను ప్రస్తుతం వున్నది చెప్పాను.

**DEARNESS ALLOWANCE TO THE EMPLOYEES IN
ELECTRICITY BOARD**

1318—

* 330 (4331) Q.—*Sarvasri P. Rajagopal Naidu and G.C. Kondiah (Nellore)*— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

whether the recent increase of Dearness Allowance will apply to the employees in Electricity Board including the work-charged employees?

Sri A. C. Subba Reddy :—The increase in the Dearness Allowance of Rs. 5/- sanctioned in G. O. Ms. No. 58, Finance, dated 25-2-1964 would apply to the employees in the State Electricity Board other than the workcharged employees. Government have since issued orders in G. O Ms. No 2306, P. W. D., dated 31-10-1964 sanctioning an increase of Rs. 5/- per mensem in the Dearness Allowance of the workers belonging to the workcharged establishment also with effect from 1-9-1964 and the work-charged employees of the State Electricity Board too will be entitled to this increase in Dearness Allowance.

REVISED PAY SCALES TO THE ELECTRICITY
WORKERS OF SILERU PROJECT

1319—

* 1554 Q.—*Sri V. K. Audinarayana Reddy (Put by Sri S. Vemayya)* :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the revised scales recommended by the Hanumantha Rao Committee are not implemented in case of the Electricity workers of Sileru Project; and

(b) if not, whether the Government will take steps to implement the same in the case of workers of Sileru Project ?

Sri A. C. Subba Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) There is now no such proposal under the consideration of Government.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఇదివరకు యీ సభముందుకు వచ్చింది. ట్రీబ్యూనల్ అవార్డుకూడ జరిగింది అలో చిస్తున్నామని చెప్పారు ఏమీ ఇవ్వము అని ట్రీబ్యూనల్ అవార్డు ప్రకారం డిసైడ్ చేశారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : వాసుమంతరావు కమిటీ విషయంలో హైకోర్టుకు పోయింది ప్రభుత్వం

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : వాసుమంతరావు కమిటీ రావడం ఇది ఇంప్లిమెంటు చేయడంకోసం -- చేయకపోతే -- ట్రీబ్యూనల్ కేయడం జరిగి ట్రీబ్యూనల్ కూడ అవార్డు ఇచ్చింది రెండు ఏండ్లు అయినా ఇంప్లిమెంటు కాలేదు. అందుచేత వారు కోర్టుకు పోయారు ప్రభుత్వంవారు -- సాన భూతితో అలో చిస్తామని క్రిందటిమారు వారు చెప్పారు

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : ప్రభుత్వం కోర్టుకు పోయింది. It is in favour of the workers and the Government has gone to the Court.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ట్రీబ్యూనల్ ఇచ్చిన అవార్డులు అన్వాయంగా వున్నాయని ఎన్ని కేసులలో ప్రభుత్వంవారు హైకోర్టుకు వెళ్ళారు ?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి ఇండస్ట్రీయల్ వర్కర్స్ అని ట్రేబ్యునల్ ఫ్రైండింగ్ ఇచ్చింది వారు ఇండస్ట్రీయల్ వర్కర్స్ కాదు అని ప్రభుత్వం మోక్షోర్థుకు వెళ్లింది.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వరులు వర్కర్స్ కు అడ్వాన్సేజీ వచ్చేటట్లుగా ట్రేబ్యునల్ అవార్డులు ఉంచే దానిని కాదనడానికి ప్రభుత్వం మోక్షోర్థుకు పోవలసిన కార్మిక వ్యతిరేక విధానం ఎందుకు చేబట్టింది ?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి ప్రభుత్వానికి యివ్వాలనే ఉద్దేశం. But they must balance the budget. వారికి యిచ్చినందువల్ల పెద్ద నష్టం లేదు అయినా, ట్రేబ్యునల్ ఫ్రైండింగ్ యిచ్చిన తరువాత ఆ ఫ్రైండింగ్ కరెక్టు అవునా కాదా అని కనుక్కోడానికి ప్రభుత్వం మోక్షోర్థుకుపోయింది

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు వర్కర్స్ అంటే కాదు అని మోక్షోర్థుకు వెళ్ళారు ఉద్యోగస్థులతోపాటు సమానంగా జీతభత్యాలు యివ్వమంటే నిరాకరిస్తారు ఎందువల్ల ?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి. వర్క్ ఛార్జిడ్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంటు అంటే ఆ వర్కుకు సంబంధించి అని తెలుస్తుంది. కంటిన్యూ కావాలని ఒక వర్కుకు ఇంకొక వర్కు వేసుకుంటారు కాని స్క్రీన్ ప్రింట్, స్పీకింగ్, ఏ వర్కుకు ఆ వర్కు సంబంధించి వుండాలి ఆ వర్కు కాగానే వారిని పంపించేయాలి. అందువల్లనే ఈ ట్రబుల్ వస్తోంది. ఒక పబ్లికోనం వేసుకున్న వర్క్ ఛార్జిడ్ వర్కుర్సును ఆ వర్కు కాగానే డిజ్ బాండ్ చేయాలని ఎందుకు అర్థం యివ్వకూడదని ఆలోచిస్తున్నాము.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం వర్క్ ఛార్జిడ్ అవునా కాదా అనే క్వశ్చను రాలేదు. ఆపరేషన్ నైడున వర్కుర్సుకు కన్ స్ట్రక్షన్ నైడున ఉన్న వర్కు ట్టుకు వచ్చిన డిఫరెన్స్ యిది. ఇద్దరికీ యివ్వవలసిందని ట్రేబ్యునల్ అవార్డు యిచ్చింది.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి. వారడిగిన ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పాను. ఇది వేరే ప్రశ్న వర్క్ ఛార్జిడ్ వర్సన్ ఆల్ దిజ్ పీపుల్ - ఆ పర్సెక్యూటర్ స్కిము క్రింద - ఇండస్ట్రీయల్ వర్కర్స్ క్రింద హనుమంతరావు కమిటీ రిపోర్టుక్రింద వస్తారా రారా అని ప్రభుత్వం ఆలోచించినప్పుడు వాళ్లు రారు అని వచ్చిన తరువాత ఇది చేశారు మొన్నటి రూలు 6, రూలు 9 కూడ యీ వర్కుర్సుకు ఇవ్వవలసింది అని కాబినెట్ డిసీషన్ తీసుకున్నాము బహుశః ఇక ఇంప్లిమెంటు అవుతుంది.

16th March, 1965]

Oral Answers to Questions 167

శ్రీ ఎం. రాంగోపాలరెడ్డి ట్రైబ్యూనల్ యిచ్చిన ఆవార్డు ప్రకారం ఇస్తే వైకం ఎంత ఎక్కువ అవుతుంది?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి నా దగ్గర ఆ ఇన్ ఫర్మేషను లేదు.

*ABSORPTION OF WORK-CHARGED CADRE
INTO THE O. S. S CADRE*

1320—

* 2056 Q.—*Sri D. Seetharammiah (Put Sri S. Vemayya):—*
Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:

(a) what is the percentage of workcharged cadre to be absorbed into the O. S. S. Cadre under the State Electricity Board;

(b) the number of vacancies in O S S Cadre in the year 1962-63, 1963-64, and 1964-65 and the exact number of workcharged persons absorbed into O S S cadre during each of the above three years; and

(c) whether all the work-charged employees who have put in a service of three years and more will be made permanent?

*Sri A. C. Subba Reddy:—*The answer is placed on the Table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

(a) 33% per cent

(b) No. of vacancies in O. S. S cadre.	No. of workcharged personnel absorbed into O. S. S. cadre.
---	--

1962-63.	705	348
----------	-----	-----

1963-64.	411	235
----------	-----	-----

1964-65.	396	194
----------	-----	-----

(c) The workcharged establishment is a purely temporary establishment, the posts of which are created for a

specific work and the services of the personnel are terminated soon after the work is over. But, as a sort of incentive, they are transferred and posted in some other work spots, where their services are required. As the workcharged establishment is not a permanent one, the personnel are being considered for absorption into the O S S. establishment against the quota of vacancies allotted, viz 33½ percent. Only such of the members of the workcharged establishment, who satisfy the educational qualification and age limits prescribed for members of the O. S. S. establishment, are considered for absorption. In exceptional cases, however, relaxations are being granted to enable the workcharged personnel being considered for appointment in the O. S. S. posts.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య సి లో in exceptional cases, however, relaxations are being granted అన్నారు ఎక్స్‌ప్లెన్‌ట్ కేసెస్ అంటే ఎటువంటి స్వభావం కలిగి ఉండాలి? ఎన్ని యిస్తున్నారు?

శ్రీ ఎ సి. సుబ్బారెడ్డి ఎక్స్‌ప్లెన్‌ట్ క్రింద ఎన్ని యిచ్చారో సమాచారం లేదు. ఎక్స్‌ప్లెన్‌ట్ అంటే - థర్డ్ ఫారం కాండిడేట్ ఉండాలని రూల్స్ లో ఉంటుంది. సెకండ్ ఫారం చదివి ఉంటాడు, పది వన్నెం పు సంవత్సరాల సర్వీసు ఉంటుంది, అటువంటివారికి ఎక్స్‌ప్లెన్‌ట్. ఎడ్యుకేషనల్ క్వాలిఫికేషన్స్ అండ్ ఏజ్. ఆపాయింట్ మెంట్ టైములో - కొంత ఏజ్ జాస్తి ఉంటుంది ఆ ఏజ్ జాయిన్ అయినప్పుడు ఉండా లేదా అని చూచి యిస్తారు.

THEFT OF ELECTION FILE OF PERUSOMULA PANCHAYAT

1321—

* 2484 Q.—*Sri S. Jagananadham (Put by Sri P. Raja Gopal Naidu):—*Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the election file with all nominations relating to Perusomula village Panchayat in Koilkuntla taluk, in Kurnool district was stolen away from the Block Development Officer, on 19-5-1964;

16th March, 1965]

Oral Answers to Questions 169

(b) whether elections were conducted to that village panchayat ; and

(c) whether the file was traced out subsequently ?

The Minister for Panchayati Raj (Dr. M. N. Lakshmi narsayya) :

(a) Yes, Sir. The theft occurred on the night of 18-5-64.

(b) Yer, Sir. Elections were conducted on 16-6-64.

(c) Not yet been traced.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఎలక్షనులకు సంబంధించిన ఫైలు ఎలక్షనుకు ముందు పోయింది అంటున్నారు అయితే ఎన్నికలు ఎట్లా జరిగాయి ?

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : నామినేషన్స్ ఫైలు చేసిన రాత్రి థెఫ్ట్ జరిగింది సబ్స్క్రిప్ట్ గా నామినేషన్స్ కార్ఫర్ చేసి ఎలక్షనులు జరిపారు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : పాత నామినేషనులే వచ్చాయా ? కొన్ని కన్ వాలిడ్ అయిపోవడం జరిగిందా ?

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఈ కేసు హైకోర్టులో ఉన్నది. నబ్ జడిస్ ఎంతవరకు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : రికార్డు థెఫ్ట్ జరిగింది, అన్నారు. పోయిన నామినేషన్లు కాగితాలలో - అన్ని నామినేషనులు మళ్ళా వచ్చాయా ? లేకపోతే డిస్ క్వాలిఫై అయితే వారు మళ్ళా నామినేషన్లలో చేర్చుకున్నారా ?

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : పాత నామినేషన్స్ పైన ఎలక్షన్స్ జరిపించారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : కాగితాలు పోయాయి, మళ్ళా నామినేషన్స్ వేయమన్నాము అని చెప్పారు. ఇప్పుడు మళ్ళా పాత నామినేషన్స్ ఫైదనే ఎలక్షనులు జరిగాయంటున్నారు.

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : పాత నామినేషన్స్ వారే మళ్ళా నామినేషన్స్ దాఖలు చేయమని చెప్పాము.

*DELAY IN PAYMENT OF SALARIES TO THE ELEMENTARY
SCHOOL TEACHERS*

1322—

* 101 (2688) Q.—*Sri M Pitchaiah (Put by Sri S. Vemayya)* :—Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Elementary School Teachers in Sithampeta Block, Srikakulam District have not been paid their salaries for the months of July, August, September, October and November, 1963 ; and

(b) if so, the reasons for the delay ?

Dr. M. N. Lakshminarasayya :—

(a) The salaries for the month of July and August, 1963 were paid in December, 1963 ; the salaries for the months of September and October, 1963 were paid in January, 1964 and the salaries for the month of November, 1963 were paid in February, 1964. But the difference of pay after the merger of D. A. with pay has not yet been paid.

(b) The delay in payment of salaries from July was due to short release of grants under ' Education ' under Community Development grants to the Samithi.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య డిలే ఎందుకు అయింది ? ఎందుకు చర్య తీసుకోలేదు ?

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : చర్య తీసుకుంటున్నాము. బి. డి. ఓ. నకాలంలో ప్రపోజల్స్ పంపనందువల్ల బి. డి. ఓ. పైన చర్య తీసుకుంటున్నాము.

CONSUMER CO-OPERATIVE SOCIETIES

1323—

* 2810 Q.—*Sarasri Vavilala Gopalakrishnayya and P. O. Satyanarayana Raju (Kosgi)* : Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to extend the facilities of the Consumer Co-operative Societies to the Teachers, Road Transport Co-operation workers, staff of Zilla Parishad, Panchayat Samithis, Gram Panchayats Co-operative Staff, etc; and

(b) if so, what are the details ?

[The Minister for Law and Prisons deputised the Minister for Cooperation and answered the questions]

The Minister for Law and Prisons (Sri P. V. Narasimha Rao): (a) 'Yes, there is a proposal for the organisation of Consumers Cooperatives at every taluk and Panchayat Samithi Block headquarters for Government Employees and the employees of the local bodies, Panchayat Samithis, and Quasi Government Institutions, etc.,

(b) The proposals are under consideration of the Government.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ప్రపోజల్ లో ఉందని అన్నారు. ప్రైవేట్ గా బ్లాక్ లెవెలులో పెట్టేలోగా district headquarters లో Consumers' Co-operative Societies గవర్నమెంటు ఉద్యోగులకోసం పెట్టారు కాబట్టి వారికికూడా అక్కడ కొనుక్కోడానికి అవకాశం ఇస్తే కొంచెం ease చేసినట్లు అవుతుందేమో ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : బ్లాక్ లెవెలులో పెట్టినట్లయితే ఎక్కడి వారు అక్కడ కొనుక్కుంటారని ఉద్దేశం అంతేకాని తాలూకా లెవెలుమంచి జిల్లా headquarters కు వచ్చి కొనుక్కోవడం వల్ల ఏమి లాభం ఆనెది ఆలోచించాలి

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : నేను అన్నది సరిగా అర్థం చేసుకోవట్లున్నది. బ్లాక్ లెవెలులో పెట్టేవిషయం consideration లో ఉందన్నారు. సంతోషం జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోను కొన్ని తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోను Consumers' Co-operative Societies ఉన్నచోట్లున్నాయి. అక్కడ వారందరికీ ఇవ్వరు, గవర్నమెంటు ఆఫీసర్లకు మాత్రమే యిస్తారు. బ్లాక్ లెవెలులో పొందేటటువంటి వేరే పెట్టేలోగా Consumers' Societies ఉన్నచోట విరికికూడా కొనుక్కునే అవకాశం ఇస్తే ఇబ్బంది ఏమిటి ?

Sri P. V. Narasimha Rao : I presume that all Government Officers who are staying in the District Headquarters are entitled to purchase. I shall check up.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య మీకు information చెబుతున్నాను అది జరగడం లేదు

శ్రీ జె వెంగళరావు (వేముచూరు) Consumers' Societies గవర్నమెంటు ఉద్యోగులకే వర్తించాలనేదానికి amendment వచ్చిందని జిల్లా పరిషత్తు, మునిసిపల్ ఉద్యోగులుకూడా ఇందులో ఉండవచ్చునని amendment వచ్చిన సంగతి మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా ?

శ్రీ పి వి నరసింహారావు అది వచ్చింది. క్లాక్ లెవెలుగురించి వారు అడిగారు. అది pursue చేస్తున్నామని చెప్పాను.

LABOUR CO-OPERATIVES IN RURAL AREAS

1324—

* 2746 Q—*Sri K. Rajamallu (Chinnur) :*—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether the State Government has received a detailed scheme from the Central Government for the formation of Labour Co-operatives in Rural areas for the benefit of agricultural Labourers; and

(b) if so, the details thereof ?

Sri P. V. Narasimha Rao : (a) The answer is in the negative.

(b) Does not arise.

CO-OPERATIVE LAND COLONISATION SOCIETIES FOR EX-SERVICEMEN

1325—

* 2105 Q.—*Sri P. Vajravelu Chetty (Put by Sri S. Vemayya) :* Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) the number of Co-operative land colonisation societies for ex-servicemen in the State; and

(b) whether it is necessary that the Jawans should form such Co-operative Land Colonisation Societies for getting land from the Government ?

Sri P. V. Narasimha Rao : (a) Ten.

(b) It is presumed that the reference to 'Jawans' means Ex-servicemen only. There is no necessity for ex-servicemen to form themselves into Co-operative Land Colonisation Societies for obtaining lands from the Government.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య ఈ 10 ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయి? ఒక్కొక్క స్థానానికి ఎంత విస్తీర్ణం ఇచ్చారు? ఎంత సాగులోనికి వచ్చింది?

Sri P. V. Narasimha Rao : I have got an elaborate Statement;

Mr. Speaker : You can pass it on to the Member.

DEVELOPMENT OF GRAMDHAN AND BHOODAN VILLAGES

1326 -

* 2423 Q.—*Sri A. Sarveswara Rao (Eluru) :* Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether the Centre has allotted any funds to the State Government to develop the Gramdhan and Bhoodan villages; and

(b) if so, on what basis the amount is allotted, and how much for this State ?

Sri P. V. Narasimha Rao : (a) Yes, Sir.

(b) On the basis of the number of Societies already organised in consultation with the Sarva Seva Sangh of the State or in States where Co-operative Societies have not been organised, on the basis of the number of Societies that are likely to set up the amount has been allotted.

A tentative allotment of Rs. 3.00 lakhs for each of the years 1962-63 and 1963-64 and an allotment of Rs 2 40 lakhs towards loan and Rs 60,000 towards subsidy for the year 1964-65 has been made by the Government of India.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి ఈ funds utilise చేసుకున్నారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు గత రెండు సంవత్సరాలు చేసుకోలేదు ఈ సంవత్సరం చేసుకునే అవకాశం ఉందని చెబుతున్నారు

RIKSHA PULLERS CO-OPERATIVE SOCIETIES

1327—

* 670 Q.— *Sri V. Visveswara Rao (Put by Sri S. Femayya)*: Will the hon. Minister for Co-operation be to state :

(a) whether the Government provided any amount to the Rickshaw Pullers Co-operative Societies in this State during the year 1963-64 and 1964-65 ;

(b) if so, how much amount provided ;

(c) how many Societies were registered during the said period ;

(d) whether these Societies have been granted licences by the concerned authorities in the above period ?

Sri P. V. Narasimha Rao :— (a) The answer is in the affirmative.

(b) 1963-64 Rs. 2,98,488-50 nP.

1964-65 Rs. 2,22,000-00

(c) 1963-64 Seven.

1964-65 Nil.

(d) The Ten Societies registered till 1963-64 secured licences, except in respect of Five Rickshaws of the Eluru Rickshaw Pullers Co-operative Society Ltd. Eluru and Five Rickshaws of the Srikakulam Rickshaw Pullers Co-operative Society Ltd. Srikakulam.

16th March, 1965

Oral Answers to Questions 175

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య 1964-65లో nil అన్నారు. ఎందు వల్ల? అప్లికేషన్లు రాలేదా, లేక పాలసీ మార్చుకున్నారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు రిజిస్ట్రేషన్కు రాకపోవడం వల్లనే - అప్లికేషన్లు వచ్చినట్లులేదు. ఒకవేళ వచ్చినా వాటి formalities complete అయి ఉండకపోవచ్చును

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య కోఆపరేటివ్ సొసైటీలలో లేని రిక్షావాళ్ళు ఉన్నారు. అలాంటివారికి restrict చేసే పద్ధతి ఉన్నదా? సొసైటీలలో చేరి తేనే ఇస్తారా? క్రొత్తగా లై సెన్సులు restrict చేసినట్లు తెలుస్తోంది. అది నిజమేనా, దానిపై చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు లై సెన్సింగ్ గురించి రూల్స్ ఇక్కడ లేవు.

LIQUIDATION OF CO-OPERATIVE STORES IN MUNAGAPAKA

1328—

* 1590 Q — *Sri P. V. Ramana (Put by Sri S Vemayya):*
Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether the Co-operative stores at Munagapaka (Anakapalli Taluk, Visakhapatnam District) was liquidated;

(b) if so, when it was liquidated;

(c) whether the assets were realised and the liabilities are paid;

(d) if not, the reasons therefor; and

(e) the expenditure incurred towards the liquidation charges?

Sri P. V. Narasimha Rao: (a) Yes, Sir.

(b) It was liquidated on 7-11-1955.

(c) The assets were realised and the liabilities were paid to a large extent as indicated below:—

(d) Out of a total sum of Rs. 8,702/- pending realisation, a sum of Rs. 8,652/- was realised and the balance of Rs. 50/- covered under Ration Deposit and National Savings Certificates is being realised through correspondence with the Tahsildar and sub-Postmaster, Anakapalli.

Out of the total sum of Rs. 9,837/- pending payment under liabilities, an amount of Rs. 8,222/- was discharged leaving only a balance of Rs. 1,590/- under Members' share capital and Rs. 25/- under adjusting heads due by. The Deputy Registrar of Co-operative Societies is pursuing action in this regard.

(e) Rs. 404-87 nP.

*SUGARCANE AREA CONTRACTED BY THE NIZAM
SUGAR FACTORY, LTD.*

1329—

* 2744 Q.—*Sri M. Ramgopal Reddy* : Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) what is extent of sugarcane area contracted by the Nizam Sugar Factory, Ltd., Bodhan in the years 1962-63, 1963-64 and 1964-65 ;

(b) whether any cane area offered for contract has been refused by the authorities during the above seasons;

(c) if so, the reasons for the same; and

(d) what are the contract advances paid to the cane growers during the above seasons ?

The Minister for Agriculture (Sri A. Balarami Reddy):

	Acres		Hectares
(a) 1962-63	11,643.00	(or)	5,292.25
1963-64	11,096.08	(or)	5,044.00
1964-65	14,512.96	(or)	6,596.68

upto 15th October, 1964

(b) The answer is in the negative

(c) Does not arise.

(d) 1962-63 Rs. 46,15,255 00

1963-64 Rs. 37,37,847 00

1964-65 Rs. 66,71,390.00

శ్రీ ఎమ్ రామగోపాలరెడ్డి (b) కి చెబుతూ that does not arise అన్నారు. కొంతమంది cane growers cane offer చేసారు. 1963-64 లో, మగర్ ఫార్టర్ రీవాల్వ తీసుకోలేదు కది ప్రభుత్వానికి తెలుసునా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి అటువంటిదేమీ లేదు. 11 వేలు ఎకరాలు 1963-64 లో cane area గా కంట్రాక్టు తీసుకున్నారు.

REGIONAL WORK SHOP AT VIJAYAWADA

1330—

* 2131 Q—*Sri A. P. Vajravelu Chetty (Put by Sri S. Vemayya)*: Will the hon Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) whether any Regional workshop was established at Vijayawada, and

(b) if so, whether there has been any improvement in the number of buses on the road in the districts of Krishna, West Godavari and Guntur?

The Minister for Labour and Transport (Sri B.V. Gurmurthy) : (a) A Regional work shop was established at Vijayawada in April 1962, but it is not a full fledged one.

(b) Yes, Sir, there is an improvement in the number of buses on roads in West Godavari, Krishna Districts but there is no improvement in respect of Guntur District where the condition of the roads is bad.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : Full fledged work shop చేయడానికి అలోచన ఉన్నదా? ఎప్పుడు చేస్తారు?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి Full fledged workshop చేయాలనే ఉంది Land acquisition జరిగింది. శీఘ్రకాలంలో చేయాలనే ఉన్నది. ముఖ్యమంత్రిగారిచే inaugurate చేసే ఏర్పాటుకూడ ఉన్నది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ముఖ్యమంత్రిగారు inaugurate చేస్తే సంతోషమే కాని వారి జిల్లాలో బస్సులు మాత్రం కదలడం లేదు. దానిని చూచి డెవలప్ చేస్తారా? రోడ్లు విషయం మాత్రమే కాదు, ట్రాన్స్‌మిషన్‌లోని షే కానిజం, కోఆర్డినేషన్ డెవలప్‌మెంట్‌లో దానిని గురించి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి Full fledged workshop వచ్చిన తరువాత ఎక్కువ ఇంజన్లు, vehicles రావడం, బాగా overhaul చేసి maintain చేసే అవకాశం ఉంటుంది అప్పుడు mechanical defects కూడా పోతాయి. డ్రైవర్లకు, కండక్టర్లకు ట్రయినింగ్ ఇచ్చే ఏర్పాటుకూడా జరుగుతోంది గుంటూరు జిల్లాలో రోడ్లు సరిగాలేవని ఫీల్డ్ ఇంజనీరుకు వ్రాయడం కూడా జరిగింది, వారుకూడా పిల్లె సంతవరకు బాగుచేస్తామని అన్నారు. అంతా comprehensive గానే ఆలోచిస్తున్నాము కాని మరొకటి కాదు

శ్రీ ఎస్ వేమయ్య మెకానిక్‌గా తీసుకున్నప్పుడు ఎక్కడైనా చిన్న పార్టు పోయినా నిలిపేస్తారు బస్సు. లోకల్‌గా అయినా తీసుకొనడానికైనా కండక్టర్‌కు పది రూపాయలిస్తే అక్కడ చేసుకుంటే 50 మంది పాసెంజర్లకు యిబ్బంది లేకుండా పోతుంది. అక్కడనే నిలిపేసి ఎవరోవచ్చి చూసుకోవాలంటే పాసెంజర్లకు యిబ్బంది అవుతుంది అట్లా కాకుండా స్థానికంగా ఒక లిమిటలో పెంటనే రిపేరు చేసుకుని ప్రయాణం సాగించడానికి instructions యిచ్చి ప్రయాణికులకు యిబ్బందిలేకుండా చేసే వద్దతి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి ఈమధ్య చిల్లరగా అటువంటివి ఏమయినా అక్కడ బాగుచేయడానికి వీలుంటే మెకానిక్కు ఆది బాగుచేస్తాడని నమ్మకం ఉంటే ఆ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది అయినా ఈ మూడు జిల్లాలలో వచ్చిన చిట్క వీలుంటే ఎవరైతే సిబ్బంది తీసుకున్నారో వారంతా ప్రయివేటు ఆటోలకు పనిచేసి వచ్చారు. వారికి కావలసిన ట్రెయినింగు లేదు కనుక ట్రెయినింగు డెవలప్‌మెంట్ యివ్వడం జరిగింది. ఎవరైతే trained ఉన్నారో అప్పటి కప్పుడు అక్కడిదక్కడ చేయడానికి ఉత్తరవులు కూడా యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. వల్లభాచార్యులు: గుంటూరుకి సంబంధించిన సంతవరకు ఇంజనీరుగారు చూశారు. రోడ్డు బాగా అభివృద్ధిగా ఉన్నాయని చెప్పారన్నారు. ఈ ఇంజనీరుగారు వల్లభు గోదావరి, కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు చూశారా? ఆ సరిస్థితి గురించి చెప్పారా?

16th March, 1965

Oral Answers to Questions 179

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : గుంటూరు గురించి ప్రత్యేకంగా రోడ్లు బాగు లేవని వారి దృష్టికి తేవడం జరిగింది. పోగా, అవన్నీ డెల్టా డిస్ట్రిక్టు sink అవుతాయని రోడ్లు బాగులేవనే సంగతి అదికూడా తెలుసును

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ : కార్ఖానా నెలకొల్పే పరిస్థితి అట్లా ఉండగా యిప్పుడుండే బస్సు రిపేర్లు వ్యవహారాలు ఎక్కడ చేయిస్తున్నారు? అక్కడ ఉండే ప్రయివేటు వర్కుషాపులో చేయిస్తున్నారా? ఎవరిదగ్గర చేయిస్తున్నారు?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : అది సెవరేట్ క్వశ్చన్.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఇప్పుడు జెజువాడలో వర్కుషాపు పెడతాం అంటున్నారు. తక్కినవన్నీ కూడా ప్రతి చిన్న రిపేరుకి అక్కడకే తీసుకొని పోతారా? మేజరు రిపేర్లు కోసం తీసుకుపోతారా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : మైనరు రిపేర్లు డిపోలో జరుగుతాయి. మేజరు రిపేర్లు మాత్రం రిజియనల్ వర్కు షాపు, విజయవాడ, హైదరాబాదు లలో జరగబడతాయి

STRIKE NOTICE BY R.T.C. WORKERS IN SOME DISTRICTS

1331—

* 2470 Q.—*Sarasri S. Jagannadham (Narasannapeta), K. Rajamallu, P. Satyanarayana (Palvancha) and G. Rama Rao (Gudivada)*—Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) whether it is a fact that strike notice was served on the Government of Andhra Pradesh by Shri Kakani Venkataratnam, M. L. A., on behalf of 2,000 workers of the Road Transport Corporation, belonging to Krishna, Guntur and West Godavari districts on 22—8—1964 to strike work from September 10th ;

(b) if so, the reasons therefor ; and

(c) what is the action taken by the State Government in this respect ?

Sri B. V. Gurumurthy :—

(a) A strike notice was served on the Chief Executive Officer, Andhra Pradesh State Road Transport Corporation on 20—8—1964 by Sri Kakani Venkataratnam, M. L. A., on behalf of Andhra R. T. C. National Workers Union to strike work from 10—9—1964.

(b) Andhra R. T. C. National Workers Union decided to strike work in case the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation did not settle their sixteen demands covered by the strike notice.

(c) Government took all possible measures to provide uninterrupted transport facilities to the public if the strike materialised. Since the Corporation accepted certain demands of the Union, the strike notice was subsequently withdrawn.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : All demands ను accept చేశారా? ఏ ఏ demands ను accept చేశారు? Implement జరుగుతున్నాయా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : డిమాండ్లు ఎన్నో పెడతారు Collective bargaining, అన్ని డిమాండ్లు పెట్టినవన్నీ accept చేసే మాట లేదు. Employees drawing upto Rs 150 కి 3 రూపాయలు D.A. పెంచడం జరిగింది అదే విధముగా employees drawing above Rs 150 but not exceeding Rs 500 కి 4 రూపాయలు యివ్వడం జరిగింది దీనిని ఒక temporary measure గా యివ్వడం జరిగింది. వారు ఒప్పుకున్నారు Strike కూడా materialize కాలేదు.

Mr. Speaker : It has been settled to their satisfaction and then they have withdrawn the strike.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : తాత్కాలికంగా ఒప్పుకున్నారన్నారు. వారి డిమాండ్లు ఏమిటి? ఏవి fulfil చేశారు. పెద్ద లిస్టు అయితే తేలిక మీద పెట్టించడానికి ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : మంచిది.

*CO-OPERATIVE BUS TRANSPORT SERVICE IN
KURNOOL DISTRICT*

1332—

* 3084 Q.—*Sri P. O. Satyanarayana Raju* :—Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) the number of Co-operative Bus Transport Services in Kurnool District ;

(b) whether any loan was given to the above said Co-operative Bus Transport Service ; and

(c) if so, the extent of loan given to each of the Co-operative Bus Transport Service ?

Sri B. V. Gurumurti :—

(a) There is only one Co-operative Bus Transport Society in Kurnool District

(b) Yes, Sir. The Society was granted a loan by the Kurnool District Co operative Central Bank.

(c) A sum of rupees one lakh was sanctioned as a medium term loan to the Kurnool District Motor Transport Co-operative Society by the Kurnool District Co-operative Central Bank for purchase of buses.

Besides the above loan a cash credit of Rs. 30,000/- had also been sanctioned for working capital by the same Bank.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : అధ్యక్షా, ఒప్పు వర్గిట్లు ఏమయినా యిస్కూ చేస్తారా ?

Sri B. V. Gurumurti : Yes, Sir; one is plying on Kurnool – Adoni (via Emmiganoor) route; and one is plying on Kurnool – Anantapur route.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య : అక్కడ వేషనలై కేవన్ కేయడానికి నిర్ణయించుకున్న నోటిఫికేషన్ యిచ్చారు: కో ఊపరేటివుకి ఒప్పు ఇస్తున్నాం

అంటున్నారు Exclude చేస్తారా ఇచ్చినవి దమ్మిడికి కొరగాకుండా పోతే perspective గా అలోచించకపోతే నష్టం అవుతుంది దాని విషయం ఏమి చెబుతారు

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : రిప్రజెంటేషన్స్ విశేషం చేతు నిర్ణయించి వినడం జరుగుతుంది అప్పుడన్నీ ఆలోచిస్తాం. కాని యిది వరకు కో అప్ రేటివు సాఫైటీ కనుక మినహాయించాలనే వారి ఆర్గ్ మెంటు ఒప్పుకొనడం జరగలేదు. రూల్స్ ప్రకారం భానును ప్రకారం ఏ విధముగా ఉంటే ఆ విధముగా జరుగుతుంది.

శ్రీ టి కె ఆర్ శర్మ పోయిన సారి ఒప్పుకోలేదని మంత్రిగారన్నారు, ఈ సారైనా ఒప్పుకొనడానికి కొంచెం ఆలోచిస్తారా ?

Sri B. V. Gurumurthy : That is prejudging the question I cannot categorically give any assurance.

BUS DEPOT AT PONNUR

1333—

* 3217 Q.—*Sri N. Venkataswamy (Put by Sri S. Vemayya)*
Will the hon Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to open a Bus Depot by Andhra Pradesh State Road Transport Corporation at Ponnur in Guntur district ; and

(a) if so, the amount sanctioned for the same ?

Sri B. V. Gurumurthy :— Yes, Sir.

(b) The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation is considering to open a Bus Depot at Ponnur and an amount of Rs. 4,06,200/-has been tentatively sanctioned for the purpose.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య ఆ లొకాలిటీ ఎక్కడ ? రైల్వే స్టేషను దగ్గరలో ఉందా ? ఊరు మధ్యలో ఉందా ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : Exact location తెలియదు. Centre పోస్టాఫీస్, కోనలో ఉందో చూడలేదు. Information లేదు, పొత్తూరులో

16th March, 1965

Oral Answers to Questions 183

డిపో పెట్టాలని నిర్ణయం జరిగింది. 4 lakhs and odd యివ్వడం కూడా జరిగింది.

BUS ACCIDENTS

1334—

1353 Q.—*Sarvasri P. Rajagopal Naidu, P. Narayana Reddi (Vadamalpet) and K. Mara Reddy (Rajampet)*—Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) the number of bus accidents occurred in the State during 1963-64, and

(b) the ways and means adopted to avert accidents in future ?

Sri B. V. Gurumurthy :—

(a) The number of Bus accidents occurred in the State during 1963-64 is 470 out of which 167 are fatal and 363 are non-fatal.

(b) The following measures are taken to prevent the accidents :—

1. Rigid driving tests are being conducted for the applicants to ensure efficient driving.
2. Caution sign boards are erected near the Schools, important roads and Industrial areas.
3. Erection and maintenance of Traffic Signals and sign posts for the guidance of the pedestrians and Motor Vehicle users.
4. Surprise checks are also being conducted by the officials of Police and Transport Departments, and overspeed is checked with the aid of speed traps.
5. Safety first weeks are also being conducted during the first week of each quarter to educate the public about proper road sense.

6. Regional Transport Officers and selected Officials of the Transport Departments are making surprise checks over the inspections by the Motor Vehicle Inspectors and Assistant Motor Vehicles Inspectors to ensure proper issue of fitness certificates.

In addition to the above, the following measures are also taken to prevent accidents within the City limits.

i. Imposing of speed limits in heavily congested and built up areas.

ii. Segregation of slow and fast moving traffic providing separate lanes by road marking and providing footpaths at as many places as possible.

iii. Imposing "One way Traffic" on busy and narrow roads and providing alternate routes for diverting fast and slow moving traffic.

iv. Imposing one side parking on busy roads and providing parking lots in the vicinity wherever possible.

v. Prohibition of indiscriminate 'C' turns and right turns on the main roads and on all bridges.

vi. Removing all bus stops from road corners and prohibiting parallel parking of Road Transport Corporation buses on the roads.

vii. Prohibition of the (entry of heavy) vehicles on narrow roads.

viii. Restriction on the entry of heavy vehicles and slow moving vehicles (Carts and Thelas) on certain busy roads, during peak hours.

ix. Frequent speed traps and vehicular checking.

x. Traffic safety weeks are celebrated during the first week of each quarter to educate the public in road sense through the media of Cinema films on traffic problems, exhibition of Cinema slides in Cinemas, posting of

posters at important places, distribution of phamplets etc. and propaganda through van.

xi Flying squads have been formed to book cases under Motor Vehicle Act and Rules.

శ్రీ పి. రాజగోపాల నాయుడు అభ్యుదా. Turnings లో sign boards వేయడం, రాళ్లు నాటడం, white wash చేయడం యిలాంటివి చేయకుండా ఉన్నందువల్లనే ప్రమాదాలు ఎక్కువవుతున్నాయి. అది ఏమైనా చేస్తారా ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : అవి కూడా periodical గా చేస్తారు. ఎక్కడైనా సరిగా చేయకుండా ఉండవచ్చు. జనరలుగా వారన్న చర్యలు కూడా తీసుకుంటున్నారు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : వారు చెప్పింది checks పెట్టాం అన్నారు R T C. లో చెకింగ్ ఇన్ స్పెక్టరు బచ్చుకి సరాసరి అడ్డం నిలబడ్డారు. Turn తీసుకున్నప్పుడు కారు పడిపోయింది. జనం చచ్చిపోయారు. అలాంటి చెకింగు బదులు జనాన్ని చెక్ చేసే వరిస్థితి వస్తున్నది. దానిని కాకుండా చేస్తారా ? ఎక్కడ జరిగిందంటే పాకాలపాడు దగ్గర జరిగింది. రిపోర్టు అయినది. వారికి గుర్తు ఉందనుకుంటాను.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : నాకు ఆ సంగతి తెలియదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : తెలియదంటే ఎట్లా, అసెంబ్లీలో జవాబు చెప్పారు.

Sri B. V. Gurumurthy : I do not have encyclopaedic knowledge like our hon. friend, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అటువంటి instance జరగకుండా వారికి వార్నింగు ఇచ్చి avoid చేస్తారా ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : Avoid చేయాలని ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి పూర్తిగా ఉంది. వీలయిన చర్యలన్నీ తీసుకుంటాం.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలభతిరావు (విజయవాడ-సౌత్) : Three accidents కి responsible అయిన డ్రైవరు లైసెన్సు cancel చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తారా ? వారు చదివిన 11 మూత్రాలలో అది ఉందా ? డ్రైవర్ పోతే ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి : అది ప్రస్తుతం నా దగ్గర భోగట్ట లేదు. తెలుసుకొని చెబుతాను

శ్రీ యన్ వేమయ్య : Accident జరగకండా బాగా efficient గా నడిపే డ్రైవర్లకు బహుమానాలు యివ్వడం మదరాసు రాష్ట్రంలో ఉంది, Awards యిచ్చే వద్దతి మన రాష్ట్రంలో ఉందా, లేకపోతే introduce చేస్తారా?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి : ఇదివరకు లేదు. కొన్ని incentives అందరికీ యివ్వాలనే ఆలోచన కార్పొరేషనుకి ఉందని నాకు తెలిసినది మొన్నకూడా మనవి చేశాను

శ్రీ ఎం. రామగోపాలరెడ్డి : మదరాసు రాష్ట్రంలో ఉందని చెప్పారు అది అక్కడ ఉందా?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి : అది వారికే తెలుసును.

LAND REVENUE CONCESSIONS

1525—

* 3689 Q.—*Sri P Subbaiah (Terragondipalem)* :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

Whether there is any proposal to give land revenue concessions to the tail-end lands under K. C. Canal and Tungabhadra Project ?

Sri N. Ramchandra Reddy :—The answer is in the negative.

ELECTRICITY SUPPLY TO NELLORE DISTRICT

1526—

* 220 (3874) Q.—*Sri G. C. Kondaiah (Put by Sri Vavilala Gopalakrishnaiah)* :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) the quantum of electricity supplied to Nellore District for agricultural purposes from February, 1962 to January, 1964, together with the areas to which electricity has been supplied ;

(b) whether the Superintending Engineer of Electricity, Vijayawada has issued orders for the supply of electricity for agricultural purposes in Dampuru village, Kovur taluk, Nellore District, through Memo No. 7332-NLP 163, dated. 14—4—1962 ; and

(c) if so, the reasons for not implementing the said orders ?

Sri A. C. Subba Reddy :—

(a) The quantum of electricity supplied to Nellore District from February, 1962, to January, 1964, is 1,00,08,885 KWH.

The list of areas to which electricity has been supplied is placed on the Table of the House.

(b) Supply of power was sanctioned to 10 Nos. additional agricultural loads at Dampuru village at an estimated cost of Rs. 35,800/-

(c) Does not arise as the scheme was completed during 1963-64.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

*List of Distribution Existing as on 1-2-1964
at Electricity Revenue Office, Nellore:*

NELLORE TALUC:

1 Nellore Town	2 Rajupalem
3 Allipuram	4 Nathukur
5 Lebur	6 Mamidipudi
7 R. V. Kandrika	8 Kakupalli
9 Manubolu	10 Mudivarthipalem
11 Virigonda	12 Koppaladoruvu
13 Pedda Cherukur	14 Ch. Cherukur
15 Gangapatnam	16 Kothur
17 Komarica	19 Kodurapadu

19 Kondayapalem	20 Cudapallimadugu
21 Narsapuram	22 Mothala
23 Papireddypalem	24 Eduru
25 Mallur	26 Jagdupipet
27 South Amulur	28 Pedur
29 Mupadu	30 Thetapalli Gudur
31 Pallipadu	32 Kolivelapalem
33 Vavetipadu	34 Gullapalem
35 Marukur	36 Brahmanandavam
37 Devapalem	38 Narasimhapuram
39 South Moour	40 Pottepalem
41 Indukurpet	42 Madarja Gudur
43 Mandapam	44 Narayanareddpet
45 Thallapudi	46 Thotapalli
47 Macharlayaripalem	48 Chintopu
49 Pidatapolur	50 Mangaladoruvu
51 Chintareddipalem	52 Ambapuram
53 Vallur	54 Narikalapalli
55 Somarajupalli	56 Pogadadovvuru
	Kandrika
57 Varamanivarai	58 Mulumidi
Khandriga	
59 Potlapudi	

GUDUR TALUQ

1 Gudur Town	2 Kota
3 Jarugumalli	4 Mettur
5 Burlavaripalem	6 Chillakur
7 Bundanam	8 Ogili
9 Kadivedu	10 T. Paga
11 E. Waka	12 Gunapadu
13 Gunapadupalem	14 Oduru
15 Kallapadu	16 Balireddipalem
17 W. Satram	18 T. Pudi
19 Gudali	20 Chedodu
21 Madagonoor	22 Vanjivaka
23 Allampadu	24 Pedaparla (Rajupalem)

16th March, 1965

Oral Answers to Questions 189

25	T. Naidupalem	26	Kuchivaripalem
27	Kurugonda	28	Chilamanucheruvu
29	Vakadu	30	Kothapalem
31	Nellatur	32	Chennur
33	Vindur.		

SULLURPET TALUQ

1	Vinnamala	2	Annamodu
3	Birdavalu	4	Yekasiri
5	Yekolle	6	Juvvapalem
7	Pudur	8	Eruguntapalem
9	Yerrapalem	10	Naidupet
11	Thummur	12	Sullurpet
13	Kotapolur	14	Tada
15	Tadakandrika	16	Watambadri
17	Mangalampadu	18	Vutchuru

RAPUR TALUQ

1	Sadapuram	2	Utukur
3	Kalichedu	4	Talupur
5	Degapudi	6	Rapur
7	Gundavolu	8	Saidadipalli
9	Pothagunta	10	Yepur
11	Gilakapadu	12	Thumaya
13	Marlapudi	14	Pangili
15	Pokurupalli	16	Tanamcherla
17	Cherakavolu	18	Changotla
19	Chagnam	20	Mellepalli
21	Y. G. Palem	22	Konvinpadu
23	Siddavaram	24	Yepinapi
25	Podalakur	26	Marupur
27	Chittapalli	28	Lingampalli

VENKATAGIRI TALUQ

1	Venkatagiri
---	-------------

KOVUR TALUQ

1 Kovur	2 Allur
3 North Mopur	4 Ramannapalem
5 Gandavaram	6 Naidupalem
7 A. R. Palem	8 Indupur
9 Modegunta	10 Inamadugu
11 Moneguntapadu	12 Mudivarthi
13 Utkur	14 Kodavalur
15 North Rajupalem	16 Parlapalli
17 Ch Chelika	18 Rebala
19 Vavvur	20 Vangallu
21 N. M. Puram	22 Marripadu
23 A. R. Palem (Buchi)	24 Kalaya Kagallu
25 Singapeta	26 Vavilla
27 Dampur	28 Boddavaripalem
29 Basavayapalem	30 Punnareddypalem
31 Padmanabhunisatram	32 Purthi
33 Talamachi	34 Buchireddypalem
35 Damaramadugu	36 Duvvur
37 Siddipuram	38 Minagallu
39 Zonnavada	40 Kapellipalem
41 Ksakupalem	42 Pollaprolu
43 Ch. V. Padu	44 Kaligodipalem
45 Maktapuram	46 Puruvalli
47 Vidalur	48 Gnadavaram
49 Patur	50 Yellayapalem
51 Pothireddypalem	52 Padugupadu
53 Leguntapadu	54 Ananthavaram
55 Narayanavaram	56 Damavaram
57 T. Dinne	58 Isakapalli
59 Kammupalem	60 Reddypalem
61 Alaganipadu	62 Alurpadu
63 G. M. Palem	64 Sangam

DARISI TALUQ

- 1 Darisi

10984 1257 1

KANIGIRI TALUQ

- 1 Kanigiri

KAVALI TALUQ

1 Kavali Town	2 Govaravaram
3 Mungamur	4 Jaladanki
5 Kandrika	6 B. Kraka
7 K. Kandur	8 Budamgunta
9 Chinnakreka	10 Kaligiri
11 Chennareddipalem	12 Rudrakota
13 Kagalavaram	14 Sarvayapalem
15 Musumur	16 Anemadugu
17 Bitragunta	

UDAYAGIRI TALUQ

- 1 Udayagiri 2 Vingamoor

ATMAKUR TALUQ

- 1 Atmakur 2 Chandrapadla
-
- 3 Rajavolu

PODILI TALUQ

- 1 Podili

KANDUKUR TALUQ

1 Singarayakonda	2 Kandukur
3 Ulavapadu	4 Atmakur village
5 Pakala	6 M. M. Patam
7 Mahadevapurem	8 Chinakamumalla
9 Ramaya patnam	

**TALUQ WISE ABSTRACT SHOWING THE NO. OF
DISTRIBUTIONS IN E. R. O., NELLORE**

1. Nellore	...	59
2. Gudur	...	33
3. Sullurpet	...	18
4. Rapur	...	28
5. Venkatagiri	...	1
6. Kovur	...	64

7. Darsi	...	1
8. Kanigiri	...	1
9. Kavali	...	17
10. Udayagiri	...	2
11. Atmakur	...	3
12. Podili	...	1
13. Kandukur	...	9
Total		<u>237</u>

P. GOPAL RAO

*Deputy Secretary to Government,
Public Works Department.*

ELECTRICITY RATES FOR HOTELS AND CINEMAS

1527—

*2797 Q—*Sri V. Visweswara Rao*: Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:

(a) whether electricity rates have been enhanced recently for hotels and cinemas;

(b) whether the Cinemas and Hotels have been classified as industries in the matter of supplying electricity; and

(c) if not, the reasons therefor?

Sri A. C. Subba Reddy: The matter relates to Andhra Pradesh State Electricity Board.

(a) Yes, Sir, in 1963.

(b) No, Sir.

(c) Cinemas and Hotels being purely of commercial nature, are treated as commercial establishments only and cannot therefore be classified as industries meant for production purposes.

THERMAL STATION AT RAMAGUNDAM

1528—

*3490 Q.—*Sri P. Satyanarayana (Palvancha)*: Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:

(a) whether it is fact that the site for thermal station at Ramagundam was changed after spending nearly Rs.60 lakhs; and

(b) what is the reason for the change of site?

Sri A. C. Subba Reddy: The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board. As ascertained from them, the reply is as follows:

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

ATOMIC POWER STATION IN THE STATE

1529—

*1659 Q.—*Sarvasri A. Sarveswara Rao and P Satyanarayana*: Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:

(a) whether the State Government has urged the Centre for establishment of an Atomic Power Station in the State in view of the growing demand for power;

(b) whether the issue of atomic energy for Andhra Pradesh as well as Mysore was discussed during the inauguration of the Southern Zonal Electricity Board at Bangalore in July, 1964; and

(c) what further action is taken by the Government to achieve it?

Sri A. C. Subba Reddy: (a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) The matter is under correspondence with the Government of India.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, ఈ విషయములో ఇదివరకు వారు ఇక్కడకు వచ్చారు అని, ప్రత్యేకించి ఒక కమిటీ వేశారు అని, ఆ కమిటీ వచ్చి విచారణ చేశారు అని అన్నారు శ్రీశైలం పరియా మన ప్రభుత్వము మాపించినదని చెబుతున్నారు, దానిమీద developments ఏమిటి? Correspondence లో వుండడమే కాకుండా ఏమైన విషయాలు తెలిస్తే, కాస్త చెబితే ప్రజల వత్తిడి కావాలంటే ప్రభుత్వముతో పూర్తిగా మన దేశము వుంది దాని విషయము ఏమి చెబుతారు?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : మన రాష్ట్రము ఒక కమిటీ వేసినది ఆ కమిటీ వారు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వేసిన కమిటీకి కొన్ని సూచనలు చేసినది ఇంకా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కమిటీ పర్యవేక్షణలో ఉంది. అది వచ్చిన తరువాత చూడవలసినదే

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రములో వేసిన కమిటీ ఏయే ప్రాంతాలకు వెళ్లినది? ఇటువంటి దాన్ని సృష్టించడము ఏయే ప్రాంతాలు బాగున్నవని అభిప్రాయపడినదీ చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : Nagarjunasagar below and above the dam, శ్రీశైలం, కర్నూలు జిల్లా, దివి ఐలండు, కృష్ణాజిల్లా ఉప్పాడ, భీముని పట్టణము తాలూకా, చెరువులంక పరియా, తూర్పు గోదావరి జిల్లా

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అధ్యక్షా, భీమునిపట్టణము దగ్గర ఉప్పాడ గ్రామంలో? అక్కడ ఏమి చేశారు? అక్కడ ఏమి ఉంది?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : Question follow అయితే ఫరవాలేదు. regular power start చేయడానికి stations కి sites ఎక్కడెక్కడ చూడాలి అంటే ఇక్కడ చూశాను అని చెబుతున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : భీమునిపట్టణము దగ్గర ఉప్పాడ ఉన్నట్లు మాకు తెలియదు ఒక వేళ ఉప్పాడ ఉన్నచోట కూడ ఏమీ కనిపించే sea water వచ్చు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : Sea side పొడవున్నదాని కొంచెము, అక్కడ 20 cusecs fresh water కావాలి. అందుకని seaside కూడ పెట్టవచ్చు.

16th March, 1965

Oral Answers to Questions 195

Seaside కూడ ఉండాలని కోరిక ఇది ఉంది Seaside stations కూడ నెల్లూరు ఒకటి, ఉప్పాడ అని భీమునిపట్టణము తాలూకా ఒకటి, seaside stations కూడ కొన్ని చూపించారు నాగార్జునసాగర్, శ్రీశైలం, సీలేరు ప్రాంతాల్లోను సంబంధించిన చోట కూడ చూపించారు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రాశాము అన్నారు వారి కమిటీ ఎంక్వయిర పూర్తి అయి ఏదో ఇంకొకటి చెప్పాము అని చెప్పారు మద్రాసులో ఒక దానికి సూచించినట్లుగా చెప్పారు finalise కాకుండా ఆ సందర్భములో ఏమి చేశాము, ఆ విషయము చెబు తారా? ఉప్పాడ తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోదేమో గుర్తించుకొన్నారా? అది సముద్రపు ఒడ్డుది.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి: నా information భీమునిపట్టణము తాలూకా వైశాగ్ జిల్లా వారికి మనము రిపోర్టులు పంపించాము ఆ రిపోర్టులు ఇంకా sanitary లో ఉన్నవి వచ్చిన తరువాత ఏమైన దాన్ని గురించి ప్రయత్నము చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము

†1530 *3842 Q.—

**LABOUR CONTRACT CO-OPERATIVE SOCIETIES IN
MAHBUBNAGAR DISTRICT**

1531—

*3868 Q.— *Sri P. Mahendra Nath (Nagarkurnool):* Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether there are any labour Contract Co-operative Societies in Mahbubnagar district; and

(b) if so, the details thereof?

Sri P. V. Narasimha Rao: (a) The answer is in the affirmative.

(b) There are nine Labour Contract Co-operatives in Mahbubnagar District viz.

1. The Labour Contract Co-operative Society, Ltd.,
Faruq Nagar.

born in the district and not included in the House. It is included in the proceedings under Written Answers to Questions.

2. The Labour Contract Co-operative Society Ltd., Mahboobnagar.

3. The Labour Contract Co-operative Society Ltd., Waddeman.

4. The Labour Contract Co-operative Society Ltd., Kotakonda.

5. The Labour Contract Co-operative Society Ltd., Wanaparthi (proper).

6. The Labour Contract Co-operative Society Ltd., Addakal.

7. The Labour Contract Co-operative Society Ltd., Vardyal.

8. The Labour Contract Co-operative Society Ltd., Deverkadra.

9. The Labour Contract Co-operative Society Ltd., Ieeza of Gadwal Taluq.

శ్రీ పి మహేంద్రనాథ్ అధ్యక్షా, ఇలాంటి సొసైటీలకు సహాయము చేయడానికి ప్రభుత్వము work allotment గురించి జి ఓ, ఇచ్చినదా ?

శ్రీ పి. వి నరసింహారావు అవును ఈ సొసైటీలు కొంత నిర్మాణ కార్యక్రమము జరుపుతున్నది అది ఒక పెద్ద లిస్టు వుంది అందులో అన్నీ కలిపి దాదాపు 2 లక్షలపై చిలుకు పని చేసినవి అని ఇప్పటికి రిపోర్టు వచ్చింది.

BONUS TO THE SUGARCANE GROWERS

1532—

*3789 Q.—*Sri M. Laxmana Swamy (Kankipadu)*: Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) what are the amounts of bonus outstanding payment to the sugarcane growers by the Vuyyur Sugar factory and Lakshmipuram Sugar factory for the period 1958-59, 1959-60, 1960-61 and 1961-62 ; and

(b) what are the steps taken by the Government for the early payment of bonus by the managements of the above sugar factories ?

Sri A. Balaram Reddy :

(a)

Name of the factory	Season		
	1958-59 Rs.	1959-60 Rs.	1960-61 & 1961-62
1. M/s K. C. P Ltd., Vuyyur.	7,10,097	10,08,890	The bonus had not been declared by the Government of India.
2. M/s. Challa-palli Sugars Ltd, Laksh-mipuram.	exempted by Govt. of India.	exempted by Govt. of India.	do

(b) Necessary instructions have been issued by the Director of Agriculture to the concerned sugarcane Inspectors to pursue payment with the factories.

శ్రీ యమ్. లక్ష్మణస్వామి . అధ్యక్షా, వారు చెప్పిన దాని ప్రకారము ఉయ్యూరు ఫ్యాక్టరీ 17 లక్షల బాకీ వుంది చాలా సంవత్సరాలయినది. Settle కాకపోతే వడ్డీ లేదు ఇస్తారా ? రైతులకు చాలా నష్టం వస్తుంది కదా ! దానిని ఎట్లా పరిష్కారము చేస్తారు ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి . ఈ బాకీ చాలా సంవత్సరాలనుంచి లేదు. మొన్ననే డిసెంబరులో కేంద్ర ప్రభుత్వము దానికి ఒక నిర్ణయము ఇచ్చారు ఆ ప్రకారము గా వీరు ఆ డబ్బు pay చేయవలసి వచ్చింది. కాని ఆ ఫ్యాక్టరీలు 90 రోజుల లోపల కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అప్పీలు చేసుకొనే హక్కు ఉంది దాని క్రింద వారు అప్పీలు చేసుకొన్నారు. ఆ అప్పీలు తీర్మానము చేసిన తరువాత ఈ డబ్బు వారికి pay చేయబడుతుంది. కొంత మంది High Court కి కూడా పోయినారు అధ్యక్షా.

*PLYING OF A PRIVATE BUS ON THE R T. C. ROUTE IN
KHAMMAM DISTRICT*

1533—

*3601 Q.—*Sri J. Vengal Rao (Put by Sri B. Srirama Murthy)*: Will the hon. Minister for Labour & Transport be pleased to state:

(a) whether it has been brought to the notice of the Government that a private bus bearing the No. APQ 455 with a stage carriage permit is plying for the last two months with the help of the Local Police and Motor Vehicles Inspector on the Road Transport Corporation route covering Tiruvuru, Kalluru, Tallada, Vangamutyalu Banjar in Khammam District;

(b) whether the said bus was involved in an accident at Kalluru on 3-10-1964 as a result of which two passengers died and some sustained injuries;

(c) the steps taken so far for the payment of compensation in the case of the deceased; and

(d) the action taken against the owner of the bus and the Officials who connived with them in running the said bus service in the Road Transport Corporation route without permit?

Sri B. V. Gurusamurthy: (a) No, Sir.

This information has been brought to the notice of Government now for the first time. The correct bus No. is APQ. 455.

(b) The accident in question occurred on 2-10-64 and not on 3-10-64.

(c) Action for the payment of compensation has been taken up by the Insurance Authorities as a certified copy of the inquest report has already been sent to them.

(d) The owner of the bus has been prosecuted for plying the bus without the front door.

Action for plying on an unauthorised route is also being taken against the owner. The Motor Vehicles Inspector, Khammam is not a party to the clandestine running of the unauthorised route. Disciplinary action against the Circle Inspector of Police is being taken.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య అధ్యక్షుడు, Line permit తో వడిపారు అని చెబుతున్నారు. Line permit ఎక్కడ వచ్చినది?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి, దానికి వేరే రూటు పెరిట్ ఉంటే, fair weather route permit ఉంటే కొంతవరకు divert చేసి R. T. C. route cover చేసి, అక్కడనుంచి పాఠశాలను శిశుకోశాల వేరు దుర్లభముతో వారు పోయినపుడు ఈ accident జరిగింది, పెరిట్ రూటును ఉంటే, కొంత divert చేసి deniate అయిన కారణం ఆ పోర్ట్ చేసి అయినది.

CAR ACCIDENT IN FRONT OF HIMAYATNAGAR POST OFFICE

1534—

*4000 Q.—*Sri P. Rajagopala Naidu*: Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state:

(a) whether there was any car accident in front of Himayatnagar post office on 23-12-1964;

(b) if so, whether any human life was involved in it;

(c) whether the Government are aware of the fact that these accidents are due to the congestion of vehicles standing in front of the R. T. A. Office on that road; and

(d) if so, whether the Government make immediate arrangements to shift the above office?

Sri B. V. Gurumurthy: (a) Neither the Police nor the Transport Department has any recorded information about any such accident.

(b) Does not arise.

(c) No, Sir. But some oral representations were made to me Sir; not in writing.

(d) The shifting of the office of the R. T. A. Hyderabad from the present building is separately under the consideration of the Transport Commissioner. It will be shifted immediately as soon as a suitable building is available.

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు : అధ్యక్షా, ఈ బిల్డింగు available అయినదా లేదా అనేది తెలుసా? ఎందుకంటే మొన్న ఒక accident జరిగింది. I G. of Police కి సంబంధించిన ఒక van వచ్చి P A. చౌదరిగారి ఇంటి ముందు నిలిస్తే అర్ధ గంట సేపు ఆయన car లో కోర్టుకు పోవడానికి పీలులేక పోయింది ఏమయ్యా ఇలా నిలిపి వేశావు ఎక్కడకు పోయావు అని అడిగితే ఏమీ, నిలవకూడదా అన్నాడు ఆయన మరల, ఎట్లా నిలుపుతావు అని ఆ నంబరు note చేసుకొంటున్నారు R T. Office సెక్రటరీకి చెబుదామని. “నేను I, G of Police driver ని నానంబరు note చేసుకో అని ఆయన అంటాడు దానికి ఏమీ చేయాలి అక్కడ ఆ పరిస్థితి ఉంది.

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి : మనవి చేశాను shift చేయాలనే ఉద్దేశ్యము ఉంది గులిస్థాన్ అనే ఒక బిల్డింగు కూడ లకిడీకాఫూల్ దగ్గర ఉంది ఈ నెలూ ఖరు వరకు ఖాళీ చేయించి తీసుకోవాలని ప్రయత్నము కూడ ప్రభుత్వానికి ఉంది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : Shift చేయడానికి అది ఏదో చేస్తామని అన్నారు “వచ్చి నా నంబరు కూడ note చేసుకో. నేను I. G of police driver ని, జాగ్రత్త అని చెపితే I. G. of police డ్రైవరే ఇంత అధికారముతో ఇది చేసినట్లయితే మామూలు వారికి స్వేచ్ఛ కాని, safety కాని ఎక్కడ ఉంటుంది అధ్యక్షా, అలాంటి వాటి విషయములో ముఖ్యమంత్రి గారు ఏమైనా ప్రత్యేకముగా సరిగా ప్రవర్తించుమని ఆ డ్రైవరుకి instructions పంపిస్తారా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : Individual driver ఎక్కడో, ఏదో చేస్తే ముఖ్యమంత్రిగారికి ఎట్లా తెలుస్తుంది గవర్నమెంటుకు ఎట్లా తెలుస్తుంది. Action ఎట్లా తీసుకొనడము.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : ఇప్పుడు తీసుకొని వచ్చారు కదా

The hon. member has already brought it to your notice. You did not reply. You did not say you will look into it.

Sri B. V. Gurumurthy: Just now he has made mention of a particular incident of which we are not aware.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు: నిన్న జరిగింది అందువల్ల.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి: నిన్న జరిగింది. ఇప్పుడు చెబుతున్నారు. అప్పుడే ఎట్లా చెప్పాలి.

Sri Tenneti Viswanatham: The hon. Minister is not aware; that is true. But this happened at a very important place. Your office itself is located at a very inconvenient place although there is plenty of open ground with huts leases of which could have been taken. Government has not done it. The road is always blocked. A responsible member of this House has brought it to your notice that yesterday the exit gate of a barrister practising in the High Court was blocked and that the driver of the police van was rather discourteous. Instead of saying: 'I will look into it', what the hon. Minister is saying is that he is not aware. He has brought it to your notice. It happened only yesterday. It is only proper for the hon. Minister to say that he would certainly look into the matter. But if on the other hand the hon. Minister says: 'I am not aware', there will be more vans and more police drivers obstructing the people.

Sri B. V. Gurumurthy: I only said, Sir, I am not aware but I did not say that I would not take cognisance of what the hon. Member brought to the notice of the House. If he passes on that information I will find out and see what best we can do.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు: ఇంకేమీ ఇన్ఫర్మేషన్. ఆ వెంటరు కూడా నావద్ద వుంది.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి: వెంటరు, పర్మిట్టర్స్ ఇష్టే వచ్చుకుండా నిబంధనలు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు: నేను కాలి ఎలెక్షన్ మోషన్ కూడా ఇచ్చాను. అది గవర్నమెంటు వెహికల్. ఒక అబ్బాయి మీద నుండి వెళ్లటం,

నేనే అతని స్వయంగా ఉస్మానియా హాస్పిటల్ లో ఎడ్మిట్ చేయించడం జరిగింది కాని వెహికల్ గురించి ట్రేస్ చేయటం జరగలేదు అతను పేదవాడు గుడి సెలలో వుండేవారి అబ్బాయి దీని గురించి ఎలెన్స్ మోషన్ ఇచ్చాను, ప్రత్యేకంగా డిపార్టుమెంటుకు పంపటం జరిగింది కాని దానిపై ఇంతవరకు యాక్షన్ లేదు సుల్తాన్ బజార్ పోలీసు స్టేషన్ కు రిపోర్టు ఇచ్చాను నెంబరు ఇచ్చాను. ఆర్ టి సి ఆఫీసుకు ఇన్ ఫార్మ్ చేసిన తరువాత హాటు బ్రింగ్ ఇట్ టు ది నోటీస్ ఆఫ్ ది గవర్నమెంట్.

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి ఎందుకు శ్రేస్ చేయలేదని అడిగారు. నావద్ద ఇన్ఫర్మేషన్ లేదు, కావాలంటే తెప్పించి ఇస్తాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య అక్కడ రోడ్డుమీద పోవటమే కష్టంగా ఉంటున్నది ఇన్స్ పెక్షన్ కు వచ్చిన కార్లు అడ్డంగా పెడతారు. వరుసగా పెట్టేట్లుగా అక్కడ ఇద్దరు కానిస్టేబుల్స్ ను పేయిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ బి. వి గురుమూర్తి అన్ని ఏర్పాట్లు చేసినా కూడా కన్స్టేబుల్ గా ఉంటుంది. ఈ నెలఖరుకు షిఫ్ట్ చేయాలనుకొంటున్నాము ఇవాళ 16వ తేదీ ఇంకో 14 రోజుల్లో దానిని షిఫ్ట్ చేయాలనే ఉద్దేశం చాలా సీరియస్ గా ఉంటున్నది.

శ్రీ ఎం రాంగోపాలరెడ్డి అక్కడ రద్దీ ఎక్కువగా ఉండటానికి కారణం అక్కడ రెండు పొలిటికల్ పార్టీ ఆఫీసులు ఉన్నాయి, స్వతంత్ర పార్టీ ఆఫీస్, కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఆఫీసు కనుక ఆ రద్దీని తగ్గించటానికి వెంటనే షిఫ్ట్ చేస్తేనే బాగుంటుందేమో అలోచిస్తారా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి ఆ రద్దీని మేము తక్కువ చేయలేము వారే చేసుకోవాలి.

MISSING OF THE D. R. OF COOP SOCIETIES KAKINADA

1282—

*2812 Q—*Sri Vavilala Gopala Krishnaiah*: Will the hon. Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the District Superintendent of Police, Crime Branch, C. I. D., Hyderabad has published a notice in Andhra about the missing of *Sri M. Venkatasubbiah*, Deputy Registrar of Co-operative Societies (Audit), Kakinada since 30-10-1963; and

(b) if so, what was the suspicion and what was the result of the investigation ?

శ్రీ కె బ్రహ్మసూరిరెడ్డి మొట్టమొదటనుండి దీనికనిశ్చయములే చెబుతాను వెంకటసుబ్బయ్యగారనేవారు కోఆపరేటివ్ సొసైటీలో డిస్ట్రిబ్యూటర్ అఫీసరు అయిన కాకినాడలో ఆగస్టు 1963లో చేరారు ఒక కోవ రేటివ్ ఆర్బిస్ బ్యాంకు కాకినాడ భవనానికి ప్రక్కన ఉన్న ఇంటిలో అప్ స్ట్రైయర్ లో వారు ఒక రూమ్ లో ఒక్కరే ఉంటున్నారు. వారి గోడరి యాన్యువల్ సెర్వని జవ్వల దెన్నె, కావలి తా రాకా సెల్లూరు జిల్లాలో ఉన్నచోటికి పోవాలని 21-10-1963 నుండి 4-11-1963 వరకు కాజ్యవల్ లీవ్ ఎప్లయి చేశారు వారు 20-10-63 రాత్రి సుమారు 9 గంటలకు రిక్వా ఎక్స్ హౌరా - మద్రాస్ ఎక్స్ ప్రెస్ కాచ్ చేయాలని కాకినాడ పోర్ట్ రైల్వే స్టేషన్ కు బయలుదేరారు కాని ఆయన కావలి రీచ్ కాలేదు ఆయన సెకండ్ సన్ కల్లా బి వెంకట్రామయ్య అనేవారు ఎంక్వయిరీ చేసిన తరువాత ఆయన ఛౌన్ పోలీసు స్టేషన్ కు 6-11-63 రాత్రి 10 గంటలకు కంప్లయింట్ చేశారు. వెంటనే ఎమాన్ మిస్సింగ్ అనేదానిక్రింద కేస్ రిజిస్టరు చేశారు క్రైమ్ నెంబర్ 445 ఆఫ్ 63 ఛౌన్ స్టేషన్ ఇన్వెస్టిగేషన్ కు తీసుకొన్నారు The investigation was later entrusted to the Crime Branch C I D ఈస్ట్ గోదావరి ఎస్ బి వారినుండి రిక్వెస్ట్ వస్తే క్రైమ్ బ్రాంచ్ సి.ఐ.డి. వారికి ఎన్ట్రస్టు చేశారు

వెంకటసుబ్బయ్యగారు వైశ్యులు 53 సంవత్సరాల 4 మాసాలు మొట్టమొదటనుండి రిలిజియస్ షెప్టు ఆఫ్ వైన్డ్. సంఘంలోని కార్యక్రమాలలో పాల్గొనటం అరుదుగా ఉంది He shunned society and company of friends ఎవరితో తగాదాలు వస్తేరా ఉన్నవాడు కాదు ఆయన లీజర్ అవర్స్ లో చదువుకోవటం, ప్రార్థన చేసుకోవటం, మెడిటేషన్ లో ఉండటం చేసేవారు ఆయన కాకినాడ వదలకముందు ఆయన గుమాస్తాతో కావలిలో ఉన్న తన భార్యకు జీతం వంపించవలసిందని చెప్పాడు. ఆ జీతాన్ని 2-11-63వ తేదీన ఆయన భార్యకు కావలికి వంపటం జరిగింది. 20-10-63 రాత్రి సబ్ రిజిస్ట్రారు రామలింగంగారు 'వెంకటసుబ్బయ్యగారి వద్దకు వెళ్ళినప్పుడు నేను యీ రాత్రి వెదుతున్నానని వెంకటసుబ్బయ్యగారు చెప్పినప్పుడు రామలింగంగారు స్టేషను వరకు మీ వెంట వస్తానని అంటే మీరురావలసిన అవసరంలేదు అని చెప్పి ఆయనను రానివ్వలేదు. రాత్రి 9 గంటలకు ఒక రిక్వా తీసుకురావలసిందని జవాన్ అయిన సత్యం అనే అతన్ని పంపారు. సత్యం రిజా ఒకటి ఎన్ గేజ్ చేసి రాగా వెంకట

సుబ్బయ్యగారు బ్యాంక్ తో రిజర్వ్ ఎక్కాగా సత్యం నేనుకూడా వస్తానంటే నువ్వు రావలసిన అవసరం లేదని చెప్పి వెళ్ళిపోయారు పుల్లెల కామేశ్వరరావు. మేనేజర్ కోపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆయన ఇంటి ఎదురుగా ఉండేవారు ఆయన వెంకటసుబ్బయ్యగారు 3-10-63 రాత్రి రిజర్వ్ వల్లటం చూశారు పూర్వం క్వశ్చన్ ను చేశారు, రిజర్వ్ పుల్లెలను ఐడెన్టిఫై చేయగలవా అని

Mr Speaker : May I know what time you are taking to answer this question You simply answer the question; if they put any supplementaries they can be answered.

Sri K. Brahmananda Reddy : That is all right, Sir; the question was answered previously.

Sri P. Rajagopal Naidu : He assured us to make a statement on that.

Mr. Speaker : There is no question of a lengthy statement during question hour. If he is giving an answer, let him give a gist of the whole thing in one or two minutes, not give a story; he will take another half-an-hour or one hour if he goes on repeating what all is contained in the investigation record. The Chief Minister can give a gist whether the man is missing etc Now Mr. Gopalakrishnayya's contention is that because he was a strict officer,.....

Sri K. Brahmananda Reddy : That is true; the question was answered by my friend the other day; if any supplementaries are proposed to be put by the hon. Members I am prepared to answer.

Mr. Speaker : Let the Chief Minister give a gist of the whole thing.

Sri K. Brahmananda Reddy : Gist అంటే— Here is the case of an officer who has gone away ఏ సందర్భంలో వెళ్ళాడు. ఎట్లా వెళ్ళాడు, ఎంకవైరి జరిగిందా, ఇతర బ్యాంకుకు ఇన్ వెస్ట్ మెంట్ చేసి వస్తున్నాడు ఏమైనా వచ్చిందా లేదా, తరువాత ఎక్కడక్కడ ట్రేజర్ చేయటానికి ప్రయత్నించాడు. ఎట్లా నిష్క్రమణం అయ్యాయన్న విషయాలు

చెప్పకపోతే అనుమానం కలుగుతుంది My first point is, as was being made out by my colleague the other day, our investigation and everything reveals there is no question of foul play in this case.

ఆయన ఏదోకొంచెం financial difficulties లో ఉన్నాడు. ఇతర సందర్భాలు ఉన్నాయి మొట్టమొదటనుంచి ఆయన bert of mind చేరు. అక్కడ Central Banks inspect చేసి వ్రాసినదాంట్లోకూడా, ఏక point కూడా ఏదో serious adverse remarks వ్రాసినటువంటిది లేదు. ఈ Central Banks అన్నిటిని Action లో పెట్టమని ఆయన సిఫార్సు చేసిపోయినాడు కాబట్టి there is nothing Sir, to suspect that there is any foul play in this.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం ఆ statement పోనీ చదువను lengthy అయితే, Table of the House మీద పెట్టవచ్చు కాని ఒక స్రశ్న అమగు తున్నాను ఒక బంబ్రోతుతో చెప్పి వెల్లిపోయారని చెప్పారే! ఆయన కనుపించకపోయిన తరువాత, మీరు investigation కు వెళ్ళేసరికి ఆ బంబ్రోతు దగ్గరే ఆ గది తాళాలు office తాళాలు, confidential box తాళాలు ఉన్నట్లు, ఇతని బంధువులు వెళ్ళి అది open చేసేసరికి ఆ confidential box open అయిపోయి అందులో ఉన్న కాగితాలు అటూఇటూ వేసిఉండి, మిగిలి నటువంటి ఆ బూట్లు ఒక వైపు, కోటు ఒక వైపు వేసిఉన్నది అనేటువంటి భోగట్టా మీ investigation report లో వచ్చిందా?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు ఆ statement గనుక House ముందు పెట్టేటట్లయితే, తరువాత అనుమానాలు పతైన ఉంటే 1, 2 we can raise it. అందువల్ల we can take it up to-morrow.

Mr. Speaker: There is no question of posting from day to day. I don't think the Chief Minister has got any statement. If you want the entire thing to be placed on the Table of the House.

Sri K. Brahmaiah Reddy: In his petition Sri B. Venkatarayya stated that the condition in which the missing officer has left the room, especially the hold-all being in an unrolled condition and the trunk unlocked with the bunch of keys inside indicated that the missing

officer was not ready to leave the room and that he was enticed under some ruse and done away with. He also alleged that the missing officer's confidential box in the office was tampered with and that the head-clerk of the office was in collaboration with the culprits— అని వారి complaint. An inspection of the room did not however disclose any clues to indicate that he had been attacked or abducted from his room. He was keeping the confidential records in the drawer: it is not true that this was tampered with. Enquiries showed that the officer was never in the habit of rolling his bed because he used to lie down on it whenever he had any leisure. Sri T. V. Subrahmanyam, Special Officer, Urban Bank, Kakinada Stated that when he called on him on the forenoon of 30—10—63 he found him lying on his cot and reading and this was also spoken to by other witnesses. His omission to lock his trunk was apparently due to forgetfulness.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : నేను అడిగిన ప్రశ్న అది కాదు Confidential box పేరే అక్కడ ఉన్నది ఆ బంధువులును ఆ బంట్లోను పెళ్ళేసరికి. ఆ బంట్లోను దగ్గరే ఆగది తాళాలు అన్ని తాళాలు ఉన్నాయి. ఆ confidential box తాళాలు అన్నీ ఉన్నాయి గది తీసేసరికి confidential box open అయిపోయి అందులో ఉన్నటువంటి కాగితాలు కొన్ని అటూ ఇటూ వేసి ఉండి, మిగిలినటువంటివేమో disturbed conditionలో ఉన్నాయి అనేటువంటి విషయం మీ report లో ఉన్నదా? ప్రత్యేకంగా ఆ point గురించి చెప్పండి.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి : లేదని నేను మనవి చేశాను. It is not tampered with by any others ఇది నా information, Sir. In about March పూరీ, తరువాత బెనారస్ కు, పాండిచెరికి officers వెళ్ళినప్పుడు పూరీలో మార్చిలో అక్కడపదో కిల్లికొట్టుదగ్గర ఎక్కడో పదో కొనుకొన్నాడని వలూనా description కలిగినటువంటి మనిషి అగుపడ్డాడని అతనికి ఇంగ్లీషు, తెలుగు తెలుసునని Police officers enquiry లో కూడా వచ్చిందండి, కాబట్టి, here is a case in March, అంటే 3 months or 4 months later అన్నమాట. కాబట్టి religious bent of mind తో ఎక్కడికో వెళ్ళి పోయినట్లు కనపడుతున్నది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అధ్యక్షా, మరొకటి ఈ గడువుకు పైదైనా నిర్ధారణ ఉందా? ఆయన బ్రతికి ఉన్నాడా ఆ officer? అతను బ్రతికి ఉన్నట్లుగాని, చనిపోయినాడని గాని నిర్ధారణ ఉన్నదా? ఏదోఒకటి చెప్పండి.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఎట్లా చెప్పితారండి? He is missing.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఎన్నాళ్ళండి missing? Government machinery విషయం అంతా ఇంతేనా అసలు?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి : Government machinery కి దీనికి సంబంధము లేదు అట్లా పోయినవాళ్లు చాలామంది ఉన్నారు మన దేశంలోనే కాదు, ప్రతిచోటకూడా ఒక్కొక్కసారి వాళ్లకు depression వస్తుంది. ఇదివరకు, ఉన్నటువంటి ఆ మనిషియొక్క తత్వాన్ని గురించి ఇప్పుడు సుశూరెడ్డిగారు చెప్పారు ఇదివరకు ఇట్లా కొన్నాళ్లు పోవడం జరిగిందని నాకు దాన్ని గురించి information లేదనుకోండి కాబట్టి అది ఆయన religious bent of mind. There are very many other higher people who have gone away like that. Therefore, whether he is died అవి చెప్పడానికి ఏలులేదు. He is missing. He is not to be seen.

Mr. Speaker : It is nearly two years since the man has been missing and every effort has been made by the Police in the course of investigation to find out whether the man is dead or is alive; still they did not get any clue or anything like that. Whatever it is, as Mr. Viswanatham was saying, after again publishing and advertising in the papers and all that and after making exhaustive enquiries, a finding can be given whether the man is dead or not, because if it is said that the man is missing it has some legal complications also. Now the wife and children of the deceased have to get the provident fund and all that which has accumulated to about Rs. 500 to 600—that is what I am told. Unless they produce the succession certificate they won't be getting this amount. If indefinitely for 10 or 15 years it is said that the man is missing they won't be entitled even with regard to the other properties of this person.

Sri K. Brahmananda Reddy : It is not possible for us to declare that he is dead ; we cannot do it ; unless we know that he is dead, unless our investigation shows that he is dead we cannot say that he is dead and you also know, under the Evidence Act or some such thing, if a man is found missing for a period of 7 years or more then alone he can be declared to have been dead. We are examining this question in the Finance department also. Now the wife and the family badly need money. They have been asking the Government to render some monetary assistance. We have been examining whether family pension can be given. Family pension can be given only when he is declared to be dead and therefore the Finance department is objecting saying that the rules do not cover the proposition. It is under examination of the Government whether anything can be done to help the family because they are in distressed circumstances. We are considering that, but it is impossible for us, Sir, to say that he is dead.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : తమ investigation report లో అతను miss అయిపోయినటువంటి ఆ రోజులలో కాకినాడ Central Bank లో లక్ష, 20 వేల రూపాయల వరకు కూడా డబ్బు కన్పించడం లేదు అనేటటువంటి report ఆయన వ్రాసి ఉన్నాడనిన్ని, మరి ఆ రోజులలో ఇతర మైనటువంటి భోగట్టాను బట్టి, ఉన్నటువంటి record బట్టి కాకినాడ Central Bank లో లక్ష, 20 వేలు కనిపించకపోవడం అనేటటువంటిది ఏమైనా జరిగిందా? అదే మైనా కనిపించిందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అదేమీ లేదండి. ఒక విషయం కూడా గమనించాలి, ఎప్పుడైతే 30 వ తారీఖున, ఆ ఉదయం ఆయన గుమాస్తాకు నాకు వచ్చేటటువంటి ఈ నెల జీతము నా భార్యకు పంపించమని చెప్పేసినాడో అప్పుడే మీకు తెలుస్తుంది. Indications, ఇది foul play అవునా కాదా అనేది. ఇది నిజంగా ఎవరో వచ్చి attack చేసినారో, వారిని ఏదో foul play చేసి సారో అంటే, 30 వ తారీఖున ఆయన భార్యకు, అబ్బాయి నా జీతము నీవు తీసుకోవ్వి నా భార్యకు పంపించవలసిందని ఆ విధంగా instructions కూడా ఇచ్చి పోయినాడో ఆ జీతము ఆమెకు పంపించడం కూడా జరిగిందా, 2-11-63 తారీఖున, నేను ఇండాక చదివాను.

కాట్ట. it is an indication that probably he was brooding; he was in a depressed mood; he wanted to get away from the complexities of life and all that and go somewhere for some peace of mind. I am reading from what the Registrar of Co-operative Societies has said "There was an allegation that Sri N. Venkatasubbaiah audited the accounts of some of the societies and unearthed some serious irregularities and that some interested persons had a grudge and caused his disappearance. The D. O. narrative reports and tour journals of Sri Venkatasubbaiah for the months of September, 1963 and October, 1963 indicate that he finally closed the accounts of the 4 Central Banks in East Godavari District— Konaseema Co-operative Central Bank, Ramachandrapuram Co-operative Central Bank, Kakinada Co-operative Central Bank, Rajahmundry Co-operative Central Bank. The D. O. narrative reports and his letters forwarding the final audit reports for the 4 banks did not disclose any serious defects noticed by the missing officer. He has recommended that all these 4 banks may be placed in 'A' class in the audit classification for the year 1962-63.

డాక్టర్ టి. వి. యస్ చలపతిరావు. ఈ మిస్సింగ్ ఆఫీసరు యొక్క ఫోటోగ్రాఫ్స్ తీసుకొని Investigating Officers, All India Papers లో ప్రకటించి ఆ ఫోటోలో ఉన్న వారి ఆచూకీ తెలిపితే ఏదైనా award ఇస్తామని చెప్పారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి All India వారికి wireless ద్వారా చెప్పారు State లో అంతా చెప్పారు అన్ని precautions తీసుకున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఫోటోస్ పబ్లిష్ చేశారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి : Award అని చెప్పలేదు — కాని The missing officer's descriptive particulars were flashed to all police stations in the State on the wireless grid; they were also communicated to all India Radio for announcement over the radio. His photographs and descriptions, were published in the Times of India, Hindu, Indian Express, Andhra Prabha and Andhra Patrika.

డాక్టర్ టి. వి. యస్ చలపతిరావు ఇతర రెగ్యులర్ పేషర్లు ఒరిస్సాలో గావి ఎక్కడైనా చేశారా?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ఆయన 31 వ తేదీన ఊరికి వెళ్తానని చెప్పి

Sri K. Brahmananda Reddy: He went away on the 30th, Sir

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య గుమాస్తా చేతికి డబ్బు ఇచ్చింది 30 వ తేదీ అయినా ఆయన మనియార్డరు చేసింది 2 వ తేదీ 31 వ తేదీన బయలుదేర తానని చెబితే 30 వ తేదీన ఆయన ఇంటి వద్దకు జవాన్ వచ్చి స్టేషనుకు రమ్మంటారా? అని అడిగాడని మొట్టమొదట interrogation లో వెళ్ళానని చెప్పాడని, తరువాత 'నేను వెళ్లలేదు' అన్నాడని అన్నారు. ఎందుకు వెళ్లలేదంటే కోప్పడతాడని వెళ్లలేదు అన్నాడు ఒకసారి Port Station కు వెళ్ళానని అన్నాడు ఇంటివద్ద ఈయన సామాను సర్దుకుంటుండగా ఎవరో రిజా మనిషి వచ్చి ఫలానా వారు రమ్మంటున్నారని పిలిచాడు. ఆ మనిషి ఎవరో తెలియదు. తరువాత ఈయన అక్కడనుంచి వెళ్తుండగా నడుమగ ఒక మోటారు కారు వచ్చి రిజాను ఆపి దాంట్లోకి ఎక్కండని చెప్పారు. చెబితే అది ఎరిగిన వాడైనందున దానిలోకి ఆయన ఎక్కడం జరిగింది. ఎక్కిన తరువాత ఆ కారు ఏదో ఇంతవరకు తెలియదు ఇది పోలీసు ఎంకవైరిలో ఆ రిజా వాడిని పట్టుకొని అడిగితే ఆ కారు ఎవరిదో చెప్పలేను, నల్లకారు, Ford car అని చెప్పడం జరిగింది. తరువాత మనిషి కనబడ లేదు ఈయన మనియార్డరు చేసింది—రాజమండ్రి వ్యవహారంలో మనకు ఇబ్బంది లేదు, ఇతర వాటిల్లో ఇబ్బంది లేదు, సర్దుబాటు అయినవి—ఆ మనియార్డరు చేరిందా అంటే 31 వ తేదీనాడు—

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి ఎక్కడనుంచి అవి గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెబుతున్నారు? ఎవరైనా చేసిన complaint లో విషయం చెబుతున్నారా? ఒక్క complaint చూపించండి. కట్టుకథలు చెబితే ఎట్లా?

Mr. Speaker: Somebody might have furnished all the information to you.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: ఎవరైనా Government కు complaint చేశారో వాళ్ళే యిచ్చారండి

Mr. Speaker: Whatever information you have received from that person you certainly put it in writing and

pass it on to the concerned officer and the Government to take action. As it is, it looks as though they have made many exhaustive enquiries and it looks as though the superior officers have got a very high opinion of this officer who is missing and there does not seem to be any attempt to protect anybody or to shield anybody.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ఆయన ప్రొడ్రోసిస్ కు ఆపరేట్ అయితే రిపోర్టులో యేమి వ్రాశారు?

Mr. Speaker: There is no point in pursuing this matter.

Sri K. Brahmananda Reddy: I do not know from where he is carrying this information. Has anybody made a statement like that which the hon. Member is making here? What did he say. His operation was for elephantiasis of the scrotum. The hon. Member is not giving any new information.

‘Elephantiasis of the scrotum’—

తెలుగులో చెప్పుకోవాలంటే మీకు తెలుసు

Mr. Speaker: There is no point in pursuing the matter. After two years, I don’t think anybody can in the absence of any other clues, say that there was some foul play; unless there is some tangible evidence, it is difficult to prove it. I would only ask the Government to consider refunding of the amount after taking sufficient security from the relations of the person.

Sri K. Brahmananda Reddy: That we are considering, Sir, and all other factors. There are no enemies for him even in the central tanks; all factors show that he has gone away on his own accord; because he is a brooding type of man having a religious bent of mind, probably he got depressed in life. And it is also known, Sir, that they were in bad financial circumstances.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య అది చాల అన్యాయం భోజనానికి ఇబ్బంది లేదు. ఆయన పొలాలు అమ్మకొని తింటున్నాడు శుభ్రంగా. ఒకదాని కొకటి link చేసి చెప్పి, ఆయన మంచివాడు, చచ్చినా ఫరవాలేదంటే, ఆ conclusion కు వచ్చేటట్లయితే honest Officers ఏమి పని చేయగలరని అడుగుతున్నాను—

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి ప్రభుత్వం guard చేయగలదు—honest Officers యొక్క ఊమాన్ని వారు అంత పెద్ద సహాయానికి రావలసిన అవసరంలేదని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ టి కె. ఆర్. శర్మ అధ్యక్షా, ఒక fact, ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన దానిలో reveal అయినది, cause of suspicion కు అవకాశం ఇస్తుందేమో మన రిపోర్టు ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన దానిని బట్టి ఆయన రిజా ఎక్కిరైలు ఎక్కి ఎక్కడికో వెళ్లడానికి ప్రయత్నం చేశాడు. వెళ్ళిపోయాడు అన్నారు. తరువాత రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత, వాకీలి తెరిచియున్నట్లు holdall తెరచి ఉన్నట్లు, కాగితాలున్నట్లు ట్రంక్ కూడ ఉన్నట్లు ఉన్నది. నిజంగా ఎక్కడికో వెళ్ళిపోతే ట్రంక్, అవి, తీసుకు పోకుండా ఉంటాడా, లేక ఇవన్నీ తెరచి పారేసి వెళ్ళిపోవడం జరిగి ఉంటుందా? — అనే దానిలో అనుమానాస్పదమైనది ఏమీ లేదని ప్రభుత్వం భావించిందా? Investigation— ఈ aspect లో ఏ విధంగా జరిగింది?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి వారు వెళ్ళిపోవడం జరిగింది. మొట్టమొదటి నుంచి గుమాస్తా వెంబడి వస్తానన్నా వద్దనడం, - ఆయన వెళ్ళిపోదలచుకున్నాడు, —he seems to have made up his mind.

గుమాస్తాను వద్దన్నాడు, peon ను వద్దన్నాడు, ఎవరినీ వద్దు అన్నాడు. గదిలో ఉన్నవి ఎట్లా ఉన్నవో, bed అదీ, అట్లాగే ఉన్నవి. Sudden గా, వెళ్ళి పోదలచుకున్నాడు, finished. మొదట అనుకొని ఉండవచ్చును, వెళ్ళి పోయాడు. ఎక్కడికి వెళ్ళిపోయినాడో తెలియకుండా ఉండాలనే దానికి వారిద్దరినీ డైరీలు రాఫర్దనడం కారణంగా కనబడుతోంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: దానికన్న మాకు ఉన్న information ఇది, అంటే సరిపోతుంది. ఆయన అభిప్రాయంగా - బయలుదేరి పోయాడంటున్నారు. దానితో conclude చేస్తున్నారు. ఆయన ఎక్కడ ఉన్నాడో తెలియదు. ఆయన అభిప్రాయం తెలియదు. అటువంటప్పుడు - గవర్నమెంటుకు ఉన్న information ఇది, దానిని బట్టి ఈ అభిప్రాయానికి వస్తున్నాము అంటే సరి

పోతుంది ఆయన prepare అయి వెళ్ళిపోయాడంటే అది చాల uncharitable గా ఉంటుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : uncharitable పమీ లేదండి. All indications show that he has gone away of his own accord. అని మనవి చేస్తున్నాను.

WRITTEN ANSWER TO QUESTION

KIRLAMPUDI SUGARCANE GROWERS CO-OPERATIVE UNION

1530—

*3842 Q.—*Sri P. Gunnayya* : Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that huge amount of cash balance is kept since a long time with the President of the Sugarcane Growers Society Kirlampudi village in Peddapuram taluk, East Godavari District ;

(b) if so, what is the amount kept with them ;

(c) the action taken so far in this regard ; and

(d) the action proposed to be taken against those who are responsible for the same ?

A —(a) The correct name of the Society at Kirlampudi is "The Kirlampudi Sugarcane Growers Co-operative Union". It is a fact that the President of the said union, has been retaining heavy cash balances since 1961.

(b) The amount ranged from Rs. 20,000/- to Rs. 64,000/-.

(c) The Deputy Registrar of Co-operative Societies Kakinada has ordered an enquiry under section 51 of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Act VII of 1964 into the affairs of the Union.

(d) The enquiry has not yet been completed. Necessary action will be taken on receipt of the enquiry report.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Annual Administration Report 1962-63 of A. P. Road Transport Corporation

Sri B. V. Gurumurthy : Sir, I beg to lay on the Table the Annual Administration Report 1962-63 of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation, as required under sub-section(3) of Section 35 of the Road Transport Corporation Act, 1950 (Central Act 64 of 1950)

Mr. Speaker : Paper laid on the Table.

శ్రీ టి. కె. ఆర్ శర్మ అధ్యక్షా, 1962-63 Annual Administration Report ను 65 సం॥లో ఇస్తే, 1963-64, 64-65 సంవత్సరాలకు ఎప్పుడు వస్తాయి? చట్టరీతిగా - ఏ సంవత్సరం అయిపోతే ఆ సంవత్సరం రిపోర్టు తరువాత ప్రభుత్వానికి అందజేయాలి. ప్రభుత్వం ఈ హాసులో పెట్టాలని ఉన్నది. మరి 1962-63 ది ఇంత ఆలస్యంగా ఎందుకు ప్రవేశ పెట్టుతున్నారో తెలియ జేస్తారా?

శ్రీ చావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఇటువంటి విషయాలు తమ నోటీసుకు చాల సార్లు తీసుకువచ్చాము ఈ autonomous Corporations reports ఈ హాసుకు చాల ఆలస్యంగా ఇవ్వడమే కాకుండా మాకు అందుజాటు లేకుండా చేస్తున్నారు ఇప్పుడు 1962-63 రిపోర్టు మీద ఆధారపడి డిస్కస్ చేయాలంటే అది అయిపోయింది కాబట్టి పోస్టు మాచైమ్ మీద డిస్కస్ చేయడం అవుతుంది. అందువల్ల తక్కిన రిపోర్టు ఏమీ అయినవి? Administration Reports ఉన్నవా? Budget ఉన్నదా? అవి శాసన సభకు ఇచ్చే భాద్యత ఉన్నదా? Act ప్రకారం అయితే ఉన్నది. మరి ఎందువల్ల ఇవ్వలేదో తమరు కనుక్కొన వలెనని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : సంవత్సరం అనగానే Report with Accounts పెట్టే statutory obligation కార్పొరేషన్ పై ఉన్నది అదే ప్రకారం గవర్నమెంటు, కార్పొరేషన్ వారికి అప్పడిప్పుడు వ్రాయడం జరిగింది నాలుగు సార్లు రిమైండర్లు పంపాము వారు, అవి Accountant General నుంచి రావడంలో ఆలస్యమయినదని, తరువాత ప్రింటింగ్ లో ఆలస్యమైనదని, మొన్న వచ్చిన తరువాత అదే రిపోర్టు మీ ఎదుట పెట్టడం జరిగింది 1963-64 రిపోర్టు కూడా పెట్టాలని వారిని పర్సనల్ గా కోరినాను. ఇప్పుడు వచ్చింది,

ప్రింటింగ్ కు ఇవ్వడం జరిగింది అది కూడ ఈ నెలఖరులోగా ఈ అసెంబ్లీ సెషన్ ముగింపు అయ్యేలోగా - by way of abundant caution గా చెబుతున్నాను - అంతలోగానే పెట్టుటకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము ప్రింటింగ్ లో అలస్యమైనది ఈ సెషన్ కాక పూర్వమే 1963-64 ది కూడ సభ వారి ఎడమ పెట్టుకామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు అధ్యక్షా, దీనిలో ఉన్న statutory provision అమలు జరపాల్సిన భాద్యత ఉన్నది అయినప్పుడు ఎప్పటిదో 1962-63 సంవత్సరానిది తెచ్చి ఇక్కడ పెట్టితే ఉపయోగం ఏమిటి? అయిపోయిన తరువాత ఇప్పుడు ఏమి చర్చిస్తారు? మేము చెప్పగలిగినది ఏమి ఉంటుంది. ఇంకా రెండు సంవత్సరాలు వెనుకపడియుంటున్నాము 1963-64, 64-65 కు కూడ రెడీ అయి ఉండాలి Information కు అయినా మనకు హాను ముందుకు వస్తే, అది ఎట్లా చదుస్తున్నదో ఈ బడ్జెటు సెషన్ లో తెలుసుకొనుటకు వీలుంటుంది ఎప్పటిదో 1962-63 ది తెచ్చి ఇప్పుడు పెట్టితే ప్రయోజనం ఉండదు. Statutory obligation కరెంట్ గా అమలు జరిపేట్లు చూడాల్సిన అవసరం ఉన్నదని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

Mr. Speaker : Not only in the case of these people; even if it is placed after 10 years, I don't think we can take any action against anybody. Though it is a statutory obligation on the part of the Government to place these things as soon as possible, supposing they take their own time and place it after five years or ten years, — for failure to comply with the provisions of the Act itself what are the consequences which follow? You please examine that aspect

Sri Tenneti Viswanatham : Public censure.

Mr. Speaker : That is for you and for the House — public censure against the Government or whatever it may be, but I want to know whether there is any contempt of the House or anything like that. I want you to examine that aspect. If we take action against the corporation or whoever is responsible for this delay, the others will open their eyes. Now in this case, it is really after two years they are placing it; they are put to the

necessity of sending 4 reminders and they say "We have sent it to the Accountant General: he has taken his own time; then afterwards we sent it to the Printing Press; they have taken their own time"—Some sort of explanation, they are giving. I want to know what action the Government has taken against the Officer responsible for this delay.

Sri B. V. Gurumurthy: There are no penalties prescribed under the Act, but we can call for the.

Mr. Speaker: If it is a question of simply placing it as a formality, the Government need not place these things on the Table of the House, I am telling you; and if the House is so helpless as not to take any action against anybody then it is better you don't place them on the Table of the House. This is not the first time that it is happening in this House; it has been happening in every case and you take it because you think the House is so helpless as not to take any action against anybody. There is no point in your saying that the House cannot take any action or nobody can take any action; at least you have got powers to take action against the person responsible for the delay.

Sri B. V. Gurumurthy: We want to take the explanation of the Chief Executive Officer in this regard as to why such delay has happened.

Mr. Speaker: They have already given their explanation that the Accountant General took his own time and that the Director of Printing took his own time. That is the explanation and you are satisfied with the explanation and for the year 1963-64 you have not yet placed it.

Sri Tenneti Viswanatham: I respectfully agree with you that it does amount to contempt of the House and I think we shall take some appropriate time to consider the matter.

16th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

217

Mr. Speaker : That is why I want the members to consider whether it amounts to contempt of the House or anything like that in which case I will certainly refer to the Privileges Committee and they can examine the whole aspect and then send a report. (To Sri B. V. Gurumurthy) I would only ask you to take action against the concerned officer responsible for the delay and inform the House as to the result of the action taken.

Sri B. V. Gurumurthy : All right, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అసలు ప్రొసీజరులో పొరపాటు ఉంది. ఎ. జి. ఫైనలైజ్ చేసిన తరువాత పెట్టాలనే సరికి చిక్కు వస్తోంది. ఆ వైపు నుంచి గవర్నమెంటు ఏమైనా చేయగలదా? స్టాట్యూటరీ చూల్చు ప్రకారంగా మన దగ్గర పెట్టమనేందుకు ఇచ్చిన ప్రొసీజరులో ఏ జి ఫైనలైజ్ చేసిన తరువాత పెట్టమన్నారు Then everything is lost.

Mr. Speaker : We have nothing to do with the ~~Accountant~~ General or anybody. This House is only concerned with the report being placed on the Table of the House soon after the close of the year.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR 1965-66

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

Demand No. XL—Municipal Administration — Rs. 55,89,400.

శ్రీ కె నాగయ్య (అచ్చంపేట) : అధ్నా నిన్న రోడ్స్ గురించి మనవి చేశాను. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అన్ని మునిసిపాలిటీలలో రోడ్స్ చాలా అధ్వానంగా ఉన్నవి. అని చెప్పటానికి విచారంగా ఉన్నది. గర్బిణీ స్త్రీలుగావి, పేషంట్స్ గాని యీ రోడ్స్ మీద నడవటానికి వీల్లేన్ని పరిస్థితులున్నవి. దానికి కారణం-ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంట్, అక్కడ ఉన్నటువంటి కంట్రాక్టర్స్ లాలోచి అయి, ఆ రోడ్ వర్క్స్ డబ్బు తినేస్తున్నారు అందువల్ల ఆ రోడ్స్ పరిస్థితి అట్లా ఉన్నది. రెండుమూడు మునిసిపాలిటీలలో యీ రోడ్స్ విషయంలో ఏమీ జరుగుతున్నదో ఒక-చిన్న కమిటీనిగావి, ఒక ఆఫీసర్ మగాని వేసి ఇన్ వెస్ట్ గేట్ చేయించి

నట్లయితే అక్కడ ఎంత ఫ్రాడ్ జరుగుతున్నదో ప్రభుత్వానికి తెలుస్తుంది. గుంటూరుపట్టణంలో 84-85లో రోడ్స్ కొరకు 11లక్షలు ఖర్చు పెట్టారు. కాని అక్కడి రోడ్స్ ఎంత అధ్వాన్న పరిస్థితిలో ఉన్నవో ప్రతి ఒక్కరు చూస్తే అర్థమవుతుంది. కాబట్టి దానికి ఒక ఇన్ వెస్ట్ గేషన్ కమిటీ వేయాలని కోరుతున్నాను. అంధ్ర పరియాలలో 48 మునిసిపాలిటీలలో 48,500 ఎలక్ట్రిసిటీలైట్స్ ఉన్నవి. 485 కిరసనాయిల్ లైట్స్ ఉన్నవి కిరసనాయిల్ లైట్స్ గురించి నేను వేరే చెప్పనక్కరలేదు. అది కేవలం దారి చూపటానికి ఒక గుర్తుగా మాత్రమే ఉంటాయి. ప్రతి పట్టణంలో ఎలక్ట్రిసిటీలైట్స్ మూడోవంకు వెలగవు. దానికి కారణమేమో ఎవరూ చెప్పలేదు అంధ్రలో ఉన్నవన్నీ డెవలప్ మెంట్ లైట్స్ అక్కడ లైట్ ఎక్స్ ప్లెన్షన్ లో-30 సంవత్సరాల నుండి ఉన్న పేటలకు కూడ యీనాటి వరకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఎక్స్ ప్లెన్షన్ లేదు అక్కడ ఎలక్ట్రిసిటీ లైట్స్ లేక, చీకటి కోరికగా ఉంటున్నవి ఇదివరకు ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రయివేట్ కంపెనీల క్రింద ఉండటం వల్ల మునిసిపాలిటీలలో ఉన్న ఎలక్ట్రిసిటీ వైరింగ్ చాలా పాత వైరింగ్ గా ఉన్నది. ఈనాడు డబ్బు లేకపోవడంచేత యీ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎక్స్ ప్లెన్షన్స్ చేయక పోవటం జరుగుతున్నది. కాబట్టి మునిసిపాలిటీలలో పాత వైరింగ్ అంతా తీసేసి, కొత్త వైరింగ్ వేయించి, కిరసనాయిల్ లైట్స్ కు బదులు ఎలక్ట్రిసిటీ లైట్స్ వేయించి ఎక్స్ ప్లెన్షన్స్ చేయించాలని కోరుతున్నాను కిరసనాయిల్ దీపాలకు, ఎలక్ట్రిసిటీ దీపాలకు ఖర్చులో తేడా బేడ కంటే ఎక్కువ ఉంచదు.

లైట్ ప్లానింగ్ గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా గొప్పగా చెప్పారు. లైట్ లు అవుతున్న లైట్స్ కు ప్రాజెక్ట్ ప్లాన్, సబ్ గ్రామీన్ ప్లాన్ ఉండవలసిన అవసరం ఉన్నది ఇండ్ల వసతి, రోడ్స్, ఎలక్ట్రిసిటీ దీపాలు, కలెక్షన్లు, మార్కెట్స్, లోయర్ ఇన్ కమ్ గ్రూప్, మిడ్లిల్ ఇన్ కమ్ గ్రూప్ హౌసింగ్ స్కీమ్ లున్నప్పటికీ కొరకు మొత్తం 88 మునిసిపాలిటీలకు కలిపి 20 లక్షల రు.లు మాత్రమే ఇందులో చూపించారు, ఆ డబ్బుతో ఏమి పని జరుగుతుందని అడుగుతున్నాను. లైట్స్ కు ప్రాజెక్ట్ గా, చాలా సుందరతరంగా చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో యీ లైట్ ప్లానింగ్ వేయించిన ముఖ్యమంత్రి, రిజిస్టర్డ్ ప్లాన్స్ చాలా ఉరుగుతున్నాయని చెప్పారు. లైట్స్ యీ పూర్తయి చదవటానికి జాగుందిగాని, పట్టణాలకు పోతే, లైట్ ప్లానింగ్ అంతే. అది అక్కడి ప్రజలకు ఎంత భారకంగా ప్రతిబింబించిందో అర్థమవుతున్నది. మేకు అర్థమవుతుంది. లైట్ ప్లానింగ్ కనకన్ కొరకు చేసినట్లు కనబడుతున్నది. ప్రతిచోట లంచం ఇస్తేనేగాని ప్లాన్ ఎక్జిక్యూట్ కాదు.

ప్లాన్ గీయించు కోవాలంటే లంచం ఇవ్వవలసి వస్తున్నది పాతగోడ పడిపోతే, కొత్త గోడ కట్టుకోవాలంటే ప్లాన్ ఇవ్వాలనే పరిస్థితి ఉన్నది. అసలు పెద్ద పెద్ద మేడలు ప్లాన్స్ లేకుండానే లేస్తున్నాయి విజయవాడ, గుంటూరు, విశాఖ పట్నంలకు మార్బర్ ప్లాన్ పెట్టారు అయితే ఆస్థానకు అనుగుణ్యంగా ఏదైనా అక్కడ వేస్తున్నారా అంటే లేదు, ఇప్పుడు లే అవుట్ వేయిస్తున్నారు వారివి భయపెట్టి, వారినుండి పొలాలు అన్నింటిని తీసుకొని, వీరు ఆమ్ముకోటానికి రౌన్డ్ ప్లానింగ్ డిపార్టుమెంట్ అందులో భాగస్వామిగా ఉండి సొమ్ము చేసుకోవటానికి కఫ్ఫీ తే. రౌన్డ్ ప్లానింగ్ చాలా ప్రావర్ గా ఏమీ చేయబడటం లేదు. ఈ రౌన్డ్ ప్లానింగ్ డిపార్టుమెంట్ గొప్పవారికి మాత్రమే తోడ్పడు తున్నదిగాని, ప్రజానీకానికి ఏమీ తోడ్పడటం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. హౌసింగ్ బోర్డు కేవలం హైదరాబాద్ సిటీకే పరిమిత మయినట్లు కనుపిస్తున్నది. ఈ రిరి మునిసిపాలిటీ లలో పేటలు చాలా కంజెస్టెడ్ గా ఉన్నవి 30, 40 సంవత్సరాల నుండి ప్రభుత్వ స్థలాలు గాని, చెరువు గట్టపై గాని, రోడ్స్ మార్కెట్స్ లోగాని, ఎండోమెంట్ స్థలాలలోగాని నివాసాలు ఏర్పాటు చేసుకొని అనేక సంవత్సరాలనుండి పేటలు పెట్టలేకపోతున్నది. ఆ పేటలకు ఏ సౌకర్యము లేని పరిస్థితి ఉన్నది.

MR. SPEAKER: in the Chair.

పైగా ఆ పేటలలో వారంతా ఉచితంగా ఆక్రమించి ఉన్నారు. అన్ని పట్టణాలలో యిది ఒక problem అయింది. ఆ problem solve చేయడానికి మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ Town Planning, Housing Board చర్యలు తీసుకొనడానికి లేదు slum clearance ఏదో చేస్తున్నాము అని చెప్పుతున్నారు. ఆ condition పోవాలి Towns బాగు పడానికి అంటే వీళ్ళందరికీ వాయిదాల పద్ధతి మీద - Endowment Minister కూడ వీరే కాబట్టి దేవస్థానం స్థలాలు మొత్తంగా అన్ని acquire చేసి land development క్రింద plots చేయించి lay out చేయించి, ఈ plots అక్కడి వాళ్ళకే వాయిదాల పద్ధతి మీద యిచ్చేటటువంటి ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టకపోయినట్లయితే చాలా క్లిష్టమైన పరిస్థితి వస్తుంది. పైగా వాళ్ళను లేవడానికి special armed police ను 200, 300 మందిని తీసుకువచ్చి పేటల మీదకు తోలి - 25, 30 సంవత్సరాల నుంచి అక్కడ నివసిస్తున్నప్పటికీ, land acquisition proposals కూడ ప్రభుత్వం అంతకు పూర్వం పెట్టింది వాటిని కూడ కాదని పోలీసులు చేత బలవంతంగా evict చేయింపడానికి చాలా పెద్ద ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. అలాంటి ప్రయత్నాలు మానుకొని ఆ problem solve చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి అని ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తున్నది. మరొక విధంగానో చేస్తే ఉపయోగం లేదు. ఆ

problem ఎప్పుడూ unsolved గా అట్లా మిగిలి పోతుంది కాబట్టి అట్లా చేయాల్సిన పరిస్థితి లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను క్రొత్త చట్టాన్ని గురించి చెప్పారు అదేమి progressive method కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. 1920 Act లో ఏదైనా ప్రభుత్వానికి హక్కులు ఉన్నాయో అన్ని హక్కులు యిందులో యధాతథంగా పెట్టుకున్నారు, అంతే తప్ప క్రొత్తగా ఏమీ లేదు పంచాయితీలలో marking system ప్రవేశ పెట్టారు బస్టిలకు వచ్చేటప్పటికి ప్రజలకు ఏమీ తెలియదని చైతన్యం లేదని మామూలు paper ballot పెట్టారు. ఇందులో ఎంత democracy ఉన్నదో మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. అందుచేత ఈ చట్టంలో అంత పెద్దగా చెప్పుకోవలసిన పరిస్థితి ఏమీ లేదు అది ఏదైనా చట్టం చేశారు త్వరగా తీసుకువచ్చి మునిసిపల్ election జరపడానికి అవకాశం ఉన్నది అంటే దానికి కూడా ఏవో కారణాలు చెబుతూ అట్లా జరగడనే ఉన్నది. ఒక చిన్న instance చెప్పి వదలి వేస్తాను మునిసిపల్ వర్కర్స్ విషయం చాల అధ్వాన్న పరిస్థితి ఉన్నది వారికి చాల తక్కువ జీతాలు యిస్తున్నారు. 50, 60 రూపాయలకంటే ఎక్కువ లేదు వాళ్ళకు పని భారం ఎక్కువ. వాళ్ళు చాల నికృష్టమైన జీవితం అనుభవిస్తున్నారు. వాళ్ళకు basic pay లోనే కొంత పెంచాలని మనవి చేస్తున్నాను Co-operative Stores పెట్టి, Chief Grain shops పెట్టి కార్మికులకు foodgrains యిప్పించాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఒంగోలు విషయం మనవి చేస్తాను Honest Officers ఉండడం నష్టం మునిసి పాలిటీలో ఎవరైనా ఒక honest officer వచ్చినట్లయితే ఆయనను transfer చేయించేదాకా, చర్య తీసుకోనేదాకా నిద్రపోయే పరిస్థితి ప్రభుత్వానికి లేదు. ఒంగోలులో ఒక ఘటన జరిగింది. అక్కడ Milk Co-operative Society ఉన్నది. అంతకుపూర్వం నీళ్ళు కలిపి పాలు అమ్మేటటువంటి పరిస్థితి అక్కడ ఉన్నది. ఇనం కూడా కలుపుతున్నారు అంతకుపూర్వం మునిసిపాలిటీలో ఉండే టటువంటి వారు Co-operative Society ని పదిలిపెట్టి తక్కిన వాళ్ళను పట్టుకోవడం వాళ్ళ మీద చార్జీలు బనాయించడం జరుగుతూ ఉండేది, ఒంగోలుకు ఒక Special Officer వచ్చాడు ఆయన వచ్చిన తరువాత Co-operative Society కి, తక్కిన ప్రజలకు తేడా చూడకుండా honest గా పాలరా నీళ్ళు కలిపిన ప్రతి ఒక్కరిని పట్టుకోవడం మొదలు పెట్టాడు. అక్కడ ఉండేటటువంటి District Co-operative Society కి, డిస్ట్రిక్టు కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు ప్రెసి డెంటుగా ఉన్నాడు ఆయనపైన కేసు పెట్టడం, ఆ Co-operative Society 4000 రూపాయలకు జరిమానా వేయడం జరిగింది. మళ్ళీ రెండోసారి కూడా ఈ

పట్టుకున్నట్లయితే ఆయన కైలుకు పోవససిన పరిస్థితి ఉన్నది అందువలన District Congress President వెంటనే నిమూపాల మీద అక్కడ నుంచి ఆయనను మార్పించడం జరిగింది ఇంత ఫయంకరమైన పరిస్థితులు ఉంటే ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది? ఎక్కడైనా సరే డిస్ట్రిక్టు కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంట్లు, టౌన్ కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంట్లు, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంట్లు యొక్క ప్రభుత్వంగా ఉన్నది తప్పితే అది ఒక political organisation గా కన్పించడం లేదు. అంతటి రాక్షస పరిపాలన జరుగుతూ ఉంటే దానిని check చేయడానికి మంత్రులు ఏమీ ప్రయత్నం చేసినట్లు కూడా కన్పించడం లేదు.

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం) అధ్యక్షా, ఈ మునిసిపల్ వర్డును బలపరుస్తూ కొద్దిపాటి మాటలు మనవి చేయాలి అనుకుంటున్నాను మొదటి మూడు ప్రణాళికల కాలంలో పట్టణాభివృద్ధికోసం ప్రత్యేకించి పెద్ద ప్రయత్నాలు ప్రభుత్వం చేసినట్లుగా కన్పించరు దీనికోసం పెద్ద ప్రయత్నం కొనసాగించాలనే ఒక దీక్ష, ఒక పట్టుదల 4వ ప్రణాళిక కాలంలో జరుగుతుంది అనే విశ్వాసం కలుగుతోంది ఎందుకంటే ఈ రోజు 4వ ప్రణాళిక draft proposal మాధగర్ పెట్టినప్పుడు అందులో 45 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి పట్టణాభివృద్ధి కోసం ప్రత్యేకించి పథకాలు మునిసిపాలిటీ వేసుకోవాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. పూర్వం ఏదైనా పట్టణాభివృద్ధి చెందేటందుకు అటు Drainage Scheme గాని water works గాని చాటి కోసం కొంత మొత్తం కేటాయించిన సందర్భాలు ఉన్నప్పటికీ ప్రత్యేకించి ఆ పథకాలు ఆ మునిసిపాలిటీయే వేసుకోనే అవకాశం లేకపోయింది. ఈ రోజు కొంత మొత్తం కేటాయించడం మాత్రమే కాదు. ప్రత్యేకించి ఆ మునిసిపాలిటీయే ప్రణాళిక నిర్ణయం చేసి వారు పథకం నిర్ణయం చేయడం జరుగుతుంది అంతేకాదు, State plan లో ఒక భాగం క్రింద ఉండడం అనేది మొట్టమొదటి సారిగా చేస్తున్నటువంటి మంచి పని. ఇందుకు నేను ముఖ్యంగా మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. ఈ పద్ధతి మన రాష్ట్రంలో మొదటి మారు ప్రవేశ పెట్టడం మాత్రమే కాదు ఇతర రాష్ట్ర ప్రజలు, యితర ప్రభుత్వాలు కూడా copy చేయాలని యిది అమలు చేయాలని కోరడం కూడా ఎంతై పా మదావహమైన విషయం. సంతోషించవలసిన విషయం. ఇదే కాకుండా ప్రళం సించవలసిన యింకొక విషయం ఉన్నది. అది, villages లో యిళ్ల నిర్మాణం చేయాలని ప్రభుత్వం తీసుకున్న పథకం ఇందులో పెద్ద అద్భుతమైన కార్యక్రమాలు కొనసాగాయి అవి చెప్పడానికి నేను ప్రయత్నం చేయడం లేదు. 400 యిళ్లు గ్రామాలలో నిర్మాణం చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది.

ంహుళః యిది చిన్న విషయం కావచ్చు కాని ఈ దృక్పథం ఈ తత్వం, ఈ రూపంలో గ్రామాలలో ఉన్న యిళ్లను మరమ్మతు చేయాలి, జాగు చేయాలి అనే ప్రభుత్వం తాలూకు ఆశయం చాల ప్రధానమైనది, ముఖ్యమైనది అని నేను మనవి చేస్తున్నాను దేశంలో ఏ ప్రాంతంలోను, ఏ రాష్ట్రంలోను చేయవలసినవి కార్యక్రమం యిక్కడ జరుగుతున్నప్పుడు దీనిని అభినందించక తప్పదు మంత్రి గారు చాల మంచి పని చేశారని చెప్పక తప్పదు ఎక్కడో కొద్ది గ్రామాలలో చేస్తే సరిపోయే పని కాదు. ఉన్న మొత్తాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రతి జిల్లాలో కొన్ని గ్రామాలలో ఈ అభివృద్ధి కార్యక్రమం, ఈ యిళ్ల కార్యక్రమం కొనసాగించే పూచి ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇళ్ల నిర్మాణం విషయంలో చాల ముఖ్యమైన విషయం ఈ మధ్య రాజ్య సభలో మాట్లాడుతూ కేంద్ర ప్రభుత్వ మంత్రి చెప్పారు 100కి 45 వంతులు మొత్తం కేటాయించినవి కూడ ఖర్చు కావటంవంటి రాష్ట్రాలు అనేకం ఉన్నాయని వారు చెప్పడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో మాత్రం అదృష్టవశాత్తు యిచ్చిన మొత్తం అంతా పూర్తిగా ఖర్చు చేయడం జరిగింది ఇది చాలదు అని. క్రొత్తగా loan కావాలని, అది LIC నుంచి వస్తుందా లేక ఏ రూపంలో వస్తుందని ఎదురు చూడడం, వెతుకుతూ ఉండడం కూడ జరుగుతోంది. అందుచేత ఈ గృహ నిర్మాణ వధికాలు ప్రభుత్వం యితోధికంగా శ్రద్ధ వహించి ప్రత్యేక కృషి జరిపి, ఆ సమస్యను పరిష్కరించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నందుకు నేను ముందుగా మన మంత్రులందరినీ అభినందిస్తున్నాను. రాను రాను వల్లెటూళ్ల నుంచి ప్రజలు కూలి కోసం పట్టణ ప్రాంతాలకు పోతే తప్ప మార్గం లేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇంతేకాదు కొన్ని పరిశ్రమలు క్రొత్తగా విలీనం జరుగుతున్నాయి. పరిశ్రమలలో పాటు పట్టణాలు తలెత్తి ఊరియడం జరుగుతోంది. అందుచేత 'organization' అనండి, 'industrialization' అనండి రెండు చేదోడు వాదోడుగా ఘంటుకు పోక తప్పదు. అటుపైటి పరిస్థితుల్లో ఉన్నప్పుడు పట్టణాలలో అనేక రకాలైన సమస్యలు ఉత్పన్నం అవుతాయి. సహజం. జనసమర్థం పెరుగుతుంది. జనసాంద్రత పెరుగుతుంది, దీనితో ఆరోగ్య అవసరాల గురించి కూడ ప్రభుత్వం ప్రత్యేకించి శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. నీటి సదుపాయం, drainage సదుపాయం యివన్నీ బహుముఖ సమస్యలుగా మనం తీసుకోవాలి. దీనికోసం ప్రభుత్వం ప్రత్యేకించి ఒక విధకం చేసుకోవడం చాలా ప్రధానమైన విషయం ముఖ్యమైన విషయంకూడ అవుతుంది. ఒక 'master plan' తయారుచేయాలని ప్రభుత్వం కోరినప్పుడు దానికోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు ముఖ్యమైన విషయం మొదటి విషయం నీటి సదుపాయం.

న్నాను ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ముఖ్యమైన పట్టణాలలో master plan తయారు చేయడం జరిగింది Master plan తయారుచేయడం చాల సంతోషించవలసిన విషయం సమగ్రంగా నగరాభివృద్ధికోసం 20 సంవత్సరాలకాలం అమలుచేయ వలసినటువంటి, సర్వతోముఖాభివృద్ధికి కావలసినటువంటి ఒక ప్రత్యేక పథకం తయారుచేయడం అనేది చాల ముఖ్యమైన విషయం అయితే ఎప్పుడో ఒకమారు ఒక పథకం వేసినతరువాత అదే permanent feature గా ఉండిపోతే పనికి రాదు దీనిని revise చేయాలి. ఉదాహరణకు విశాఖపట్టణం తీసుకోండి. 4 సంవత్సరాలక్రితం master plan తయారుచేసినప్పటికీ యిప్పటికీ పరిస్థితులు మారిపోయినాయి విశాఖపట్టణం పూర్వం 11 చ. మై. విస్తీర్ణం ఉండేది. ఇప్పుడు 4 సంవత్సరాల అనంతరం 22 చ. మై. విస్తీర్ణం వరకు పట్టణం పెరిగి నప్పుడు పూర్వం ఏనాడో చేసుకొన్నటువంటి ఆ master plan యీనాటికి వర్తిస్తుంది అంటే సరైన విషయం కాదు. Periodical గా ఆ master plan review చేయాలనే నిర్ణయంకూడ ప్రభుత్వం తీసుకోవడం అవసరం అని, యీ దృష్టిలో ప్రభుత్వం ఆలోచించవలెనని నేను మనవి చేస్తున్నాను. 6వో 8, 4 పట్టణాలకు వేసుకున్నారు అంటే అయిపోయే పని కాదు. రాష్ట్రంలో తక్కిన పట్టణాలు ఏమీ అవుతాయి? 70 మునిసిపాలిటీలు ఉన్నప్పుడు తక్కిన నగరాలు మెకబడిఉంటాయి. వాటిని ఆరకంగా పెట్టేందుకు వీలులేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రతి పట్టణానికి ప్రత్యేకించి ఒక master plan తయారు చేయ వలెననే సంకల్పం ప్రభుత్వానికి ఉండాలి. ఆ సంకల్పాన్ని నెరవేర్చేటందుకు అవసరమైన కార్యక్రమాలు ప్రభుత్వం చేపట్టాలని నేను ఈ సందర్భంలో మనవి చేస్తున్నాను

ఇందులో కొన్ని ఇబ్బందులున్నమాట నిజం కావచ్చు. అందరికీ కావలసిన మొత్తం ప్రభుత్వం చేతిలో యిప్పటినుండే వున్నదని నేను అనుకోవడం లేదు. బహుశా ఇందులో యిబ్బంది వుండవచ్చు. కానీ, ఒక విషయం మాత్రం నిజం. కేంద్ర ప్రభుత్వం కొంత మొత్తం ప్రత్యేకించి యీ పథకం తయారుచేసినందుకు ఇస్తున్నమాట నిజం. ఆందుచేత, కేంద్రం యిస్తున్న మొత్తాన్ని పూర్తిగా వదిలివే యోగపరచే నిమిత్తం, మాస్టర్ ప్లాన్ తయారుకాని పట్టణం ఆంధ్రదేశంలో ఉండడానికి వీలులేదు అనేవిధంగా ముందుకు పోవాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇది చేద్దామని ప్రభుత్వానికి ఉన్నప్పుడు ఆచరణలో కొన్ని ఇబ్బందులు ఉండ వచ్చు. మంత్రిగారు తమ చాతుర్యాన్ని, అనుభవాన్ని వినియోగించి, అవసర మైన టెక్నికల్ స్టాఫ్ ను యీ కార్యక్రమం వైపు ఆకర్షించే విధంగా అమలు

జరపవలసినదని కోరుతున్నాను దీనితోబాటుగా, కేవలం పథకం వేసి యిచ్చేస్తే అంతటితో పని అయిపోయిందని అనుకోనడానికి వీల్లేదు మునిసిపాలిటీలు వాటిని అమలుజరపడానికి అవసరమైన ఆర్థిక వనరులు కల్పించవలసిన అవసరం కూడా ఉంది అంతేగాక, యిది కేవలం రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే తలపెట్టి నిర్వహించగలదని అనుకోవడంలేదు కేంద్ర ప్రభుత్వంపై అవసరమైన వత్తిడి తీసుకువచ్చి, యీ మాస్టర్ ప్లాన్ ను అమలుజరపడానికి అవసరమైన వనరులు సంపాదించి దీనిని అమలుజరపడానికి దీక్ష వహించాలని ఈ సందర్భంలో మంత్రిగారికి మనవిజేస్తున్నాను. అంతేకాదు ఒక్కపట్టణం వరకే ప్రత్యేకంగా తీసుకునే పథకం కాదు. పల్లె ప్రాంతాలు ఉన్నాయి అవి మురికి కూపాలుగా ఉన్నాయి ఇప్పుడు పట్టణాలు విస్తరింపబడుతున్నాయి పట్టణాలు విస్తరించడంతో ఆ ప్రాంతాలుకూడ వచ్చి చేరడం జరుగుతుంది అందువలన, ఆ ప్రభావం పట్టణాలపై పడుతుంది. పట్టణాల ప్రభావం వాటిపై పడుతుంది అందుకనే దీనికంతటికీ సంబంధించి 'రిజిస్ట్రేషన్' తయారుచేయాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించినది. ఇదిచాలా సంతోషించవలసిన విషయం. ఇటువంటి ప్లాన్స్ పారిశ్రామికంగా, వాణిజ్య వ్యవహారాలకు కీలకస్థానాలైన నగరాలలో అమలుజరపడం చాలా అవసరమని నేను మనవిజేస్తున్నాను. అంతేకాదు. ఇందులో ప్రధానమైనది స్లమ్ క్లియరెన్స్. పట్టణములో మురికి కూపాలు కొల్లలుగా ఉంటే ఆ పట్టణాలకు ఎటువంటి శోభ ఉండదు. అవి పట్టణానికి అలంకారప్రాయం కాదు ఆ పట్టణానికి పేరుప్రఖ్యాతులు ఉండవు. స్లమ్ క్లియరెన్స్ ను ప్రభుత్వం ఒక ప్రధాన సమస్యగా తీసుకుని దానిని పరిష్కరించడానికి పూనుకోవాలని మనవిజేస్తున్నాను. దానికోసం మూడవ ప్రణాళికలో ఒక పథకం వేసుకోవడం జరిగింది. ఒక ఫౌండేషన్ నిర్మాణం చేస్తూ, ఈ ప్రాంతాలలో నివసించేవారికి 150 రూపాయల చొప్పున యివ్వబడుతుంది, మీరే గృహాలు కట్టుకోండి అని యిస్తే, దానితో సమస్య పూర్తికాదు. తిరిగి సమస్య సమస్యగానే ఉండిపోతుంది. అందుకని ఒక మోడల్ స్కీము తయారుజేయడం జరిగింది ఈ స్కీమును ఆంధ్రప్రభుత్వం తయారు జేసినది. ఈ మోడల్ స్కీము ప్రకారం 1400 రూపాయల ఖర్చుతో ఒక ఇల్లు కట్టుకోవడానికి అవకాశముంటుంది, ఈ స్కీము బాగున్నదని, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించి అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు దీనిని అమలు జరపాలని కోరడం చాలా అవసరమని విషయం. ఇటువంటి మోడల్ స్కీము లిమిటెడ్ గా అక్కడక్కడ చెరువువాటుగా అమలుజరపడం కాకుండా, స్లమ్ క్లియరెన్స్ ఆ పేరిట ఒక ప్రధానమైన కార్యక్రమంగా ప్రభుత్వం తీసుకుని చేయడం మంచిదని నేను కోరుకుంటున్నాను.

తున్నాను అన్నిచోట్ల యిది సాధ్యమవుతుందని అనుకోవడం లేదు. చెండు మూడు ముఖ్యమైన నగరాలను తీసుకుని యింక అక్కడ మురికివాడలు రూపు మాపుతాం అనేవిధంగా నిర్ణయం తీసుకోండి. దీక్షవహించండి అని నేను వారిని కోరుతున్నాను ఈ మధ్య మైదరాబాదు నగరంలో జరిగిన ఒక సర్వేలెక్కల ప్రకారం చూస్తే ప్రతి తొమ్మిదిమందిలో ఒక మనిషి యీ మురికి కూపాలలో నివసిస్తున్నాడని తెలుస్తున్నది. ఇందులో లాయర్లు, ఆర్టిస్టుకూడా ఉన్నారని తెలుస్తున్నది. ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. లాండ్ ఎక్విజిషన్ గూర్చి నాగయ్యగారు మాట్లాడుతూ చెప్పారు. అక్కడ ఉండేవారిని వెళ్లగొట్టారని. ఇది సరియైన పని అని నేనూ అనడం లేదు. కాని అది మాత్రం నిజం అక్కడ ఉండే వారు అక్కడ ఉండాలి, చెదరగొట్టడానికి వీలులేదు, అయితే, పట్టణం అభివృద్ధి కావాలి, మురికివాడలు పోవాలి వారిని మంచి ప్రాంతాలకు చేరవేసి నిర్మాణం చేద్దాం అనుకున్నప్పుడు ప్రభుత్వానికి జాగా దొరకకపోతే ఏమి చేయాలి! ఈ సందర్భంలో స్కావెంజెర్స్ గూర్చి కూడా చెప్పవలసి ఉన్నది. మాల్యానీ కమిటీ రిపోర్టు వచ్చింది స్కావెంజెర్స్ మలాన్ని నెత్తిపై పెట్టు కుని రోడ్లుపై మోసుకొని వెళ్ళే పరిస్థితి చాలా హీనమైనది. ఇటువంటి స్థితి పట్టణాలలో ఉండడానికి వీలేదు అని ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవలసి ఉన్నది. దీని కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం కొంత మొత్తాన్ని వెచ్చించడం జరుగుతున్నది. అందు బాటలో ఉంచారు. దానికి అవసరమైన సూచనలు ఆంధ్ర ప్రభుత్వం అందజేసినది. మునిసిపాలిటీలకు అప్పగించడం జరిగింది. నెత్తిపై మోసుకుని వెళ్లడం కాకుండా, చక్రాలుగల బండిపై త్రోసుకుని వెళ్ళాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఇదికూడ సబబుగా లేదు. ఇది కళంకము, నాగరిక ప్రపంచం చూడడానికి వీలులేని పరిస్థితి. దీనిపై దీక్ష వహించి యీ పరిస్థితిలేకుండా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఇంక పట్టణాలలో ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి, ఇందులో ముఖ్యంగా నేల ధర చాలా ఎక్కువగా పెరుగుతున్నది. దానిపై పాచ్చుగా యిన్ వెస్టు చేయడం సైక్యులేటివ్ ప్రైస్ కు వ్యాపారం చేయడం అనేది భరించరానిదిగా తయారవు తున్నది ప్రభుత్వం దీనిని tackle చేయవలసి ఉన్నది. ఈ విషయంలో పూర్వం కాంగ్రెసు పార్టీ తరపున చేసుకున్న నిర్ణయాలు కొన్ని ఉన్నవి. పట్టణాలలో అదాయాలకు పరిమితి ఉండాలని, దానిపై సీలింగు పెట్టాలని కోరడం జరిగింది. అదాయాల పరిమితిలోకి నేను వెళ్లడం లేదు గావి, ఉన్నటువంటి భూమి విస్తీర్ణంపై ముందుగా పరిమితి ఏర్పాటు చేస్తే తప్ప లాభంలేదు. ప్రతి ఒక్కడూ కొనుక్కుని భూమినంతా తన దొడ్డిలో పెట్టుకునే పరిస్థితి సరియైనది కాదు.

అందువలన పట్టణానలో భూమి విస్తీర్ణంపై సీలింగు పెట్టవలసిన అవసరమున్నదని మనవి చేస్తున్నాను దీనిపై కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసిన ఒక కమిటీ సిఫార్సు మీకు తెలుసు ఉదాహరణకు బొంబాయిని తీసుకుంటే అక్కడ 1948 వ సంవత్సరంలో ఉన్న ధరలకు మించి భూమి అమ్మకం చేయడానికి పిలులేదని నిషేధపు ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు ఆ విధంగా యిక్కడ కూడా చేస్తే బాగుంటుందని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను

ఉదాహరణకు విశాఖపట్టణం తీసుకోండి అక్కడ టౌన్ యింప్రూవ్ మెంటు ట్రస్టు ఏర్పాటు చేసిన తర్వాత వారు అన్నారు - పట్టణ అభివృద్ధి కొరకు కావలసిన భూమి ఎంత ఉన్నది? ఇక్కడ ఎవరూ వ్యాపార దృష్టితో అమ్మడం, కొనడం పరిస్థితి పనికిరాదు అని విషేధించడం జరిగింది. ఈ పరిస్థితి బాగుంది. ఇదే పద్ధతి అన్ని ముఖ్యమైన పట్టణాలకు ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను ఈ సమస్య పరిష్కారానికి ప్రభుత్వం ఏ వసులూ చేయలేదని నేను అనడం లేదు ఉదాహరణకు రివాల్వింగ్ ఫండ్ అనిపెట్టడం జరిగింది. ఈ రివాల్వింగ్ ఫండునుండి ప్రతి మునిసిపాలిటీకి యివ్వడం జరుగుతుంది అయిదు సంవత్సరాల తర్వాత ఆ మునిసిపాలిటీకి ప్రభుత్వానికి ఆ ఋణాన్ని తీర్చవలసి వుంటుంది వారి అభివృద్ధికి అవసరమైన స్థలాన్ని వారే సేకరిస్తారు వారేకొనుక్కుంటారు దానిపై వచ్చిన లాభం అంతా మునిసిపాలిటీకే పోతుంది. స్పెక్యులేటివ్ వ్యాపారం చచ్చిపోతుంది. నగరం అభివృద్ధి జెందడానికి అవకాశం కలుగుతుంది ఈ రివాల్వింగ్ ఫండ్ పద్ధతి చాలా మంచిదని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను దీనిని విస్తృతంగా అమలు పరచడానికి ప్రయత్నించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను ఇదే సందర్భంలో మునిసిపాలిటీల ఇన్ కంను, రిసిర్చెస్ ను ఆగ్ మెంటు చేయడానికి గాను వీలైన కొన్ని పథకాలు ప్రభుత్వాలు తీసుకో వలసి వుంటుంది రెమ్యూనరేటివ్ అసెట్సును బిల్డ్ షిప్ చేయడానికి కావలసిన కాపిటల్ వారికి అందించకపోయి వారిస్వంత ఆదాయంపై ఆధారపడడం కష్టం అయిపోతుంది ఆవిధంగా వారు ప్రింటింగ్ ప్రెస్ మొదలైన చిన్నచిన్న యిండస్ట్రీ పెట్టుకునే అవకాశం కల్పించాలి. ఉదాహరణకు నెకండరీ స్కూల్స్ జిల్లా పరిషత్తు స్థాయిలో నూటికి నూరువంతులు ప్రభుత్వమే భరిస్తున్నప్పుడు మునిసిపాలిటీల వద్దకు వచ్చేప్పటికి నూటికి 50 వంతులు భరించాలంటే అది ఏమి న్యాయంగా ఉంటుంది అక్కడ ఉండే సదుపాయం యీ సంస్థలకు కూడా యివ్వాలి. ప్రధానమైన మరీకొన్ని విషయాలు మనవి చేసి నేను నెలపు తీసుకుంటాను.

వాటర్ సప్లయ విషయం ఉంది నీరు మిగతా 5 ఎలిమెంట్సులాగ ఉచితంగా జరుగుతున్నది కాదు, కనీసం మునిసిపాలిటీలో ఇది వ్యాపార సరళిలో ధరకు అందిస్తున్న డినుసు అయింది. ఇది తప్పదు, అయినా, కావలసిన మేరకు సరఫరా జరగడం లేదు. కొన్ని పథకాలు వేశారు మూడవ ప్రణాళికలో రీ కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినప్పుడు నాలుగు కోట్ల రూపాయలు ఒక్క తాసిపూడి ప్రాజెక్టుకే పోయినప్పుడు, రెండు కోట్లు మంజీరా ప్రాజెక్టుకు పోయినప్పుడు ప్రభుత్వం చేతిలో కాని లేదు కావాలి, అమలు జరగాలి, డబ్బు ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది? దీనిని గురించి మంత్రిగారు పూర్వం చక్కనైన ఆలోచన చేశారు వాటర్ బోర్డులు ఏర్పాటు చేయాలని ప్రయివేటు వ్యక్తులు ముందుకు రావాలని, వారి సహాయం తీసుకొని యీ సమస్య పరిష్కారం చేయాలని అనుకోవడం చాలా జాగుంది కేంద్ర ప్రభుత్వం యీ మధ్య స్టాట్యూటరీ వాటర్ బోర్డులు ఏర్పాటు చేయాలని అనుకున్న మాట చాలా జాగుంది. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు పెట్టినట్లు, కార్పొరేషనులు ఉన్నట్లు పట్టణాలలోవున్న ప్రజలకు నీటి సదుపాయం పూర్తిగా కలుగజేయడానికి యీ విధమైన వాటర్ బోర్డులు ఏర్పరచడం చాలా జాగుంటుంది మునిసిపాలిటీలు దానికి కొన్ని శాండ్స్ ఆప్లక్షం డేప్లీ నాటి ద్వారా అదాయం తెచ్చి వాటర్ బోర్డులకు యివ్వడానికి విలుంటుంది. వాటర్ కంపెనీస్ చేసేవారు వాడకాన్ని బట్టి పూర్వచరులో చెల్లించవలసిన మొత్తంలో విరగగొట్టుకోవడం జరుగుతుంది. ఉత్తర ప్రదేశ్ లో ప్రయివేటు వ్యక్తులు కొంతమంది నిర్వహిస్తున్న వాటర్ బోర్డులు చాలా జాగా పని చేయడం జరుగుతోంది, అవి మంచి ఫలితాలవిస్తున్నాయి. దానిని గురించి ప్రయత్నం చేసి అవకాశాలు, ఒనగ్గు కల్పించి, ఆకర్షించి ఆ పని చేయాలని, నీరు లేని పట్టణాలు లేవని నిరూపించాలని—నాలుగవ ప్రణాళికాంతానికి—మంత్రిగారితో నేను మాట్లాడిన తరువాత తెలిసిన విషయం - మూడవ ప్రణాళికలో ప్రారంభించిన ఏ స్కీము అయినా సరే నాలుగవ ప్రణాళికాంతానికి పూర్తి అవుతుంది, దానివల్ల సమస్య పరిష్కారం కావడానికి అవకాశం వుంది. ఈ రకమైన స్కీము జాగుంది. ఇక డ్రెయినేజీ గురించి తీసుకుందాము. మూడవ ప్రణాళికలో తీసుకున్నవి నాలుగవ ప్రణాళికలో పూర్తి అవుతాయి. నాలుగవ ప్రణాళికలో తీసుకున్నవి 5వ ప్రణాళికలో పూర్తి అవుతాయి. 5వ ప్రణాళిక పూర్తి అయ్యేటప్పటికి డ్రెయినేజీ సదుపాయం లేని పట్టణం యీ రాష్ట్రంలో ఉండదు. ఈ నిర్ణయంకూడ జాగుంది మంచి నీటి సదుపాయం గురించి నాలుగవ ప్రణాళికాంతానికి పూర్తిగా సదుపాయాలు కలుగజేస్తామనే నిర్ణయంకూడ

ప్రశంసనీయమైనది దీని గురించి మరికొంత ఉధృతమైన, తీవ్రతరమైన పట్టు దలతో ప్రయత్నం జరిగితే తప్ప యీ పని పూర్తిగా నెరవేరదని మనవిచేస్తున్నాను. మా పట్టణం గురించి ఒక మాట చెప్పక తప్పదు. ఉదాహరణకు ఒక్క కలకత్తా నగరం చూచుకుంటే నాలుగవ ప్రణాళికలో వంద కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. దీనికోసం కేంద్రం నుంచి సహాయం కావాలని వారు కోరుకుంటున్నారు. అదేరకంగా మన ప్రభుత్వం వారు ఒక ఆదర్శ నగరం తయారు చేయాలని కోరుతున్నాను దేశంలోని ప్రధానమైన పట్టణంగా అన్ని ఆకర్షణలతో, సర్వ సౌకర్యాలతో కూడిన పట్టణం తయారు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తే బాగుంటుంది. అంత మొత్తం ఎక్కడ ఖర్చు చేయడానికి సాధ్యమవుతుందో నాకు తెలియదు, నేను ఊహించలేను విజయ నగరం గురించి ఒక యిబ్బంది ఉంది ఆ పట్టణం రెండింటికి ప్రాధాన్యత వహించింది ఒకటి, పండితులకు, రెండు దోమలకు ఇప్పుడు పండితుల సంఖ్య తగ్గింది, దోమల సంఖ్య పెరిగింది ఈ సమస్యను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. దోమల సంఖ్యను వారు తగ్గించాలి. పండితుల సంఖ్య మేము పెంచుకుంటాము త్వరలో ఇంతకంటే చెప్పవలసింది లేదు, ఇంతటితో నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి రామదేవ్ (హైకోర్టు): అధ్యక్షా, మునిసిపల్ పరిపాలనాశాఖ డిమాండును బలపరుస్తూ నేను మంత్రిగారి దృష్టికి కొన్ని విషయాలను తెస్తున్నాను గత 12-13 సంవత్సరాల క్రితం నుంచి హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషనుకు పది లక్షల సహాయం, గ్రాంటు యిస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులోకూడా యీ ధనం ప్రొవైడ్ చేసినందుకు అభివందనలు తెలుపుతున్నాను మునిసిపల్ కార్పొరేషనుకు యీ గ్రాంటు ఎందుకంటే— ఒకటి, హైదరాబాదు సీటీ పెరుగుతోంది, రెండవది, హైదరాబాదు కార్పొరేషను వారు నిర్వహించే బాధ్యతలుకూడా పెరుగుతున్నాయి, శానిటేషను మున్నగు పబ్లిక్ ఎమినిటీస్ ప్రొవైడ్ చేయవలసి వుంటుంది కాబట్టి చారికి ఈ సహాయం అత్యవసరం. ఇక మురుగుకూడ యీ సహాయం కంటిన్యూ చేయాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఆఫీసులో పనిచేసే గెజెట్టెడ్ ఆఫీసర్లు, ఎస్.జీ.ఓ.లు కొంత మంది లోకల్ గవర్నమెంట్ సర్వీసు నుంచి అక్కడకు పంపబడతారు వారి జీతాలు, ఆలవెన్సులకు అయ్యే ఖర్చు మీట్ కావడానికి ప్రభుత్వం లోకల్ గవర్నమెంట్ సర్వీస్ ఫండ్ వీర్చాటు చేసింది. సీటీ మునిసిపాలిటీగాని, హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషనుగాని, హైదరాబాదు 12½ వర్సంటు కంట్రీబ్యూటు చేస్తున్నది. మునిసిపల్ కార్పొరేషన్

రేషను ఆదాయం—84-85 సంవత్సరం బడ్జటు చూస్తే రెండు కోట్లు. పన్నెండున్నర వర్సంటు అంటే 18 లక్షలు లోకల్ గవర్నమెంటు సర్వీస్ ఫండుకు కంట్రీబ్యూటు చేసేది వుండే. మంత్రిగారు వారి రిప్రెజెంటేషను పైన 84-85 సంవత్సరం నుంచి దానిని తగ్గించారు ఏక్సువల్ ఎక్సపెండిచర్ ఎంత అయితే అంత తీసుకోవాలని నిర్ణయించారు. దానివల్ల కార్పొరేషనుకు మనీ సేవ్ అయింది. 84-85 సంవత్సరంలో 7 లక్షల రూపాయలు చెల్లింప బడుతున్నది. లేకపోతే, 18 లక్షల రూపాయలు కంట్రీబ్యూటు చేయవలసి వుండే. తగ్గించినందుకు మంత్రిగారికి అభివందనములు తెలుపుతున్నాను. ఖాట్టం శ్రీరామమూర్తిగారు చెప్పినట్లు 4వ ప్లాను అవుటులైన్ అసెంబ్లీలో పెట్టారు, ఇంతవరకు మొదటి, రెండవ, మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలలో మైదరాబాదు సీటీకేకాదు, అర్బన్ పరియాల విషయంలో తీసుకోవలసిన అలెన్స్ తీసుకోలేదు అన్నారు

In the Second and Third Five-year plans, the development of urban areas did not receive adequate attention. The situation should be rectified in the Fourth plan.

అని వారు చెప్పారు. నాలుగవ ప్లానులో అర్బన్ పరియా డెవలప్ మెంటు కోసం 45 కోట్ల రూపాలు పెట్టారు.

The city is not only Hyderabad city but it is the capital of Andhra Pradesh.

అందువల్ల కేటాయించిన 45 కోట్ల రూపాయలలో ఎక్కువ ధనం యీ సీటీలో ఖర్చుచేయాలని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను ఆర్థిక మంత్రిగారు తమ బడ్జటు ప్రసంగంలో ఒకటవ ప్రిన్సిల్ 85 నుంచి ఆక్టోబర్ ష్యూటి ఆకౌంట్ చేస్తున్నాము అన్నారు ఆ విధంగా మునిసిపల్ కార్పొరేషనుకు ఆదేశం యివ్వబడిందని చెప్పారు. అందులో దీని మూలంగా లభించే నికరాదాయం దీనికి సంబంధించిన పరిపాలనా ఖర్చుకు తగినంతగా కూడలేదని చెప్పారు.

This observation may be correct in respect of other municipalities but this observation cannot apply to the Municipal Corporation.

మునిసిపల్ కార్పొరేషనుకు ఆక్టోబర్ ష్యూటివల్ల వచ్చే ఆదాయం 84-85 బడ్జటు చూస్తే 41 లక్ష 50 వేలు వున్నది, ఖర్చు 7 లక్షలు కూడ

లేదు. ఇంత పెద్ద అదాయం వుంది. ఈ ఆదాయం నష్టం అవుతుంది కాబట్టి ఆ నష్ట పరిహారం పూర్తిగా కార్పొరేషనుకు యివ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. రిక్-రిగి బడ్జటు అంచనాలు చూస్తే దీని క్రింద 50 లక్షల ఆదాయం రాగలదని వుంది. ఊర్పులు పోయిన తరువాత నెట్ ఇన్ కం ఎంతవంటే అంత కంపెనీలు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆక్టోబరు డ్యూటీ రద్దు చేసిన తరువాత, అ ఎస్టాబ్లిష్ మెంటువారిని ఇతర చోట్ల అబ్జార్వ్ చేయాలి నేను ఒక పార్ట్ నోటీసు ప్రశ్న కూడా పంపించాను, ఇంతవరకు జవాబు రాలేదు. దీనికి సమాధానం యిచ్చేటప్పుడు మంత్రిగారు ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. నీటిలో 1-9-56 నుంచి ఆక్టోబరు లెవీ చేశారు అప్పటి నుంచి ఆ ఎస్టాబ్లిష్ మెంటు వుంది అందులో షర్మనెంటు ఎంప్లాయిస్ కూడ వున్నారు సర్వీసు వుంది వారిని రిట్రైండ్ చేయకుండా, అబ్జార్వ్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మూడవ విషయం, slum clearance విషయం ఇంతకు ముందుగానే చెప్పాను. దాని క్రింద ప్రాదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కు ప్రభుత్వం 1959 వేలు బడ్జెటులో provide చేసినది 1965-66 సంవత్సరానికి, ఇది ఎంత తక్కువో నేను చెప్పలేను. ప్రాదరాబాదులోని slums గురించి Bureau of Economics and Statistics వారు Municipal Administration Department వారి ఆదేశానుసారం సర్వేచేసి ప్రాదరాబాదు City లోని slum dwellers యొక్క socio-economic conditions గురించి ఒక రిపోర్టును అందజేశారు, అందులో ప్రాదరాబాదు City లో 56 slums ఉన్నాయని అందులో నివసించేవారి సంఖ్య—3554 families ఉన్నాయని 111588 people are living in the slum areas అని చెప్పారు. ఇది 1968లో కావించిన సర్వే, ఇప్పటికి పెరిగి ఉండవచ్చును, దీనిని బట్టి చూస్తే slum clearance కొరకు ఒక proforma కార్పొరేషన్ వర్డకాని Housing Board వారి వర్డకాని లేదని ఇది ఏమి సంతుప్తి కరంగా లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ సర్వే రిపోర్టులో ఎమి వ్రాసారంటే

80% of them said that they are ready to shift to constructed houses in developed localities. They are ready to pay the cost of these houses in easy instalments.

వారు చెప్పారని రిపోర్టులో వ్రాసారు, అందు కొరకే ఇదివరకు ప్రాదరాబాదు నీటిలో కూడేపి స్ట్రక్చర్స్ అని చెందడం, మూడవది, ఫౌండేషన్, ఫ్లోట

అనే చోట్లు కొన్ని ఇండ్లు low cost houses & huts లోని వారిని shift చేసి rehabilitate చేస్తే problem solve అవుతుంది

I know, Sir, that it is a very big problem and it is difficult to solve it in a very short time.

ఒక phased programme క్రింద తీసుకొని Housing Board వారు కార్పొరేషన్ వారు low income houses కట్టి ఈ Problem solve చేయాలని నా మనవి. ప్రైదరాజాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ యాక్టులో కొన్ని మార్పులు కావాలి, ఎలక్షన్లకు సంబంధించి చెబుతున్నాను. వోటింగ్ పద్ధతిలో ఇప్పటికీ old system ఉన్నది. మార్కింగ్ సిస్టమ్ లేదు దానిని మార్పు చేయాలి, double member constituencies ఇప్పటికీ కూడా ఉన్నాయి. శాసన సభలోను పార్లమెంటులోను అన్నీ single member constituencies చేశారు, ప్రైదరాజాదులో కార్పొరేషన్ లో ఇప్పటికీ double member constituencies ఉన్నాయి, Constituencies are not equal. ప్రైదరాజాదు, సికిందరాబాదులలో నియోజక వర్గాలలో ఎంతో వ్యత్యాసం ఉన్నది—పిన్కీర్డ్ & టి జనాభాను బట్టి వోటర్ల సంఖ్యను బట్టి చూస్తే చాలా తేడా ఉన్నది. దీనిని మార్చి equal చేయాలని మనవి. Term of councillors integrated Municipal Act లో అయిదు సంవత్సరాలు పెట్టారు. కార్పొరేషన్ లో నాలుగు సంవత్సరాలే ఉన్నది. దానిని amend చేయాలి. Electoral rolls గురించి నరసింహంగారు చెప్పారు. మునిసిపల్ ఎలక్షన్లకు కూడా శాసన సభకు చేసిన electoral rolls నే adopt చేయాలని అన్నారు కాని ఇప్పటికీ కార్పొరేషన్ లో independent గా డిపార్టుమెంటు పెట్టి Election Officer ను పెట్టి ఈ సంవత్సరం 22 వేలు ఖర్చు చేయాలని బడ్జెటు ఎస్టిమేట్లు ఉన్నాయి. మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ వారు శాసనసభ constituency electoral rolls ను adopt చేయాలని దానికి కావలసిన consequential amendments తేవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రైదరాజాదు సిటీ శాసనసభ్యులు కార్పొరేషన్ లో ex-officio members గా ఉండాలని ఇంతకు ముందు మనవి చేశాను. ప్రైదరాజాదు సిటీ శాసన సభ్యులు ఇదివరకు ప్రైదరాజాదు జిల్లా పరిషత్తు మెంబర్లుగా ఉండిరి. అక్కడ మేము పని చేయకపోతే — They should be made the ex-officio members of the Municipal Corporation. తరువాత జిల్లా పరిషత్తు యాక్టు amend చేసి ప్రైదరాజాదు సిటీ శాసన సభ్యులు జిల్లా పరిషత్తులోనే కూడా చేశారు. జిల్లా ఒకటి నుంచి

హైదరాబాదు జిల్లా పరిషత్తు మెంబర్లు, హైదరాబాదు కార్పొరేషన్ మెంబర్లు కారు.

They are not members of the Zilla Parishad. They are most interested in the welfare of the city, in the development of the city.

హైదరాబాదు సిటీ డెవలప్ మెంటులో వారికి interest ఉంది. వారికి voice ఉండాలి సిటీ శాసన సభ్యులను కార్పొరేషన్ ex-officio మెంబర్లుగా చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు చెబుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ (పెనుగొండ). అధ్యక్షా, మునిసిపల్ పరిపాలన శాఖ డిమాండు చిన్నదిగానే ఉంది. ఎనిమిది పేజీలకంటే లేదు ఎక్కువ శ్రమ ఇవ్వలేదు. కాని అందులో కావలసినవి కనబడడం లేదు. మూడు విషయాలు తమ దృష్టికి తెచ్చి ముగిస్తాను. మునిసిపాలిటీలుగా డిక్లర్ చేసే సమస్య వచ్చేసరికి ప్రభుత్వం చాలా పక్షపాతంగాను రాజకీయ దురుద్దేశాలతో కూడి ఉన్నదని నేరారోపణ చేయడానికి మనం వెనుదీయ నక్కరలేదు అనుకుంటాను. తణుకును మునిసిపాలిటీ చేయాలని ఇప్పటికీ కొన్ని సంవత్సరాల తరుబడి కోరుతున్నారు. అక్కడ 25 వేల జన సంఖ్య చాటి పోయింది. Industrial area develop అయినది అయిదారు ఫ్యాక్టరీలున్నాయి, ఇవన్నీ పంచాయతీ పరియంలో exclude కావడం వల్ల పంచాయతీకి రావలసిన పన్నులు రావడంలేదు. వీటనన్నింటినీ పంచాయతీలో include చేయాలని రెండు సార్లు పంచాయతీలు తీర్మానం చేయగా ప్రభుత్వం ఒక సారి గెజెటులో declare చేశారు. మరల ఉపసంహరించుకున్నారు, ఎట్టకేలకు తణుకును మునిసిపాలిటీగా చేశారు, కాని అందులో చిన్న technical lacuna ఉండడం వల్ల ప్రక్కనున్న పంచాయతీ వారు మా వర్సిఫన్ లేకుండా ఎందుకు మా భూభాగం తీసుకున్నారని writ move చేస్తే ప్రభుత్వం ఇంతవరకు రెండు సార్లు వాయిదా వచ్చినా వారు stay order ను challenge చేయడం కాని వేరే స్టేటు మెంటు పడేయడం కాని లేకుండా కూర్చున్నారంటే ఏమిటి — తణుకు మునిసిపాలిటీ చేయడానికి interest ఉన్నదా లేదా అనే అనుమానం బైట పడుతుంది ఇది పది సంవత్సరాల చరిత్ర, తణుకులోని చెద్దలు కాంగ్రెసు శాసన సభ్యుడుగా వుంటూ వారి influence ప్రభుత్వంపై ఉండడం వల్ల ఆ ఫ్యాక్టరీవల్ల తణుకు రోడ్డు నాశనం

16th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

233

కావడం, ఆ ఫ్యాక్టరీ ఆయనదే కావడం వల్ల పన్నులు పడకుండా ఉండడం కోసం 10 సంవత్సరాల నుంచి వత్తిడి చేస్తున్నారు. ఆయన వత్తిడి లొంగిపోని ఉద్దండ విడుగు మంత్రిగా వచ్చాడని సంతోషించాము. తీరా time వచ్చే సరికి నీళ్లు కారే పరిస్థితికి వచ్చింది, తణుకు ఇప్పుడు మునిసిపాలిటీ కాదు, పంచాయతీ కాదు. పంచాయతీగా సమితిలో రిప్రజెంటేషన్ లేదు. మునిసిపాలిటీగా డిక్లర్ కాలేదు ఒక గల్ఫిలాయి మాదిరిగా తణుకు పంచాయతీ పడి ఉన్నది, తద్వీరు ద్వంగా చూస్తే, ప్రక్కనే 15 వేల జన సంఖ్య ఉన్న కొవ్వూరును కాంగ్రెసు మెజార్టీ రావాలనే ఉద్దేశ్యంతో కొవ్వూరు మేజర్ పంచాయతీగా ఉంటే కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకం అనే భావంతో కైచారంలో అయిదు గ్రామాలు వద్దు, మొద్రో అంటున్నా కలిపి మునిసిపాలిటీగా చేశారు గతంలో కూడా మనకు అనుభవం ఉన్నది ద్రాజారంను economic కాదని రద్దు చేశారు వద్దన్న గ్రామాలకు ఇచ్చి కావాలన్న గ్రామాలకు ఇవ్వకుండా తాత్కాలికం చేస్తున్నారు. ఇందులో అన్నీ political considerations ఉంటున్నాయి ఇవన్నీ అనుమానించడానికి ముఖ్యమైన కేసులని మనవి చేస్తున్నాను మునిసిపల్ ఉద్యోగులలో క్రింది తర గతి వారున్నారు. వారిని menials అని అంటుంటారు. బ్రిటిష్ వారు ఆ పేరు పోవంగా తగిలించారనుకుంటాను వారు చాలా ఉత్తమోత్తమమైన పని చేస్తారు. సమాజ ఆరోగ్యం కాపాడడంలో తోటిలు, sweepers చాలా ముఖ్యులు. వారికి ఏ enhancement ఏదో increment వచ్చినా మొన్నటి వరకు వారికి వర్తించకుండా నానా జోభ పెట్టారు. ఎట్టకేలకు రు. 10 లు పెంచడం వర్తిస్తుందని మొన్ననే అన్నారు. ఈ డిమాండుకు సంబంధం లేదు ఆసుకోండి, మేజర్ పంచాయతీలోను మునిసిపాలిటీలోను కార్మికులకు వర్తించకుండా పెట్టుకున్నారు క్రింది వారిని తక్కువ జీతాల వారిని ఏడిసిస్తున్నారు, అవేక నోటిఫికేషన్లు ఇవ్వగా డి వోలు ఇవ్వగా, సమ్మె నోటిసులు ఇవ్వగా జి. ఓ amend చేయడానికి నాలుగు సంవత్సరాలు పట్టింది. మునిసిపల్ ఆరోగ్యానికి బాధ్యులైన ఈ workers జీతాలు విషయంలో ఇటువంటి దృక్పథం ప్రభుత్వం అనుసరిస్తూంటే పరిపాలన ఆరోగ్యరీత్యా కుంటు పడదా అని అడుగుతున్నాను. మునిసిపాలిటీలో ఆహారపదార్థాలతో కలితీ జరుగుతోంది. పాలలో నీళ్లు కలవడం ఉప్పులో బెండవప్పు కలవడంవంటి ఆహార పదార్థాల కల్తీలు ప్రతి మునిసిపాలిటీలోను జరుగుతున్నాయి.

పాల సమస్య వచ్చినప్పుడు చాలా అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. కొన్ని సందర్భాలలో అది ఏమిటంటే అప్పుడు బ్రిటిషు గవర్నమెంటు ఉన్నప్పుడు

దీనిని scientific గా divide చేశారు, యింత percentage నీళ్లు ఉంటుంది ఇంత పాలు అని ఒకసారి కేసు పెడితే భాయంగా నీళ్లు కలిపినట్లు వస్తుంది ఎటువంటి కేసు పెడుతారు మునిసిపాలిటీలలో మేజరు పంచాయతీలలో పాల సంఘాలున్నాయి మునిసిపల్ staff కమిషనరు మొదలుకొని పాల్తు డిపార్టుమెంటు అంతా కూడా ప్రతి నెల ఆ గ్రామంలో సంఖ్యను బట్టి వేయి మొదలుకొని, అయిదు వేలు, ఆరు వేల వరకు లంచాలు పాల్తు డిపార్టుమెంటుకియస్తూ సారా cases పెట్టినట్లుగానే నెలకు రెండు మూడు కేసులు యిస్తూంటారన్న మాట అందులో ఎవరైనా సంఘం నిర్ణయించిన డబ్బు కట్టకపోతే వారి cases ఈ ఆఫీసర్లు పట్టుకుంటారు. కత్తిల వ్యవహారం వచ్చినప్పుడు మన డిపార్టుమెంటు అంతా కత్తిల అయిపోయిందన్నమాట లంచ గొండి వ్యవహారం బాగా సాగిపోతుంది మునిసిపాలిటీలలో అందుచేత చట్టాన్ని మార్పుచేసి మనం allow చేస్తూ పాల విషయంలో కొంత percentage allow చేయవచ్చు లేకపోతే allow చేయకూడదు, ప్రాతవి నిలబడవు అనేరకంగా మళ్ళీ ఫ్రోడికరించి దానిమీద 'strict గా రూల్స్ enforce చేసి ఆహార పదార్థాల కత్తిలు కాకుండా డిపార్టుమెంటు లంచగొండి విధానం serious గా ప్రభుత్వం తీసుకోకపోతే ప్రజల ఆరోగ్యం నాశనం అయిపోయి సర్వే సర్వత్రా ప్రతి మునిసిపాలిటీలో కత్తిల విపరీతంగా పెరుగుతుంది దీనివల్ల చాలా ఆరోగ్యం ప్రజలకు పోతున్నదన్నమాట ప్రతి మునిసిపాలిటీలో over-bridges problem ఉన్నది ఏలూరు, తాడేపల్లి గూడెం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలో, శ్రీకాకుళం డిస్ట్రిక్టులో లైసు ఉన్న ప్రతిచోట over-bridges problem వచ్చినప్పుడు మునిసిపాలిటీ డబ్బు కేటాయిస్తాం అంటున్నారు రైల్వే యివ్వడం మానేస్తారు. దీనికి మన మంత్రులు వచ్చినప్పుడు మొన్న లక్ష్మీనరసయ్యగారు వచ్చినప్పుడు తాడేపల్లి గూడెంకి గంట ఆలస్యంగా వచ్చారు. పెరవలి సమితి వచ్చినప్పుడు ఎందుకండీ అని అడిగితే 45 నిమిషాలు గేటు వేయడంవల్ల రాలేక పోయానని చెప్పారు Personalగా అనుభవం వచ్చినప్పటికీ ఈ over-bridges problem ను solve చేయలేక పోయారు. త్వరగా చేయాలని కోరుతూ ముఖ్యమైన విషయం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. మా పార్టీకి టైము వచ్చేటప్పటికి ముందు బెల్లు కొడతారు. వారిని ఏల్చి పిల్చి టైము యిస్తున్నారు. మాకు కూడా కొంచెం న్యాయం చేయాలి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్. ఇది అన్యాయమని మాట్లాడుతున్నారా ?

శ్రీ వి సత్యనారాయణ అన్యాయం కాదు, న్యాయం చేస్తున్నారు కాస్త ఎక్కువ చేయాలని

మిస్టర్. డిప్యూటీ స్పీకర్ తమరు ఆమోదించిన తరువాతనే పది నిమిషాలు పెట్టాను గడియారం పోతున్నది ఏమిచేయాలి ?

శ్రీ పిల్లలచుట్టి వెంకటేశ్వర్లు గడియారం పోతువుంటే ఉపన్యాసములు ముందుకు నడుస్తున్నాయి

శ్రీ వి సత్యనారాయణ ఒక ముఖ్యమైన point మీదపైకి తెచ్చి ఉపన్యాసము ముగిస్తాను అది ఏమిటంటే Housing Board వ్యవహారం. ఇది గవర్నమెంటు దొంగను తేలుకుట్టినట్టుగా Housing Board లో జరుగుతున్న కుంభకోణాల గురించి మనసెవను ప్రారంభించకముందే పేపర్లో వడింది. మంత్రిగారు contradict చేయరు, ముఖ్యమంత్రిగారు అంతకు ముందే contradict చేయరు మరి అది వాస్తవం అనుకోమంటారా, వాస్తవం కాదనుకోమంటారా ? దేశం అంతా కూడా కాకిగోలగా ఉంది. ముందు higher level లో corruption పోతేనేగాని క్రింద మనం దానిని నాశనం చేయలేం, ఎదుర్కోలేం ఓ, నందాగారు ఉపన్యాసం చెబుతున్నారు, నాడార్ గార్ ఉపన్యాసం చెబుతున్నారు దేశం అంతా ఉపన్యాసములు చెబుతోంది, అట్లాగే మనం ఇండియాలో మనదేశంలో అనేక ఉదాహరణలు కూడా ఎదురవుతున్నాయి. కైరాన్ గారి కేసు ఎదురు వచ్చింది బీజీగారి వ్యవహారం ముందుకు వచ్చింది పార్లమెంటులో మిశ్రాగారు బిజూపట్నాయక్ వ్యవహారాలు ముందుకు వచ్చింది. ఇన్ని వ్యవహారాలు ఉండగా code of conduct మంత్రులకు పెట్టారు ఇప్పుడు specific గా Housing Board విషయంలో ఆరుయిళ్లు మంత్రులకు సంబంధించిన వారికి పుచ్చుకున్నారు. అందులో ఈ మినిస్టరుగారి యొక్క అల్లుడుగారికి ఒక ఇల్లుందనీ, ముఖ్యమంత్రిగారి సతీమణికి ఒక ఇల్లుందనీ, మాజీ ముఖ్యమంత్రిగారి సతీమణిగారికి ఒక ఇల్లుందనీ, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ కెక్రెటరీగారికి ఇల్లుందనీ, అలాగే వెంగళరావుగారికి ఒక ఇల్లుందనీ పేపర్లో వచ్చినాయి. ఫోటోతో వచ్చినాయి. ఇల్లు ఉండడం తప్పేమీకాదు, ప్రతివారికి ఇల్లు ఉండవచ్చు. అనక defend చేయవచ్చు. ఇవ్వడం మేము వ్యతిరేకించడం లేదు. కాని procedure follows అవకుండా అది పేపర్లో declare చేయకుండా Act ప్రకారం, రూల్స్ ప్రకారం పేపర్లో declare చేయకుండా applications call for చేయకుండా ఏ హక్కు

మీరు వినియోగించుకొని ఈ ఆరు ఇండ్లు కూడా special specification తోటి కట్టి ప్రతి ఇంటికి 600 గజాలుంటే మీరు కట్టించిన యింటికి మీ చుట్టూ ఇళ్లు 1200 గజాలు కేటాయించుకొని మీరు అన్నీకూడా సున్నంతో ఇండ్లు కట్టిస్తూ ఉంటే దీనికి సిమెంటుతో ఇళ్లు ఎందుకు కట్టించవలసి వచ్చింది. మరి లంచగొండితనం అనకూడదు అని ఏమానా objection పెడతారో ఏమోగాని లంచగొండితనం అంటే డబ్బు వేరే direct గా వుచ్చుకో నక్కర్లే. అనేకరకాలుగా ఉంటాయి దానికి కూడా అనేక వ్యాఖ్యానాలు ఉంటాయి. కాని ఇంత వరకు అన్నిటికంటే ఆకర్షణం ఏమిటంటే అని Acts break చేసి rules break చేసి మంత్రులు involve అయి పైగా ఈ శాఖ మంత్రిగారి యొక్క అల్లుడు involve అయిన కేసులో యంత వరకు కూడా యిది తప్పు లేకపోతే ఒప్పు లేకపోతే మొహిఉద్దీన్ గారు చేసిన ప్రకటన తప్పు అనే రకంగా పత్రికా ముఖాన మీ యొక్క నిజాయితీని రుజువు పరుచుకోలేనప్పుడు మేము మిమ్మల్ని అనుమానించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడిందని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను అందుచేత యిప్పుడైనా సరే రూల్సు అన్నీ break చేస్తే తక్షణం మీరు కూడా ఇండ్లు కలిగి ఉండడం మేము ద్వేషంగా చూడడం లేదు, దానికి కాంగ్రెసు సభ్యులు కొందరు చెప్పారు మీలో కూడా కొన్ని లోట్లు జరిగాయని, మా లోటు జరిగి ఉంటే ఈ floor మీద బయట పెట్టండి. Enquiry చేయండి, విచారణ చేయండి మాకు అభ్యంతరం లేదు, మీ లోట్లున్నాయి కాబట్టి మా లోట్లు కప్పిపెట్టమని మీ లోట్లు కప్పిపెట్టడం కోసం మేము చూడడం లేదు మా మెంబర్సు లోట్లుగాని మా interference ఉంటే floor మీద చెప్పండి. పత్రికా ప్రకటన చేయండి, చీరెండెయ్యండి మాకు అభ్యంతరం లేదు. దాని చాటున మీరు చేసిన చట్ట వ్యతిరేక చర్యలు మాత్రం కప్పిపెట్టుకోవడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తే మాత్రం ప్రజాస్వామికంలో ఒప్పుకోడానికి వీలులేదు. ప్రజలు మాత్రం సంజాయపీ అడుగుతున్నారు. పది రోజులై ఆసెంబ్లీ విడిచిపెట్టి జిల్లాకి వెళ్లితే “ఏమి, మంత్రిగారు మాట్లాడలేమి, ముఖ్యమంత్రిగారు అసలు మాట్లాడలేమి. పత్రికలో స్టేటుమెంటు వచ్చింది, ఫోటోలు వచ్చినవి” అంటున్నారన్నమాట. మరి దానికి యిప్పుడైనా వారి డిమాండు ఉంది కాబట్టి ఏ సందర్భంలో అది జరిగిందో, ఏ రూలు ఆమోదం జరుగుతోందో, లేకపోతే రూల్సుకి భిన్నముగా చేసిఉంటే House కి గౌరవం యిస్తూ ఆ ఆరు ఇండ్లను మరల బోర్డుకు సరెండరు చేయడమో జరగాలి. అధ్యక్షా, ఇట్లాంటివి ~~very serious nature~~ serious nature అయినవి ఉన్నవి. దానిలోకపోయం అంటే అసలు

ఈ ఆరు ఇండ్లకాదు, ఇండ్ల కేటాయింపు విషయంలో మంత్రులయొక్క inter-ference చాలా పెంచుగా ఉంది. రూలూ రేగ్యులేషను లేదు. మహారాష్ట్రలో ఏ రూల్స్ పెట్టుకున్నారో, వరసవారిగా యివ్వడమో లేకపోతే lots వేయడమో జరిగిందనే మాటకాదు మన బోర్డులో మాత్రం అట్లా కాకుండా తమయిష్టులకు deserving candidates కాకుండా ఏళ్ల తరబడి వాళ్లని pending లో ఉంటూ క్రొత్తగా ఇళ్లన్నవారికి లేకపోతే మంత్రుల చుట్టూలి పెద్దపెద్ద వారికి అనేకం కేటాయింపులు జరుగుతున్నవి. ఈ రకంగా ఏదో ఒక procedure, stick procedure న్యాయం జరిగేటటువంటి ఒక వద్దటి ప్రవేశ పెట్టకపోతే ఇది corruption కి పుట్టిల్ల కూర్చుంటుంది అందు చేత ఏమిటంటే యితరరాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఏ రకంగా రూల్స్ follow అవుతున్నాయో అట్లా లాటరీగాని priority గాని నిర్ణయించుకొని యిది మాత్రం సక్రమంగా Middle Income Groups Low Income Groups అంటేటట్టుగా ఉన్నవారికి ఇళ్లు ఈ ఉర్లో ఉన్నవారికి లేకపోతే బాగా కట్టుకోగలిగినవారికి కాకుండా దీనియొక్క ఉద్దేశ్యం నెరవేరేటట్టుగా ఈ బోర్డు వ్యవహారం చూడాలని దీనిని చాల serious గా తీసుకొని విచారణ జరిపి సభ్యులందరికీ అందులో ఉన్న విషయాలను తెలియపరుస్తూ యిప్పుడు జరిగిన దాని మీద మంత్రులు తమయొక్క reply లో చెప్పాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

డా. టి. వి. యస్. చలపతిరావు అధ్యక్షా, మునిసిపాలిటీల డిమాండును నేను బలవరచడమే కాకుండా మునిసిపలు శాఖామాత్యుల్ని ముఖ్యంగా మూడు కారణాలకి హృదయ పూర్వకంగా అభినందించడం నా యొక్క ధర్మం అనుకుంటున్నాను ఒకటి అధ్యక్షా, తమకు తెలుసును ఇప్పుడు కేంద్రంలో రైల్వే మంత్రి S. K. Patil గారు బొంబాయి కార్పొరేషన్ కి మూడు సార్లు ఏకగ్రీవంగా మేయరుగా ఎన్నికైనారు. ఆ రంగంలో ఎంతో కీర్తి గడించారు ప్రజాసేవచేసి. వారు ఏమి చెప్పారంటే పురపాలక సంఘాలను గురించి Municipal Administration in India is a big farce అన్నారు. అలాంటి farce అని చెప్పిన చానిని farce కాకుండా మాంచేగు చెమ్మపిల్లు రిఫారమ్సులో ఏ విధముగా ప్రజా ప్రతినిధులకి ఎక్కువ అధికారాలుండేటట్లు చేశారో అది వదిలించుకోవడానికి ఏదో అంతరించింది. దానిని మేము 17 సంవత్సరాల నుంచి అంతోళన చేయగా చేయగా నిరుపయోగం

అయినాయి, అనేక మంది పెద్దలు ఈ మునిసిపల్ మంత్రి పదవిని స్వీకరించి నప్పటికీ ఆ అదృష్టం, ఆ గౌరవం అలపాటి వెంకటరామయ్యగారికి దక్కింది, మొట్టమొదటిసారిగా భారతదేశంలో Integrated Bill అక్కడ లోవ్స్ ఇక్కడ లోవ్స్ కూర్చికాదు — original అభిప్రాయంతో ఆ బిల్లు వచ్చింది. దానిని ఏ తారీఖు నుంచి ఆమలు జరుపుతావో నాకు తెలియదు బహుశా కేంద్రం నుంచి వచ్చింది ప్రెసిడెంటుగారి concent, వెంటనే ఆమలు జరుపడానికి చూస్తారని ఆశిస్తున్నాను. మొదటి కారణం అందుకు అభినందిస్తున్నాను. అందులో ప్రజా ప్రతినిధులకు చాలా ఎక్కువ అధికారాలు ఇవ్వబడినవి, రెండవ కారణం యావత్ భారతదేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటిస్థానం సంపాదించుకుంది Housing Board ఇంట్లు పంచుకోవడంలో కొన్ని లోపాలున్నాయని నాకు ముందర మాట్లాడిన వారు చెప్పారు, అలాంటి లోపాలు విమర్శించవచ్చు, సరిదిద్దుకోవచ్చు. అంత మాత్రం చేత తృణీకరించడానికి వీలులేదని వేరుగా చెప్పనక్కరలేదు Housing Board భారతదేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ మే కేంద్రం ఇచ్చినటువంటి రెండు కోట్ల రూపాయలు దమ్మిడి కూడా నిలువలేకుండా అవిరూపాయంగా ఖర్చుచేయడం 4800 గృహాలు నిర్మించడం జరిగింది. ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చిన Housing Ministers మన మంత్రిగారిని, మన ప్రభుత్వమును చాల ప్రశంసించారు. నేను మన మంత్రిగారిని అభినందించడానికి అది రెండవ కారణము 3వ కారణము Town Planning అనేది నామ మాత్రముగా వుంది 1929, 1930 లో మద్రాసు లెసు ప్లానింగు ఆక్టు pass అయినది. అప్పటి నుంచి ఈ చట్టము ప్రకారము master plansగాని, town planning schemesగాని ఎక్కడా జరగడము లేదు. అలాంటి లోపాన్ని తీసివేసి విజయవాడ, విశాఖపట్టణము, గుంటూరు మొదలైన ప్రధాన పట్టణాలకు matter plans తయారు చేయించడమే కాకుండా 408 గ్రామాలకు town planning schemes వారు వచ్చిన ఈ 22.5 శతవత్సరంతో తయారు చేయించారు ఇది చాల ప్రశంసనీయమైన పనియేము. గ్రామాలు ఏ స్థితిలో వున్నవో మనకు తెలుసు. Town planning అంటే అక్కడ ఏమిటో తెలియదు అలాంటి చోట చేసి 408 గ్రామాలలో అదేర్య గృహాలు కట్టించారు. 4వ కారణము Slum clearance ఎంత అధిష్టాన్ని స్థితిలో వుండో సర్. సి సి రామస్వామిగారి వంటి అనుభవశాలి, అధిష్టాని ప్లేటరు చెప్పారు.

With the introduction of adult franchise in India in municipal elections the balance of municipal finance is upset.

అని ఎందువల్ల అంటే వయోజనులందరూ ఓటర్లే. ఇదివరకు ఏ వన్నులు కట్టేవారో, literary qualifications వున్నవారో ఓటర్లుగా ఉండేవారు వారి సౌకర్యాలకు మాత్రమే పురపాలక సంఘాలు ఖర్చు చేసే దానికి డబ్బు సరిపోయే విధముగా వుండేది. ఇప్పుడు పట్టణాలలో వున్నవారందరూ ఓటర్లు అయ్యేటప్పటికి వారి ప్రతినిధులు వచ్చి పురపాలక సంఘాలలో కూర్చుంటున్నారు వారందరూ slums లో కూర్చున్నారు అశీతసింగుగారు బెజవాడ స్పెషల్ ఆఫీసరుగా వున్నప్పుడు సర్వేచేసి One in every three is living in slums అని వారు చెప్పారు అది యధార్థము Slum clearance గురించి కూడ విజయవాడలో రాష్ట్రములో కల్లా పెద్దది అయిన స్కీము తలపెట్టారు చాల సంతోషము వారిని అభినందించాము ప్రభుత్వము కూడ వారిని ప్రశంసించి ఆ కాలనీ షేరు వారి పేరే పెట్టారు కాని దురదృష్టము వరదలు గురిఅయిపోవడమువల్ల దాని grace, దానికి వచ్చిన ఖ్యాతి అంతాపోతోంది దానికి కావలసిన కట్టుదిట్టాలు చేసినట్లయితే biggest slum clearance undertaken by the municipality చాల మంచి ఆదర్శముగా వస్తుంది. మిగతా slums అనేకము వున్నవి. బెజవాడలో అనేకము వున్నవి. హైదరాబాదు కార్పొరేషనులో వున్నవని ఇప్పుడే రామచేక్ గారు చెప్పారు దీని విషయములో శ్రద్ధ పూని, రూ. 1500 లతో rain proof, fire proof అయిన మోడల్ గృహాన్ని మన మంత్రిగారు, మన ప్రభుత్వము తయారు చేయించి ఇప్పటికి విశాఖపట్టణము, హైదరాబాదు, విజయవాడ అవ్వారు కాని ముత్యాలంపాడు కాలనీ అజిత్ నగర్ వచ్చింది కనుక విజయవాడకు రాజేదు, బహుశా వచ్చే సంవత్సరము వస్తుంది అని నమ్ముతున్నాను దాని గురించి విచారము లేదు. చీరాల, అదోనీ, తెనాలి మునిసిపాలిటీలలో కూడ ఆదర్శమైన model houses rain proof, fire proof, రూ. 1500 ల ఖరీదువి అనేక చోట్లలో వారు ప్రారంభించారు అంటే దీనికి కూడ మంత్రిగారిని ప్రశంసించవలసి వుంటుంది. ఇప్పుడు చూడవలసినది ఈ చట్టము ఏ శారీఖున ప్రారంభమవుతుంది. ఇది ప్రారంభమైనప్పటి నుంచి వచ్చిన అధికారాలన్నింటిని ప్రజాప్రతినిధులు సరిగా సర్వీసియోగము చేసుకొంటారా లేదా, అలా చేసుకోవాలని తను అనుమతితో నేను ఈ House నుంచి పురపాలక సంఘ అధ్యక్షులకు ప్రత్యేకముగా విజ్ఞప్తి చేయడానికి పాపాసిస్తున్నాను. ఎందుకంటే వెంకట్రామయ్య

గారు కొత్త బిల్లు ద్వారా యిచ్చిన అధికారాలను సక్రమముగా సద్వినియోగము చేసుకొంటేనే ఈ చట్టము నిలుస్తుంది. లేదాపోతే 2 సంవత్సరాల లోలో, 3 సంవత్సరాలలోలో దీనికి వెంటనే సవరణ తీసుకొనివచ్చి అధికారాలను ప్రజాప్రతినిధులకు యివ్వించి అన్నాము ఇచ్చాము వారు దుర్వినియోగము చేసుకొని పురపాలక సంఘాలయొక్క standard of administration పెంచడానికి బదులు తగ్గించారనే ఒక రీతిపాలు కాకూడదు కనుక వారందరు వచ్చిన అధికారాలను సద్వినియోగము చేసుకొంటారని, పేసుకోవాలని, చేసుకొంటారని ఆశస్త్రా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను మానవునికి పున్నలోపాలు అందరికీ తెలిసినవే High level లో పరిపాలనలో అనేక పొరపాట్లు, lapses వస్తున్నప్పుడు మునిసిపల్ లెవెల్ లో రాకుండా పుంటాయని నేను అనుకును. prevention is better than cure కనుక వెంకట్రామయ్యగారు శ్రద్ధతో integrated bill తెచ్చి ఎలా అధికారాలు ఎక్కువ చేశారో అవి దుర్వినియోగము కాకుండా frequent inspection నా అభిప్రాయము ప్రతి 3 నెలలకు కూడ డై రెక్టరేట్ స్టాఫ్ ను అవసరమైతే పెంచండి. ఇన్ని మునిసిపాలిటీలకు ఒక డెప్యూటీ డై రెక్టరు అనే Post ను create చేయండి రీజియల్ గా పెట్టండి. పెట్టి ప్రతి 3 మాసాలకు పురపాలక సంఘాలు కొత్త చట్టములో యిచ్చిన అధికారాలు సద్వినియోగము చేస్తున్నారా, దుర్వినియోగము చేస్తున్నారా ఈ జి ఓ ల ప్రకారము పరిపాలన చేస్తున్నారా లేదా అనేది frequent inspection చేస్తే ఇవన్నీ సద్వినియోగము జరిగి, ఇప్పుడు ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీకి కొన్ని అధికారాలు, కమీషనరుకు పున్న అధికారాలు తీసివేసి, యిచ్చారు ఆ ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీని కూడ వెంకట్రామయ్యగారే రద్దుచేసి, ఉన్న అధికారాలన్నీ పురపాలక సంఘ అధ్యక్షులకే ఇచ్చే అవకాశమున్నది కనుక నా సూచనను తమ ద్వారా మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను వారు తప్పకుండా దీనిని అంగీకరించి అమలు పరుస్తారని ఆశిస్తున్నాను. పాటిల్ గారు చెప్పింది చెప్పాను Municipal administration is a big farce in India అనే కళంకాన్ని వెంకట్రామయ్యగారు ఒక్క డెబ్బతో కొత్త చట్టాన్ని పెట్టి తీసేరు అయితే కీ॥ శే॥ సర్దార్ వల్లభాయీపటేలుగారు అహమ్మదాబాద్ కార్పొరేషన్ మేయరుగా చేస్తూ financial position of the municipalities గురించి చెప్పారు Giving powers to a municipality without finance is like dressing a dead damsel. అని వచ్చిన శవానికి అలంకారము చేస్తే ఫలంలేదని యోగము వుంటుందో అర్థిక స్తోమత్తు లేని

16th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

241

పురపాలక సంఘాలకు ఎక్కువ అధికారాలు ఇస్తే అంతే వుంటుందని అన్నారు ఆ కళంకాన్ని తొలగించిన అవసరం వున్నదని వెంకట్రామయ్యగారు ఈ కళంకాన్ని తొలగించడానికి వెంటనే పూనుకొంటారని ఆశిస్తున్నాను. అలా పూనుకోకపోతే—మన పతేలుగారు తక్కువ పరిపాలకులు కాదు వారు చెప్పినట్లు dressing a dead sampson అనేమాదిరి అవుతుంది ముఖ్యంగా పురపాలక సంఘాలకు చెండు ప్రధాన లోపాలున్నవి ఒకటి slums గురించి అందరు చెప్పారు దానిని తిరిగి చెప్పవలసిన పని లేదు ఆర్థికముగా చాలా unsatisfactory స్థితికాదు—bad state అని చెప్పాలి ఇక్కడ పురపాలక సంఘము వారి review చేసి నట్లయితే The accounts of only two municipalities were satisfactory అన్నారు.

The condition of Accounts' Accounts of two municipal councils in the year 1961-62 were satisfactory, అవి ఏమిటి సంద్యాల, సామర్లకోట, మిగిలినవి అన్నీ కొన్ని fairly satisfactory ప్రాదరాశాదు నగరము తరువాత పెద్దనగరము అయిన బెజవాడ మునిసిపాలిటీ ఎలా వుంది senior most I A S officers executive officers గా పనిచేసిన కాలములో విజయవాడ దురదృష్టవశాత్తు, condition of accounts not satisfactory, 5 వ స్థానము వచ్చింది. ఇవన్నీ చెప్పకొంటూ వెడతే excess or inadmissible payments చేసినదానిలో విజయవాడది పెద్ద చెయ్యే 2 లక్షల 83 వేల 486 రూ॥లు వున్నవి Recoverable advances చేసి recovery కాకుండా వున్నవి విజయవాడలో 33 లక్షల 7 వేల 886 రూ॥లు వుంది తరువాత outstanding bills for which receipts are not forthcoming ఒక లక్ష 10 వేల 809 రూ॥లు వుంది విజయవాడలో. Time barred items వున్నవి ఇది చాలా దురదృష్టము ఇప్పుడే మనవి చేశాను ఆర్థికస్థితి పురపాలక సంఘాలకు చాలా తక్కువగా వుంది అది అంత ఆర్థికస్థితి తక్కువగా వున్న పురపాలక సంఘాలలోను time barred amounts ఇలా వున్నవి అంటే విజయవాడకు 2 లక్షల 83 వేల 885 రూ॥లు 1961-62లో time bar అయిపోయినది. ఇది executive officer యొక్క negligence అనాలో, వారి సిబ్బంది negligence అనాలో విజయవాడ పౌరుల దురదృష్టము అనాలో నేను చెప్పడానికి అవకాశము లేదు.

Paid vouchers, concurrent audit అని పెట్టారు వెజవాడ మునిసిపాలిటీలో concurrent audit పెట్టిన తరువాత కూడ audit objections యొక్క సంఖ్య, ఎలావుంది అంటే 3,469 వున్నవి దానిలో involve అయిన మొత్తము 97 లక్షల 54 వేల 481 రూ॥లు. ఇంత అద్వాన్సు స్థితిలో accounts కనుక వున్నట్లయితే వెంకట్రామయ్యగారు ఎక్కువ అధికారాలు ఇచ్చినప్పటికీ, ఇప్పుడు నేను మునిసిపల్ అధ్యక్షులకు విజ్ఞప్తి చేసినప్పటికీ వారు చేయగలిగినది ఏమీ వుండదు అందువల్ల వారు ఈ చట్టాన్ని ఏ తేదీ నుంచి అమలు జరుపుతారో చెప్పడమే కాకుండా ఇంత అధ్యాన్వస్థితిలో వున్న ఆర్థిక పరిస్థితులను చక్కచేయడానికి, అవసరమైతే ఒక High level కమిటీ వేస్తారో, ప్రత్యేక సిబ్బంది వేస్తారో ఏదో ఒకటి చేసి, దానిని సరిచేయవలసినదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. హైదరాబాదు కార్పొరేషను వుంది మనకు రాజధానినగరమై 7 సంవత్సరాల్లోనది Public Gardens బహుశా నైజాము పరిపాలనలో అనుకొంటాను చాల ఆదర్శముగా, చక్కని public gardens గా రూపొందినది ఉన్నవారు, తేనివారు అందరూ వచ్చి విశ్రాంతి తీసుకొంటారు. కాని అక్కడ రోడ్లు అధ్యక్షా తమరు పరిశీలించే వుంటారు Dust proof roads కాదు 2 cars వరసగా వెళ్ళినవి అంటే ముక్కుదగ్గర గుడ్డ తీయడానికి అవకాశము వుండదు. ఇంత శృంగారముగా రూపొందిన public gardens లో roads ఎందుకు ఇంత హింసాస్థితిలో వున్నవి అని విచారిస్తే కార్పొరేషన్ వారు “మాది కాదు P. W. D వారు మాకు స్వాధీనము చేయలేదు అంటారు ఇప్పుడు popular mayor కార్పొరేషన్ లో వున్నప్పుడు P W D. నుంచి వెంటనే వాటికి assign చేయించుకొని వచ్చే బడ్జెటు సమావేశమునాటికైనా హైదరాబాదు పబ్లిక్ గార్డెన్స్ లో వున్న roads అన్నింటిని dust proof చేసి అది ఎంత శృంగారమైనా gardens గా వుండో అందులో ఉన్న రోడ్లు కూడ ప్రజలొగ్గొన్నా కాపాడే విధముగా తయారు చేయిస్తారని అభిప్రాయపడుతున్నాను. వెంకట్రామయ్యగారు మునిసిపల్ మంత్రి అయిన తరువాత విజయవాడ మునిసిపాలిటీకి చాల సహాయము చేశారు ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను. Water supply, drainage కి 50 లక్షలు L. I. C నుంచి అప్పు ఇప్పించడమే కాకుండా గారంటి యిచ్చారు. మునిసిపల్ క్లాఫ్ మార్కెట్ నుకు 10 లక్షలు యిచ్చారు. అడిటోరియమ్ కి 2 లక్షలతో 4 లక్షలతో ఇచ్చారు అజిత్ సింగు గారు ఉన్నప్పుడు ప్రారంభించిన ఆఫీసుకు 10 లక్షలు ఇచ్చారు కాని ఇవన్నీ ప్రక్రమముగా

జరగాలంటే accounts side D.C.B statements చాల అలవ్యముగా వస్తాయి ఎప్పుడో సెప్టెంబరు ప్లేటుమెంటు డిసెంబరు ఆఖరుకు వస్తాయి వాటిని గురించి శ్రద్ధ పూనాలి అయితే ఎన్ని చేసినా విజయవాడ water supply అభివృద్ధి కాలేదు కొన్ని ప్రాంతాలలో మామూలుగా ఇస్తున్నారు. మే నెల వస్తోందంటే మాకు భయంగా ఉంది ఇంజన్స్ రాలేదంటున్నారు. 20 లక్షలలో చాటర్ పంపింగ్ స్కీము జనవరి 1 నుండి ప్రారంభించి అందరికీ water supply చేస్తామని K L Rao garu చెప్పారు కాని అది జరగలేదు. ఇంజన్స్ తెప్పించి పేజివికాలం నాటికి ఈ నీటి కొరత తీర్చాలని మనవి చేస్తున్నాను. 1963 లో డ్రైనేజీ స్కీము ప్రారంభమైంది 56 లో అమలు జరగటం జరిగింది. 'A' block, 'B' block లో పని అయినది. అకోబరు 15 కు ప్రారంభిస్తామని చెప్పారు. 66 అక్టోబరు నాటికి కాని ప్రారంభమయ్యేట్లు లేదు దీనిని తప్పక వెంటనే ప్రారంభించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను మంత్రి గారు నాల్గవ ప్రణాళికలో పురపాలక సంఘాలకు 45 కోట్లు సంపాదించినందుకు వారిని ప్రత్యేకంగా అభినందించవలసివుంది దానిలో వైన విజయవాడలోని అన్ని ప్రాంతాలకు water supply చేసే కొరకు ఖర్చు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను

విజయవాడలో శానిటేషన్ చాల అసంతృప్తికరంగా వుంది. Total Revenue general account నుండి ఒక్క Public Health కు 38 1/3% ఖర్చు చేయాలని Public Health Act లో వుంది. కాని 91 లక్షలు అంటే 50% కంటే ఎక్కువ ఖర్చు చేస్తున్నప్పటికీ 9 మైళ్ళ area తెజవాడ ఉంటే 9 మైళ్ళు మాత్రమే శానిటేషన్ వుంది వైతరణి నదుల మాదిరి ఈ డ్రయిన్స్ ఓవర్ ఫ్లో అవుతూ వుంటాయి చెత్త బండ్లు లేవు. నైట్ సాయిత్ తీసివేయటానికి నైకిత్ రిజాల మీద బిన్స్ పెట్టి రిమూవ్ చేయాలని నేను అధ్యక్షుడుగా వున్నప్పుడు చేసిన సూచనను డైరెక్టరు ఒప్పుకోలేదని మునిసిపాలిటీ వాట అంటారు. మునిసిపాలిటీ చేసుకోవాలని ప్రభుత్వం అంటున్నది. చివరకు ఈ శానిటేషన్ no man's land అయినది. అందువల్ల నేను వెంకటరామయ్య గారికి మనవి చేసేదేమిటంటే నైకిల్ రిజాలలో నైట్ సాయిత్ తీసివేయటం శానిటేషన్ కు ఎందుకు లోపంగా వున్నదో విచారణ చేయటానికి ఒక కమిటీ కమిషన్ వేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తూ నెలపు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఎన్. నారాయణ (సికిల్దాబాదు): అధ్యక్షా, మునిసిపల్ కమిటీగారు ప్రపోజ్ చేస్తున్న డిమాండును వ్యాప్తీయ పూర్వకంగా విలసిల్లుతున్న

సమయం తక్కువగా వుండటంచేత కొన్ని ముఖ్యమైన సూచనలు చేయదలచు కొన్నాను మన రాష్ట్రంలో మునిసిపాలిటీల పరిస్థితి సంతృప్తికరంగా లేదని అందరకూ తెలిసినదే, నీటి సమస్య, రోడ్లు, శానిటేషన్ Slum క్లియరెన్సు అనే వాటిలో మునిసిపాలిటీలు చాలా ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నాయి ఒక్క విషయంలో మంత్రిగారిని అభినందించక తప్పదు Urban development ను మనం neglect చేశామని కనీసం 4 వ ప్రణాళికలోనైనా కొంత శాగు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉందని వారు గుర్తించారు. 4 వ ప్రణాళికలో 40 కోట్లు కేటాయించారు వారు దానిలో ఇలా చెప్పారు,

“A provision of Rs. 65,000 has been made in the Budget for payment of salaries to Municipal Engineers and other such Officers working in the Corporation and Municipalities”

మొత్తం తెలంగాణా పరియాలలోని మునిసిపల్ ఇంజనీర్లకు ఇతర ఆఫీసర్లకు రిజేల్యూషన్ రూపాయలంటే ఎంత తక్కువ మొత్తం కేటాయించారో అర్థమవుతుంది. ఇక్కడ క్లరికల్ స్టాఫ్ వుండదు, సూపర్ వైజింగ్ స్టాఫ్ వుండదు, ఇంజనీర్లు అనలు వుండరు. పిడల్లియుడి సూపర్ వైజర్లకు ఇచ్చి ఎస్టిమేట్స్ తయారు చేయించే దుస్థితి తెలంగాణా మునిసిపాలిటీలలో వుందంటే దానిని శాగు చేయటానికి మంత్రిగారు ప్రత్యేక క్రెడెన్షియల్ టీసుకోవాలని కోరుతున్నాను ఆంధ్రలో పరిస్థితి కొంత కాకపోతే కొంత మెరుగ్గా వుంది అక్కడ మునిసిపాలిటీలు కొంత tax వసూలు చేసుకోవటం, కొన్ని వసూలు చేసుకోవటం పరిస్థితి ఉంది, తెలంగాణాలో వీటిని గురించి ఆలోచించే వారు లేరు. 10 సంవత్సరాల ప్లాను వేసుకొని వాటిని అభివృద్ధిలోనికి తీసుకురావాలి రాయలసీమలో కూడా మునిసిపాలిటీలు పెనుకబడి వున్నాయి. తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలకు ఒక కమిటీ వేసి ఒక ఇంటిగ్రేటెడ్ స్కీమును వది సంవత్సరాలకు ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. శాగుంటుంది, ఇందు కొరకు ఒక హై పవర్ కమిటీ—to go into the working of the Municipalities and to suggest ways of improvement - అని నేను కోరుతున్నాను.

హౌసింగ్ బోర్డు తరపున కట్టే ఇండ్లని మోదరాబాదు, సికింద్రాబాదు ప్రభుత్వాలలో ఇండ్లు లేని వారికి ఇస్తున్నామని చెప్పారు దానితో పాటు ఒక కమిటీని పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ పర్మనెంట్ రెసిడెంట్స్

16th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

245

వుండే వారికే ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. శ్రీమంతులు, కల్గినవారు, జిల్లాలలో వుండేవారు, ప్రైడరాబాదులో ప్రావర్తి క్రియేట్ చేసుకోవాలనే ఉద్దేశంతో ఇండ్లు కొనుక్కొంటున్నారు, కనుక 3, 5 సంవత్సరాలు ఇక్కడ రెసిడెంటుగా వుండే వారికే హౌసింగ్ బోర్డు ఇండ్లు ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. హౌసింగ్ బోర్డు వారు మిడిల్ ఇన్ కమ్ గ్రూప్ స్కీము క్రింద ఎక్కువ మొత్తం ఖర్చు పెడుతున్నారు అలాకాక low income group స్కీము క్రింద ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. M.I.G, క్రింద 80 వేలు, 40 వేల వరకు అవుతుంది అంత డిపాజిట్ కట్టే తాహతులేని ప్రజానీకం చాలా మంది ఉన్నారు. ప్రైడరాబాదులో C.I.B వారు చేసిన సేవను ఎప్పటికీ ప్రజలు మర్చి పోలేరు. ఇక్కడ అప్పుడు C.I.B చాలా మంచి పని చేసింది, అప్పటి ప్రభుత్వాన్ని అందుకు తప్పక అభినందించాలి చిన్న రకం వారందరికీ చాలా తక్కువ రెంట్ కు ఇండ్లు ఇచ్చారు అలాగే ఈ ప్రభుత్వం టూ రూమ్ ఫెసెంట్ మెంట్ మోడర్న్ ఎమినిటీస్ తో కట్టి లోయర్ ఫ్లేటస్ ఆఫ్ సొసైటీ వారికి రెంటల్ బేసిస్ పై ఇవ్వటానికి ఆలోచించాలి

ఇక, ప్రైడరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ గురించి కొన్ని విషయాలు మనవి చేస్తాను ఇక్కడ రోడ్స్ 303 మైళ్లు ఉన్నాయి, 100 మైళ్లు మాత్రమే డస్ట్ పూఫ్. అంటే వన్ థర్డ్, డ్రయినేజీకి ఒక లక్షా, 25 వేలు ఇండ్లు ఉన్నాయి. అందులో 28 వేల ఇండ్లకు మాత్రమే కనెక్షన్స్ ఉన్నాయి అంటే వన్ ఫోర్త్. ప్రైడరాబాదు సిటీ ఏరియా 73 56 స్క్వేర్ మైల్స్ అని చెబుతున్నారు కాపిటల్ వర్క్స్ కోసం ఈ సంవత్సరం ఖర్చు పెట్టటానికి 40 లక్షలు ఏర్పాటు చేశారు కనీసం ఇంత పెద్ద పట్టణంలో రోడ్లు సరిగా లేకపోతే ఎలా? రాష్ట్రపతి రోడ్డు, అబిడ్ రోడ్డు మాసి ప్రైడరాబాదు సుందర నగరం అని బైటవారు అనుకొంటే అది సబబైన విషయం కాదు మంత్రిగారు అన్ని లొకాలిటీస్ తిరిగితే ప్రజలు ఎటువంటి దుస్థితిలో వున్నారో తెలుస్తుంది చాలా చోట్ల వాటర్ లేక, డ్రయినేజ్ లేక చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. పూర్వం ప్రైడరాబాదు ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు కార్పొరేషన్ కు 10 లక్షలు గ్రాంటు ఇచ్చేవారు ఇప్పుడు వర్క్ కాట్ పరిగింది. ఇప్పుడూ 10 లక్షలు యివ్వటం ప్యాయం కాదు. మంత్రిగారు ఈ గ్రాంటును ఎక్కువ చేయటానికి ప్రయత్నించాలి. అప్పుడు ఆన్ టైడ్ గ్రాంటుగా పంపించారు. ఇప్పుడు మీరు స్కీములు పంపండి, మేము కాంక్షన్ చేసి పంపిస్తామని గవర్నర్ మెంటు అంటున్నది. అది మంచిది కాదు, కాహాణిలే

ఇది డెవలప్ మెంట్ కోరకు ఖర్చు పెట్టాలి కాని ఇతరమైన వాటికి ఖర్చు పెట్ట కూడదని ఒక వరతు పెడితే బాగుంటుందేమో కాని ఫలానా లోకాలిటీలో, ఫలానా వీరియలో రోడ్డు వేయాలి అని చెప్పటం న్యాయం కాదు కనుక కార్పొరేషన్ కు ఇచ్చే డబ్బు అన్ టైడ్ గా ఇవ్వాలని, 10 లక్షలు కాక దానిని ఇంకా ఎక్కువ చేయాలని కోరుతున్నాను వాటర్ వర్క్స్, ఆర్ టి సి, ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటులను చాలా మునిసిపాలిటీ వారే నడిపించుకొంటున్నారు కాని ప్రాదరాబాదు మునిసిపాలిటీకి వాటర్ వర్క్స్ లేదు, ఆర్ టి సి లేదు, ఎలక్ట్రిసిటీ లేదు వీటిపై ఇన్ కమ్ వస్తుంది బొంబాయి వారు వీటిని నడిపించుకొంటున్నారు బొంబాయిలో ఇన్ కమ్ చాలా వుంది. వాటర్ వర్క్స్ మాకు ఇవ్వవలసినది ఇక్కడి మునిసిపాలిటీ అడిగితే 2, 3 లక్షలు మైన్స్ పైనా, పైప్స్ పైనా, ఫిల్టర్ బెడ్స్ పైనా ఖర్చు పెట్టాము కనుక ఆ డబ్బు మీరు కస్తీ ఇస్తామని చెబుతున్నారు ప్రాదరాబాదు ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు మొత్తం డ్రయినేజీ స్కీములు మునిసిపాలిటీకి ఇవ్వటమే గాక మైన్స్ నెట్స్ కోరకు సంవత్సరానికి 5 లక్షల చొప్పున 5 సంవత్సరాలు ప్రభుత్వం ఇచ్చింది అటువంటి ఎగ్జంపుట్స్ వుండగా 2, 3 లక్షలు కార్పొరేషన్ కు ఇవ్వమంటే వారు ఎక్కడుంచి తెచ్చి ఇస్తారు? మామూలు నిత్య అవసరాలకు కావలసిన పనులే చేసుకోలేని పరిస్థితిలో వున్నారు అటువంటి వాటిని లక్షల కొలదీ రూపాయలు ఇమ్మని కోరటం సమంజసంగాలేదు. కనుక వాటర్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంటును శీఘ్రంగా వారికి అప్పగించాలి సికింద్రాబాదులో డిస్ట్రిబ్యూషన్ కార్పొరేషన్ కు, మైన్స్ నెట్స్ వాటర్ వర్క్స్ కు వుంది ఇది కన్ ఫ్యూజన్ గా వుంది కాబట్టి మొత్తం కార్పొరేషన్ కే ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను

తరువాత మంత్రిగారి ఉపన్యాసంలో Tank bund extension కోస మని 20 నుంచి 30 లక్షలు అని చెప్పారు అది ఇప్పుడు అంత అత్యవసరంగా అంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టి తీసుకోవలసిన స్కీము కాదని నాకు తోస్తుంది Tank bund మీద congested కూడా అంతగా ఎక్కువ లేదు, ఒక Boat Club దగ్గర తప్ప, ఇంకొక 5, 10 సంవత్సరముల వరకు ఈ పని ఆపుకోవచ్చు మనము ఏదో వట్టణాన్ని beautify చేస్తాము అనే దానికంటే, అటువంటి schemes పైన ఖర్చుపెట్టడం కంటే, మీరు ఏ slum clearance కోసమో, ఏ roads కోసమో లేకపోతే ఇళ్లు కట్టటానికోసమో, drainage అవ్వడం కోసమో ఖర్చు పెట్టితే బాగుంటుందని నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. **శ్రీ గోపాలాచార్య** ఏదైతే ఉన్నదో tank bund క్రింద ఉన్నటువంటి ఆ

16th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants*

247

area ను అంతా develop చేసి ఇళ్లు కడతానువి మంత్రిగారు అన్నారు. మీరు అక్కడ National park కట్టాలని మొట్టమొదట మంచి proposal ఉన్నది. అధ్యక్షా, అది ఎందుకు పోయిందో అర్థం కావడం లేదు. Central Government కూడా సహాయం చేస్తామని అన్నారని కూడా పత్రికలలో చదివాము, కనీసం అక్కడ ఆ ప్లానిని National Park గా చేయాలని మేము కోరుతున్నాము. ఇళ్లు కట్టడానికి అయితే కావలసినన్ని స్థలాలు ఉన్నాయి. అంత beautiful place లో ఇళ్లు కట్టి ఎవరో పెద్దవాళ్ల కోసం, శ్రీమంతులకోసం, పెద్ద ఆఫీసర్లకోసం ఇవ్వడానికి అక్కడ ఇళ్లు కట్టడం న్యాయం కాదని అటువంటి స్థలం ఇంకొకటి దొరకదు కాబట్టి దానిని National Park కోసమే వినియోగించాలని, కమక మీదగ్గర డబ్బులేక Park కట్టలేకపోతే, దానిని open living space గానే వదలిపెట్టాలని కోరుతున్నాను. City చాలా develop అయిపోతున్నది. ఎక్కడ కూడా living space లేకుండా ఉన్నది. వచ్చేవాళ్లకు పోయేవాళ్లకు కూర్చోటానికి కూడా విలులేదు. అందుకే దానిని living space గా వదిలి పెట్టాలని కోరుతున్నాను. తరువాత Corporation లో Water Supply విషయం చాలా acute గా ఉంది. హైదరాబాదులో, సికింద్రాబాదులో, ముఖ్యంగా నా Constituency లో లాల్ నగర్, తాలూకేట, మెట్టుగడ్డ, సికాఫల్ మొదలలో, చిలుకలకూడాలో త్రాగడానికి మంచి నీళ్లు కూడా లేకుండా ప్రజలు చాలా బాధపడుతున్నారు. మతి మంజీరా scheme first stage వస్తున్నది. June లో water ఇస్తామని అంటున్నారు. మంత్రిగారిని ఈ సందర్భంలో ప్రత్యేకంగా నేను కోరేది వారు కొంత ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని University నుంచి water ఇవ్వడానికి గాను వారు కొంత సహాయం చేశారు అధ్యక్షా, A. C. సుబ్బారెడ్డిగారు, ఎ. వెంకటరామయ్య గారు యూనివర్సిటీ నుంచి water ఇవ్వడానికి కొంత శ్రద్ధ చూపిస్తే కొంత వరకైనా తారీఖులో ఇవ్వగలగ్గుడ దొరుకుతూఉంది. లాడిలలో supply చేయమని కూడా వారు కోరుతున్నారు. ఈ మంజీరా first stage వచ్చే వరకు మీరు distribution systems పూర్తిచేయాలని కోరుతున్నాను. ఏ industries కోస్తామట్టి చెప్పి అక్కడ ఉండే ప్రజలకు త్రాగడానికి మంచి నీళ్లు లేకుండా ఉండే మిస్టి తి అక్కడ లేకుండా పీడకు చేయాలని కోరుతున్నాను తరువాత సికింద్రాబాద్ బడ్జెటును ఇవ్వడం హైదరాబాదు Corporation Budget లో emerge చేశారు. అధ్యక్షా, ఈ రోజు మీకు channels పెడతారా, divisions పెడతారా అని పెద్ద controversies ఈ రోజు బయలుదేరుతూఉంది నేను ఆ

విషయంలోకి అంతగా పోను, మీరు circles పెట్టినా, divisions పెట్టినా efficient administration ప్రజలకు నచ్చేటట్లు ఉండాలని, ప్రజానికం మైళ్ళ దూరం ఆఫీసులకు పోకుండానే వాళ్ళకు అందుబాటులో ఉండేటట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. కాని, సికింద్రాబాదులో ఎంత tax వసూలు చేస్తారో అది సికింద్రాబాదులో మాత్రమే ఖర్చు పెట్టడం న్యాయంగా ఉంటుందని, సబబుగా ఉంటుందని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. అక్కడ వసూలు చేసే taxes తోటి ఇక్కడ హైదరాబాదులో ఖర్చు పెడతామని చెప్పడం అది అక్కడి ప్రజలలో ఎక్కువ ఆందోళనకు దారితీస్తున్నది Corporation merge చేయడం వలన ప్రజలు ఈ రోజు విచారపడుతున్నారు అనేటటువంటి feeling వారి మనస్సులో వస్తున్నప్పుడు, నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఈసారి వారి Corporation budgetను merge చేసినారు అయినా అక్కనుంచి వచ్చే డబ్బు separateగా పెట్టి, దాని కొరకే ఖర్చు పెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఆఖరులో ఈ Corporation లో inefficiency చాలా ఎక్కువై పోయింది ఏ పనికి కూడా డబ్బు ఇవ్వకపోతే పని జరగదు ముఖ్యంగా engineering sections లో engineers కూడా తీసుకుంటున్నారని open గా ప్రజలందరు చెప్పుతున్నారు. డబ్బు ఇస్తేనే గాని, పనులు కావు, plans కావు అనేటటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది దానివలన మంత్రిగారికి, ప్రభుత్వానికి చెడ్డ పేరు వస్తుంది గనుక, వారు తగిన శ్రద్ధ తీసుకొని అటువంటి corrupt officers ను వెంటనే transfer చేసి, clean efficient and honest administration ఇచ్చి మంచి పేరు సంపాదించుకుంటారని మనవిచేస్తూ కనీసం హైదరాబాదు Corporation కు ఒక 50 లక్షల రూపాయలు చొప్పున ఈ 5 సంవత్సరాల development కోసం ఈ Fourth Plan లో 2½ Crores దానికి set apart చేసి కొంత పెద్ద ఎత్తున ఆ schemes తీసుకొని చేయవలెనని కోరుతున్నాను కర్నూలు మీరు ఎంతో develop చేసినారు, హైదరాబాదు Capital అయిన తరువాత, మన ప్రభుత్వము ఏమి చేసినదో గుర్తున్నాను 10 సంవత్సరాల నుంచి మనము ఇక్కడ ఉంటున్నాము. ఏదైనా మీరు special grant ఇచ్చి special schemes క్రింద హైదరాబాదు City కి ఉపయోగించ దానికోసం. హైదరాబాదు బాగుపడితే అందరికీ కూడా ప్రతిష్టగా ఉంటుంది కాబట్టి మీరు ఈ Capital మనది అనుకొని దాన్ని అభివృద్ధిలోకి తీసుకు రావ దానికి శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (پتھر گٹھی)
ادھیکشا - جو ڈیہانڈس
منسٹر ڈپٹی اسپیکر - "ادھیکشا" بولتے ہی تلگو میں
بات کر رہے ہیں میں سمجھا -

شری سلطان صلاح الدین اویسی - کوشش کر
رہا ہوں - ایک لفظ تو آگیا ہے - اب اسکے بعد کا
قدم ظاہر ہے کہ تلگو پر آئیگا - جو ڈیہانڈس ہمارے
منسٹر صاحب نے پیش کئے ہیں اسکے پڑھنے کے بعد
ایسا معلوم ہوتا ہے کہ کوئی عیش پرست
بادشاہ نے اپنے نشاط محل کیلئے پروگرام بنایا ہے
کہ کیا کیا کرنا چاہئے - یا یوں ہو گا کہ منسٹر صاحب
حیدر آباد کے گلی کو چون سے واقف نہیں ہیں جہاں
آج غریب بستے ہیں - اسپین (منسٹر صاحب کی
تقریر میں) میونسپل کارپوریشن کا جو نقشہ کھینچا
گیا ہے وہ یہ ہے کہ سکند آباد میں ٹینک بند کو چوڑا
کیا جائے کیونکہ ٹرافک کو وہاں پر تکلیف ہوتی
ہے اگر ہمارے منسٹر صاحب میرے ساتھ پرانے شہر
کا دورہ کریں اور دیکھیں کہ سلطان بازار کے پاس
جہاں پر ٹرافک جام (Traffic jam) ہو جاتی ہے
وہاں پر بلدیہ کی ملکیات بنتی ہیں اور انکو
پگڑی پر دیا جاتا ہے اسکو اگر آپ دیکھتے تو معلوم
ہوتا کہ ٹینک بند اتنا ضروری نہیں ہے جہاں پر
ٹرافک کیلئے تکلیف ہوتی ہے - پھر آج ٹینک بند

کو خوبصورت کیا جا رہا ہے۔ اسکو چوڑا کیا جا رہا ہے حالانکہ وہاں ڈرافٹ کی تکلیف نہیں ہے خوبت پہاڑ کو خوبصورت بنایا جا رہا ہے۔ اسپر تیرہ لاکھ اور او سپر پچاس لاکھ۔ پانچ پانچ لاکھ ہر سال رکھے جا رہے ہیں۔ مین کمونگا کے وہ حیدر آباد کے گلی کو چون کو دیکھیں۔ اگر منسٹر صاحب ہر کونسلر کے ساتھ دورہ کریں تو ممکن ہے کہ صحیح صورتحال انکے سامنے آئے کہ کیا کیا تکلیف وہاں کے عوام کو ہے اور کس طریقہ سے آپ اسکو دور کر سکتے ہیں۔

دوسری چیز جسکو آپکے ذریعہ ایوان کے سامنے لانا ہے وہ ہے (۱۰) فٹ سٹ بیاک (Ten feet set back.) قانون تو نہیں ہے بلکہ گورنمنٹ کا ایک عجیب و غریب جی۔ اوہ کہ جو بھی مکانات بنیں ہس فیٹ پیچھے ہٹایا جائے۔ ٹھیک ہے۔ اگر آپ نے ایسا آرڈر نکالا ہے تو میں ہمارے منسٹر صاحب سے پوچھتا ہوں کہ یہ کوئی آرڈر ہے کہ ڈاکٹر نینا بار بار ابرج سکندر آباد جب اپنا مکان بنائے تو آپ اسکی اجازت دیتے ہیں اسکے لئے ٹن فیٹ سٹ بیاک کی ضرورت نہیں ہے۔ اور رگھوتم ریڈی صاحب چونکہ ایک منسٹر صاحب کے برائی ہیں رشتہ دار ہیں اسلئے انکو مکان بنانے کیلئے ٹن فیٹ سٹ بیاک نہیں ہے زمین بلایم کی ہے اسکا محلو ہے یہ بھی دیکھیں۔

کیا۔ لیکن اگر کوئی غریب کا چھوٹا سا مکان ہوتا ہے تو وہ ڈس فیٹ پیچھے ہٹا دے تو کیا باقی رہ رہ جاتا ہے؟ صرف پیشاب خانہ اور پاخانہ باقی رہے گا۔ اسکے لئے ضرورت کی اور کوئی چیز باقی نہیں رہے گی۔ دولتمندوں کیلئے ڈس فیٹ سنٹ بیاک نہیں ہے۔ منسٹر کے رشتہ دار ہیں تو انکے لئے ڈس فیٹ سنٹ بیاک نہیں ہے لیکن اگر کوئی غریب جنکا کوئی پرسان حال نہیں ہے جنکے دو دو کمرے ہیں وہاں پر ڈس فیٹ سنٹ بیاک چل رہا ہے مجھے بڑے افسوس کے ساتھ کہنا پڑتا ہے کہ کیا یہی جمہوری اور عوامی حکومت، ادعویٰ کرنا ہے اور یہ کہاں تک مناسب ہے۔

پھر اگر ہماری کارپوریشن کی طرف ڈالین تو میں منسٹر صاحب سے پوچھوں گا کہ ڈپٹی میئر اور اسٹانڈنگ کمیٹی کے چیئرمین کو جو موثرین دی جا رہی ہیں کیا وہ قانون بلدیہ کے مطابق ہیں مجھے بتائیں کہ بلدیہ کے قانون میں یہ لکھا ہوا ہے کہ ان دونوں کو موثرین دی جائیں؟ موثر دینے کا کہیں ذکر نہیں ہے اسکے باوجود موثرین دی گئیں۔ اور جب موثرین دی گئیں تو کارپوریشن کی اسٹانڈنگ کمیٹی نے ایک رزولوشن پلس کیا کہ موثرین کیلئے جو پٹرول ہو گا اسکے اخراجات کیلئے اگے پیسے

دئے جاؤ گئے۔ لیکن وہ پیسہ بھی چیر من صاحب اسٹانڈنگ کمیٹی اور ڈپٹی میئر دونوں سے لے رہے ہیں اور اسکے بعد پٹرول بھی کارپوریشن سے لے رہے ہیں۔ یہ دوہرا طریقہ ہے۔ ان چیزوں کا مین سمجھتا ہوں کہ ایوان میں جواب دیا جائے کہ کیا یہ حق ہے؟ کارپوریشن ایکٹ کے ذریعہ سے آپ بتا دیے کہ ایسا جو عمل ہو رہا ہے کیا وہ ٹھیک ہے۔

کارپوریشن پر ڈگری آتی ہے ہم نے سیلس ٹیکس ادا نہیں کیا۔ اسپیکر سر 'میں خاص طور پر اپنی توجہ اس طرف چاہوں گا۔ کارپوریشن نے سیلس ٹیکس وصول کیا جبکہ ہمارے فیر پر اڈیز شاپس تھے اسکے باوجود گورنمنٹ کو ہم نے سیلس ٹیکس ادا نہیں کیا۔ اسکی وجہ کیا ہے وہ میں آپ کے سامنے رکھوں۔ جتنے بھی ہمارے فیر پر ٹیز شاپس تھے انہیں کر نسلرس (کٹی کر نسلرس) سے گزبڑ کی۔ ایک اکس میٹر صاحب کارپوریشن کو چھ ہزار روپیہ دینا ہے۔ کیا اون سے کارپوریشن نے پیسہ وصول کیا؟ آج تک اون سے وہ پیسہ وصول نہیں کیا گیا۔ یہ تمام چیزیں ہیں۔ ان تمام چیزوں کا جواب دینے کے آخر ان تمام چیزوں کا کیا کیا گیا۔ مسٹر ڈپٹی اسپیکر۔ اسکا جواب وہاں آپ کو نہیں ملا کیا اسلئے آپ اسکو یہاں دھرا رہے ہیں۔ آپ چونکہ کو نسلر ہیں وہاں بھی آپ اسپیکر

اعتراضات کرتے ہوئے ہیں۔

شرعی مطلق علیہ السلام تو ایسی

.....

میں ابھی اوسکے اوپر بھی آتا ہوں۔ کارپوریشن کے قانون میں کیوں درمیر لائی جا رہی ہے جب یہ مسئلہ زیر بحث آئیگا تو میں نے وہاں جو جوابات دئے ہیں وہ بھی بتاؤنگا۔

دوسری چیز یہ ہے کہ سنہ ۱۹۵۱ء میں کونسلرس کے الاؤنس کے لئے ۱۶ ہزار روپیہ کی رقم رکھی گئی تھی۔ اب یہ رقم بڑھا کر ڈھائی لاکھ کر دی گئی۔ اور یہ رقم محض کونسلرس کے الاؤنس کے لئے ہے۔ حالانکہ سنہ ۱۹۵۱ء میں صرف ۶ ہزار تھی۔ اور ان میں بہت سے ایسے ہیں جو کارپوریشن کا ٹیکس باقی ہیں۔ میں یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ اگر کوئی غریب ٹیکس نہیں دیتا ہے تو اسکی چھوٹی میٹریں سے پکانے کی ہانڈیاں اور بچوں کی کتابیں تک لیکر چلے جاتے ہیں۔ لیکن آپ نے گاندھی بھون کا ٹیکس وصول کیا۔ کیا گاندھی بھون کی جانب سے ٹیکس ۱۵۱ کیا گیا۔ کیا رٹز ہوٹل سے ۲۲ ہزار روپیہ ٹیکس کا بقایا آپ نے وصول کیا۔ کیا نیٹاون سے پروفیشنل ٹیکس وصول کیا گیا۔ میں پوچھنا چاہتا ہوں کہ کیا منسٹر صاحب سے پروفیشنل ٹیکس وصول کیا گیا۔ جناب صدر میں آپ کی طرف سے جو چیزیں پیش کی گئی ہیں لانا چاہوں گا کہ جب کبھی کارپوریشن میں آئے

متعلق پوچھا جاتا ہے تو یہ کہا جاتا ہے کہ جواب آنے میں دیر ہے۔ آئندہ اجلاس میں جواب دیا جائیگا۔ حالانکہ کارپوریشن کے قانون کے تحت ملو یہ اجلاس کے سوالات کے جواب نہیں دئے جاتے۔ اگر کبھی جواب دیا جاتا ہے تو اس طرح کا جواب دیا جاتا ہے۔

”افسوس کے ساتھ کہنا پڑتا ہے کہ جواب بہت ضخیم ہے۔ کونسلر صاحب چاہیں تو دفتر میں جا کر ملاحظہ کر لیں۔“

یہ کہہ دیا جاتا ہے کہ مثلیں دفتر میں رکھی ہوئی ہیں دفتر میں جا کر ملاحظہ کر لیں۔ میں پوچھتا ہوں کہ کیا یہی جواب دینے کا طریقہ ہے جسکے لئے آپ نے کہا کہ کبھی بھی سیدھی طرح سے جواب نہیں دیا گیا۔

نوبت پہاڑ کے اطراف کی زمین کے تعلق سے میں یہ کہوں گا کہ ابھی نوبت پہاڑ کا سروے ہو رہا ہے پھر کس طرح راجہ رامیشو راو صاحب کو وہ زمین دی گئی۔ جو زمین دی گئی کیا وہ گورنمنٹ کی زمین ہے یا پلائیہ کی زمین ہے آخر کس کی زمین تھی جو دی گئی۔ زمین تھی دی گئی اور اس پر مکانات تعمیر بھی ہوئے ہیں۔

الکٹریسٹی بورڈ کے تعلق سے میں کہوں گا کہ اسکو کارپوریشن کے حوالے کرنا چاہئے۔ کارپوریشن سے اسکا تعلق ہے۔ ہم پیسہ بھی دتے ہیں اسکا آج تصفیہ بھی ہوا ہے۔ اسکو کارپوریشن کے حوالے کیا جانا چاہئے۔ آج کل اس الکٹریسٹی بورڈ کا کام صرف اتنا ہے کہ سکندر آباد کٹے پر خوبصورت لائٹس لگائے اور ہر چھ مہینے میں لائٹ تبدیل کی جائے۔ حالانکہ شہر کے گلی کوچوں میں لائٹ نہیں رہتی لوگ آتے دن اخبارات میں شکایت کرتے رہتے ہیں کہ بلب ٹوٹ گئے ہیں گلیوں میں اندھیرا ہے لیکن اسکے باوجود وہاں کی لائٹ دس ست کر نہ کے لئے کوئی تیار نہیں ہے۔ صرف سکندر آباد کے کٹے پر خوبصورت لائٹس لگائی جاتی ہیں۔ حیدر آباد کی سڑکوں کے تعلق سے.....

(The bell was rung)

جناب صدر مجھے ایک دو منٹ اور دتے جائیں کیونکہ یہ شہر کے اہم مقامات ہیں شہر کے لوگ بڑی پریشانی میں مبتلا ہیں یہ کارپوریشن کا حال اگر آپ جاکر دیکھیں تو معلوم ہوگا وہ ایک مارکٹ بنی ہوئی ہے۔

شر فی بی۔ رام دیو۔ آپ کہہ رہے ہیں کہ
الیکٹریسیٹی بورڈ کو میونسپل کارپوریشن کے حوالے
کیا جائے لیکن میں یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ کیا یہ
بورڈ صرف شہر کے لئے ہے یا سارے آندھرا پردیش
کے لئے ہے۔ کیا آپ پورے آندھرا پردیش کے کاروبار
کارپوریشن کے حوالے کر دینا چاہتے ہیں۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی۔ معزز رکن
جو جاہلین بول سکتے ہیں اونکو بولنا بھی چاہئے۔
لیکن میرے پاس بھی الفاظ کا کافی ذخیرہ ہے۔ آپ
میری آتش نوازی کا مقابلہ نہیں کر سکیں گے۔ میں یہ
کہنا چاہتا تھا کہ سٹی کی حد تک اسکو حوالے کیا جائے۔
جب ریاست حیدرآباد تقسیم ہوئی تو اسکو
اثاثہ جات کی بھی تقسیم ہوئی۔ کچھ اثاثہ جات
مہاراشٹر کو گئے۔ کچھ میسور کو گئے اور کچھ آندھرا
کو گئے۔ اس میں آتش بادہ بھی تھا۔ اور آتش
بادہ کا کام یہ تھا کہ وہ شہر میں آتش کا کام کرے۔
لیکن یہ بھی آپ نے لے لیا۔ جس نے آتش دہی کے محکمہ
ہیں وہ آپ لیتے چلے جا رہے ہیں۔ بیویا ریون کو
فلانڈی پھوٹا دے دے جی۔ اور نکالے جاتے ہیں۔
میں نہیں چھنا چاہتا تھا لیکن آپ نے چھیڑا اس لئے
کہوٹکا۔ رکھو تمریدی صاحب کے لئے جی۔ اور آ

کیا جاتا ہے۔ وہ بلادیہ کی زمینیں لیکن اوسکے لئے جی او نکالا جاتا ہے۔ میں صرف یہ کہنا چاہتا ہوں کہ سٹی کی حد تک الیکٹرک سٹی۔ واٹر ورکس ہمارے ذمہ کئے جاتے ہیں کیونکہ ان کا انتظام ٹھیک نہیں ہونے لگی وجہ سے شہر کے عوام پریشان ہیں۔ سڑکوں کی تعمیر کا حال یہ ہے کہ مہینوں سے روڑا پڑا رہتا ہے لیکن تعمیر نہیں ہوتی۔ کبھی یہ کہا جاتا ہے کہ سمنٹ نہیں ہے۔ سمنٹ آتی ہے تو کہا جاتا ہے مشین نہیں۔ عوام لاکھوں اور کروڑوں روپیہ ٹیکس ادا کرتے ہیں لیکن اونکو کسی قسم کی سہولت مہیا نہیں کی جاتی ہے۔ ان معاملوں میں انتہائی جانبداری سے کام لیا جاتا ہے۔ اگر کبھی منسٹر صاحب اپوزیشن کے ممبروں کے ساتھ شہر کا دورہ کریں تو معلوم ہوگا کہ کیا حال ہے۔ اور وہاں کے لوگوں کے ساتھ کس طرح سلوک کیا جاتا ہے جہاں سے اپوزیشن کے ممبر منتخب ہوئے ہیں۔ وہاں کے عوام کو محض اس لئے سزا دی جا رہی ہے کہ کیوں انہوں نے اپوزیشن کے ممبروں کو ووٹ دیا۔ کیا یہی جمہوریت ہے جسکا آپ پر چار کر رہے ہیں۔ کیا آپکا طرز عمل جمہوریت کے عین مطابق ہے۔ بلادیہ کا حال میں آپ کو بتاؤں۔ بلادیہ کے اندر ایک

ہنگامہ ہو رہا ہے۔ سوشلسٹ ممبر کا ایک کیس عدالت میں ہے اسلئے میں اوسکے متعلق زیادہ نہیں کہہ سکتا۔ لیکن یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ جب دو کانگریسی ممبر آپس میں لڑتے ہو تو ہین بلدیہ کے اندر تو انکا کیس پولس کے حوالے نہیں کیا جاتا۔ خود وہ ایم۔ ایل۔ اے مو صوفہ یہاں موجود نہیں ہیں وہ گواہی دینگی کہ کیا سلوک کیا گیا۔ ملاپ اخبار میں اونکا فوٹو شائع ہوا ہے کہ وہ اپنے میز پر روتی ہوئی کھڑی ہوئی ہیں۔ دو دن تک میسر کے انتخاب کے سلسلہ میں بلدیہ کے اندر ہنگامہ ہوتا رہا لیکن وہ کیس عدالت میں نہیں گیا۔ لیکن ایک سوشلسٹ ممبر کا کیس آپ عدالت میں بھیج دیتے ہیں۔ آپ کو چاہئے تھا کہ اون کا کانگریسی ممبروں کا مقدمہ بھی عدالت میں بھیجتے۔ بلدیہ کے اندر خود کانگریس میں گروہ بندی ہے۔ جسکی وجہ سے بلدیہ کو نقصان ہو رہا ہے۔

(Mr. Speaker in the Chair)

جس گروپ کی کسی کمیٹی میں میجا ریٹی رہتی ہے وہاں وہ گروپ اپنا کام نکال لیتا ہے۔ جس اسپیشل کمیٹی میں کسی گروپ کی اکثریت ہوتی ہے وہاں اس ممبرن کا کام نکال جاتا ہے۔ اس گروہ بندی کی وجہ سے بلدیہ کو کافی نقصان پہنچ رہا

ہے۔ اگر کوئی اچھا آفسر آتا ہے تو وہ بھی مجبور ہو جاتا ہے۔ کیونکہ ایک طرف تو اس کو قانون بلدیہ کی پابندی کرنی پڑتی ہے اور دوسری طرف گورنمنٹ کے جی۔ او۔ آتے رہتے ہیں۔ ان باتوں کی وجہ سے شہر کے عوام کافی پریشانی میں مبتلا ہیں۔ میں خاص طور پر منسٹر صاحب سے کہوں گا وہ اپنے حلقہ کا دورہ کریں اور دیکھیں کہ وہاں کس طرح پیسہ خرچ کیا جا رہا ہے۔

ایم۔ ایل۔ ایز کو اپنی کارکردگی بتانے کے لئے اسمبلی کے سامنے ایک چمن بنایا گیا ہے۔ تاکہ جب ایم۔ ایل۔ ایز اسمبلی آئیں تو وہ اس کو دیکھیں۔ اس میں ایک فوارہ لگایا گیا ہے۔ اس کی تعمیر کس طرح کی گئی وہ بھی میں آپ کو بتاؤں گا۔ اس کے لگانے کے لئے دن رات کام کیا گیا۔ جب اس میں پانی نہیں پہنچ سکا تو فائر بریگیڈ کا انجن لا کر پانی پہنچایا گیا۔ دن رات کام کر کے اس کو مکمل کیا گیا تاکہ بلدیہ کی کارگزاری معلوم ہو سکے۔ لیکن اگر آپ پرانے شہر کا دورہ کریں تو معلوم ہوگا کہ وہاں پر کیا کام ہو رہا ہے۔ اور وہاں کا کیا حال ہے۔ ان چٹک الفاظ کے ساتھ میں اپنی تقریر ختم کرتا ہوں۔

శ్రీ పి. వీరభద్రరావు అధ్యక్షా, ఈ మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకొన్నాను - మన మంత్రిగారు మునిసిపాలిటీనుకు రూ. 45 కోట్లు ప్లానులో allot చేయించారు ఇది చాల ప్రోత్సాహకరమైన విషయం. Five year plans మునిసిపాలిటీస్ చేత తయారు చేయించి వారి అవసరాలు ప్రభుత్వానికి తెలుపుకునేట్లు - వీటన్నింటికి కృషి చేసేందుకు ప్రత్యేకంగా వెంకట రామయ్యగారికి అభినందనలు చెప్పక తప్పదు. మునిసిపాలిటీస్ కు ఇదివరకు ఎప్పుడూ తగిన శ్రద్ధ చూపించలేదనేది మంత్రిగారు తమ ప్రసంగంలో చదివారు ఇక ముందు వీటి అభివృద్ధికి ప్రోత్సాహం కలుగుతుందనేది కనబడుతోంది. ఇప్పుడు ఎక్కువ floating population ఉన్న టౌన్సులో తగిన సౌకర్యాలు లేకుండా ఉన్నవి. ముఖ్యంగా మంచినీటి సరఫరా విషయంలో ఎందులోనూ సరైన వసతులు లేవు ఇందులో 47 మునిసిపాలిటీస్ కు 10 కోట్ల పైన allot చేశారు ద్రైనేజీకి 4 కోట్ల పైన allot చేశారు. ఏ పట్టణంలోనైనా గాని underground drainage లేకపోతే శానిటేషన్ బాగుండదు ప్రతి పట్టణానికి underground drainage ఉండటం అవసరం Density of population, Sanitation లేకపోవడం ఇవన్నీ దృష్టిలో ఉంచుకొని, అటువంటి పట్టణాలు ముందుగా తీసుకొని శాంక్షన్ చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను Underground drainageకి మంచి నీటి సరఫరా స్కీమ్స్ కు ప్రభుత్వం వీలైనంత వరకు గ్రాంట్లు ఇస్తే సహాయం జరుగుతుంది. మునిసిపాలిటీస్ చేత ఒక 'Reserve Fund' అనేది ఏర్పాటు చేయిస్తే బాగుంటుంది. చాటికి వచ్చే ఆదాయంలో కొంత వర్సెంట్ water supply schemes కు, కొంత వర్సెంట్ underground drainageకి ఏర్పాటు చేయిస్తే ఆ విధంగా కొన్ని సంవత్సరాలకు ఎక్కువ ధనం చేచూరి దానికి తోడు ప్రభుత్వం కూడ సహాయం చేస్తే ఆ స్కీమ్స్ అమలులోకి తెచ్చుకొనుటకు అవకాశం కలుగుతుంది

పట్టణాలలో రోడ్లు కూడ బాగుండుట లేదు Approach roads ఎప్పుడూ గోతులు పడి ఉంటున్నవి. జాయింట్ రోడ్లు ఎవరూ చూడరు ఈ ప్రక్క ఆ ప్రక్క కౌన్సిల్స్ ఉంటారు. జాయింట్ రోడ్లు గురించి ఎవరూ శ్రద్ధ చేయరు. ఊరి చివర రోడ్లు కూడ పాడుగా ఉంటున్నాయి. ఇటువంటి చాటికి కొంత వర్సెంట్ allot చేసి ఆ బాధ్యత చైర్మన్ మీద పెట్టితే ఆ రోడ్లు బాగు పడతాయి.

పట్టణాలలో slums పెరిగి అనారోగ్యానికి కారణం అవుతున్నాయి. Slums లేకుండా చేయాలంటే ఒక lay out తయారు చేసి plots ఏర్పాటు చేసి ఇస్తే ప్రజలు చిన్న చిన్న ఇళ్లు కట్టుకొనుటకు అవకాశం కలుగుతుంది. ఇవి no profit, no loss basis మీద ఇవ్వడం మంచిది. ప్రభుత్వమే తీసుకొని ఈ plots distribute చేయడం ఎంతైనా అవసరం.

పట్టణాల్లో electric lights అన్ని చోట్ల లేవు. కొన్ని చోట్ల ఉంటే, కొన్ని చోట్ల కిరసీన్ దీపాలు వెలుగుతూ ఉంటాయి. Electric Lights కు

ప్రభుత్వమే బాధ్యత తీసుకోవాలి. మునిసిపాలిటీ కావాలంటే డబ్బు కట్టుతుంది Electric lights వేయవలసిన బాధ్యత ఆ డిపార్టుమెంటుచే గనుక వారే చేయాలని కోరుతున్నాను.

మునిసిపల్ స్టాఫ్ కు ప్రావిడెంటు ఫండే గాని పెన్షన్ స్కీము లేదు. అది కూడా అమలు జరపాలి

పన్నుల విషయంలో ప్రతి అయిదు సంవత్సరాలకు ఒక జనరల్ రివిజన్ జరుగుతుంది జరిగినప్పుడల్లా పన్నులు విపరీతంగా పెచ్చిస్తున్నారు అద్దెలు వచ్చే ఇంటికి హెచ్చు చేయవచ్చును గాని స్వంత దారులే ఉంటున్న ఇళ్లకు ఎక్కువగా పన్ను విధించటం వల్ల వారు చాలా బాధలకు గురి అవుతున్నారు అది దృష్టితో పెట్టుకొని పన్నులు విధించాలి.

మునిసిపాలిటీస్ కొన్ని సంస్థలకు గ్రాంటు ఇస్తున్నవి జనరల్ పాలిస్ క్రింద ఈ గ్రాంటును ప్రభుత్వం approve చేయడం లేదు రాజమండ్రిలో లెప్పర్ హోం నడుపుతున్నారు. దానికి కొంత గ్రాంటు శాంక్షన్ చేశారు అది ప్రభుత్వం ఇక్కడ రిజెక్ట్ చేశారు అది మునిసిపాలిటీయే నడపాలంటే చాల ఖర్చుతో కూడుకొన్నది అటువంటి విషయాల్లో ప్రభుత్వం గ్రాంటు అప్రూవ్ చేయడం అవసరమని తోస్తుంది.

మునిసిపాలిటీస్ లో ప్రతి ఇంటికి లెట్రీన్ ఉండటం అనేది కంపల్సరీగా పెట్టవలసిన అవసరం ఉన్నది. చాల ఇళ్లకు లెట్రీన్లు లేవు లెట్రీన్ ఉన్నా తీసేసి వేరే ఒక గది వేసి అద్దెకు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అటువంటప్పుడు రోడ్లను లెట్రీన్స్ క్రింద వాడటం వల్ల అవరికుద్దంగా ఉండి అనారోగ్యానికి కారణం అవుతోంది అందువల్ల ప్రతి ఇంటికి తప్పనిసరిగా ఒక లెట్రీన్ ఉండాలని శాసించాలి

మునిసిపాలిటీస్ కొన్నింటిలో రెండు చూడు హైస్కూలులు నడుపుతున్నారు ఒక్క హైస్కూలు మునిసిపాలిటీకి వదిలిపెట్టే సరిపోతుంది. మిగతావి ప్రభుత్వమే తీసుకోవాలి. సాధారణంగా సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ ప్రభుత్వమే నిర్వహించాలి గనుక కొన్నింటిని ప్రభుత్వం తీసుకొనవలసిన అవసరం ఉంది.

కొత్తగా ప్యానయిన మునిసిపాలిటీస్ చట్టం ప్రకారం ప్రజా ప్రతినిధులకు తగిన రైటు ఇచ్చారు. కొన్ని లోపాలు ఉండవచ్చునుగాని కౌన్సిలుకు పూర్తి అధికారాలు ఇవ్వడం జరిగింది. అది చాల బాగా చేశారనేది వేరే చెప్పనక్కర లేదు. దానిని త్వరగా అమలు పరచి. ఎలెక్షన్లు కూడ త్వరగా జరపడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని ఆశిస్తున్నాను - ప్రజా ప్రతినిధులు లేక రోజు వచ్చే సమస్యలు చెప్పడానికి కష్టముగా ఉన్నందున ఎలెక్షన్లు త్వరలో జరుపుకొనాలి. అందుకు మంత్రిగారు తగిన చర్యలు తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. ఈ విధంగా ఇంత డబ్బు allot చేసి ఈ మునిసిపాలిటీను యెక్కు అభివృద్ధికి మన మంత్రిగారు కృషి చేస్తున్నందుకు, వారికి ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

श्री रामचंद्रराव देशपांडे,
नारायणखेड,

अध्यक्ष महोदय । आजके म्युनिसिपल प्रशासन सम्बन्धी बजेट का मैं विरोध करते हुवे कुछ बातों की ओर सरकार का ध्यान आकर्षित करना चाहता हूँ । तेलगाना टाउन कमेटीज जो १९६४ के कानून के बाद ग्रामपंचायत बनी है उनमें ऐसी टाउन कमेटीज भी हैं जो दस बारह वर्ष से काम कर रही थी जिन्होंने काफी पैसा लोगों के सत्कार्य पर लगाने की बजाये खा गये । हजारों रुपये का सार्वजनिक फंड ग़बन किया । सरकार के रेकार्ड से यह ससिद्ध है । इनके बारे में एफ आई. आर भी इश्यु होता है मगर गवर्नमेंट आख बन्द कर के बैठ रही है । मैं पूछना चाहता हूँ कि क्या यह म्युनिसिपल प्रशासन की जिम्मेदारी नहीं है । उदाहरण के लिये मैं आपके सामने नारायणखेड टाउन कमेटी मेदक जिले का केस पेश करता हूँ । वहाँ २४ हजार रुपये से अधिक का ग़बन हुआ १९६१ में एफ. आई. आर. इश्यु होता है । १९६२ तक कुछ नहीं होता । जब विधान सभा में प्रश्न किया जाता है तो मिनिस्टर साहब ने जो जवाब दिया उसका अंश मैं आपके सामने पढ़कर सुनाता हूँ । मैंने सवाल किया था :-

“ Whether any criminal proceeding were taken against the Chairman of the Narayankhed Municipal Town Committee for the alleged criminal misappropriation of municipal funds to the extent of Rs. 20,000 or so although the F. I. R. has been issued ?”

उसका जवाब दिया गया कि :-

“ The answer is in the affirmative.”

दूसरा सवाल था :-

“ Has any action been taken to recover the amounts ?”

इसके जवाब में कहा गया :-

“ Action has been taken to recover the amounts.”

इसके बाद यह पूछा गया था

“ What is the action that is being proposed ?”

जवाब दिया गया कि :-

“ The nature of the action is to recover the money and to take criminal action ”

इसके बाद १९६३ तक भी कुछ नहीं हुआ । जब १९६४ में फिर प्रश्न किया

गया तो उसको disallow किया जाता है। और यह कहा जाता है कि डिपार्टमेंट से पूछे। डिपार्टमेंट से पूछा जाता है तो जवाब आता है कि कोई एक्शन नहीं हुआ है आप पैरवी करते जाइये। मेरी समझ में नहीं आता कि यदि इस प्रकार म्युनिसिपल प्रशासन चलता रहे, केसेस पाच पाच साल तक वैसे ही पड़े रहे तो क्या हाल होगा। एफ आई. आर भी जारी होता है गबन होना साबित है। फिर भी कुछ नहीं किया जाता तो जनता को सन्देह होता है कि इसमें वेस्टेड इंटरेस्ट सामान कर रहा है जिसमें मंत्रालय का भी हाथ है। मैंने एक केस टेस्ट केस के तौर पर आपके सामने रखा है इस पर फौरी तौर पर ध्यान देना चाहिये। और इसकी छानबीन करके इस बारे में कोई रिस्पान्सिबल जवाब देने की आवश्यकता है।

एक और महत्वपूर्ण विषय पर मैं कुछ कहना चाहता हूँ। वह है हाउसिंग बोर्ड का गोलमाल जिसके सम्बन्ध में कई सदस्यों ने बहुत कुछ कहा है। आन्ध्र प्रदेश निर्माण होने से पहले यहा सी. आई. बी. था जिसका कार्यक्षेत्र केवल हैदराबाद और सिकन्दराबाद नगरोही की हद तक था। उस बोर्ड ने गृह निर्माण का काम भी अच्छे ढंग से किया। और उनके वितरण का काम भी ठीक ठीक हुआ। लेकिन हाउसिंग बोर्ड के तहत पूरे आन्ध्र प्रदेश को कर दिया गया है। वह अगर गृह निर्माण भी करता है तो वह घर बंकार पड़े रहते हैं। उनका एलाटमेंट नहीं होता। जब एलाटमेंट होता है तो उसमें काफी गोलमाल होता है। आखिर इन सब बातों के लिये सरकार क्या कर रही है। मंत्री महाशय का आफिस क्या करता है। मेरे पास इन्फॉर्मेशन है कि ५०० घर बने हैं। १८० मिडल ग्रुप के लिये और ३०० लो इन्कम ग्रुप के लिये। उसके प्रास्पेक्टस भी जारी होते हैं। लेकिन १९६४ से १९६५ तक किसी को मकान एलाट नहीं किया गया। इसका कारण क्या है। यह कहा जाता है कि ५०० मकानों के लिये ५००० आप्लिकेशंस आते हैं। और इसका नतीजा कुछ नहीं निकल सकता। आखरी बार १९६४ में इस्तेहार लगा था कि मकानात दिये जायेंगे। लोगो ने आप्लिकेशन और साथ ही डिपॉजिट भी दिये। मिडल इन्कम हाउस के लिये १००० रुपये और लो इन्कम हाउस के लिये ३०० रुपये। लेकिन इसके बाद हाउसिंग बोर्ड की मीटिंग ही नहीं होती। और अगर होती भी है तो मेम्बर्स अपने अपने लोगो को हाउसेस एलाट करने के लिये मीटिंग करते हैं। इसके सिवा कुछ नहीं होता। सजीवरेड्डी नगर के गृहो की राम कहानी तो आपने बहुत सुनी। इसके बारे में जितना भी कहा जाय कम है। पहले वह बापू नगर के नाम से एक कालिनी थी। जिसमें ३०० लबाड़े फेमिलीज रहते थे। वह गत १०० वर्ष से वहा रहते थे। सरकार ने उन्हें वहा से निकालते समय यह वादा किया कि यहा घर बनने के बाद आपको घर देंगे। उनसे यह वादा करके एक ही रात में उनको वहां से निकाल दिया गया। वहा नये गृह बने। रोते के आसू पीछने के लिये वहा लो इन्कम ग्रुप के ५० मकान बनाये गये लेकिन आज तक उनको भी एलाट नहीं किया गया। वह लोग मांगते हैं तो उनके एसेट्स देखे जाते हैं। उनसे सेक्युरिटी मांगी जाती है। उस फ़ालोवी का नाम बदलकर सजीव रेड्डी नगर हो जाने के बाद वहा मकानो

का एलाटमेंट किस प्रकार हुआ है उसको एक माननीय सदस्य ने विस्तार से बतलाया। मैं समझता हूँ उसके लिये सरकार के पास भी कोई जवाब नहीं होगा। मैं यह पूछना चाहता हूँ कि हाउसिंग बोर्ड के एक जिम्मेदार सदस्य जो इस सदन के भी सदस्य है। श्री. के. वी. नारायणरेड्डी उनका राजीनामा पेपर में भी आया है जिसका कारण केवल हाउसिंग बोर्ड के मकानों के एलाटमेंट में गोलमाल है। मैं पूछना चाहता हूँ कि आपके पास इसका कारण इसके सिवा और क्या है। यदि कुछ है तो सरकार को एक स्टेटमेंट देते हुए सामने आना चाहिए। इन तमाम बातों की इन्क्वाइरी होनी चाहिए। जब तक ऐसी कोई कमेटी द्वारा इन सब बातों की जाँच नहीं करवाई जाती, मैं समझता हूँ कि प्रशासन की दृष्टि से हालात ठीक नहीं होंगे

Mr. Speaker : It is alright you are criticising and nobody is finding fault with you. With regard to the allotment of houses in Sanjeevareddy Nagar, you say, the Housing Board is rather unfair. Is it not so ? If I understood you correctly. Now you just suggest some fair lines on which these allotments should be made. You make some constructive suggestions.

Sri Ramchandra Rao Dishpande : I am coming to it Sir.

Mr. Speaker : Just suggest to the Housing Board the principles on which you want them to do it, at least in future.

Shri Pillalamani Venkaleswarlu : If it is agreed that the Government is not doing it properly, then we can suggest. The Government must agree with us, that it is failing in its duty.

Mr. Speaker : Whether they have done it properly or not, any how you feel that they have not done it fairly. That is your criticism. When you are trying to criticise the Government or the Housing Board regarding the manner in which they made the allotments, you lay down

certain principle on which we shall guide the Housing Board in making these allotments. That would be the best thing. You draw out some constructive suggestions.

Shri Vavilala Gopalkrishnayya . That is an autonomous body We have nothing to say. They are not prepared to hear.

Mr Speaker : When they are an autonomous body and when they are not prepared to hear

Sri Vavilala Gopalkrishnayya : For everything they are over our censure and over our criticism.

Mr Speaker . Then why all these criticism ?

Sri Vavilala Gopalkrishnayya : It is only to express our dissatisfaction

Mr. Speaker : Knowing that nothing will come out of it

Sri Vavilala Gopalkrishnayya : That is allright because the Government is spending so much of amount. In Bombay, they are taking all the applications, scrutinising them and equal qualifications are taken and they are put for the ballot. Then whoever comes, they are giving.

Mr Speaker What you mean to say is by lotetry.

శ్రీ నావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : తోట పెట్టే మందు ఒక పద్ధతి ఉన్నది. Applicants కు ఏమి qualifications ఉన్నాయో అవన్నీ వరసగా పెట్టేస్తారు. దానిలో సమానమైన వాటిలో చేస్తూ ఉంటారు.

Mr Speaker : That is why you can suggest any fair method by which they can do it

శ్రీ నావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అది చెప్పాడు. దిప్పితే వారు వినేటట్లు లేదు.

Mr. Speaker : Why do you think they are so obstinate or inexorable ? You make some good suggestions.

श्री. रामचंद्रराव देशपांडे :- अध्यक्ष महोदय । मैं अभी सूचना करने ही वाला था । मैं केवल टीका ही नहीं कर रहा हूँ मेरे पास सुझाव भी हैं और मैं उसी दृष्टि से कर रहा हूँ । इन घरों का निर्माण इस लक्ष्य से किया गया कि जिन लोगों को घरबार नहीं है उनको यह घर देने की व्यवस्था की जाय । यह अपने अपने भाजे भतीजे के देने लिये नहीं है । यह घर देने को आप या तो सीरियल आर्डर सिस्टिम रखिये या तारीख बारी जो आप्लिकेशन आती है उनकी दृष्टि से वितरण कीजिये । आप्लिकेशन्स आने के बाद लाटरी सिस्टिम पर भी विचार किया जा सकता है । यदि इनमें से कोई सिस्टिम को अमल में लाया जाय तो यह भाजे भतीजे वाली बात पैदा न होगी ।

एक और बात मुझे कहना है कि हमारे पास हैदराबाद सिकन्दराबाद म्युनिसिपल कार्पोरेशन है । हमारे पास कार्पोरेशन एक्ट है लेकिन मैं यह कहने पर विवश हूँ कि हमारा कार्पोरेशन किसी क्लस के बिना काम कर रहा है । एक्ट तो है लेकिन कोई क्लस नहीं है बाई लाज़ नहीं है । एक्ट में यह स्पष्ट बताया गया है कि क्लस बनाय जाने चाहिये लेकिन अब तक कोई क्लस नहीं है । इस पर ध्यान देने की आवश्यकता है ।

हम देखते हैं कि मडको के निर्माण के लिये लाखों रुपाया रखा जाता है । लेकिन हम सब यह देखते हैं कि जिन सड़कों पर कनजेशन है, अधिक ट्रैफिक है उसको ठीक नहीं किया जाता । उन रोड्स पर तिल धरने के लिये जगह नहीं रहती । वह रोड्स बहुत खराब हालत में रहते हैं । वैसा जगह सरकार क्या कर रही है । वहाँ म्युनिसिपल एडमिनिस्ट्रेशन क्या कर रहा है । इस पर ध्यान देने की आवश्यकता है ।

अखिर मैं मैं यह गृह निर्माण समस्या के सम्बंध में यह कहूँगा कि इसको केवल हैदराबाद सिकन्दराबाद नगरों ही की हद तक सीमित न करके न रखा जाना चाहिये । मुझ खेद के साथ कहना पड़ता है कि हमारे पास जो विलेज हाउसिंग प्रोजेक्ट और रूरल हाउसिंग प्रोजेक्ट है वह केवल कागज पर ही है । उसके लिये पंचायत समितियों और जिला परिषदों को अधिकार दिये जाते हैं लेकिन उन पर अमल कुछ नहीं होता । कभी लोगों को ज्ञान भी नहीं कि हमारे पास ऐसी स्कीम भी है । मैं कहूँगा कि विलेज हाउसिंग स्कीम और रूरल हाउसिंग प्रोजेक्ट स्कीम को भी जल्द से जल्द पूरा करने की ओर ध्यान देना चाहिये ।

आपने जी समझ दिया है उसके लिये धन्यवाद ।

(Sir Hashim rose)

Mr. Speaker : If Mr. Owaisi speaks, you have to necessarily speak.

Sri M M Hashim : Yes, Sir. The subjects are common. He belongs to the city and I also belong to the city and therefore I have to speak on the same subject.

عالی جناب صدر صاحب - ہمارے منسٹر صاحب نے جو ڈیمانڈ پیش کیا ہے میں اسکی تائید کرتے ہوئے جناب اسپیکر صاحب کے توسط سے ہاؤز کے سامنے چند چیزیں لانا چاہتا ہوں۔ آج سے لگ بھگ بارہ مہینے پہلے ہماری سرکار نے کیبنٹ میں ایک بڑا ڈسیشن لیا۔ وہ یہ تھا کہ سی۔ آئی۔ بی کے جو مکانات عوام کے رہنے کے لئے آج سے تقریباً ۶۰-۵۰ سال پہلے بنائے گئے تھے اور جن کا کر ایہ سی۔ آئی۔ بی کو براہر وصول ہوتا رہا اور جنکو اب ہاؤزنگ بورڈ کے حوالے کر دیا گیا ہے اسکو فروخت کر دیا جائے۔ اس کے لئے ایک کمیٹی بٹھا دی گئی اور یہ طے کیا گیا کہ ان مکانات کی قیمت پر (۱۳۰) پرسنٹ ایڈ کر کے ان مکانات کو فروخت کر دیا جائے جب یہ اناؤنسمنٹ مکانات کو بیچنے کا آیا تو کئی لوگوں نے اپلیکیشن دئے ہماری ایسوسی ایشن نے بھی اس پر غور کیا اور یہ کہا کہ ان مکانات کو کا سٹ آف کنسٹرکشن پر دیا جائے۔ اس پر (۱۳۰) پرسنٹ جو ایڈ کیا جا رہا ہے وہ غلط ہے۔ اس طرح کمر شیل بیسس پر نہیں سوچنا چاہئے۔ چنانچہ کیبنٹ میں یہ طے کیا گیا کہ ان

سارے مکانات کو کاسٹ آف کنسٹرکشن پر دے دینا چاہتے۔ سنہ ۱۹۵۶ء میں ایک رپورٹ مرتب کی گئی جس میں زمینات کا بہاؤ وغیرہ دیکھ کر اوسکا حساب لگایا گیا اور ان مکانات کو بیچنے کا حکم نافذ ہوا جسکو آج لگ بھگ ۱۲ - ۱۳ مہینے ہو گئے ہیں لیکن اس میں کچھ دقتیں بھی پیدا ہو گئیں۔ جسکا نتیجہ یہ ہو رہا ہے کہ لفٹسٹ کمپوننسٹ رائٹسٹ کمپوننسٹ اور کمپوزل پارٹیاں ہم پر دھول اچھال رہی ہیں۔ کیچڑ اچھال رہی ہیں کہ صرف ووٹ حاصل کرنے کے لئے ایسا کیا گیا ورنہ حقیقت میں کچھ بھی نہیں ہے۔ اس لئے میں یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ جب کیبنٹ نے ایک ڈسپیشن لے لیا ہے تو وہ مکانات کیوں نہیں دئے جاتے اوس کا امپلیمینٹیشن کیوں نہیں ہوتا۔

When there are clear orders and the Government has taken the decision that the houses should be sold, why the implementation is not taking place Mr. Speaker Sir? Since eleven months? All the opposition parties are bringing this matter and they are printing big big headlines and daily there is something about it in the elections, in the House and everywhere, to the effect that they have done nothing and simply all the congress people are bluffing and the houses will not be sold.

حالانکہ ایسا نہیں ہے۔ اس سلسلہ میں ہم نے کئی بار رپریزنٹیشن کیا۔ سٹی ایم۔ ایل ایزنر پر ریزولوشن کیا۔ ہمارا مطالبہ صرف اتنا تھا کہ مکان کی قیمت پر (۳۰) فی سنڈ ایڈ نہ کر کے کاسٹ آف کنسٹرکشن

پر ہی وہ مکانات دئے جائیں۔ لیکن اتنی بات کا
بتنگڑ بنایا گیا اور اس میں لیز کم سیل وغیرہ
کی شرط رکھی گئی۔

Mr. Speaker: It was in connection with the same thing, that you wanted to offer satyagraha?

Sri M. M. Hashim: Yes, Sir.

جب لوگوں نے یہ شرط سنی تو گھبرا گئے اور
پریشان ہو گئے

people were thinking that they will become the house-owners but when they got the notices, they were all surprised. Instead of the houses being given to the tenants, they were not able to purchase. Conditions are such.

Mr. Speaker: What happened to all that? Government gave an assurance that they will implement it. That is why you gave up offering satyagraha?

Sri M. M. Hashim: Yes Sir. After that they have agreed to certain points. The major points which we have raised had not been agreed. For example what we wanted is that from the date of taking the decision, that is, when the Cabinet has decided, that should be implemented and the rent which they had collected should be adjusted because the announcement is there on the record. The tenants come and ask that the announcement has been made 12 months back assuring the houses to us but till now nothing has happened even when we have paid the rent and so what is our position?

اس وجہ سے میں کہنا چاہتا ہوں کہ ہمارے کرایوں
کا ایڈجسٹمنٹ اس تاریخ سے ہونا چاہئے۔ جب

سے کہ ہم کو حکم ملا ہے یا کیبنٹ کا ڈسیشن ہوا ہے۔ دوسری چیز یہ ہے کہ جو لوگ ان مکانات میں رہتے ہیں ان سے آج تک میونسپالٹی نے ٹیکس نہیں لیا۔ بلکہ ہاؤزنگ بورڈ دیتا تھا۔ لیکن جیسے ہی میں ہائر پر چیز سسٹم کے اگر یمینٹ میں انٹر ہوتا ہوں ہوزنگ بورڈ سے ایسے لوگوں کی لسٹ میونسپالٹی کو چلے جاتی ہے۔ اور میونسپالٹی ہم سے یہ ٹیکس وصول کرتی ہے۔ یہ ٹیکس بھی اٹنا ہوتا ہے کہ میں زندگی بہر بھی اٹنا کرایہ نہیں دیا۔ یہ بڑی پریشانی کی بات ہے۔ اس لئے میرا سجیشن یہ ہے کہ جارج اس قابل نہیں ہیں کہ وہ یہ ٹیکس دے سکیں ان کے متعلق غور کرنا چاہئے۔ کیونکہ اٹنا بہت سا ٹیکس دینے میں ان کو دقت ہو گی۔ میں جانتا ہوں کہ آپ کے ڈیفیکلٹیز ہیں۔ آپ کو وہ پیسہ نہیں مل رہا ہے جو آپ ویر اینڈ ٹیر کے لئے برداشت کر رہے ہیں۔ مینٹیننس کے اخراجات کے لئے بھی گورنمنٹ آپ کو کچھ نہیں دے رہی ہے۔ لہذا اس کمی کو پورا کرنے کے لئے آپ نے کرایوں میں اضافہ کیا ہے۔ چنانچہ جس مکان کا کرایہ ۱۱ روپیہ تھا اب اس کا کرایہ ۲۲ روپیہ ہو گیا۔ اٹنا کرایہ عوام کیسے دے سکتے ہیں۔ جب ہم رپرزنٹیشن کرتے ہیں تو کہا جاتا ہے

کہ مینٹننس کے واسطے رقبہ کی مشکلات ہیں۔ آپ کے کچھ ڈیفیکٹس ہیں تو ہمارے بھی کچھ ڈیفیکٹس ہیں۔ اناج کا بہاؤ بڑھ گیا ہے۔ کپڑے کا بہاؤ بڑھ گیا ہے۔ ٹیکس زیادہ ہو گئے ہیں مین جو سگریٹ پیتا ہوں اس کی قیمت میں اضافہ ہو گیا ہے۔ آپ میری مصیبتوں اور مشکلات پر بھی تو غور کیجئے۔ ان حالات میں ۲۲ روپیہ کرایہ کر دینا کہاں کا انصاف ہے۔ اسکے علاوہ جیسے ہی میرا باپ مرتا ہے وہ میرا گھر باقی نہیں رہتا تو ہم دے دیا کہ گیا گھر میں اونکی قبر بنانا چاہتے تھے ثبوت ملے۔ یہ طریقہ بالکل غلط ہے ایسا نہیں ہونا چاہئے۔ مکانات کے آلات کر دے گا سسٹم بھی غلط ہے۔ کافی عرصہ سے میں اسکے متعلق جدوجہد کر رہا ہوں۔ میں خود بھی سی۔ آئی۔ بی کے مکان میں رہتا ہوں۔ اس سلسلہ میں میرا سجیشن یہ ہے کہ جب ہم مکانات بناتے ہیں اور لینڈ اکواٹر کرتے ہیں اس وقت یہ اعلان کرتا چاہئے۔

We are inviting only 400 applications. The houses which we are constructing are 400 and so we are inviting 400 applications. People will apply. According to their serial number.....

اور آگے ۲ پلیریشنس انٹروڈیسیں کرنا چاہئے۔ آپ جب مکانات بناتے ہیں تو اس کا بجٹ کیا ہے؟ کیا یہ اعلان کیجئے۔ ایسا سسٹم اختیار کیا جائے تو ٹھیک ہے۔ اس میں سرکار کے نام کو دھبہ بھی نہیں لگتا اور کسی کو اعتراض کا موقع بھی نہیں ملتا کہ

فلان نے اپنے بہتیجے کو مکان الاٹ کر دیا یا فلان نے
چچا کو مکان دیدیا۔ اس سے پہلے اس قسم کے کئی
الاٹ منٹ ہو چکے ہیں لیکن

At that time nobody criticised. I do agree there are defects but at the same time how to rectify them? You suggest a way and say that you construct so many houses and invite applications and then you give them like this. Then for only 400 we will take and after that we will not take. There is less evil. Even though we are genuinely doing, unfortunately we have got such a name through them.

اگر آپ ایسا کریں تو آپ کو کوئی کچھ نہیں
کہے گا۔ اب حال یہ ہے کہ اگر ہم کوئی اچھا کام بھی
کریں تو ہمای قسمت میں بد نامی ہے۔

میونسپالٹی کی طرف سے مکانات کی تعمیر
کے سلسلہ میں ۱۰ فیٹ سٹ بیاک کی جو شرط لگائی
جا رہی ہے وہ بڑی اچھی چیز ہے۔ لیکن یہ شرط
وہاں لگانا چاہئے جہاں مکانات کا کنسٹرکشن نہیں
ہوا مگر جہاں پہلے سے مکانات ہیں یہ شرط نہیں
لگانا چاہئے۔ اور خود بلدیہ کے قانون میں ہے کہ
"اگر سٹنگ لائن کنٹینینوڈ"۔ کیونکہ اگر ایسا نہ کہا
جاتا تو یہ ہوگا کہ ایک شخص کے پہلے سے ۱۰ ملکیات
ہیں اور وہ دوسرا کوئی دوسرا شخص مکانات
بناتا ہے اور ۱۰ فیٹ سٹ بیاک کی شرط تکمیل کرتا

ہے پھر اوسکے بازو کچھ اور ملکیات ہوئی ہیں اگر اس طرح تعمیر ہو تو زنگ زیاگ تعمیر ہو جائیگی۔ اس لئے وہاں یہ شرط لگانا ٹھیک نہیں ہوگا۔ (that will not same purpose) ڈاٹ ول ڈاٹ سروڈی پریز (that will not same purpose) جہاں نئے مقامات پر مکانات کی تعمیر ہو رہی ہے وہاں یہ شرط لگائی جاسکتی ہے۔ دن رات اخبارات میں اپوزیشن کی طرف سے اعتراضات کئے جا رہے ہیں کہ بعض لوگوں کے لئے یہ شرط عائد کی جا رہی اور بعض خاص لوگوں کے لئے یہ شرط نہیں لگائی جاتی ان کے لئے خاص آرڈر نکلتا ہے۔ چنانچہ نظام شوگر فیکٹری کے دفتر کے بازو جو تعمیر ہوئی اوسکا حوالہ دیا گیا۔ شری سلطان صلاح الدین اویسی نے یہ بتایا کہ سکندر آباد میں ایک ڈاکٹر صاحب کو ۱۰ فیٹ سٹ بیاک کی شرط نہیں لگائی گئی۔ وہ دراصل بالکونی کی تعمیر کا معاملہ ہے۔ بالکونی سے تعمیر کی خوبصورتی میں اضافہ ہوتا ہے اوسکے لئے اجازت کی ضرورت نہیں ہے۔ اوس سے خوبصورتی بڑھتی ہے۔ اس لئے میں گھونگا کہ کہیں اجازت دینا اور کہیں اجازت نہ دینا ٹھیک نہیں ہے۔ جب ہر ڈیو کریسی گا پرچا کر کے ہیں تو سب کے ساتھ

ایک سلوک کرنا چاہئے۔ اگر ہم اے۔بی۔سی کو اجازت دین اور ڈی۔ای جو اجازت نہ دین تو اعتراض کا موقع ملے گا۔

شری نارائن ریڈی صاحب ہاؤزنگ بورڈ میں تھے انہوں نے رزگنیشن دے دیا ہے۔ اسکے متعلق میں کہو گا کہ کسی بھی طریقہ سے اونکو اپنا رزگنیشن واپس لینے پر مجبور کرنا چاہئے۔ وہ بڑے اچھے طریقہ پر کام کر رہے تھے۔ ہاؤزنگ بورڈ کی کارکردگی بھی بہتر ہو رہی تھی اگر اوسمیں کچھ غلطی تھی تو اوں کو وہیں رہ کر درست کرنا چاہئے تھا۔

If there is something wrong in the house, let all of them sit and correct. By standing outside and criticising is not the solution. If people who want to show to the public that they are doing this or that for the sake of papers, that is all right. But if he is a good man he should take back his resignation, come and sit in the Housing Board and correct the defects there. This is my suggestion through this.

Mr. Speaker: You can advise him.

Sr. M. M. Hasling: I have already given him Sir but he is not listening. There is one A. Battery line near Nampally. There were four or five types of lines - Gosha, Mahal Lines, Nampally Lines, A. Battery Lines. These lines were constructed by army people who were residing there through but food, which they used to collect and through that they have erected these houses.

ان گھروں کو پی۔ ڈبلیو ڈی۔ نے ہاوزنگ بورڈ کے حوالہ کر دیا تھا۔ ہاوزنگ بورڈ والوں کی سہجہ میں نہیں آ رہا تھا وہ مینوسپالٹی کے حوالہ کر دئے ہیں۔ وہاں لوگ سالہا سال سے رہتے ہیں۔ نام پٹی۔ گوشہ محل اور دوسرے مقامات پر جس طرح تصفیہ ہو چکا ہے اس پر سیطرہ تصفیہ کر دیا جانا چاہئے۔ اے بیٹری میں بے بس غیب ولا چار لوگ رہتے ہیں۔ ان کا تصفیہ کیا جانا چاہئے۔ بعض لوگ حقیقی محنون میں ہمدردی نہ کر کے کانگریس کی برائیاں کرتے پھر توہین اخباروں میں نام آنے کیلئے ایسا کرنا غلط ہے۔ میں کہونگا کہ ان لوگوں کا کیس کنسیڈر کرنا چاہئے ہائیڈر پیر چیز سسٹم پر انکو مکانات دینا چاہئے کیونکہ سالہا سال سے وہ لوگ وہاں رہتے ہیں۔

دوسری بات یہ ہے کہ اکثر اٹے سسٹم جو اٹھا لیا گیا ہے وہ اچھا ہوالیڈن ساتھ ساتھ ہیکو پانچ چہ لاکھ روپیہ آمدنی کا کوئی در سر اذریعہ بغیر ہم پر بوجہ پڑے کے تلاش کرنا چاہئے سیطرہ ہارازنڈا باؤٹ بوجہ ہم پر نہیں پڑنا چاہئے۔ (گھنٹی بجائی گئی)

بعض حلقہ شہر میں ایسے ہیں جہاں حقیقت میں مینوسپالٹی کو خاص توجہ دینی چاہئے۔ مینوسپالٹی میں قواعد و قوانین ہیں۔ میں کہونگا کہ مینوسپال کیشنر کے اختیار میں اتنی رقم رہنی چاہئے کہ اگر کہیں

مینوسپیل کونسلر اپنے حلقوں میں جا کر دیکھ بھال نہ کریں اور ان حلقوں کی حالت خراب ہو درندے جس طرح بستے ہیں اور جانور جس طرح رہتے ہیں۔ ویسی حالت وہاں کی ہو گئی ہو وہاں کے لوگ اس طرح بسر کر رہے ہوں تو کمشنر صاحب خود ان کی اس حالت کی طرف توجہ کریں اور توجہ کر کے خود اس حالت کی اصلاح کریں۔ اگر کونسلر حالت میں جس حصہ کے لوگ ووٹ دیتے ہیں ان کی طرف توجہ کریں اور دوسرے حصوں کی حالت خراب ہو جائے تو کمشنر صاحب خود اس حصہ کی اصلاح کر سکیں۔ اس کے بعد خاص طور اپنی کانسٹیبل ڈیوٹی کے بارے میں کہوں گا۔ میری کانسٹیبل ڈیوٹی میں ۱۰ ذون کی حالت خراب ہے اور الکٹرک لائٹ کا انتظام ٹھیک نہیں ہے۔ روزانہ دس بارہ ایکسیڈنٹ ہوتے ہیں اور لوگ ڈاکٹر شیواریڈی کے پاس جاتے ہیں۔ مینوسپال ایڈیٹ لائٹ کی ذمہ دار ہے بعض جگہ تو ۱۰۰-۱۰۰ کینڈل پاؤر کے بلب لگائے گئے ہیں اور بعض بعض جگہ ۲۰-۲۰ کینڈل پاؤر کے بلب لگائے گئے ہیں۔ بچے بعض جگہ پڑھتے ہیں اور ان کو صاف طور پر دکھا دی نہیں۔ بیتا۔ مینوسپالٹی کو اس طرف توجہ کرنی چاہئے اور کونسلر اس کی جن حلقوں میں توجہ نہیں ہے اس طرف بھی کمشنر صاحب کو توجہ کرنی چاہئے۔ مجھے جو ڈائیم دیا گیا ہے اس کے لئے مشکور ہوں۔

శ్రీ డి. సీతారామయ్య అధ్యక్షా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఉన్నటువంటి మునిసిపాలిటీలన్నీ తమ కర్తవ్యాన్ని నెరవేరుస్తున్నాయా అంటే - ప్రధానమైన కర్తవ్యం పారిశుధ్యం మునిసిపాలిటీల శానిటేషనుకు సంబంధించిన బాధ్యత ముఖ్యంగా కంటెంజెంట్ వర్కర్స్ పైన ఆధారపడి ఉందని ప్రభుత్వం గుర్తిం చాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కంటెంజెంట్ వర్కర్స్ పరిస్థితులు చాల అన్యాయంగా వున్నాయి. వారి పరిస్థితులు స్లేప్ లేబర్ తో సరి సమానంగా ఉంటున్నాయి. ఈజిప్ట్ లో స్లేప్ లేబర్ ఉండేది ఆ విధంగానే యీ దినం మునిసిపాలిటీలలో ఉన్నటువంటి కంటెంజెంట్ వర్కర్స్ ట్రీట్ చేయబడుతున్నారని మా అభిప్రాయం వారి జీతాలు 4రి నుంచి 5రి రు, లు ఆ జీతాలు బియ్యం కొనుక్కోడానికి కూడ సరిపోవడం లేదు. కడుపునిండా అన్నమైనా తినడానికి లేకుండా జీవితాలు గడుపుతున్నారు. ఇది స్లేప్ లేబర్ కాక మరేమిటి? ఈ పరిస్థితులు మార్చడానికి మంత్రిగారు తగు చర్యలు తీసుకోవాలి వారి జీతాలు పెంచాలి. పబ్లిక్ పాల్స్ వర్కర్స్ సర్వీసెస్ రెగ్యులరైజ్ చేస్తూ జి. ఓ. యివ్వబడిందని మంత్రిగారి రిపోర్టులో చెప్పారు. సంతోషం ఇతర కంటెంజెంట్ వర్కర్స్ వున్నారు. వారి సర్వీసు కూడ రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి మంత్రిగారు తగు శ్రద్ధ తీసుకోవలసిందని కోరుతున్నాను మునిసిపాలిటీలలో పనిచేసే గుమాస్తాలు, సూపర్ వైజరులు, ఇతర ఉద్యోగులు 25-30 ఏండ్లు సర్వీసు చేసి రిటైర్ అయిన తరువాత ఎలాంటి పెన్షన్ లేకుండా వుండడం శోచనీయంగా ఉంది. వీరందరికీ పెన్షన్ యివ్వవలసిన అవసరం ఉంది చిన్న ఉద్యోగి అయినప్పటికీ, కంటెంజెంట్ వర్కర్ అయినప్పటికీ కూడ సర్వీసు రెగ్యులరైజ్ చేసి పెన్షన్ యిచ్చే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. అదేగాక, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్తులకు ఒక రకమైన ట్రీట్ మెంటు, స్టేటు గవర్నమెంటులో ఉన్న ఉద్యోగులకు యింకో రకమైన ట్రీట్ మెంటు, లోకల్ శాడీల క్రింద పని చేస్తున్న వారికి మూడవ రకమైన ట్రీట్ మెంటు యివ్వడం సరైన పద్ధతి కాదు. వీరు చేస్తున్న పనికి సరైన విలువ కట్టవలసిన అవసరం ఉన్నది. ప్రతివారు బాధ్యతతో కూడిన డ్యూటీస్ నెరవేరుస్తున్నారు. వీరందరికీ ఒకే స్కేల్స్, ఒకే రకమైన పదుపాయాలు ఉండడం సబబు దీనిని గురించి మంత్రిగారు యోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. లోకల్ బోర్డులలోని లేబర్స్ కు కూడ పెన్షను యివ్వడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది లోకల్ శాడీస్ లో ప్రధాన భాగమైన మునిసిపాలిటీలలో పనిచేస్తున్న గుమాస్తాలు, ఇతరులకు పెన్షను యిస్తే బాగుంటుంది. మంత్రిగారు యోచన చేసి తగు ఏర్పాట్లు చేయాలి. చాలా మునిసిపాలిటీలలో పౌకర్యాలు లేవు జట్కా స్టాండు ఉండదు, కాని టాక్సు వసూలు చేయబడుతూ వుంటుంది.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

స్టాండు లేక పోయినా వారు రుసుము మాత్రం వసూలు చేస్తుంటారు. ఆవిధంగా వసూలు చేసే బాధ్యత మునిసిపాలిటీలు తీసుకున్నప్పుడు అక్కడ Stand ను కట్టించ వలసిన బాధ్యత కూడా వారికి ఉంటుంది బస్సులకు ఇంజన్లు కాబట్టి ఫరవాలేదు ఎండలో ఉన్నా గుర్రాలకు నీడ అవసరం. అందువల్ల జుట్కా స్టాండులు తప్పకుండా అవసరం. పన్నులు వసూలు చేస్తున్నప్పుడు అటువంటివి కట్టించడం అవసరం అన్ని మునిసిపాలిటీలకు సర్క్యులర్లు పంపి అటువంటి సౌకర్యం కలిగిస్తారని ఆశిస్తున్నాను చిత్తూరు జిల్లా బస్ స్టాండులలో ఒక్కచోట కూడా పాసింజెర్లకు కూర్చోడానికి సౌకర్యాలిండవు, తెట్టిన్లు ఉండవు. నీళ్లు కూడా ఉండవు ఇటువంటి సౌకర్యాలు కలుగ జేయాలని కోరుతున్నాను. బిల్డింగ్ ప్లాన్ కొరకు అప్లికేషన్లు పెట్టుకుంటే ఆరు నెలల వరకు time పడు తోంది. బిల్డింగ్ ప్లాన్ ప్రవేశపెట్టిన తరువాత 15 రోజులలో approval అయే టట్లు ఏర్పాట్లు చేయాలి 15 రోజులలో చేయడం అంత కష్టమైన పని కాదు. కనీసం ఒక తేదీ పెట్టి ఆ తేదీకి దాఖలైనవి 15 రోజులలో approval ఇచ్చే టట్లు చేస్తే బాగుంటుందని అనుకుంటున్నాను హైదరాబాదులో చెండు సంవత్సరాలైనా బిల్డింగ్ ప్లానులు approve కాకుండా ఉంటున్నాయి. Town Planning Office వద్దకు పోయి చూస్తే ప్రతి దినం నూర్లమంది జనం ఉంటారు. ఈ approval సాధించుకోవడం ఎంతో లంచాలతో కూడిన వ్యవహారమని ఒక మిత్రుడు చెప్పాడు అందులో అబద్ధమేమీ లేదని సత్యమైన విషయం అని నా అనుభవంలో కూడా తేలుతోంది హైదరాబాదులో ఉన్న Town Planning section ను మరమ్మత్తు చేయడానికి ఎక్కువ staff వేయాలో, ఎక్కువ మంది సూపర్ వైజర్లను వేయాలో అనేది ఆలోచించి 15 రోజులలోగా, లేదా ఒక నెలలోగానైనా approval ఇచ్చేటట్లు ఏర్పాట్లు చేస్తే బాగుంటుంది. Director of Town Planning కూడా చాలా ఆలస్యం చేస్తుంటారు మునిసిపాలిటీలలో కొన్ని ఇండ్లకు ఒక పరియాకు approval కావాలంటే Director of Town Planning కు వస్తుంటాయి అక్కడ చాలా ఆలస్యం అవుతుంటుంది. వీలైనంత త్వరగా ఉత్తరువులు పంపిస్తే ఇండ్లు కట్టుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది Low cost houses గురించి చెప్పారు, అది మంచిది వాటిని rental basis క్రింద పేదవారికి ఇండ్లు లేనివారికి ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరావు అధ్యక్షా, మునిసిపల్ డిమాండును బలపరుస్తున్నాను ఇది చాలా ముఖ్యమైన కాఖ ఇందులో ఉద్యోగుల జీతాలు గురించి కొంత ప్రస్తావించారు 13 లక్షల రూపాయలు వేతనాల సంఘం సిఫార్సులను అమలు పరచడానికి మునిసిపాలిటీలకు ఇస్తామని అన్నారు చాలా సంతోషం. మునిసిపాలిటీలకు ఆర్థికంగా స్థిమితు లేనందువల్ల ఆ సగం కూడా వాటికి ఇస్తే బాగుంటుందని సూచిస్తున్నాను 45 కోట్ల రూపాయలు నాలుగవ ప్రణాళికలో కేటాయించడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం ఇతర రకాలైన సిబ్బందిని ఇంజనీరింగ్ సిబ్బందిని night watchers వంటి వారిని 10, 15 సంవత్సరాలుగా కూడా మార్కెటు రేట్ల మీద వారికి జీతాలు ఇస్తూ వారికి వసతులు లేకుండా ఉంటున్నాయి. అవి కూడా చేస్తామని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. కొన్ని సంవత్సరాలుగా చెప్పడం జరుగుతోంది. వాటిని త్వరగా చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తూ, చేస్తారని అనుకుంటున్నాను. చట్టం విషయంలో కూడా కొంత ప్రస్తావించ దలచుకున్నాను అప్పటి చర్చలలో కూడా నేను పాల్గొన్నాను. ఉన్న చట్టం మార్పు చేయవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది? గత 20 సంవత్సరాల చరిత్రను చూస్తే, ఈ చట్టం ప్రజా ప్రతినిధులకు కావలసిన అధికారాలు లేవని అందువల్ల చట్టాన్ని రద్దు చేయాలని ఆందోళన చేస్తూ వచ్చాము. మొదటి బ్రిటిషు పరిపాలకులు పెట్టిన చట్టంలో అప్పట్లో చైర్మనులకు కొన్ని అధికారాలు ఉండేవి. తరువాత కమిషనర్లకు అధికారాలు ఇచ్చి executive functions కమిషనర్లకు పెట్టి ఒక రకమైన ద్వంద్వ పరిపాలన పెట్టారు. అది పోవాలని దాని వల్ల కష్టాలున్నాయని దానిని మార్చి కమిషనర్లను రద్దుచేసి చైర్మనులకు అధికారాలు ఇవ్వాలని 15 సంవత్సరాలు ఆందోళన చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు నూతనమైన చట్టం వచ్చింది. ఆ రోజునే చెప్పాను- అది ఏ మాత్రం progressive చట్టం కాదని, ఏ మాత్రం కవున్సిలుకు నూతనంగా ఇచ్చిన అధికారాలంటూ ఇందులో లేవని నేను చెప్పాను మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ, తెనాలిలో ఆయనకు నాకు ఏవో ఉన్నాయని అందువల్ల అట్లా చెప్పాను అన్నట్లు సమాధానం చెప్పకుండా దాట వేసారు దురదృష్టవశాత్తు తెనాలి చరిత్ర చూస్తే గత 14 సంవత్సరాలు నుంచి ఆ మునిసిపాలిటీలో ఆయనకు నాకు పాత్ర ఉన్నది. కావన స్థలంలో దానికి సావకాశం రాకుండా ఉండాలనే నేను ప్రయత్నం చేశాను. కాని ముఖ్యమంత్రి ఆ ప్రస్తావన తెచ్చారు, కొత్త చట్టంలో లోపాలను నేను చూపించి evaid చేస్తారనే ఉద్దేశంతో నేను చెబితే మా మధ్య ఉన్న ఏవో తగాదాలే మూలంగా అట్లా చెప్పాననే impression create చేయడం చాలా దురదృష్టవశాత్తు.

దృష్టకరమని అనుకుంటున్నాను ఇప్పుడున్న చట్టంలో ప్రజా ప్రతినిధులకున్న అధికారాలకు మించి క్రొత్త చట్టంలో అదనంగా ఇచ్చిన అధికారం ఒక్కటైనా చూపించండి అని అంటున్నాను. ఆదాయంలో ఒక్క రూపాయి పోచ్చినా ఇందులో పొందు పరచారా అని అడుగుతున్నాను. చిన్న ఉద్యోగులను వేసే కమిషనర్లకుంటున్న అధికారం చైర్మనులకు ఇవ్వబడినమాట వాస్తవమే. పాల్తు ఆఫీసరు మీద రిపోర్టు వ్రాసే అధికారం కూడా చైర్మనులకు ఇచ్చారు. ఈ కొద్దిపాటి అధికారాలు ఇచ్చినందుకే ఆ రోజున మంత్రిగారిని అభినందించినాను. అయితే మరొకటి తీసివేశారు. Encroachments remove చేయడం విషయంలో ప్రజా ప్రతినిధులు ఎన్నికలు ఇతరత్రా ఇబ్బందులలో కష్టపడతారనే అవసరమృతంతో కమిషనరుకు ఇవ్వడం జరిగింది అప్పీలు చేస్తే వన్నుల వసూళ్లలో న్యాయమైనవి వేసే తాహతు లేదు. నూతన చట్టంలో అప్పీలు కమిటీ వేసుకుంటే దుర్వినియోగం అవుతుందనే పద్ధతిలో పెట్టబడింది ఇదివరకు కమిషనర్ల వద్ద నున్న అధికారం, కొద్దిపాటి ఉద్యోగులను వేసే అధికారం ఒక ప్రక్క చైర్మనులకు ఇచ్చినప్పటికీ ప్రజా ప్రతినిధులను కవున్సిలుకు అప్పీలు కమిటీలలో ఉండే అధికారాలు తీసివేయడం, తగ్గించడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఏమైనా కొద్దిగా అధికారాలు ఇచ్చినా మరికొన్ని తీసివేయ బడ్డాయి. ఏమైనా కమిషనర్లు పోయారా అంటే పోలేదు. అప్పుడప్పుడు నాకు అనుమానం వేస్తుంటుంది. Decentralisation of administration, అధికార వికేంద్రీకరణ కావాలని చెప్పే మనం ఈ చట్టం తయారు చేసిన తరువాత సంతృప్తి పడే తీరు చూస్తే decentralisation అంటే అర్థం ఇదేనా అనిపిస్తుంది. తరువాత కూడా చట్టాన్ని నేను పరిశీలనగా చూచాను. ఎక్కడ వెదికినా ప్రజా ప్రతినిధులకు నూతనమైన అధికారాలు ఇచ్చామనే క్లాజు కనబడడం లేదు. అందు వల్లనే నేను ఆ రోజున అట్లా చెప్పాను కావీ మాకు ఉండే విభేదాల వల్ల కాదు. మాకు విభేదాలు లేవని నేను అనడం లేదు. మునిసిపాలిటీలలో ద్వంద్వ పరిపాలన ఎక్కాజరిగిందో మనం పరిశీలిస్తే తెలుస్తుంది నేను చైర్మన్ గా ఉండగా కమిషనర్ అన్నింటినీ వెనక్కు నెట్టడం జరిగేది నా తరువాత పరిపాలనలో కమిషనర్ రూల్స్, రెగ్యులేషన్లు గమనించకుండా చేయడానికి ఉపయోగపడ్డాడు. శండు ఉదాహరణలు చెబుతాను. నేను చైర్మన్ గా ఉన్నప్పుడు నేమాని డ్రయనేజీ స్క్రీముకు పర్మిషన్ ఇవ్వాలని అడిగాను. ఇవ్వడానికి బీలు లేదని అన్నాడు: 32 లక్షలు లేనిదే అడిగిన స్క్రీము execution వీలు లేదని తిరస్కరించారు. తరువాత కవున్సిలును సూపర్ వీడ్ చేశారు. మూడు నాలుగు మోసాటాime

లో ద్రయినేజి స్కీము అమలు చేయడం కోసం అనుమతించబడింది బండ్ల పన్ను విషయం ఉన్నది, దానినుండి మునిసిపాలిటీకి ఏదెనిమిది వందల కంటె రాదు. గ్రామాల నుండి వచ్చే బండ్ల మీద కంట్రాక్టర్లు విపరీతమైన పన్ను వేసి harass చేస్తూ అనేక వేలు వసూలు చేసి మునిసిపాలిటీకి అయిదారు వందల కంటె కట్టడం లేదు దానిని మేము రద్దు చేస్తే మా మీద సర్ఛార్జి చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసినది, ఇంకా పెండింగ్ లో ఉన్నదేమో అనుకుంటాను. ఈ మంత్రిగారే చైర్మన్ గా వుంటూ బస్ స్టాండ్ లో వేయిరూపాయలు వస్తూంటే గాంధీ గోడవును బిల్డింగులున్నచోట రూల్సు రెగ్యులేషన్లతో సంబంధం లేకుండా రద్దు చేశారు. అక్కడ martyrs memorial ఉంది ఒప్పకుంటాను. మునిసిపాలిటీకి గవర్నమెంటు శాన్క్షన్ లేదు, ప్రభుత్వం తరువాత ratify చేసుకున్నది, ఈ రకంగా ద్వంద్వ పరిపాలన చేయడం వల్ల ఒకే విధానం అనుసరించక పోవడం వల్ల నేను అడుగవలసి వచ్చింది అది కూడా నేను mention చేయలేదు చట్టం ఇట్లా ఉండి ప్రభుత్వానికి అధికారాలు ఎక్కువగా ఉంటే ఇట్లా జరిగే అవకాశం ఉంటుందనడానికే చెప్పాను ఘోస్ట్ ప్లానింగు విషయం ఆలోచిస్తే మునిసిపల్ చైర్మన్ గా నేను ఉన్నప్పుడు శ్రద్ధ తీసుకున్నాను అనేక detailed Town Planning schemes ఉన్నాయి రెండు సంవత్సరాలు మూడు సంవత్సరాలు కాల వ్యవధిలో అమలు జరగవలసిన స్కీమ్సు 15-20 సంవత్సరాలైనా అమలు జరగక పోవడం వల్ల నోటిఫికేషన్ డేటు నాడున్న ధరలు అమలు జరిపే నాటికి ధరలలో ఉన్న తేడాలు యింత ఉంటాయని చెప్పడానికే వీలు లేదు. అందువల్ల ఈ స్కీమ్సు కేవలం మాస్టరు ప్లాను తయారు చేయడమే కాదు అమలు జరపడానికి కూడా నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. ఘోస్ట్ ప్లానింగు చట్టము, బిల్డింగు రూల్సు ఉన్నాయి రోడ్డుకి దూరంగా నాలుగడుగులు వదిలిపెట్టి గాని బిల్డింగు కట్టకూడదని మామూలు రూలు ఉంది. మునిసిపాలిటీ పర్మిషను యివ్వడానికి వీలు లేదు exemption యివ్వాలంటే డైరెక్టరుకి ప్రానుకోవాలి ఎంత వెడల్పు ఉందో డైరెక్టరు చూసుకొని ఎగ్జెంషను యివ్వడమో మానడమో జరగాలి కాని దురదృష్టవశాత్తూ ఆ consideration తో కాక వేరే consideration తో జరుగుతున్నది అటువంటి పద్ధతులు మార్పుకోవాలి. మునిసిపాలిటీలలో ఉండే నక్రమాలు ఆక్రమాలు చెప్పాలంటే గత 14 సంవత్సరాల పరిష్కారన చూస్తే చాలు జేరే ఉత్సాహం అక్కర లేదని భావిచేసుకొన్నాను.

శ్రీ జె వెంగళరావు (వేంసూరు) అధ్యక్షా, సమయం లేదు కనుక రెండు మాటలు Housing Board గురించి చెబుతాను, ఎందుచేత నంటే నేను దానిలో సభ్యుడను, కొన్ని charges చెప్పారు కనుక జవాబు చెప్పవలసిన అవసరముంది ఎందుచేత నంటే మొన్న బడ్జెటు డిస్కషనులో కూడా దీని విషయంలో శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు, శ్రీ కృష్ణ గారు మాట్లాడారు నేను ఆనాడు కూడా చెప్పాను మళ్ళీ శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ గారు దీని విషయంలో మాట్లాడారు వారు మాట్లాడుతూ code of conduct విషయం చెప్పారు శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ గారి వద్ద ఈ code of conduct పేర్కొనవలసిన పరిస్థితి రాలేదు, Housing Board విషయంలో యిదివరకు లేని irregularities యిప్పుడేమీ రాలేదు ఇదివరకు బాధ పడకుండా ప్రతిపక్ష సభ్యులు యిప్పుడే ఎందుకు బాధ పడుతున్నారో అర్థం కావడం లేదు, Allotments విషయంలో శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ గారు శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు గారు మాట్లాడారు బహుశా వారికి rules and regulations తెలియక మాట్లాడి ఉండవచ్చు Middle Income Group యిండ్ల అలాట్ మెంటు విషయంలో rules and regulations తుణ్ణంగా తెలిసిఉంటే ఈ రకంగా చెప్పి ఉండే వారు కాదనుకుంటాను విషయం తెలియక గాలి మాటలు విని చెప్పిన విషయమే తప్ప యధార్థం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. Housing Board Regulations ప్రకారం Government of India Rules and Regulations ప్రకారంకూడా దీనికి కొన్ని పద్ధతులున్నాయి. ఆ పద్ధతుల ప్రకారమే allotment జరిగింది. ఆ rules and regulations ప్రకారం మంత్రులు గాని మంత్రుల బంధువులు గాని తీసుకో కూడదని ఎక్కడా లేదు. అదేమీ నేరము కాదు దానముగా యివ్వడం లేదు డబ్బు తీసుకుని యిస్తున్నావు ఇది కాంగ్రెసు పార్టీ వారికి వస్తే అడ్డం వస్తున్నారు గాని కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఎం ఎల్. ఏ లకు వచ్చినప్పుడు గాని స్వతంత్ర పార్టీ ఎం ఎల్ ఏ లకు వచ్చినప్పుడు గాని ఎందుకు అడ్డం రారని అడుగుతున్నాను. వెంకటేశ్వర్లుగారి పార్టీకి చెందిన శాసన సభ్యులకు వచ్చినప్పుడు గాని Left Communist Party కి చెందిన శాసన సభ్యులకు వచ్చినప్పుడు గాని దానిని point out చేయకుండా అధికార పక్షంలో ఉండే శాసన సభ్యులకు వచ్చినప్పుడే ఎందుకు point out చేయడానికి పూనుకున్నారో అర్థం కావడం లేదు. ఎందుచేత నంటే ఇంతకంటే వారికి పని ఉన్నట్లు కనిపించదు. ఇదొక సాకు తీసుకుని ప్రచారం చేయడానికి వీలు తీసుకున్నారని మనవి చేస్తున్నాను.

నా దగ్గర రుజువు చేయడానికి ఆధారం ఉంది. మగ్గుం మొహిఉద్దీన్ గారు వారి పార్టీకి చెందినవారు. ఈ మధ్య పేషెంట్ ప్రకటన చేశారు. దానిని ఆధారంగా పుచ్చుకొని తెలియకుండా చెబుతున్నారు మగ్గుం మొహిఉద్దీన్ గారు సభ్యుడుగా ఉన్నప్పుడు allotment ఎట్లా జరిగిందని చూస్తే ఆయన పై ములో irregularities జరిగాయి ఆయన పై ములో irregularities జరిగినప్పుడు ఆయన పార్టీ M. L. A's అభిమానులని చెప్పుకునే వారు ఆనాడు ఏమీ అనకుండా ఈనాడు ఎందుకు అబద్ధాలు చెబుతున్నారో అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు Point of order, Sir. అబద్ధాలని అన్నారు దానిని withdraw చేయించాలి, అధ్యక్షా.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్. అబద్ధాలనే మాట withdraw చేయాలి.

శ్రీ జె వెంగళరావు: అబద్ధాలు అనే మాట withdraw చేస్తున్నాను కాని తెలియకుండా అన్నారు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు: అబద్ధాలు అనే మాట withdraw చేశారు ఇంకా చాలా withdraw చేస్తారు. పేర్లను ఉదహరిస్తూ ప్రకటించారు. అది రూల్స్ ప్రకారం చేశారా లేదా, ఆ ప్రకటన సరియైనది అవునా కాదా అనేది సమాధానం చెబితే చెప్పనునండి, అబద్ధాలంటే . . .

మిస్టర్ డిప్యూటీ చైర్మన్ అబద్ధాలు అనే పదాన్ని withdraw చేశారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు వెంకటేశ్వర్లు గారికి reply చేప్పే అవకాశం ఉంది వారు చెప్పదలచుకున్నది అప్పుడు చెప్పవచ్చు. శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ గారు మాట్లాడినప్పుడు జాగ్రత్తగా కూర్చుని విన్నాను నేను చెప్పేది పూర్తిగా వినకుండా ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఎందుకు మాట్లాడతారో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రా రెడ్డి: యధార్థం కాబట్టి చెబుతున్నారు.

శ్రీ జె వెంగళరావు: మగ్గుం మొహిఉద్దీన్ గారు జరిపిన కార్యక్రమాలు irregularities యిప్పుడు లేవని గట్టిగా హామీ యిస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే విజంగా irregularities ఉంటే దానిని పరీక్షించ వలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది ఏ రకంగా allot చేయాలి ఏ వర్ధమలను అవలంబించాలనే దానికి regulations ఉన్నాయి. వాటికి లోబడి చేయాలి. అంతేగాని లాటరీ ప్రకారం

యివ్వడానికి Housing Board కి అధికారం లేదు. నిజంగా ఆసంతృప్తికి కారణం ఇంట్లు తక్కువ ఉండడం పోయే దరఖాస్తులు రావడం అని Housing Board గుర్తించింది ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయడానికి మార్గం ఉన్నది దానిని plots గా develop చేసి ఎక్కువ మందికి ఇచ్చి ఇంట్లు కట్టుకొనడానికి అవకాశం ఇస్తే బాగుంటుందని Housing Board అలోచిస్తున్నది అందుచేత నేను యిందాక చెప్పినట్లుగా స్వతంత్ర పార్టీ ఎం ఎల్ ఏస్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఎం ఎల్ ఏస్ కి ఇంట్లు allot అయిరవి అధికార పక్షం వారికి allot అయినప్పుడే చెప్పడం సరియైనది కాదని మనవి చేస్తూ శలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ పి రాజగోపాల నాయుడు స్వతంత్ర పార్టీలో ఎవరెవరికి allot అయినవో చెప్పండి

శ్రీ జె. వెంగళరావు : Question వేస్తే గవర్నమెంటు వారు జవాబు ఇస్తారు

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ : వారికి మాకు భేదాభిప్రాయం మగ్గుం మొహిఉద్దీన్ గారి ప్రకటన గురించి వారి టైములో కూడా irregularities ఉన్నాయన్నారు ఆయన ప్రకటన నిజమా కాదా అనేది తేల్చడానికి ఒక టిడి పియత్ ఎన్ క్వయిరీ కమిటీ వేసి వారు చెప్పిన విధముగా అవక తవకలున్నాయని రుజువు చేయడానికి సంబంధించిన పెద్దవారు resign చేసి, ఆ ఇంట్లు వదులుకుంటారా అని అడుగుతున్నాను

శ్రీ జె వెంగళరావు అధ్యక్షా.

Mr. Deputy Speaker : You need not reply. Hon. Minister may give a reply, if he thinks fit.

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు అధ్యక్షా.

Mr. Deputy Speaker : Please finish your speech in fifteen minutes.

Sri Pullamarri Venkateswarlu : How can he complete in fifteen Minutes Sir. He requires atleast half an hour.

Mr. Deputy Speaker : Half an hour is impossible. You may have 20 minutes. You may proceed. We will see.

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు . అధ్యక్షా, కొత్త చట్టము ప్రజాస్వామిక విధానానికి తార్కాణము, అధికార వికేంద్రీకరణ అని అనేకరకాలుగా చెబుతున్నారు అందులో ప్రజాస్వామ్యము లేదు. వికేంద్రీకరణ అంతకన్న లేదు. 1920 లో బ్రిటిష్ పరిపాలనలో ఎటువంటి అధికారాలు వున్నవో ఆ అధికారాలు కూడ మునిసిపాలిటీలకు లేకుండా చేశారు ఫైర్మన్ ను పెట్టించడానికి కాదు. భవించడానికి ప్రభుత్వము అధికారాలు తీసుకొన్నది.

Tax Appeal committee. ఈ appeals ప్రజలు తమగోడు చెప్పకోడానికి వస్తూవుంటారు అది ఈ కొత్తబిల్లులో లేకుండా చేశారు ప్రభుత్వము అధికారిని నియమించి ఆయనచేత అప్పీల్సు విచారణ చేయబడుతాయి ఇది ప్రజాస్వామ్య లక్షణము ఎంతమాత్రము కాదు. వాస్తవ దృక్పథాన్ని త్రోసి, అధికారము ప్రభుత్వమువారు వుంచుకొన్నారు. ఇక వన్నులు తమ యిష్టమువచ్చిన ప్రకారము వేసి కౌన్సిల్ వేసినట్లుగా భావించాలని, ఇన్ని అధికారాలు తీసుకొన్న తరువాత ప్రజాస్వామ్యము, అధికార వికేంద్రీకరణ అనేది ఏమీలేదని మనవిచేస్తున్నాను ఏ అంశము తీసుకొన్నా బుజువు చేయడానికి సిద్ధముగా వున్నాము. ఇందులో ప్రజాస్వామ్యం మృగ్యం అని, చెప్పవచ్చును.

మునిసిపాలిటీల పరిపాలనయొక్క reviews వస్తున్నవి. ఆంధ్రదేశములో మునిసిపాలిటీలు మొత్తముగా చూసుకొన్నప్పుడు మునిసిపాలిటీలలో రోడ్డు అధ్యాన్నముగా వున్నవి Drainage facilities లేవు, అని మొత్తము review అంతా కన్పిస్తున్నది అని ఆ review లో చెబుతూవచ్చారు.

ఇక టౌను ప్లానింగు స్కీము implement చేయడానికి డబ్బుచాలదు రోడ్డుకు డబ్బుచాలదు ఇంకొకదానికి డబ్బుచాలదు అని చెబుతూనే ఎందుకు చేయలేదు అవి కౌన్సిల్సును గట్టిగా అడుగుతున్నారు. అయితే డబ్బులేని కారణమువల్ల యీ దుస్థితి ఏర్పడుతున్నదనేది స్పష్టము

అయితే డబ్బులేకనా, లేక డబ్బు వర్తకాటు చేయలేకనా? లేకపోతే మునిసిపాలిటీలవైపు ప్రభుత్వానికి సరియైన వైఖరి లేకపోవడమా? మనము చూసుకొన్నట్లయితే, యీ మునిసిపాలిటీలను దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు దగ్గర దగ్గర రి, రి మునిసిపాలిటీలున్నవి. 31 లక్షల జనాభావుంది. వారిమీద పన్ను వేసేటప్పుడు ప్రభుత్వము వారందరిని తన ముద్దుబిడ్డలాగానే చూస్తున్నది. ఎవరి కయినా సౌకర్యాలు చూపించేటప్పుడు మాత్రము ఎవరికి పుట్టని బిడ్డలాగ చూస్తూనే వున్నారు. అంతకుమించి ఏమీలేదు, మునిసిపాలిటీల financial

Position చూసినపుడు ఒక కాబూలీవాలా వ్యవహారముతప్ప మరేమీకాదని చెప్పగలను కాబూలీవాలా తత్వము ఏమిటి? వడ్డీకి వడ్డీలు గుంజుకొనడము తప్ప తక్కిన విషయాలు వారికేమీ అక్కరలేదు ఇదివరకు రోజుల్లో మునిసిపాలిటీలకు అప్పులు ఇచ్చేవారు. Grants ఇచ్చేవారు Grants ఏ పెర్సంటేజీతో వుండేది. అప్పులు ఏ పెర్సంటేజీతో వుండేది చూసినట్లయితే grants ఎక్కువ పెర్సంటేజీతో వుండేది, అప్పులు తక్కువ పెర్సంటేజీతో వుండేది. 15, 20 సంవత్సరాలుగా ఎన్ని grants ఇస్తున్నారు, ఎంత అప్పులు ఇస్తున్నారనేది చూసి నట్లయితే అప్పులు ఇవ్వడమేతప్ప, grants మాత్రము అతి తక్కువగా ఇస్తున్నారు అందుచేత వాటి ఆర్థికస్థితి చాల దిక్కుమాలిన స్థితిలోపడి ఏడుస్తున్నది జనాభాచూస్తే 31 లక్షలకుపైగా వున్నారు వారందరితో సంబంధము లేదా? వారు ప్రభుత్వములో భాగము కాదా? వారికి ప్రజలలో విశిష్టమైన స్థానము లేదా? అన్నట్లయితే బీవనాడులని మాత్రము రిపోర్టులో వర్ణిస్తున్నాము ఏమిటి ఆ స్థానము? ఆ స్థానానికి యిచ్చిన గౌరవము ఏమిటి? ప్రతివత్తి ఏమిటి? డబ్బు లేదని answer వస్తుంది డబ్బువుంది, డబ్బులేక కాదు. ఏమి డబ్బు లేదు అందులో Taxation Enquiry Committee వారు చెప్పారు Local Finance Committee వారు చెప్పారు 10, 12 పన్నులు వేయాలని అన్నారు ఈ పన్నులు వేయడములో ఏ పన్నులు మినహాయించామో మునిసిపాలిటీలలో చెప్పండి తెలంగాణా మునిసిపాలిటీల విషయము చెప్పలేను కాని ఆంధ్రలో అన్నిపన్నులు వేస్తున్నారు. కమిటీ రిపోర్టులోవున్న అన్నిపన్నులు వేసిన తరువాత అప్పటికి వారికి ఆర్థిక స్తోమత లేకపోతే ప్రభుత్వము grants ఇవ్వాలి ప్రభుత్వము పోషించాలని నొక్కివక్కాణించి రిపోర్టులో చెప్పారు. అవని ఏమైన చేస్తున్నామా? పన్నులు విధించేటప్పుడు కమిటీ సూచనలు మనకు కావాలి సౌకర్యాలు కలుగచేసేటప్పుడు ఆ కమిటీయొక్క సూచనలు మనకు అక్కరలేదా? అయితే పన్నులు విధించడము మన కర్తవ్యము అనుకొంటున్నాము సౌకర్యాలు చూపెట్టడములేదు. విధించేటప్పుడు వీరందరు మా ముద్దు బిడ్డలే అని ప్రతి డిపార్టుమెంటు, మొత్తము మంత్రివర్గము అనుకొంటోంది. సౌకర్యాలు విషయము వచ్చేటప్పుటికి తమ బిడ్డలు కానట్లు చూస్తున్నది. ఈ దృక్పథము చాల తప్పు. అప్పులు ఇస్తాము అని ఇప్పటికే “మీకు వడ్డీలు తీర్చలేక చస్తున్నారు ఎంతకాలము యీ అప్పులు ఇస్తారు, వడ్డీలక్రింద కృంగిపోతారనేది ఆలోచించాలి అందువల్ల కొన్ని సలహాల్నిస్తాను, Entertainment tax ఇస్తున్నారు. “దానిలో 10% మీరు తీసుకొంటున్నారు” అని 10% చేర్చితీసు

16th March, 1965 -

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.* 287

కొంటున్నారు? Collection charges 10% అవుతాయా? తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీలో యీ విషయము వచ్చింది వారు suggest చేశారు. ప్రభుత్వము న్యాయము అని గమనించినది. Actual expenditure తీసుకొంటాము అని ఒక పెర్సంటేజీ మాత్రము మానివేశారు అన్నమాట. అదే విధముగా అక్కడవున్న entertainment tax మునిసిపాలిటీలకు వెళ్ళాలి. వారిని వసూలు చేసుకోనివ్వాలి 10% business మానివేయాలి. దానివల్ల కొంతడబ్బు రావడానికి అవకాశము వుంటుంది.

ఇక Motor Vehicles Tax వుంది. ఎంత ఇస్తున్నారు. ఈనాడు లెక్కలు కట్టారు. థాత సంవత్సరములోనో, ఇద్దాకుల రోజులలోనో లెక్కకట్టి ఆ ప్రకారముగా Motor Vehicles Tax డబ్బు ఇస్తారు. “మీరు ఇచ్చే డబ్బు చూస్తే ఎంత వుంటుంది, దీపాలకు చాలని డబ్బుయిచ్చి వారి ప్రాణాలు తీయడానికి సిద్ధపడతారా? Motor taxation లో డబ్బురావలసిన అవసరము వుంది ఇంకా డబ్బుతీసుకొనివచ్చి ఇక్కడ పెట్టవలసిన అవసరము వుంది. ఈ మధ్య non-agricultural lands పైన tax వేశారు ఆ డబ్బురావడానికి సర్వే జరుగుతోంది, దానిలో కొంతభాగము ఇవ్వవలసి వుంటుంది. అన్నింటికన్న ముఖ్యము sales tax పెరుగుతోంది దగ్గరదగ్గర 20 కోట్లు వస్తోంది. “ఏనాడూ మీరు ఊహించలేదు. దానిలో కొంతభాగము కనుక వాటికి ఇస్తే బాగుపడడానికి అవకాశము ఏర్పడుతుంది ఈ sources సర్దుబాటు చేయనంతవరకు మునిసిపాలిటీలకు భవిష్యత్తు లేదు మునిసిపాలిటీలు బాగుపడవు” మీరు వైసుంచి ఎన్నిరిపోర్టులు వ్రాసినా, ఎంత వొర్లినా అర్థము కన్పించదు ఈ ఆలోచనలో మనము చేసుకోవాలి

ఉద్యోగాలకు సంబంధించిన విషయం చూసుకొన్నట్లయితే ముఖ్యముగా అక్కంచుట్టు. మేనేజర్లను వారందరిని transfer అయితే చేస్తున్నారు. Provincial service గా treat చేయడము లేదు. వెంటనే వారిని provincial services గా treat చేయవలసి వుంటుంది. వారికి కావలసిన సౌకర్యాలు, పదుపాయాలు లేకుండా పోతున్నవి ఎప్పుడైతే transfers ప్రారంభించడము జరిగినదో, సాధ్యమైనంతవరకు దగ్గరగా transfer చేయాలని రూలు వున్నప్పటికీ చాలా దూరముగా చేస్తున్నారు. దూరముగా transfer చేయకుండా వుండాలి. Provincial services గా గుర్తించాలి. వారికి సౌకర్యాలు కలుగ చేయాలి. మునిసిపల్ వర్కర్లయొక్క నికృష్ట జీవితముగురించి ప్రత్యేకముగా

ఒక చిత్రము ఇవ్వవలసిన అవసరములేదు వారి demands ప్రభుత్వముదగ్గర వున్నవి. కనీసము రు 50/- ల నుంచి ప్రారంభించమన్నారు. అది పెద్ద విశేషము కాదు రు 75/-ల వరకువున్న స్కేల్ను suggest చేశారు. బోసను తీసివేసి ప్రావిడెంటు ఫండు ఏర్పాటుచేయమని అన్నారు అదికూడ ఏర్పాటు చేయాలి స్త్రీలకు సంబంధించినంతవరకు maternity leave పెంచాలని అన్నారు Casual leave ఎక్కువచేయాలని అన్నారు. సామాన్య విషయము. ఈ విషయాలు జాగ్రత్తగా ఆలోచిస్తారని మనవిచేస్తున్నాను. Regularise చేశాము అన్నారు Regularised establishment క్రింద వర్జిక్ హెల్త్ స్టాఫ్ వారిని భావిస్తాము అన్నారు. Non-public health వారి సంగతి ఏమిటి? వారు చెడ్డవారు అయిపోయారా? ప్రభుత్వదృష్టికి ఎందుకు రాలేదు? అనేక సంవత్సరాలుగా వుంది. అందుచేత వీరివిషయముకూడ ఆలోచించి ఆ ఆనందవార్త వారికి వినిపించండి వారినికూడ regular establishment క్రింద treat చేయండి Housing Board విషయము వచ్చింది. అసలు middle income group houses కట్టడము తప్పు చాల పొరపాటు. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా కొత్తరకమైన దృష్టితో socialist pattern of society అనికన్నే ఇవ్వవచ్చు ఆంధ్రదేశానికి సంబంధించినంతవరకు ఆధోగతిలో వున్నాము Per capita income తక్కువ. కొంపలు తక్కువ పారిశుధ్యం తక్కువ. వారు యిచ్చిన డబ్బుకు వడ్డీ కట్టుకోక తప్పదు. Grants గా ఇవ్వడములేదు. ఇటువంటి middle income group houses స్కిము అనేది రద్దుచేయడముతప్ప houses కట్టవలసిన అవసరం లేదు. Low income groups వారిని తీసుకోండి ఇంకా తక్కువ వారిని తీసుకోండి. ఇళ్ల సంఖ్య పెంచండి. వారికి సదుపాయములు చేయండి. సంతోషిస్తాము. ఇందులో ఒక principle వుండాలి. ఇళ్లు వున్నవారికి ఇళ్లు ఇవ్వక్కరలేదు. కమ్యూనిస్టు కావచ్చు కాంగ్రెసువారు కావచ్చు మంత్రి కావచ్చు. మంత్రేతరుడు కావచ్చు. ఎవరయినాసరే ఇల్లు వున్నప్పుడు ఇంకొకయిల్లు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏమిటి? ఇళ్ల కొరత తీర్చడానికా. లేక ఇళ్లు వున్నవారికి ఇళ్లు ఇవ్వడానికా? ఆ principle ని ఎందుకు adopt చేయకూడదు? లాటరీ వేస్తాము అంటే వద్దన్నారా? లాటరీ వేసి ఇళ్లు ఇస్తాము అంటే ఎవరు అడ్డువచ్చారు. చట్టములో మార్పు కావాలంటే మార్పు చేసుకోకపోతే, ఎట్లా? మన స్వాధీనానికి ఉపయోగపడితే ఈ చట్టము ఉపయోగించుకొనడము ప్రజలకు ఉపయోగపడేటప్పుడు ఇంకొక అర్థము చెప్పడానికి ఎందుకు సిద్ధపడాలి. ఇది సవ్యమా? అవసవ్యమా?

ఇట్లు వున్నవారికి ఇట్లు ఎందుకు ఇవ్వాలి ఆదాయాలు చాలవనా; ఏమిటి, చెప్పండి. చట్టములో మార్పు ఎందుకు తీసుకొనిరాకూడదు? పూర్వము ఎప్పుడో irregularities జరిగినవని చెప్పారు ఈ irregularities ఇప్పుడు regularities అవుతాయా? అప్పుడు చేసినతప్పు ఇప్పుడుకూడ తప్పుఅవుతుందే, ఎవరుచేసినా తప్పే. అది కమ్యూనిస్టు కావచ్చు. కాంగ్రెసు కావచ్చు దానిని rectify చేయమని చెబుతున్నాము ఇళ్ల విషయములో ఒక ఎంక్వయిరీ కమిటీ వేయండి. Probe చేయండి. తప్పువున్నట్లయితే రిపోర్టు బయటపెట్టండి. ప్రజలు దానిని స్వీకరిస్తారు. ఎవరిని మందలించాలో వారిని మందలిస్తారు అలాలేకుండా సూటిప్రశ్న మంత్రులు పుచ్చుకోకూడదా అన్నట్లయితే మంత్రులకు ఉదాత్త మయిన స్థానము వుంది మంత్రుల ప్రమాణాలు వేరు. Code of conduct అంటే "Code of conduct నాకు ఏమి తెలుసండీ, వంకా నత్యవారాయణ గారు చెప్పాలి" అన్నారు. అలా అక్కర లేదు Code of conduct అంటే ఉన్నత స్థానాలలోవున్న ప్రజానాయకులు, అధికారులు ప్రభుత్వాన్ని నడుపు తున్నారు కనుక Code of conduct ని అవలంబించవలసిన అవసరము వుంది. అయితే అధికార దుర్వినియోగము అంటారు. లంచము తిన్నారని, corrup- tion అని ఆనడము లేదు. వారికివున్న అధికారాన్ని దుర్వినియోగము చేస్తున్నారు. అనేకమంది ఇట్లులేవు అని గోలపెడుతున్నప్పుడు వారికి ఎందుకు ఇవ్వ కూడదు? మనకు ఇట్లులేక నా బాధ. ఈ అప్రతిష్ట మన రాష్ట్రానికి ఎందుకు రావాలి? మేమూ దీనిలో భాగస్థులమే. దేనికి భాగస్థులము. ఇటువంటి వ్యవహారాలు ఇక్కడ జరుగుతున్నట్లయితే రేశము మొత్తముమీద తలవంచుకోవాలి. రాష్ట్రానికి భ్యాతి కావాలని అంటున్నాము. మన అసెంబ్లీకి మంచిపేరు కావా లంటున్నాము. ఆ భ్యాతి సంపాదించడములో మేమూ భాగస్థులము. ఆవాంఛ నీయమైన పని ఇక్కడ జరిగినట్లయితే మనము తలఎత్తుకొని తిరగడము కష్టము. మా అసెంబ్లీ అద్భుతముగా వుంది. మా మంత్రివర్గము అద్భుతముగా వుంది అని చెప్పుకొని తలఎత్తుకొని తిరగడానికి పీలులేదు. బయట ఇటువంటి స్థితి కల్పించ కండి. అందుచేత మీరు టెక్నికల్ గా రైట్ అయినప్పటికీ, చట్టంలో మీకు వదు పాయం వున్నప్పటికీ ఈ ఇండ్లు అన్నీ తప్పకుండా సరెండర్ చేసినట్లయితే అది మంత్రివర్గానికి, శాసనసభకు గౌరవప్రదంగా వుంటుందని ఈ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రి చెప్పాను.

ఇక యీ కొత్తచట్టానికి సంబంధించినంతవరకు ఈ చట్టం తయారయి
- 7 నెలలు అయినది. ఈమధ్యనే అధ్యక్షులచారినుండి తిరిగివచ్చింది. మరి ఏన్ని

కలు ఎప్పుడు జరుపుతారు? ఎన్నికలడేట్ ఎందుకు ప్రకటించకూడదు? అనాడు జాయింట్ సెలక్టు కమిటీలో తిండి సదుపాయంకూడా కలుగజేసి చట్టం తొందరగా తీసుకురావాలని మంత్రిగారు ఉత్సాహం ప్రకటించారు మరి ఎన్నికలు ఎందుకు పెట్టకూడదు? ఎప్పుడు ఎన్నికలు జరుపుతారో స్పష్టంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను వార్డుల విభజన వచ్చినప్పుడు క్రిందటిసారి పాయింట్ అవుట్ చేశారు చట్టంలో స్పష్టంగా చెప్పాము ఒక పద్ధతి చెప్పాము ఆ పద్ధతి అక్కరలేకపోయింది అది శాస్త్రీయం కాదని ఎవరు అనగలరు? అనగల్గిన ధైర్యం ఎవరికి వుంది? కాని ఆ పద్ధతి మానేశారు పూర్వం తెలంగాణా యాక్టులో వుండే వాటిలోని మంచిసూచనలని మనం అన్నాము. కాని ఆ మంచి సూచనలు మనకు అక్కరలేదు. వాటినికూడ పాటించటం లేదు ఈనాడు సలహా సంఘాలు పెడతామంటున్నారు. చక్కని చట్టాలు చేసుకొనేబదులు సలహా సంఘాలు ఎందుకు? పెట్టాలనే సమస్యవస్తే ఎవరిని పెడతారో అందరకూ తెలుసు దీనిలోవున్న ప్రజాస్వామ్యం నిముషంలో చెప్పగలను. ఓటింగ్ వ్యవహారంలో మార్కింగ్ సిస్టమ్ కావాలంటున్నారు గ్రామాలలోని వారికి చదువు రాదంటున్నారు, వెనుకబడినవారంటున్నారు, వారికి మార్కింగ్ సిస్టమ్ కావాలని అంటున్నారు మరి పట్టణాలలో మార్కింగ్ సిస్టమ్ అక్కరలేదు. దీనిమీద సెలక్టు కమిటీలో డివిజన్ కోరటం జరిగింది. ఇటువంటివి రూల్స్ లో పెడతామంటున్నారు చట్టంలో పెడితే బాగావుంటుంది. కనీసం రూల్స్ లోపై నా పెట్టి ఆ గౌరవాన్ని దక్కించుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక హైదరాబాదు లాండ్ లో కొంతకష్టం వుంది సికింద్రాబాదు డివిజన్ లో కొంత గవర్నమెంటు క్రింద, కొంత కంటోన్మెంట్ గా వుంది వెస్ట్ హైదరాబాదులో కొన్ని లాండ్స్ కు సంబంధించిన వ్యక్తులు వున్నారు. వారికి ఆస్తులు వున్నాయి. వారు ఇండ్లు కట్టుకోటానికి వీలులేదు సికింద్రాబాదులో మిలటరీ కమాండర్ క్రింద వుంది అక్కడకూడా బోర్డు వుంది. అక్కడ చేపుళ్లు వున్నారు. అక్కడ పెద్ద మనుష్యులు వున్నారు వారు పర్మిషన్ ఇస్తూ వుంటారు. వాటికి సంబంధించిన ఇబ్బందులు వుంటే ప్రభుత్వం సవరణ చేయవచ్చు. మిలటరీ వారికి కావాలంటే కొంత జాగా ఇవ్వవచ్చు ఆ విషయం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. రి సెలక్టు క్రిందట అక్టామ్ తీసివేస్తున్నామని ముగ్ధిగారు చెప్పారు. ఇది నిన్నవచ్చిన విషయం కాదు. మొన్నవచ్చిన విషయం కాదు. ? సెలక్టు క్రిందట జరిగిన విషయం దీనిని కేబినెట్ ఆలోచించింది. జాయింట్ సెలక్టు కమిటీలో దీనిని రద్దు చేస్తున్నాము, దీనిపై చర్చ అక్కరలేదు అని చెప్పారు. అలాగూ ఆ

మాట విని సంతోషించాము కాని నిజంగా ఆక్టోబర్ రద్దుచేశారా? కాని ఇవాళ కలెక్టరు 27-2-65 న ఒక ఆర్డర్ ఇష్యూ చేశారు అందులో 1-8-65 నుండి వసూలు చేస్తామని చెప్పారు. ఉల్లిపాయలమీద పది రూపాయలు, చింత పండుమీద 128, కోకొనట్స్ మీద 129 (నయాపై సలేమో సరిగా యాసిగాని చెప్పలేను) మొత్తంమీద ఈ విధంగా మొత్తం 38 వస్తువులమీద వేశారు. నిన్న మంత్రిగారు ఆక్టోబర్ రద్దు చేస్తున్నామని చెబితే సంతోషించాము మరి ఇప్పుడు యీ ఆర్డర్ రావలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? మరి యీ ఆర్డర్ ను రద్దు చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? అలా చేస్తారనే నమ్ముతున్నాను.

ముఖ్యవిషయాలన్నీ మీ ముందు వుంచుతున్నాను. అన్నిటికన్నా ముఖ్యమైనది హౌసింగ్ బోర్డుగురించి చాలా చర్చ జరిగింది వాడోపవాదాలు జరిగాయి మంత్రులు గౌరవప్రదమైన నిర్ణయానికి వస్తారని, వారి గౌరవాన్ని ఇనుమడింపచేస్తారని, సరైన మార్గం చూపిస్తారని ఆశిస్తున్నాను నాకు వ్యక్తిగతంగా కనుపించే సూచన ఏమిటంటే ఆ హౌసింగ్ టిరిగి హౌసింగ్ బోర్డుకు సరెండర్ చేయటమే వారికి గౌరవప్రదమైన మార్గమని, సత్యమైన మార్గమని మనవిచేస్తూ ఇంతటితో సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య: అధ్యక్షా, ఇప్పటివరకు గౌరవసభ్యులు 14 మంది చాలా చక్కగా మాట్లాడారు అభినందించిన సభ్యులకు, సలహా ఇచ్చిన సభ్యులకు, విమర్శించిన సభ్యులకు కూడా నేను ధన్యవాదాలు సమర్పిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా పురపాలక సంఘాలయొక్క కార్యక్రమాలగురించి, అనేక సంవత్సరాలనుండి మన పట్టణాలయొక్క కార్యక్రమం ఏ రీతిగా నిర్వహించబడుతున్నదనే విషయాలన్నీ సమగ్రంగా అందరి హృదయాలలో వున్నాయి వారితో పాటు నేనుకూడా ఏకీభవించే సమస్యలుకూడా వున్నాయి వారిచ్చిన సలహాలను పరిశీలించి ప్రజోపయోగముకొరకై నిర్ణయించే కార్యక్రమాలు చేస్తూనేవుందని మనవిచేస్తున్నాను గత అనేక సంవత్సరాలనుండి మన రాష్ట్రంలో, మనదేశంలో కూడా పురపాలక సంఘాల నిర్వహణ జరుగుతున్నప్పుడు పట్టణాల అభివృద్ధి కొరకై ఆర్థికస్థోమత ఏవిధంగా పెంపొందించుకోవడం, చాటికి ఏరీతిగా ఆవకాశాలు కలుగజేస్తామనే సమస్య వాటినుండి నేటివరకు మన హృదయాలలో వున్న సమస్య అని ఒప్పుకోక తప్పదు. పురపాలక సంఘాలకున్న ఆర్థికస్థోమత పట్టణాభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో గత మూడు ప్లానులలో పట్టణ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకై ప్రత్యేక ప్లాను అనేది లేకపోవడంవల్ల కొంత కుంటుపడిందనే విష

యాన్ని అందరూ అంగీకరించిందే, అన్నిటికంటే ప్రధానమైనది ఈనాడు భారత దేశంలోని పల్లె గ్రామాలలో నివసించే సామాన్య ప్రజానీకాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని అట్టడుగునవున్న పల్లె ప్రజానీకాన్ని అభివృద్ధి పర్చాలని కార్యక్రమం తీసుకొని, అనేక పట్టణాల కార్యక్రమాన్నికూడా తీసుకొని అభివృద్ధి జరుపుతున్న విషయాలు అందరూ తెలిసిందే. అందువల్ల కొంతవరకు పట్టణాలలో వున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాలపని కొంత లోపించిందని ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా గుర్తించి రాబోయే ప్రణాళికలలో ప్రత్యేకంగా కొంత ధనాన్ని కేటాయింపుచేసి పెట్టుకొన్నామని గౌరవసభ్యులకు తెలిసిన విషయమే ఇలా పట్టణాలను అధికంగా అభివృద్ధిచేసుకొనే కార్యక్రమం చేపట్టేవరకు సామాన్య మానవుని జీవితానికి త్రాగడానికి నీరు, వుండడానికి చక్కని వసతులు కలుగజేసుకొనే అవకాశాలు లేవని అందరూ అంగీకరిస్తున్నారు అందువల్ల మనం యీ ప్రజాస్వామ్యంలో శాసనసభలద్వారా, పార్లమెంటుద్వారా కొన్ని ప్లానులు తయారుచేసుకొని, శాసనాలు చేసుకొని, కొంతధనం కేటాయింపు చేసుకొని, ఆ ధనం ద్వారా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేసుకొంటూ వస్తున్నాము. అలాటి కార్యక్రమం చేసుకొంటూ వస్తున్నప్పటికీ అది చాలదనే ఉద్దేశంతో యీ కార్యక్రమం తీసుకోవటము జరిగింది అలా జరుగుతున్నప్పుడు ముఖ్యంగా మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మన పట్టణాలకొరకు త్రాగడానికి నీటికొరకు, డ్రైనేజీ కొరకు రి కోట్ల రూపాయలు యీ శాసనసభ ఆమోదించిన విషయం మనకు తెలుసు. అయినా ఈ రి కోట్లు అన్ని పట్టణాలలో డ్రైనేజీ స్కీములకు కాని, వాటర్ స్కీములకు కాని చాలదని అందరమూ అంగీకరిస్తున్నాము.

అందువల్ల వీటన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు, పట్టణాలకు ప్రత్యేకంగా అభివృద్ధి కార్యక్రమాల కొరకై, నాల్గవ ప్రణాళికలో తప్పనిసరిగా అన్ని పట్టణాలలో ఉన్నటువంటి ప్రజానీకానికి కనీసం త్రాగేటటువంటి నీరైనా, ఇవ్వాలనేటటువంటి కార్యక్రమాన్ని ఈనాడు యీ ప్రభుత్వము తీసుకొని దానికి ప్రత్యేకంగా కొంతడబ్బు కేటాయించడం జరిగింది. నాల్గవ ప్రణాళికలోనే విషయం తమకు తెలిసినదే. దానితోపాటు drainage schemes గాని, ఇతర వనరులు, వసతులుగాని ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. ఇప్పుడు మనము Plan యుగంలో ఉన్నాము. మనము 5 సంవత్సరముల కొక ఫారి కార్యక్రమాలు తీసుకొంటున్నాము తద్వారా రాబోయేటటువంటి కాలములో తప్పకుండా పట్టణాలకు మనము చేపట్టటటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగుతాయని ఆశించక తప్పదు. కాబట్టి ఈ రి కోట్లు, యీనాడు ఏమిచేస్తున్నారు.

16th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

293

అనేటటువంటిది చెప్పకతప్పదు. ఈనాడు పట్టణాలలో కేవలం ఇళ్ళపైన వచ్చే టటువంటి ఆదాయం పైననే పట్టణాలలో అభివృద్ధి కార్యక్రమం జరుగుతున్నదనే విషయంకూడా తమకు తెలుసు. అందువల్లనే ఇప్పుడు యీ బిల్లును గురించిన విషయాలు కనీసం వారము రోజులు మనము చర్చించుకొన్నాము కనుక యీ బిల్లుయొక్క మంచిచెడ్డలు గురించి ప్రత్యేకంగా ఇప్పుడు మనవిచేయవలసిన అవసరంకూడా లేదు. ఇప్పుడు ఆఖరున మాట్లాడిన సర్వేశ్వరరావుగారుకూడా బిల్లుపైన మాట్లాడారు. వారుకూడా ఆ కమిటీలో ఉండి ఆ బిల్లుయొక్క అభివృద్ధికి కావలసిన ఏర్పాట్ల విషయంలో వారి సలహా సంప్రశించుకుంటూ ఇచ్చి, ఆ బిల్లుయొక్క కార్యక్రమాలతో పూర్తిగా ఏకీకరించినారు అలాగే, ఆనాడు అసెంబ్లీలో ఉన్నటువంటి ఆ బిల్లుయొక్క పరిస్థితి, మంచిచెడ్డలు గమనించి అది Progressive Bill అవునాకాదా అనేటటువంటిది ఆనాడు ఉన్నటువంటి బిల్లు అమలుపరచుకొనే రోజు వచ్చినప్పుడు ఆ బిల్లుపైన వచ్చిన విమర్శకూడా తామందరికీ తెలిసినదే అందువల్ల ఆ బిల్లుయొక్క కార్యక్రమాన్ని గురించి మనము ఒక నిర్ణయం తీసుకొని, అది progressive బిల్లు అవునాకాదా, బాంట్ల మంచి విషయాలు ఉన్నాయా, చెడ్డ విషయాలు ఉన్నాయా అని కొంతమంది చెప్పిన విషయాలన్నింటినీకూడా మనము సమన్వయ పరచుకొని పరిశీలన చేసుకొనిన తరువాతనే మనము ఒక శాసనాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొన్నాము ఆ శాసనాన్ని అమలు జరుపుకోబోతున్నదికూడా తమకు తెలిసినటువంటి విషయమే. తరువాత మన డా. చలపతిరావుగారు యీ బిల్లు ఎన్నడు అమలులోకి వస్తుందనే విషయాన్ని చెప్పారు ఈ బిల్లు మన ఢిల్లీ ప్రభుత్వము దగ్గరనుంచి ఆమోదించబడి యీమధ్య వచ్చింది ఈ నూతనమైన బిల్లును చక్కగా మనము నూతన సంవత్సరాదిన, అనగా ఏప్రిల్ 2వ తారీఖున అమలులోకి వచ్చేదానికి అన్ని ఏర్పాట్లు చేయడం జరిగింది. తెలుగువారికి సంవత్సరాది పండుగ చాలా ప్రాముఖ్యం కాబట్టి ఆ పండుగరోజు అయినటువంటి ఏప్రిల్ 2వ తారీఖునుండి ఇది అమలులోకి వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ బిల్లులో ఉండేటటువంటి విషయాలు గురించి ఇంకా ప్రత్యేకంగా ఏమీ చెప్పవలసిన అవసరంకూడా లేదు సర్వేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు, ముఖ్యంగా మన పురపాలక సంఘాలకు ఆర్థికస్థోమత కల్పగజేయవలసినటువంటి అవసరము చాలా ఉన్నది. వాటియొక్క ఆర్థికస్థోమతను ఏరకంగా పెంపొందింపగలము అనేదాన్ని గురించి దానికి తగిన కార్యక్రమము తీసుకొనే విలుఉన్నది. వారు చెప్పినట్లుగా Entertainment tax గురించి 10 per cent ఇదివరకు ప్రభుత్వము తీసుకొంటున్నమాట వాస్తవము.

కాని అంతఖర్చు లేదనేటటువంటి భావముతోటి, దానిని 5 per cent కు తగ్గించేందుకు ప్రభుత్వము నిర్ణయముకూడా తీసుకొన్నదని నేను వారికి మనవిచేస్తున్నాను. అలాగే ఇతర విషయాలు గురించికూడా, Sales Tax గురించిగాని, Transport Tax గురించిగాని, వాటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని సాధ్యమైనంతవరకు ఇతర కార్యక్రమాలు, ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలు కూడా ఉన్నాయి కాబట్టి వాటన్నింటిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని, పురపాలక సంఘాలకు మనము ఎంతవరకు ఆర్థికంగా ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందనే విషయం ప్రభుత్వ ఆలోచనలోనే ఉన్నది. ఆ కార్యక్రమంలో ప్రభుత్వము తగినటువంటి చర్య తీసుకోవానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే ఆక్టాయి గురించి చాలామంది సభ్యులు చెప్పారు. తెలంగాణాలో ఉన్నటువంటి ఆక్టాయి గురించి చెప్పారు. ఇప్పుడు కలెక్టరుదగ్గరనుంచి ఏవోఒక letter వచ్చిందని చెప్పారు. అది తప్ప 1st April 1965 నుండి ఈ ఆక్టాయి విధానము ఉండకూడదనేటటువంటి నిర్ణయం కూడా ప్రభుత్వము తీసుకోవడం జరిగింది. మరి కలెక్టరు letter ఏమిటో నాకు తెలియదు. ఏమైనప్పటికీ, 1-4-1965 నుంచి ఏ పరిస్థితులలోనూ ఈ ఆక్టాయి అనేది ఆంధ్రదేశములో ఉండదు అనేటటువంటి విషయము మాత్రము నేను వారికి గట్టిగా మనవిచేస్తున్నాను అదే విషయంలో కొంతమంది సభ్యులు, రాంచేప్ గారు, హాపీంగారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య అది కలెక్టరని అంటున్నారు. కలెక్టరు కాదు, Commissioner నుంచి ఆ order వచ్చింది—Order No. 76/65—D dated 27-2-1965 Food and Drinks—implementation from 1-3-1965.

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య: అది Collector కానివ్వండి, Commissioner కానివ్వండి ఎవరై నాసరే.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య అసలు ఈ Commissioner అంటే సరిపోతుంది. Collector అంటే, అది తెలియకుండానే మా ignorance ను రుజువుచేసినట్లు అవుతుంది.

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య: Commissioner గానీ, Collector గానీ, ఇతర ఉద్యోగస్థులు గానీ లోగడ, ఉన్నటువంటి వాటి ప్రకారము, వనరు ఏమి చెప్పినా, 1-4-1965 వరకు ఆక్టాయి లేదని మేము చెప్పడంలేదు. 1-4-1965 నుంచి మాత్రం ఏ పరిస్థితులలోనూ ఆక్టాయి లేదు అనేటటువంటి విషయం చెప్పాము.

16th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

295

నేను మనవిచేస్తున్నప్పుడు, ఈలోపల ఉన్నటువంటి assessment విషయం గురించిగాని, additional assessment విషయం గురించిగాని మనము మాట్లాడ నవసరంలేదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు: అది కాదండీ. ఆక్టాయినీ మనము రద్దు చేసుకొంటూ ఉంటే, అక్కడ అదనంగా కొత్తగా వేశారండీ. ఎట్లా వేశారని?

శ్రీ ఎ వెంకటరామయ్య: వారు ఏమిచేసినా, ఎవరు వేసినా 1-4-1965 నుండి ఏ పరిస్థితులలోను ఆక్టాయి ఉండదు అని నేను గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నప్పుడు ఈ లోపుగా ఉన్నటువంటి దాని విషయం గురించి, అది ఉంటుందా లేదా అనేదాన్ని గురించి. ...

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: 1-4-1965 నుంచి లేకుండా చేస్తామన్నారు. అటువంటప్పుడు 1-3-1965 నుంచి అదనంగా చేయడం దేనికి? People's mentality ఎట్లా ఉంటుందో చూడండి.

Mr. Deputy Speaker: From 1-4-1965 there will be no Octroi. They have done it much earlier.....

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: ఆ మాటే నేను చెప్పకున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: దానికి సమాధానం ఏమీ ఇవ్వగలుగుతారు?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: 1-4-65 నుంచి రద్దు చేస్తామన్నారు. సంతోషమే అయితే గవర్నమెంటు అంత gesture ఇస్తే, ఆ Commissioner కు ఆమాత్రం జ్ఞానం లేదా! మరి, 1-3-65 నుంచి అదనంగా చేయడం ఎందుకు? ఏదో ఆఖరుకు బివియా వద్దతిలో ఉన్న డబ్బుఅంతా వసూలు చేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేయడమా ఇది గవర్నమెంటు policy కే వ్యతిరేకమని చెప్పకున్నాను.

శ్రీ ఎ వెంకటరామయ్య: తరువాత, ఈ ఆక్టాయి గురించి, అది టిల్లాల్లో తీసివేస్తున్నప్పుడు మరి దానినుంచి వచ్చిన నష్టం గురించి, దానికి ఇవ్వవలసిన స్కేలువంటి percentage గురించి రామదేవ్ గారు మూచించారు. ఆ మానవ కూడా ప్రభుత్వము తప్పకుండా పరిశీలించేసి ఆక్టాయినుంచి వచ్చినవట్టాన్ని పుర పాలక సంఘాలకుగాని, Corporations కు గాని ఏవిధమైన నష్టం రాకుండా వుండేవిధంగా ప్రభుత్వము చారిత్రికంగా ఇవ్వవలసినట్టువంటి కార్యక్రమం కూడా పరిశీలనలో ఉన్నదనే విషయాన్ని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : వాళ్లు అడిగింది నష్టము ఎంతఉన్నదో అది పూర్తిగా ఇస్తారా లేక కొంత percentage ఇస్తారా అని

(శ్రీ ఎ వెంకటరామయ్య . అదే నేను చెప్పాను. పురపాలక సంఘాలకు గాని, Corporations కు గాని, ఆక్ట్రాయి తీసివేసినదానివలన వారికి నష్టంలేకుండా చేయాలనేటటువంటి కార్యక్రమం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నదనే విషయం తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను అందువలన, ఈ ఆక్ట్రాయి గురించి ఏ పరిస్థితులలోను మన గౌరవసభ్యులు ఏవిధంగాను భయపడనక్కరలేదు, అందో శనచెందనక్కరలేదు ఒకవేళ ఇది ఏవిధంగానైనా ఉంటుందానని ఆలోచించ నవసరంలేదు. సర్వేశ్వరరావుగారు రి. మాసములక్రిందట చెప్పినటువంటి మాట మరల యీనాటికి వస్తుందని వారు ఆతురతను చూపించినారు. ఆరకంగా లేదనే టటువంటిది మనవిచేస్తున్నాను. టౌన్ ప్లానింగ్, విలేజ్ హౌసింగ్ ప్రాజెక్టు గురించి కొందరు గౌరవసభ్యులు చెప్పారు విలేజ్ హౌసింగ్ ప్రాజెక్టు అనే దాంట్లో ఏ రాష్ట్రము చేయని కార్యాన్ని ఆంధ్రప్రభుత్వం చేసిందని ఢిల్లీ ప్రభుత్వము చెప్పిన విషయం గౌరవసభ్యులకు తెలుసుననుకొంటాను. అది ఉద్యతంగా పెద్దఎత్తున అన్ని గ్రామాలలో అందరిపేదవారికి వసతి కల్పించే కార్యక్రమం కాదని ప్రభుత్వంకూడ అంగీకరిస్తున్నది. మన రాష్ట్రంలో అనేక గ్రామాలు ఉన్నవి ప్రతి గ్రామంలో ఉండడానికి నీడలేకుండా వేలమంది పేద ప్రజానీకం ఉన్నది. స్థలం కొనుక్కోటానికి వారికి ఉచితంగా డబ్బు ఇవ్వటానికి గ్రాంటురూపాన కొంత ధనంకూడ కేటాయింపు చేయటం జరిగింది. వాళ్ల రోడ్స్ నిర్మాణానికి కొంతధనం కేటాయింపు ప్రభుత్వం చేస్తున్నది దానికిగాను 63-64 సంవత్సరంనుండి 3 లక్షల రు.లు కేంద్రప్రభుత్వంవారు మనకు ఇచ్చారు. 64-65 లో 7 లక్షల రు.లు కేటాయింపు జరిగింది. దానిని ఆంధ్రప్రభుత్వం ఖర్చుపెట్టి చక్కగా కార్యక్రమం చేయటం జరిగింది. అందుకు సెంట్రల్ గవర్న మెంట్ మరలను అభినందించిన పంగతి గౌరవసభ్యులకు నేను మనవిచేస్తూ ఉన్నాను. టౌన్ ప్లానింగ్ అన్నదాంట్లో ఇది ఒక భాగము; మాస్టర్ ప్లాన్ అన్నతో ఇవాళ అభివృద్ధి అవుతున్న పట్టణాలు ఉన్నవి. ఈ పట్టణాలలో ఉన్న స్లమ్ గురించి అందరూ బాధపడుతున్నారు. పట్టణాలలో ఒకపైపు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నవి; మరొకపైపున యీ స్లమ్ క్లీయరెన్స్ కోరకుండా కార్యక్రమాలు తీసుకోబడుతూనే ఉన్నవి. ఈమధ్య హరదూపేటలో ఒకరు అట్టే కత్త వ్రాకారు ఒకపైపున పట్టణాలు అభివృద్ధి అవుతున్నవి. పట్టణాల అభివృద్ధితోపాటు ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ కావాలని మనం కోరుతున్నాము.

16th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

297

ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ అవుతున్నది విజినెస్ డెవలప్ అవుతున్నది విజినెస్, ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ అవుతున్నప్పుడు, వాటివెంబడే కార్మికుల అభివృద్ధికూడ అవుతున్నది. పట్టణాలలో ఇదివరకునుండి ఉన్నటువంటి స్లమ్ను, ఇదివరకునుండి ఉన్నటువంటి బీదరికాన్ని ఒకేనాడు తీర్చటం, వారికి గృహనిర్మాణ కార్యక్రమం జరపటం ఎంతవరకు సాధ్యపడుతుంది అన్న విషయం మనం గమనించాలి. మన ఆంధ్రప్రభుత్వం యీ స్లమ్ క్లియరెన్స్ స్కీముల నిర్వహణలో ముందంజ వేసిందని చెప్పడానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను గత మూడు ప్లానులలో యీ స్లమ్ క్లియరెన్స్ స్కీములకోసం ఓపెన్ డెవలప్ మెంట్ ప్లాట్స్ అనే కార్యక్రమం పెట్టిన విషయంకూడ గౌరవసభ్యులకు తెలుసు. ఈ ఓపెన్ డెవలప్ మెంట్ ప్లాట్స్ క్రింద 1,400 రు.ల కేటాయించి, ఆల్ ఇండియా జేసీఎస్ మీద 30 పర్సెంట్ లోనుగాను, 30 పర్సెంట్ సబ్సిడీగాను, 24 పర్సెంట్ లోకల్ బాడీస్ పెట్టుకోవాలనే కార్యక్రమంవల్ల భారతదేశంలోనే యీ ఓపెన్ డెవలప్ మెంట్ ప్లాట్ల యొక్క కార్యక్రమం సక్రమంగా నిర్వహింపబడలేక పోయినవి అయినప్పటికీ, పట్టణాలలో స్లమ్ హెచ్చుఅవుతున్నది, ఆ స్లమ్ పోగొట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆంధ్ర ప్రభుత్వం మరల ఇండియా ప్రభుత్వం దగ్గరకు ఒక కార్యక్రమాన్ని తీసుకువెళ్లి యీ 1,400 రు.ల కేటాయింపులోనే ఫైర్ ఫ్రూఫ్—వానకు అగ్నికి ప్రమాదం లేని గృహనిర్మాణం చేయాలనే కార్యక్రమాన్ని కూడ—ఒక నూతనమైన ప్రణాళికా కార్యక్రమాన్నికూడ పెంట్రిల్ గవర్నమెంట్ కు అందజేసిన, ఎవ్రూప్ చేసిన విషయం గౌరవసభ్యులకు తెలుసు అనుకొంటాను ఆ కార్యక్రమం చేస్తున్నప్పుడు— దానికిచేసిన కేటాయింపులు మొత్తాన్ని ఎందుకు ఉపయోగించలేకపోయాము అన్నదాంట్లో, యీ లాండ్ ఎక్విజిషన్, భూమి సేకరించే కార్యక్రమం రెవిన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ చేతిలో ఉన్న కారణంవల్ల అది కొంత ఆలస్యానికి కారణమౌతూ వచ్చింది. ఆ ఆలస్యానికిగల కారణాలు గమనించి ఆంధ్ర ప్రభుత్వం అటువంటి ఆలస్యానికి అవకాశం లేకుండా, లోకల్ పెల్ఫ్ గవర్నమెంట్ లో ఉన్నటువంటి మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ డైరెక్టరే, యీ స్లమ్ క్లియరెన్స్ యాక్టుక్రింద ప్రత్యేకంగా డైవ్ తీసుకొని, ఆ భూమిని స్లమ్ ఏరియాక్రింద డిక్లర్ చేసి, ఓకే తెలియజాల తోవల ఆ భూమిని స్వాధీనం చేసుకొని యీ గృహనిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని విద్యవోదాచేదానికి రూల్సునుకూడ ఏర్పాటుచేసుకోవటం జరిగింది. అది 1965 ఫిబ్రవరిలోనే అమలులోకి రావటం జరిగింది. కాబట్టి ఇక ముందు ఏదీధమైన ఆలస్యం లేకుండా యీ కేటాయింపు వట్టు ఉపయోగపడే స్థూలకాకుండా, ప్రార్థనమైనవరకు యీ స్లమ్ డెవలప్ మెంట్ కు గృహనిర్మాణ

కార్యక్రమాన్ని చేయటానికి ప్రయత్నం జరుగుతుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. హైదరాబాద్ సిటీలో లోక్ స్టాండ్ హవుసెస్ కడితే బాగుంటుందని నారాయణగారు, మరికొంతమంది గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. హైదరాబాద్ లో లోక్ స్టాండ్ హవుసెస్ కట్టి చాలామందిగా ఉన్న బీదవారికి వసతులు ఏర్పాటుచేయాలనే కార్యక్రమాన్ని కూడ ప్రభుత్వం చేపట్టిందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ గృహనిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని గురించి, యీ స్లమ్ క్లియరెన్స్ స్కీములుగురించి ప్రభుత్వం అలోచిస్తున్నది. ఈ స్లమ్ ను ఒకేనాడు తీసివేయాలంటే సాధ్యంకాదు. కొన్ని సంవత్సరాలపాటు యీ కార్యక్రమం చేసినప్పటికీ స్లమ్ పూర్తిగా తీసివేయటం సాధ్యం కాకపోవచ్చును అయితే ఇది ఆలస్యం చేయవలసిన విషయం మాత్రం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఆ కార్యక్రమం త్వరగాచేస్తుంది. ఈమధ్య నేను చండీఘర్ వెళ్ళినపుడు చూశాను చండీఘర్ పది, పన్నెండు సంవత్సరాలనుండి కోట్లకొలది రు.లు ఖర్చుపెట్టి నూతనంగా కట్టిన పట్టణమని మనకు తెలుసు. ఆ చండీఘర్ పట్టణంలోనే మళ్ళీ యీనాడు స్లమ్ అన్నది ఒకప్రక్క తయారవుతూ ఉన్నది స్లమ్ అన్నది ఎక్కడో ఒకచోట కొంత ఉండకపోవడమని మనవిచేస్తున్నాను. అంతమాత్రంచేతనే మనం మనధర్మాన్ని మరచిపోతామని కాదు ఎక్కడైనా కొంత అటంకిం జరిగితే జరిగిఉండవచ్చునుగాని, మునుముందు ప్రభుత్వం అన్నివిధాల యీ స్లమ్ క్లియరెన్స్ కు కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. మొట్టమొదట నాగయ్యగారు మాట్లాడుతూ గుంటూరు పురపాలకసంఘం గురించి, 18 లక్షల రు.లు నీటివరదలకు కేటాయింపులు గురించి చెప్పారు. పట్టణాలలో నీటి వనరులకొరకు ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వందగ్గర ఉన్న కేటాయింపుల విషయం గౌరవసభ్యులకు తెలుసు అది చాలదనే ఉద్దేశ్యంతో ఒక కోటి 20 లక్షల రు.లకు కొన్ని స్కీములు తయారు చేసుకొని, ఆ డబ్బుకు ఎల్. ఐ. సి. వారిని లోన్ అడిగితే, ఇంటరెస్టుదగ్గర ఐదు న్నర వర్సెంటూ, ఐదుంపావు వర్సెంటూ అన్నది ఆంధ్రప్రభుత్వానికి రిజర్వు జాబ్స్ కు కుదరక, కొంచెం ఇబ్బంది జరిగింది. దానికోసం ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఎల్. ఐ. సి. దగ్గరనుండి లోన్ వస్తే, అన్ని పురపాలక సంఘాలలో చాలావరకు యీ స్కీములన్నీ అమలుజరిపే అవకాశం ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిక్రిందనే కాకుండా, దాదాపు 25 మునిసిపాలిటీలలో కూడ డ్రాఫ్ట్ న్వాయి స్కీములు తయారుచేయాలని ఒక కార్యక్రమం కూడ శాంట్ న్ చేయటం జరిగింది. అవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎల్. ఐ. సి. ముండి లోన్ కొరకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి. అది వచ్చినట్లయితే దానిక్రింద అన్ని కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నవి.

16th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants*

299

క్రమాలు చేయటానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయాలన్నింటికీ సాధ్యమైనంతవరకు అవకాశం ఉన్నంతవరకు సమాధానం చెప్పటానికి ప్రయత్నించాను. కొన్ని చిన్న చిన్న విషయాలు నేను చెప్పలేకపోయానా, వారు చెప్పిన విషయాలన్నీ వ్రాసుకోవటం జరిగింది. వాటిని అమలుజరపటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము తర్వాత, మునిసిపల్ ఎంప్లాయిస్, పోల్డ్ స్కేవింజర్స్, నాన్ పోల్డ్ వర్కర్స్, మిత్రులు వెంకటరావుగారు చెప్పినట్లుగా—ఇంజనీరింగ్ వర్కర్స్ వారందరికీ తప్పకుండా సహాయం చేయాలనే కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకొంది. వాటిని ఆచరణలో పెట్టడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను. హౌసింగ్ బోర్డుగురించి పెద్దలు గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. మంత్రులు తీసుకొన్నారు, మంత్రుల బంధువులు తీసుకొన్నారు అని అన్నారు సత్యనారాయణగారు చెప్పినదాంట్లోకూడ—వారు తీసుకొన్నందుకు కాదుగాని, రూల్సు ప్రకారం సక్రమంగా చేయలేదనే విషయాన్ని వారు చెప్పారనుకొంటాను. రూల్సు ప్రకారం సక్రమంగా చేయలేదనే విషయంలో వారికి నేను మనవిచేసేది - బహుశా వారికి తెలియక పోవటంవల్ల, వారు తెలుసుకోక పోవటంవల్ల, రూల్సు పాటించలేదేమోననే విషయాన్ని వారు చెప్పారేమోనని నేను అనుకొంటున్నాను. 1963 డిశంబరులో సంచీవరెడ్డినగర్ లో మిడిల్ ఇన్ కమ్ గ్రూప్, లో ఇన్ కమ్ గ్రూప్ ఇళ్లను గురించి, ప్రైదరాబాద్ పట్టణంలో అనేక ప్రాంతాలలో ఉన్న ఇండ్లను గురించి హౌసింగ్ బోర్డువారు అంతకుముందు నోటిఫికేషన్ చేయటం కూడ జరిగింది ఆ నోటిఫికేషన్ లో మామూలుగా ఇండ్లకు అప్లికేషన్ పెట్టేదానికి రిగి డిశంబరువరకు గడువు ఇవ్వటం జరిగింది. ఆ గడువు లోవల అప్లయి చేసుకోదలచినవారు అప్లయి చేసుకోవాలని పేవర్స్ అన్నింటిలో వల్లి కేషన్ చేయటం జరిగింది. తర్వాత, బోర్డువారు ఒక వారం రోజులు పొడిగించటం, అప్లికేషన్స్ రావటం, ఆ అప్లికేషన్స్ కు పెట్టిన టైమ్ ప్రకారమే ఇప్పుడు చెప్పబడినవారు కూడ ఆ ఇండ్లకోసం అప్లికేషన్స్ పెట్టారు. 7రు లు పెట్టి అప్లికేషన్ ఫారమ్ కొనుక్కోవాలి, వెయ్యి రు.లు స్టేట్ బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేయాలి. ఆ విధంగా డిపాజిటుచేసి, 7రు. పెట్టి అప్లికేషన్ ఫారమ్ తీసుకొని రిగి డిశంబరులోనే వీరు అప్లయి చేయటం, రెగ్యులర్ గానే అప్లికేషన్ పెట్టటం జరిగిందనే విషయాన్ని నేను మనవి చేస్తున్నాను. 25వేల రు.ల కంటే ఎక్కువ కట్టకూడదనే నిబంధన ఉన్నట్లు పత్రికలలో పడిన విషయం నేను చూశాను. 25వేల రు. వైన కట్టకూడదు అనే నిబంధన ఎక్కడా - హౌసింగ్ బోర్డులోకూడ - లేదు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇచ్చిన దాంట్లోగాని.

గవర్నమెంటు చేసిన నిర్ణయంలోగాని, 30వేల రు.ల వరకు కట్టుకోవచ్చుననే విషయం కూడ ఉంది. స్థలం కాకుండానే, బిల్డింగ్ కట్టుబడికి 30వేల రు.ల వరకు కట్టవచ్చునని ఉన్నదనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు— ఇట్లా ఫలానా హౌసెస్ ఉన్నవి, ఎవరికి కావాలో అప్లికేషన్స్ పెట్టండి అని పేపర్స్ లో ఎడ్వర్టైజ్ చేయాలని ఉన్నది. అట్లా ఎడ్వర్టైజ్ చేస్తే ఏ ఏ పేపర్స్ లో చేశారు?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య— సంజీవరెడ్డినగర్ లో ఫలానా ఇండ్లు అని 1963 సంవత్సరంలో అన్ని పేపర్స్ లో పబ్లిష్ చేశారనుకొంటాను ఏపేపరు అన్నది నేను చూడలేదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు— ఎడ్వర్టైజ్ మెంటు ప్రెస్ క పంపబడలేదు. ఏపేపర్ లోను ఎడ్వర్టైజ్ మెంటు పడలేదు.

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య— హౌసింగ్ బోర్డులో కూడ నోటీసు బోర్డు వేసి, పేపర్స్ లో కూడా సంజీవరెడ్డినగర్ మొదలైన అన్ని నగర్స్ లో ఇండ్లకు అప్లికేషన్స్ పెట్టుకోవాలని పబ్లిష్ చేశారు. డిశంబరు 31లో అప్లికేషన్స్ పెట్టారనే విషయం గా. సభ్యులకు నేను మనవిచేస్తున్నాను. హౌసింగ్ బోర్డు అటానమస్ బాడీ, అన్నది గా. సభ్యులకు తెలుసు అను కొంటాను. అదనంగా ఖర్చుపెట్టబడిన భవనాలు ఉంటే, అది ప్రత్యేకంగా ఆ ఓనర్స్ దగ్గరనుండి వమాలు చేసే కార్యక్రమాన్ని హౌసింగ్ బోర్డు మొదటినుండి అవలంబిస్తున్నది. బంజారాహిల్స్ లో కూడ అచేరకంగా చాలా భవనాల నిర్మాణము జరిగింది. 40 వేల, 50 వేల రు.ల బిల్డింగ్స్ కూడ నిర్మాణం జరిగినవి. కాబట్టి ఇది నేటిది కాదు, అనాదినుండి వస్తున్న కార్యక్రమమే. అయితే అప్లికేషన్స్ పెట్టినవారిలో ఎం.ఎల్.ఏ.లు ఎంతమంది ఉన్నారనే విషయం నేను ఊరికే తెలుసుకొందామని అడిగితే, దానిలో— ధర్మబిక్షం; ఎం.ఎల్.ఏ.; ఎన్.ఆర్.దాట్ల ఎం.ఎల్.ఏ.; పి. నారాయణరెడ్డి ఎం.ఎల్.ఏ.; టి. సి. వీరభద్రగౌడ్ ఎం.ఎల్.ఏ.; యతిరాజులుగారు ఎం.ఎల్.ఏ.— వీరందరూ ఉన్నారు. వీరు ఏ పార్టీవారు అనేది నేను చెప్పనక్కరలేదు. వారు కూడ ఉన్నారనే విషయం నేను చెప్పటం కాదు. వారా, పీరా; అని నేను చెప్పటం కాదు. ఏది ఏమైనప్పటికీ— రూల్స్ కు వ్యతిరేకంగా, రూల్స్ కు భిన్నంగా హౌసింగ్ బోర్డులో ఏ కార్యక్రమం చేయలేదనే విషయాన్ని మాత్రం నేను తమిళాచారా మనవిచేస్తున్నాను. అన్నికూడ రూల్స్ ప్రకారమే ప్రక్రమంగా జరిగివున్నది.

16th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

301

ఏవిధమైనటువంటి తప్పులేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతకాలం ఎందుకు మంత్రులు గాని, ఇతరులుగాని దానిని కాంట్రాడిక్ట్ చేయలేదు అని వారు అడిగారు. అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరుగుతున్నప్పుడు మంత్రులు అసెంబ్లీలో చెప్పకుండా, ఏదన్నా బయట చెబితే “వారు హవుస్‌లో చెప్పకుండా బయట చెప్పారు; అది పాలిటిక్ వ్యతిరేకము” అని గౌరవసభ్యులు అంటూఉంటారు కాబట్టి, మన హవుస్ ముందర నాకు సంబంధించిన డిమాండ్స్ ఉన్నవి కాబట్టి, ఆ డిమాండ్స్‌పై చర్చ సందర్భంలో వాస్తవ పరిస్థితిని, వాస్తవ విషయాన్ని తెలియపరిస్తే బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో అప్పుడు చెప్పలేదు అంతేగాని, దానికొరకు ప్రత్యేకంగా ఫయవడిగాని, లేక మేము తప్పుచేశామనే అభిప్రాయంతోగాని అప్పుడు మేము చెప్పలేదనే అభిప్రాయం గౌరవసభ్యులకుఉంటే, అది పొరపాటని చెబుతున్నాను. కాబట్టి ఆ విషయాన్ని తమద్వారా గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తూ, యీ డిమాండ్‌ను సభ్యులందరు అంగీకరించి పాస్ చేయవలసిందని తమద్వారా మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Mr Deputy Speaker: I shall now put the cut motions to vote.

The question is:

“To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Municipal Administration by Rs. 100/-

Disagreeing with the Government for not having made applicable the pay scales enhanced from time to time to the daily wage workers, as town conservancy staff (scavengers, sweepers, etc.)

The motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker : I shall put cut-motions 542 to 549 to vote.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : Point of order.

Mr. Deputy Speaker : Let us follow the procedure. I am putting the cut-motions to vote. Nobody should disturb me.

(*Sri Pillalamarri Venkateswarlu :* Rose).

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్. ఏమైనా ఉంటే, జనరల్ ఎడిమినిస్ట్రేషన్ డిమాండ్సు వచ్చినపుడు మాట్లాడండి ఇప్పుడు టైమ్ లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య నేను ఎలక్షన్ విషయంలో ఎడ్జర్స్ మెంట్ మోషన్ ఇస్తే, జనరల్ డిస్కషన్ లో మాట్లాడమన్నారు, నేను కాల్ ఎమెన్జన్ నోటీసు ఇస్తే, జనరల్ డిస్కషన్ లో మాట్లాడమన్నారు నేను ఇక్కడ అడిగితే, చివరకు ప్రశ్న వేసి అడగవచ్చునని చెప్పారు కాని ఇప్పుడు అడగటానికి అవకాశం ఇవ్వకపోతే ఎట్లా?

Mr. Deputy Speaker : If you have got anything, the House should agree to continue to sit for 15 minutes more

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: దానికి నన్ను ఏమి చేయమంటారు?
How am I responsible for it?

Mr. Deputy Speaker : He is not here now.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: మీరు కనుక్కోండి. కనుక్కొన్న తర్వాతనే నేను మాట్లాడతాను. అంతవరకు మీరుకూడ పని ఆపండి. అంతవరకు క్షమించేయండి.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ: అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఒక సీరియస్ ఎలిగేషన్ చేసినపుడు దానికి మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం వాస్తవానికి విరుద్ధంగా ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంట్లో కేటాయింపు ఇరెగ్యులర్ గా జరిగిందని, రూల్స్ అమలుజరపకుండా ఆ ఇంట్లో కేటాయింపుదని మేము స్పెసిఫిక్ గా ఆరోపణ చేస్తాము. దానిని రుజువుచేస్తామని చెబుతున్నాను. అది విచారించటానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నదా అని మేము అడిగాము. దానిమీద ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పకుండా తప్పించుకొంటోంది ఆరు ఇంట్లకు స్పెసిఫిక్ నోటిఫికేషన్ లేకుండా కేటాయింపు జరిగిందని మేము ఆరోపణ చేసినపుడు - దానినిగురించి ప్రోబ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నదా, లేదా? మంత్రిగారు స్పష్టంగా సమాధానం చెప్పవలసిఉన్నది. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పకుండా తప్పించుకొంటున్నారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ దానికి వారు సమాధానం చెప్పారు. సమాధానం లేదంటే, మళ్ళీ ఇంకా సమాధానం ఎట్లా చెప్పగలుగుతారు? If you

have got any other method, you come with some motion. Now, I put the cut motions to vote.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య అధ్యక్షా, యాళ్లు ఇంతవరకు అమలు లోకి రాలేదు. బోర్డ్స్ అన్నీ రద్దు చేశారు. ఇదివరకు ఒకసారి ఇటువంటి ఇబ్బంది వస్తే, ఆ ఎలక్షన్స్ ఎక్స్ పైండ్ చేశారు. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఎలక్షన్స్ పెట్టాలనుకొంటున్నారు. దానికి బదులు అధారిటేటివ్ గా కమిషన్సుకు అప్పగించటం అన్యాయము. ఇది తప్పు అని మేము చెప్పాము. దానికి ఏమీ జవాబు చెప్పలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : యాళ్లు వస్తుందని చెప్పారు. He has already said.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : యాళ్లు వస్తుందండి. అయితే యాళ్లు వచ్చేతోగా ఎందుకు ఎక్స్ పైండ్ చేయవలసివచ్చిందో చెప్పలేదు.

Mr. Deputy Speaker: Has the Minister got anything to add to it?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య అధ్యక్షా, ఆగస్టు లోపల ఎలక్షన్స్ జరవడానికి ఇప్పుడు నోటిఫికేషన్ ఇచ్చాము. పేవర్ లో ఇదివరకు పబ్లిష్ చేశాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అన్ డెమోక్రటిక్ గా అది ఎక్స్ పైండ్ చేయటం తప్పు మునిసిపాలిటీస్ అన్నింటికీ ఎలక్షన్స్ జరపాలి. దానికోసం యాళ్లు రాష్ట్రపతికి పంపించాము, సంతకం అయి రాలేదు అన్నారు. పంతకం రాకపోతే ఎవరు జవాబుదారీ. ఎలక్షన్ జరిపేలోగా రాలేదని, అందువల్ల మేము ఎక్స్ పైండ్ చేశామని చెబుతున్నారు. ఇవాళ అది వచ్చినంతమాత్రమున సరిపోతుందా? వెంకట్రామయ్యగారికి జ్ఞాపకం ఉండే ఉంటుంది. ఇదివరకు కర్నూలులో ఉండగా టయిమ్ ఎక్స్ పైండ్ చేయడానికి వీలులేకపోతే అప్పుడు ఉన్న బోర్డులు కంటిన్యూకమ్మని చెప్పారు బహుశః అది వారికి జ్ఞాపకం ఉండిఉండొచ్చు. ఆ పొజిషన్ ఇవాళ ఎందుకు తీసుకోలేదు? అట్లా తీసుకోకుండా, ఇవాళ డిప్యూటీ గా వ్యవహారం స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ ను వేసి, వారి ఇష్టంవచ్చినట్లు రాజ్యకర్తలతో టేబుల్ కుట్టి డిప్యూటీ గా డిప్యూటీ చేరియట్, వ్యవహారం నడుపుకుంటే ఉంటుంది. మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ నడుపుకుంటే అవుతుందా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎల్.ఎల్.మర్రి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, హాసింగ్ బోర్డు విషయమీద, మునిసిపాలిటీస్ ఎలక్షన్ మీద, ఇంకా ఇతర చాటిమీద చేసిన సర్వే న పూర్తి చేయడం.

ధానం లేదు హౌసింగ్ బోర్డుకు సంబంధించి ప్రోజెక్టు సిద్ధంగా ఉన్నారా అని ఎన్నిసార్లు అడిగినా దానికి మంత్రిగారి సమాధానం లేదు కనుక మా అసమ్మతి తెలియజేస్తూ మేము వాకవుట్ చేస్తున్నాము మేము ఏదో ఆటోక్రాటిక్ గా మేము ఏదో చేసిందేదోచేసుకుపోతామంటే - మీ డిమాండ్లు కూడా అట్లాగే పాస్ చేసుకోమని కోరుతున్నాను మా అసమ్మతి తెలియజేస్తూ వాకవుట్ చేస్తున్నాము.

(Sri Pillalamarri Venkateswarlu followed by the Members of his Party staged a walk out.)

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు అధ్యక్షా, కొందరు గౌరవసభ్యులు, ఈ పార్టీ వారు ఆ పార్టీ వారుకూడా తీసుకొన్నారన్నారు. ఇరెగ్యులర్ గా ఇచ్చినట్లయితే, వారిదికూడా రద్దు కావలసిందే ఇరెగ్యులర్ ఉన్నదా, లేదా, ఏదైనా ఆలోచించమంటే, దానికి ఏమీ మంత్రిగారు చెప్పలేదు కాబట్టి మేముకూడా వాకవుట్ చేస్తున్నాము.

(Sri P. Rajagopala Naidu followed by the Members of his Party staged a walk out)

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య అధ్యక్షా, ఎలక్షన్ మీద జవాబు చెప్పించరుకదా? ఎలక్షన్ వెంటనే జరపకుండా వారికి ఇవ్వటానికి కారణం ఏమిటి? అని అంటే, దానికి మేము ఎల్లుండిచేస్తాం అని అంటారేమిటి? అందువల్ల మేము ప్రొచ్యైన్ క్రింద బయటకు పోవటంతప్ప, వేరే గత్యంతరంలేదు.

(Sri Vavilala Gopalakrishniah staged a walk out.)

Demand No XL—Municipal Administration.

Mr. Deputy Speaker—The question is

To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Municipal Administration by Rs. 100/-

For not sanctioning Water Scheme of the Second Phase of Guntakal Municipality and not granting loan to complete second phase of Drinking Water Supply.

533. To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Municipal Administration by Rs. 10/-

16th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

305

To discuss policy pertaining to the allotment of Houses to the public by the Housing Board.

534. To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Municipal Administration by Rs. 100/-

To urge on Government to sanction arrears of pay to the Trench coolies of Engineering Section whose pay scales have been fixed recently after delay of 2 years.

535 To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Municipal Administration by Rs. 100/-

To express disagreement for the abnormal rise of house taxes in all Municipalities, which are raised and fixed without basis.

536 To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Municipal Administration by Rs. 100/-

For the slow progress of slum clearance works in the State.

537. To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Municipal Administration by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా నర్సాపురం మునిసిపల్ టౌనులోనున్న ప్రభుత్వ హాబ్స్‌లో చేర్చబడుచున్న కలరా తదితర అంటువ్యాధులకు సంబంధించిన రోగులను చికిత్సచేయుటకు అవసరమైన మందులు వగైరా మునిసిపాలిటీయే వప్లయి చేయాలని డి.ఎం.ఓ. మునిసిపాలిటీకి ప్రాయశఃపాదంగా తమకేమీ సంబంధములేదని మునిసిపల్ కమిషన్ ఫీల్సింది కూర్చున్నందున మధ్యలో మందులు లేక డాక్టర్ సతమతమవుచున్నాడు. రోగులు మందులు లేక అవస్థలకు మరడా లకు గురిఅయ్యే స్థితి ఏర్పడినది. కాబట్టి, యీ సందిగ్ధావస్థను పరిష్కరించి మునిసిపాలిటీకి తక్షణం మందుల సరఫరా చేయునట్లు చేయుటగూర్చి.

538. To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Municipal Administration by Rs. 100/-

చిక్కావట్లం మునిసిపాలిటీలో కొత్తగా చేర్చబడిన అక్కయ్యపాలెం గ్రామంలో, వస్తుల్ని, నిధిరచడమేకాని, మురుగుకాలువల నిర్మాణము, వందులు సేచిమెంటు చేయడమి, బోవుతి విరోధక సభకము మొదలగు అత్యవసరమైన కనీస పనులుకూడా చేయనందుకు.

539. To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for
Municipal Administration by Rs. 100/-

విశాఖపట్టణం కింగ్ జార్జి హాస్పటలుకు 1965 జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలో
మంచినిరు సరఫరా సక్రమంగా జరుగలేదు వరుసగా కొన్ని దినాలు, కొన్ని
దినాలలో కొన్నిగంటలు త్రాగుటకు, స్నానానికి, పరిశుభ్రతకు నీరులేక రోగులు
చాల ఇబ్బందుల పాలయిరి సక్రమంగా నీరుసరఫరాచేసే పూచీ వహించనందుకు

540 To reduce the allotment of Rs. 55,89,400/- for
Municipal Administration by Rs. 100/-

విశాఖపట్టణం ప్రజలకు, వరుసగా 3 దినములు ఒకసారి, ఒకదినము మరొక
సారి, మిగతా దినాలలో కొన్ని గంటలు, మంచినిరు సరఫరా అపివేసి, ప్రజలను
ఇబ్బందులపాలు చేసినందుకు (1965 జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలలో)

The cut motions were negatived.

Mr. Dupute Speaker—The question is

To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Munici-
pal Administration by Rs. 100/-

Disagreeing with the Government for not making ap-
plicable the pay scales enhanced from time to time, to the
daily wage workers, as town conservancy staff (Scaven-
gers, sweepers etc)

The cut motion was negatived.

Mr. Depute Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Munici-
pal Administration by Rs 100/-

To urge on Government to entrust Godavari landing
place (River at Narsapur to Narsapur Municipality) .

To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Munici-
pal Administration by Rs. 100/-

To urge the Government to revise the property tax
with a view to reduce the same in Madanapalle Municipa-
lity as the present rates were fixed by officers not trained
in valuation.

To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Municipal Administration by Rs. 100/-

To urge the Government to reduce the allocation for housing for the high-income group and to increase the allocation for housing to the low income group and for rural housing schemes for the rural poor, scheduled tribes and castes.

To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Municipal Administration by Rs. 100/-

To urge the Government to modify the rates of property tax on the basis of progressive scales as is done in the case of profession tax in the Municipalities

To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Municipal Administration by Rs. 100/-

To disapprove the policy of the Govt. in not introducing progressive scales of property tax in the Municipalities.

To reduce the allotment of Rs. 55,89,400/- for Municipal Administration by Rs. 100/-

To criticise the Government to shift the Bus stand from to Police Station place to a congested area than to a viderplace at Srikakulam under the special officer and democratic administration.

To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Municipal Administration by Rs. 100/-

To criticise the Government for dissolving the Municipalities and appoint Special Officer instead of extending the existing councils.

To reduce the allotment of Rs. 55,89,400 for Municipal Administration by Rs. 100/-

ఏలూరుపట్టణంలో డైరీ నేజీవధక నిర్వహణలో జరుగుతున్న జాప్యంవల్ల

The cut motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 55,89,400/- for Municipal Administration by Rs. 100/-

To disapprove the methods and the policies pursued by the Government in making allotments of Middle income and low income houses constructed by the Housing Board.

The cut motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 55,89,400 under Demand No. XL—Municipal Administration”.

The motion was adopted and the Grant made.

M. Deputy Speaker : Now, the Minister for Panchayat Raj will move his demand.

**DEMAND NO. XXV—COMMUNITY DEVELOPMENT PROJECTS
NATIONAL EXTENSION SERVICE AND LOCAL DEVELOPMENT
WORKS—RS. 6,79,59,000/—**

The Minister for Panchayat Raj (Dr. M. N. Lakshminarasimha) : I beg to move :

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 6,79,59,000 under Demand XXV—Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works.”

Mr. Deputy Speaker : Motion moved.

The House then adjourned till Three of the Clock on Wednesday, the 17th March 1965.

APPENDIX

BUDGET SPEECH ON DEMAND 'No. XXV

For 1965-66 Rs. 6,79,59,000

By

Dr. M. N. Lakshminarasiah Minister for Panchayati Raj

Foa Grants on Community Development Project, National Extension Service and Local Development Works.

HON'BLE SPEAKER, SIR,

I rise to move the Demand for Rs 6,79,59,000 under Community Development and Local Development Works.

2. As the Hon'ble Members are aware Panchayati Raj institutions at village, block and district levels have been functioning in this State since 1959 and have been entrusted with, *inter-alia*, the implementation of the Community Development Programme. By 2—10—1963, the entire State has been covered with Community Development Blocks and by 1—7—1964 the entire rural area in Andhra Pradesh has been covered with Panchayat Samitis. The newly elected members and office bearers of these institutions have assumed their offices and are now functioning. Thus, the stage of organising and expanding the Community Development Programme and the Panchayati Raj movement is now over. We are now in the stage of consolidating these institutions which have come to stay, after successfully proving their usefulness. In many matters the Panchayati Raj institutions are also acting as the implementing agencies of the Government. In addition to their statutory functions a number of other functions of the development departments of the Government have been transferred to these institutions along with the funds. There is, therefore, great need to see that these institutions grow in their strength and competence and become more and more efficient in their working.

Financial assistance to the Panchayati Raj bodies :

3. It is needless to say that one of the fundamental pre-requisites for an efficient administration is the provision of adequate finances. In the past five years of our experience in the functioning of the Panchayati Raj institutions, it can be seen that more and more developmental programmes are implemented through these agencies. The responsibility of these institutions for maintaining the same is steadily increasing necessitating the provision of more and more funds to the Panchayati Raj institutions to consolidate the progress that has already been achieved.

4. After the introduction of Panchayati Raj, Government have been giving annually substantial financial assistance to these institutions. The figures given below show the quantum of assistance given year after year and it will be seen that the assistance is steadily increasing.

1960-61	Rs. 13.12 crores
1961-62	Rs. 18.28 „
1962-63	Rs. 25.30 „
1963-64	Rs. 13.15 „
1964-65	Rs. 36.01 „

In the year 1965-66 it is proposed to provide Rs. 40.50 crores.

5. Government have been receiving representations from time to time from the Panchayati Raj institutions urging the need to enhance the quantum of general purposes grant. This naturally increases the freedom of operation of the Panchayati Raj bodies, which is very necessary if these democratic bodies, to which the powers have been decentralised, are to function effectively and with a sense of responsibility in spending the funds. We had recently occasion to study the practices obtaining in Maharashtra and Gujarat, where the entire land revenue in those States is being given over to the Panchayati Raj institutions. Conditions are, however, different in different States. It was, therefore, decided to have a study made of the committed responsibilities of the various Panchayati Raj institutions in different States and formulate procedures for streamlining the flow of funds to obviate administrative delays and to give the facility of prompt

the funds. Government will be taking a decision shortly after studying the practices in Madras and Mysore also.

6. Government are also constantly reviewing the working of the Panchayati Raj institutions and are providing the necessary guidance from time to time. Adequate steps are being taken to provide the necessary safeguards against the possible commission of irregularities. I am confident that Hon'ble members would agree with me when I say that this is a task which requires the constant attention of the Government and of this House. Some thinking has also been going on at Delhi regarding the question as to the safeguards and incentives that are needed for successful functioning of Panchayati Raj institutions. The Annual Conference of State Ministers of Community Development and Panchayati Raj held at Delhi during July 1964 considered the question in detail and recommended a detailed study of the subject by a Committee which went into the matter and made several recommendations. Some of the recommendations are in agreement with the practices already in vogue in this State. The other recommendations are under careful study of the Government and action will be taken on them.

Classification of blocks consequent on reorganisation:

7. Members are aware that consequent on the recommendations of the High Power Committee about the reorganisation of blocks in the State, the total number of blocks has been reduced from 448 to 321, the Tribal blocks having been left untouched. Prior to this reorganisation, different blocks were in different stages of Community Development Programme—209 in Stage I, 175 in Stage II and 64 in Post-Stage II as on 1-7-1964. Consequent on reorganisation, the distinction between Stage I, Stage II and Post-Stage II has disappeared because the enlarged blocks comprise of areas and populations drawn from pre-existing blocks in different stages. The Community Development funds coming from Government of India will, however, continue to be on the basis of 448 original pattern blocks without any change.

8. It was decided to distribute the Community Development funds and other per capita grants sanctioned to the Panchayat Samitis year after year, as grants on a per capita basis, so that blocks which are more backward and

which are more populous will get more funds depending upon the level of development and the population in the block. The classification of blocks for purpose of allocation of funds will come into force from the year 1965-1966 onwards. During the year 1964-1965 a sum of Rs. 542.96 lakhs was set apart for Community Development Programme and in the year 1965-1966 it is proposed to allocate a sum of Rs. 529.58 lakhs for this purpose.

Elections to Panchayati Raj bodies:

9. During the year 1964-65 elections have been conducted on the basis of universal adult franchise to all the Panchayats in the State. There were about 1.5 lakhs constituency. Out of the then existing 15,223 Panchayats in the State, as many as 6,810 returned their Panches and Sarpanches unanimously. I am confident that the House will agree with me that such an election was almost unparalleled. I am happy to say that the elections to Panchayats, Panchayat Samithis and Zilla Parishads have been conducted very smoothly. But for the firm faith of the people in the democratic process and the untiring efforts of the officers who were charged with this responsibility, it would not have been possible for the elections to be conducted in such a peaceful manner.

Absorption of surplus personnel consequent on the Reorganisation of Blocks:

10. Consequent on the reorganisation of blocks, the staffing pattern of these reorganised blocks has also been modified suitably on a pragmatic basis depending on the work load so as to see that the tempo of developmental activities is not in any way adversely affected. In the wake of reorganisation, certain staff of the Panchayat Samithis have been rendered surplus. I wish to inform this House that, this problem has been solved satisfactorily. Arrangements have been made for the absorption of the surplus staff, except thirteen Extension Officers (Industries) which is receiving attention and I hope that this will also be settled very soon.

Study Team on the working of Panchayati Raj

Institutions:

11. Members are aware that this State is one of the earliest to introduce Panchayati Raj. The other States which followed in step, had the advantage of our experience in evolving their systems of Panchayati Raj and the procedures for the same. With a view to consolidate and strengthen the functioning of the Panchayati Raj institutions in this State, Government appointed a Study Team to study the working of the Panchayati Raj institutions in Maharashtra and Gujarat States.

12. The Team has studied the structure of Panchayati Raj in those States and the procedures for the implementation of the developmental programmes. It is also proposed to study the procedures obtaining in the Madras and Mysore States.

Developmental Programmes:

(a) Rural Water Supply:—

13 Government are very keen on providing drinking water facilities to all the villages in the State before the Third Five-Year Plan. For this purpose, the Rural Water Supply programme is being implemented with the funds provided under the Local Development Works, Equalisation Grant, Community Development and Social Welfare funds.

14. An outlay of Rs. 759.00 lakhs has been provided for this programme during the Third Plan period. Till the end of March 1964, a sum of Rs. 315.52 lakhs has been spent on this programme. For the year 1964-65, a sum of Rs. 167.22 lakhs has been provided. In 1965-66, it is proposed to allocate a sum of Rs. 235.31 lakhs for this purpose out of which a sum of Rs. 150.00 lakhs comes from Local Development Works Programme which is included in the present Demand.

(b) *Protected Water Supply :*

15. With a view to enable Panchayats which are not in a position to finance costly Protected Water Supply schemes from their own funds, Government have decided to sanction grants and loans to such Panchayats. During the year 1963-'64, 298 works at a cost of nearly Rs. 1.37 crores and during 1964-'65, 118 works at a cost of nearly Rs. 73.16 lakhs were sanctioned. In 1963-'64, a sum of Rs. 21.78 lakhs was released as grant and Rs. 6.70 lakhs as loan. Similarly, in 1964-'65, a sum of Rs. 45 00 lakhs was released as grant and Rs. 7.00 lakhs as loan.

16. Government have also sanctioned 58 Protected Water Supply schemes to the former Town Committees (now Gram Panchayats) of Telangana districts at an estimated cost of Rs. 410 00 lakhs from the funds of the Telangana Regional Committee of which the grant component is 87 1/2% and the loan component 12 1/2%. A sum of Rs. 30.00 lakhs was provided during the year 1964-'65 and a sum of Rs. 75.00 lakhs is proposed to be spent in 1965-66 on the above schemes.

17. With a view to expedite the execution of Protected Water Supply schemes, special investigation staff has also been sanctioned. 5 Sub-Divisions have been created in the State for investigation purposes, besides one Special Division and 7 Sub-Divisions meant for the Protected Water Supply schemes to the former Town Committees of the Telangana districts, from out of the Telangana Regional Committee funds. In addition, a Special investigation Division with 7 Sub-Divisions was sanctioned by Government of India to prepare a comprehensive Protected Water Supply scheme in difficult areas. All the above Sub-divisions are now functioning and it is expected that the Protected Water Supply schemes will be put into execution with the utmost expedition.

(c) Minor Irrigation :

18. Maintenance of Minor Irrigation sources with ayacuts up to 100 acres in Telangana and 200 acres in Andhra has already been transferred to Zilla Parishads and Panchayat Samithis. During the years 1963-64 and 1964-65, a sum of Rs. 131.02 lakhs and Rs. 80.42 lakhs respectively was provided for normal maintenance and repairs. During the year 1965-66 it is proposed to provide a sum of Rs. 118.53 lakhs for this purpose. With regard to restoration of breached or abandoned sources, Zilla Parishads and Panchayat Samithis are at present attending to the survey, investigation, estimation and execution of all sources having an ayacut up to 25 acres. In respect of restoration of sources with an ayacut in excess of 25 acres, the Public Works Department are attending to the same on the basis of the priorities indicated by the Zilla Parishads. There is a growing demand from Panchayati Raj Institutions that the work of the breached and abandoned irrigation sources having an ayacut up to 200 acres may be handed over to these institutions. Our recent study of the procedures in Maharashtra has shown that the Zilla Parishads there have been entrusted with the work of the restoration and construction of all sources other than major and medium projects. The Government are actively considering enhancing the ayacut limits of the sources which can be restored by the Panchayati Raj Institutions themselves.

19. A sum of Rs. 30.00 lakhs was proposed during the year 1964-65 and Rs. 100.00 lakhs during 1965-66 as grants-in-aid to the Zilla Parishads and Panchayat Samithis for restoration of Minor Irrigation sources.

(d) Special Works Programme for Utilisation of Rural Manpower :

20. The Special Works Programme for utilisation of rural manpower which was introduced in this State towards the end of 1960 in three blocks as a pilot project

scheme, in order to relieve unemployment and under-employment of rural population in the slack-seasons, is now in operation in 106 blocks. The programme is now a regular Centrally sponsored scheme and will continue till the end of the Third Five-Year Plan period.

21. The Government of India provide 50% grant and 50% loan to the Panchayat Samithi Blocks. There is no prescribed ceiling of expenditure to the blocks in each year. Funds are released on the basis of the needs of the blocks as well as the progress of expenditure under the works.

22. The following schemes are eligible for assistance under this programme.

- (i) Minor Irrigation.
- (ii) Roads.
- (iii) Soil Conservation.
- (iv) Land Reclamation.
- (v) Field Channels.
- (vi) Pisciculture, and
- (vii) Afforestation.

23. Minor Irrigation works and Road works are executed under the grant provision of the programme and the rest of the works under the loan provision.

24. During the year 1964-65, a provision of Rs. 150 00 lakhs (both grant and loan on 50% basis) is available in the State Budget. For the year 1965-66 a provision of Rs. 200 00 lakhs has been proposed.

(e) Applied Nutrition Programme

25. The Expanded Nutrition Programme was implemented in one Block of 10 villages in each of the Districts with a view to establish, develop and promote pisciculture, poultry and horticulture in the rural areas and also

to encourage some of the nutritionally valuable foods for the vulnerable groups like children, lactating mothers and pregnant women. A modified scheme called "the integrated training programme in Applied Nutrition of rural areas" has been finalised in consultation with the UNICEF and the FAO. The subsidiary plan of operations for the scheme has already been prepared and sent to the Government of India and the International agencies for their approval. Preliminary steps are also being simultaneously taken to implement the programme as soon as the subsidiary plan of operations for the scheme is approved.

(f) *Communications :*

26. With the advent of Panchayati Raj, the interior areas have been opened up and the road-laying programme has received a special fillip. By the end of the last financial year we had 22,000 miles of katcha Roads connecting the interior areas. During the year 1964-65, 1500 miles of katcha roads have been added connecting the inaccessible villages. The total mileage of katcha roads constructed under the Community Development programme is about 23,500 miles. Year after year Government have been sanctioning substantial amounts for laying roads and maintaining the existing roads. During 1964-65 a sum of Rs. 340.315 lakhs has been provided under various heads towards communications under the charge of the Panchayati Raj bodies and during the year 1965-66 it is proposed to allot a sum of Rs. 399.810 lakhs. In addition, under 30 paise (Communication grants) to Zilla Parishads and Panchayat Samithis, a sum of Rs. 94.75 lakhs was sanctioned during 1964-65 and a sum of Rs 93.13 lakhs is proposed to be provided during 1965-66.

Primary Health Centres .

27. So far, as many as 304 Primary Health Centres have been established in the State. In spite of the reor-

ganisation of blocks, it is proposed that the total number of Primary Health Centres should be as many as the total number of national pattern blocks i. e., 448 without any reduction what-so-ever. However, due to reorganisation 58 of the enlarged blocks got two each of the already established Primary Health Centres within their jurisdiction. 188 Blocks have got one Primary Health Centre each. Steps are being taken to expedite the establishment of Primary Health Centres in the remaining 75 blocks which have yet to get their Primary Health Centres established.

28. The position of available Medical Officers for the Primary Health Centres has considerably improved. All except 32 Primary Health Centres in the State have Medical Officers of their own. Even at these 32 centres, the vacancies caused by the deputation of the doctors for post-graduate courses are being filled up by suitable adjustments from among the doctors available on reserve duty at the headquarters hospitals.

Prize Competition Scheme .

29. In order to encourage the Phanchayats not only in the matter of collection of the taxes but also generally to develop a spirit of competition among them in discharging the functions under the Gram Panchayat Act, the State Government have evolved a Prize Competition Scheme not only for Gram Panchayats but also for Panchayat Samithis. The basic forms that are prescribed during 1964-'65 for assesment in awarding the prizes to Panchayats are :—

- (i) Taxation measures and collection of taxes in full ;
- (ii) Conduct of Gram Panchayat affairs and transaction of business ;
- (iii) Women Welfare activities undertaken by the Gram Panchayat ;

(iv) Poultry, cattle breeding, dairy farming and other avocations encouraged by Gram Panchayats to provide supplementary income to the people; and

(v) Agricultural production efforts made by the Gram Panchayats to make the people improve their agricultural production

30. The forms for judging competition among Samithis for 1964-65 are briefly as follows:

(i) Establishment of Women Welfare centres in each block for propagating women welfare programmes with reference to the prescribed activities.

(ii) Economic programmes sponsored and taken up by the Panchayat Samithi to increase both individual and community assets.

(ii) Literacy campaigning, education programmes, improvement in attendance in schools, amelioration of teachers' conditions including their transfers, development of educational institutions i.e., provision of buildings, amenities, etc.

(iv) Working of youth organisations, mobilisation of youth for developmental activities; and

(v) Agricultural production—efforts made by the Panchayat Samithi to make the Gram Panchayats improve their agricultural production in their areas.

31. The best Panchayat in a block is awarded a prize of Rs. 1,000. Rs. 5,000 are given to the best Panchayat in a District. while the best Panchayats in the Andhra and Telengana areas are given Rs. 15,000 each. The prize money for the best Samithi in a District is Rs. 10,000 while Rs. 20,000 each is awarded to the best Panchayat Samithi in the Andhra and Telengana areas respectively.

32. An amount of Rs. 6,91,000 has been distributed to the Panchayats and Panchayat Samithis under the

above scheme. It is proposed to continue the prize competition scheme for the year 1965-66 also. The norms for the year 1965-66 will be decided shortly and announced well in advance.

Matching Grants :

33. With a view to create further incentives among the Panchayats to levy and collected the taxes in full, the Government on the recommendation of the Santhanam Committee issued orders introducing a scheme during 1964-65 for sanctioning Matching Grant to the Panchayats in the State. According to the scheme, where the collection of taxes by the Panchayats is not less than 75% of the entire tax demand of a Panchayat, excluding the arrears, an amount equal to $7\frac{1}{2}\%$ of the collection would be given as Matching grant to the Gram Panchayats in the Circar Districts and at the rate of 10% to the Gram Panchayats in the Rayalaseema and Telengana Districts. Further the matching grants would increase by 1% for every increase of 5% of collection over this limit.

34. An amount of Rs. 20 lakhs has been provided in the budget for the year 1964-65 for meeting the expenditure in this regard, out of which an amount of Rs 9.5 lakhs has been sanctioned so far.

35. It is proposed to continue this scheme for the year 1965-1966 also and the same amount of Rs. 20 lakhs has been provided.

36. It may not be out of place to mention here that out of 15,223 Panchayats in the State, 2393 Panchayats in 1961-62, 3729 Panchayats in 1962-63 and 3600 Panchayats in 1963-64 collected 100% taxes.

Prizes for unanimity in Elections to Panchayats and Panchayat Samithis :

37. The Government have already decided to provide incentives for achieving unanimity in Panchayat and

Panchayat Samithi elections as recommended by the Panchayati Raj Regional Conferences held in 1963. The incentives are . —

A cash prize of:

(i) Rs. 5,000 to each panchayat having a population of 3,000 and above and Rs. 2,500 to each Panchayat having a population of less than 3,000 and which elects its members and Sarpanches unanimously ; and

(ii) Rs. 25,000 to each Panchayat Samithi in which the co-opted members and the President are elected unanimously.

38. I am happy to say that this scheme has elicited good response from the people and unanimous elections both for members and Sarpanches were held in 6810 Panchayats out of the total number of 15,223 Panchayats and unanimous elections for Presidents and members were held in 57 Panchayat Samithis out of 321 Panchayat Samithis. As you are aware the main objective in this scheme is to avoid faction in villages and to run the administration of Panchayati Raj bodies smoothly and harmoniously. This Scheme helps the people in to ways viz. (1) to bring all the representatives under one leader of their choice and (2) to utilise the money awarded as cash prize for public purposes and developmental works such as drinking water supply scheme, construction of markets, bus stands, Panchayat Bhavan, etc.

39. The total cost involved in giving the above prizes comes to Rs. two crores and eighty five thousands, of which Rs. 70 lakhs is being provided in 1964-65 and the balance in 1965-66.

Training of Block Personnel :

40. All the 8 Gramsevak Training Centres and 5 Home Science Wings in the State were made permanent

with effect from 1-7-1964. So far 4,800 Gramsevakas and 850 Gramsevikas were trained in these centres.

41. The Gramsevakas Training Centres, Rajendranagar and Bapatla were recently upgraded to impart higher training for one year to select Village Level Workers working in the Blocks to improve their professional competence. One hundred Village Level Workers were selected at the rate of 3 each from the 20 districts and they are being trained at the rate of 50 in each of the two upgraded centres with effect from 25-1-'65.

42. Refresher Training to Gramsevakas and Gramsevikas who have worked in the blocks for more than 4 years has also been started in all the Gramsevakas Training Centres and Gramsevikas Training Centres in addition to the pre-service training. So far 1,293 Gramsevakas refresher and 302 Gramsevika refresher have been trained.

Training of Elected Representatives in Panchayats :

43. During 1962-63, two District Panchayati Raj training centres were started—one at Gopannapalem in West Godavari district and the other at Shivrampally in Hyderabad district for giving training to Panchas, Sarpanchas and Upa-sarpanchas. During 1963-64 one Peripatetic centre for the Rayalaseema area with its headquarters at Anantapur and another District Panchayati Raj Training Centre in Khammam District were started. The centre in Khammam District which is now at Wyrā is functioning under the State Chamber of Panchayati Raj.

44. The peripatetic Training Centre allotted to Rayalaseema functioning at Anantapur has since been converted into a full-fledged Training Centre and is to be run under the auspices of the Bharat Sevak Samaj, Andhra Pradesh.

45. During the year 1964-65 orders have been issued for starting four more Panchayati Raj Training Centres.

The three Centres viz., those at Masulipatnam (in Krishna District), Cuddapah and Bhodan (in Nizamabad district) are entrusted to the Andhra Pradesh State Chamber of Panchayati Raj and the fourth centre at Bheemunipatnam in Visakhapatnam district to the Zilla Parishad, Visakhapatnam. Thus the tentative allotment of eight centres to be opened in this State by the end of the Third Plan period by the Government of India has already been completed. We can legitimately take pride that our State is in the first to have completed the scheme and that too ahead of the schedule.

Audit :

46. The existing account personnel is found to be inadequate to cope up with the mounting pressure of accounts work in the Panchayat Raj institutions. To ensure that the accounting is free from flaws and that better supervision over the finances of the Zilla Parishads and Samithis is secured, it is proposed that besides giving an Upper Division Accountant or Divisional Accountant for the Samithis, there should be an Accounts Officer for each Zilla Parishad with powers of inspection of the accounts maintained in the Panchayat Samithis and to tender advice and guidance. I may say in passing that in the States of Maharashtra and Gujarat the Accounts Organisation in the Zilla Parishads is stronger and more effective. Every Zilla Parishad there has a Chief Accounts and Finance Officer who is the head of the Finance Department of the Parishad and the staff in the Accounts Branch of the Samithis and Zilla Parishads are placed under his control.

The constitution of a separate service called the Andhra Pradesh Panchayati Raj Accounts service is under consideration.

Appointment of Group Executive Officers to Panchayats :

47. The Government are thinking of improving the administrative efficiency of the Panchayats as many of

them are not in a position to enforce and collect the statutory taxes for want of adequate executive and clerical assistance to help them. The Study Team on Panchayati Raj Finances which went into the question in detail have also felt that such a strengthening would help Panchayats in improving their resources. It is proposed to appoint Group Executive Officers and perhaps also give clerical assistance to them so that these functionaries will support and help in the matter of not only administrative efficiency but also help in assessment and collection of statutory taxes. I am sure that this step would further improve the resources position of the Panchayats. No doubt this would mean Government going to the assistance of these Panchayats to meet partly or fully the cost of establishment proposed to be given to them.

48. Proposals from the District Collectors have been called on the grouping of Panchayats for appointment of Group Executive Officers. They are as detailed below :

	<i>Andhra Telan- Total, gana.</i>		
(i) Groups having an income of Rs. 10,000 or more ...	755	341	1,096
(ii) Groups having an income between Rs. 5,000 and Rs. 10,000 ...	874	819	1,693
(iii) Groups having an income of less than Rs. 5,000 ...	648	469	1,117
			3,906

49. It is proposed to appoint initially Group Executive Officers for the 1st category. It is expected that Group Executive Officers will be in position shortly. A fair percentage will be reserved for Village Level Workers

and for promotion of Panchayat Clerks. The balance will be filled up from open market. *Ad-hoc* rules are being framed for this purpose.

Andhra Pradesh Panchayati Raj Services :

50. Government propose to issue the following special Rules, for Panchayati Raj Services.

(i) Andhra Pradesh Panchayati Raj Service (Executive Branch).

(ii) Andhra Pradesh Panchayati Raj Executive Sub-ordinate service.

(iii) Andhra Pradesh Panchayati Raj Sub-ordinate Service (General Branch).

(iv) Andhra Pradesh Panchayati Raj Village Level Workers and Gramsevikas Service.

(v) Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Ministerial Service.

51. The draft rules to these services had been referred to the Andhra Pradesh Public Service Commission and their views had been obtained. The suggestions made by the Commission are under examination by Government. In respect of the Andhra Pradesh Panchayat Raj Village Level Workers and Gramsevikas Service the draft rules are ready and Government are finally examining the question as to whether individual options should be obtained from Village Level Workers to come to non-Government service as these posts will no longer exist in Government. Legal opinion is being obtained in this regard. The drafts of the other service Rules are under final scrutiny and these will be issued very shortly.

52. Draft rules extending the benefits of liberalised pension scheme for all employees of the Zilla Parishads

and Panchayat Samithis have also been prepared, They also will be issued shortly.

Expansion of the Panchayati Raj Engineering Establishment :

53. One Chief Engineer is now in-charge of Public Health and Panchayati Raj. In addition to the Superintending Engineer at Hyderabad, Government have created 2 more posts of Superintending Engineers at Eluru and Cuddapah. Besides, the Government have sanctioned additional establishment of 5 Sub-divisions—2 for Eluru Circle, 2 for Hyderabad circle and one for Cuddapah Circle, for works connected with the investigation and preparation of estimates of Protected Water Supply Schemes.

54. Proposals for sanction of 5 Engineering Divisions with 5 Sub-divisions each for the work connected with the investigation and preparation of estimates for Minor Irrigation Scheme in the State are under consideration of the Government.

Regional Sammelans :

55. During the year 1964-65, Regional Sammelans have been organised at Visakhapatnam, Tirupathi, Hyderabad and Warangal wherein some of the newly elected functionaries of the Panchayati Raj institutions had an opportunity of coming together and discussing their day to day problems. In fact the Regional Sammelans provide a mirror to the level of competence achieved by the Panchayati Raj institutions in the management of the functions entrusted to them. I am sure all of you would agree that it is necessary to take stock of the situation periodically to assess the performance, pin-point the difficulties and bottlenecks wherever they occur, to clear the same in order to streamline the administrative procedure wherever needed. I am happy to say that the elected representatives in the Panchayati Raj institutions who

have taken part in the sammelans have given a very good account of themselves as revealed during their participation in the deliberations. Several constructive suggestions emerged in these regional sammelans which make me feel that the elected representatives of the rural people have already acquired considerable knowledge of the administrative problems and are trying to solve them.

Area Planning :

56. Now that we are already approaching the last year of the Third Five Year Plan, members are aware that preliminary steps have already been taken for the formulation of the Fourth Five Year Plan. One of the significant changes in the formulation of the Fourth Plan is the creation of the Area Planning sector within the State Plan. Planning being, by its very nature, a process which takes the totality of the resources and the needs into consideration, it provides the broad perspective within which the details have got to be worked out. While there are broad National and State objectives to be achieved in each plan, there are large number of local needs, the utility of which is undisputed, and the planning for which can be decentralised to the people's democratic bodies. We have already set up a well organised system of Panchayati Raj in the State, which reflects the aspirations of the local people in terms of their felt needs. The Panchayati Raj institutions have already gained experience in the implementation of the Community Development Programme which has been conceived as a method by which the felt needs of the local people have to be attended to. With the experience gained in the implementation of the Community Development Programme, it can be said that the Panchayati Raj institutions have by now graduated into a stage, when, in addition to the mere implementation of the programmes they can also acquire the necessary skills and techniques by which the formulation of the programmes also could be

undertaken by them. The provision of an Area Planning sector in the State Plan, I am happy to say, introduces the element of democratic process in an otherwise centralised process of planning for the entire State. The formulation of such plan by these institutions would go a long way in stimulating the local initiative and enthusiasm by their participation in the planning process. Within the broad financial limits, the Panchayat Samithis and Zilla Parishads have been asked to prepare the Fourth Plan, so that they could themselves draw up a realistic plan taking into consideration the resources available. It has been decided that the Panchayat Samithis and Zilla Parishads should themselves prepare the Area Plan involving about Rs. 125.000 crores. I am happy to say that most of the Panchayat Samithis and Zilla Parishads in the State have already completed this task and steps are being taken to consolidate the same into the Area Plan as part of the Fourth Five Year Plan of the State.

అనుబంధము

1965-66 బడ్జెటులో సమాజాభివృద్ధి పథకాలు, జాతీయ
విస్తరణ నేవ, స్థానికాభివృద్ధి కార్యక్రమాల డిమాండును
ప్రతిపాదిస్తూ

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ మంత్రి

డా॥ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరస్యయ్యగారు

చేసిన ప్రసంగం

డిమాండు నెం. XXV రూ. 6,79,59,000

అధ్యక్ష మహాశయా,

సమాజాభివృద్ధి, స్థానికాభివృద్ధి కార్యక్రమాల క్రింద రూ. 6,79,59,000
లకు డిమాండును ప్రతిపాదిస్తున్నాను

(2) మన రాష్ట్రంలో గ్రామం, జ్ఞాకు, జిల్లా స్థాయిలలో పంచాయతీ
రాజ్ సంస్థలు 1959 నుంచి పని చేస్తున్న సంగతి గౌరవ సభ్యులకు తెలిసినదే.
ఈ సంస్థలకు తదితర కార్యక్రమాలతో పాటు సమాజాభివృద్ధి పథకాలను అమలు
పరిచేపని అప్పగించిన విషయం కూడా గౌరవ సభ్యులకు విదితమే, 2-10-1963
నాటికి రాష్ట్రమంతటా సమాజాభివృద్ధి జ్ఞాకులు ఏర్పాటయ్యాయి. అదేవిధంగా
1-7-1964 నాటికల్లా రాష్ట్రమంతటా పంచాయతీ సమితులు ఏర్పడ్డాయి. ఈ
సంస్థలకు క్రొత్తగా ఎన్నికైన సభ్యులు, కార్యవర్గ సభ్యులు తమ తమ పదవులను
స్వీకరించి పని జేస్తున్నారు. ఆ ప్రకారంగా సమాజాభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని,
పంచాయతీరాజ్ ఉద్యమాన్ని వ్యవస్థీకరించి విస్తృత పరచే ఘట్టం యిప్పుడు
పూర్తి అయింది. ఇకపోతే ఎంతో ఉపయోగకరమైనవిగా వియాపించుకొని
ఒక స్థానాన్ని ఏర్పరచుకొన్న ఈ పంచాయతీ రాజ్ సంస్థలను ఇప్పుడు మరింత
పటిష్టపరచుతూ చేయవలసి వున్నది, ఈ పంచాయతీ రాజ్ సంస్థలు అనేక
విషయాలతో ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలను అమలు పరచే సంస్థలుగా కూడా
ఉపకరిస్తున్నాయి. ఈ సంస్థలు పట్టభద్రంగా నిర్వహించవలసిన కర్తవ్యాలకు
అర్హులుగా, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను నిర్వహించే అయూ ప్రభుత్వ కాళి
కర్తవ్యాలను కూడా నిర్వహిస్తూ పాటు ఈ సంస్థలకు బదిలీ చేయడం జరిగింది.
ఆ కారణంచేత ఈ సంస్థలు మరింత శక్తిసామర్థ్యాలను చేకూర్చుకొని తమ
కర్తవ్యనిర్వహణలో క్రమాధికంగా సామర్థ్యాన్ని యినుచుడించ చేసుకునేటట్లు
చూడటం ఎంతైనా అవసరం.

పంచాయితీరాజ్ సంస్థలకు ఆర్థికసహాయం

(3) పరిపాలన సమర్థవంతంగా సాగాలంటే తగినంత ఆర్థికస్తోమత వుండటం ప్రధానమన్న విషయం వేరుగా చెప్పనవసరం లేదు. గత 5 సంవత్సరాలుగా ఈ పంచాయితీ రాజ్ సంస్థల కార్యనిర్వహణను గమనించినట్లయితే ఎన్నెన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఈ సంస్థల ద్వారా అమలు జరుగుతున్న సంగతి స్పష్టమవుతుంది. ఈ సంస్థలు మున్నందు కూడా ఇదేవిధంగా యీ కార్యక్రమాలను అమలు జరపవలసిన బాధ్యత నానాటికీ పెరుగుతున్నది. ఆ కారణంచేత యీ సంస్థలు యిప్పటి వరకూ సాధించిన అభివృద్ధిని సుస్థిరం చేసుకోవడానికిగాను వీటికి మరింత ఎక్కువగా నిధులను సమకూర్చవలసిన అవశ్యకత పర్పడుతున్నది.

(4) పంచాయితీరాజ్ విధానం అమలులోకి వచ్చినప్పటి నుంచీ యీ సంస్థలకు ప్రభుత్వం ప్రతియేటా చెప్పుకోతగినంతగా ఆర్థికసహాయం చేస్తున్నది. ఈ దిగువ బొందుపరచిన వివరాలను పరిశీలించినట్లయితే ఏటేటా యీ సంస్థలకు ఇస్తున్న ఆర్థిక సహాయం ఎంతో స్పష్టమవుతుంది. ఈ సహాయం నానాటికీ పెరుగుతూవస్తున్న విషయంకూడా యీ సంఖ్యా వివరాలు నిరూపిస్తున్నాయి. -

1960-61	రూ 18 12 కోట్లు
1961-62	రూ 18 28 ..
1962-63	రూ 25.30 ..
1963-64	రూ 30.15 ..
1964-65	రూ 36.01 ..

1965-66 సంవత్సరం కోసం రూ. 40 50 కోట్లు కేటాయించడానికి సంకల్పించబడింది

(5) సాధారణ కార్యకలాపాల కోసం యిచ్చే గ్రాంటు మొత్తాన్నీ పెంచడం అవసరమని పంచాయితీ రాజ్ సంస్థలు. ప్రభుత్వానికి విన్నవించు కున్నాయి. ఈ గ్రాంటు మొత్తాన్ని పెంచడంవల్ల పంచాయితీరాజ్ సంస్థలు ఇంకా ఎక్కువ స్వేచ్ఛతో తమ కార్యకలాపాలను కొనసాగించుకొనటానికి వీలు చేక్కురుతుంది. అధికార వికేంద్రీకరణ జరిగిన యీ ప్రజాస్వామిక సత్యస్థితి మరింత కట్టుదిట్టంగాను, నిధుల వ్యయ విషయంలో మరింత బాధ్యతాయుతంగాను పని చెయ్యాలంటే యిది ఎంతో అవసరం. మహారాష్ట్రలోను, గుజరాత్ లోను, అనుసరిస్తున్న పద్ధతులను పరిశీలించడానికి యిటీవలే మనకు అవకాశం లభించింది. ఈ రెండు రాష్ట్రాల్లోను భూమి శిక్ష, అంతా, పంచాయితీరాజ్ సంస్థలకే యిచ్చివేయబడుతున్నది. అయితే పరిస్థితులు ఒక్కొక్క రాష్ట్రంలో ఒక్కొక్క విధంగా వుంటాయి. రాష్ట్రంలోని వివిధ పంచాయితీరాజ్ సంస్థలు చేపట్టిన బాధ్యతలను గురించి పరిశీలన జరిపించి, పరిమాలనా సరిబంధమైన బాధ్యతలను నివారించడానికి, నిధుల నిర్వహణను మరింత సులభతరం చేయడానికి

ఫిలుగా నిధులు లభించే మార్గాలను సుగమం చేయడంతోపాటు తగు పద్ధతులను రూపొందించటం కూడా ప్రయోజనకరం కాగలదు. మద్రాసు, మైసూరు రాష్ట్రాలలో పాడుకలో ఉన్న పద్ధతులను పరిశీలించిన మీదట ప్రభుత్వం త్వరలోనే శిర్డీలను తీసుకుంటుంది.

(8) పంచాయతీరాజ్ సంస్థల నిర్వహణను ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు సమీక్షిస్తూ తగు సూచనలను అందజేస్తున్నది లోపాలేవీ జరగకుండా చూడటం కోసం తగు చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి. ఇది ప్రభుత్వం, యీ సభవారు క్లుషా నిరంతరం శ్రద్ధ చూపవలసిన విషయమని గౌరవసభ్యులందరూ వాళ్తో ఏకీభవించగలరని విశ్వాసిస్తున్నాను. ఈ పంచాయతీరాజ్ సంస్థలు విజయ వంతంగా పని చేయడానికి ఆ సంస్థలకు ఏదో రక్షణలు, ప్రోత్సాహకాలు అవసరమై పుంటాయో అన్న విషయం గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది. 1984 జూలై మాసంలో రాష్ట్ర సమాజాభివృద్ధి, పంచాయతీరాజ్ కాభామా త్యుల వార్షిక సమావేశం ఢిల్లీలో జరిగింది. ఈ సమస్య గురించి మీరు సవిస్తరంగా సమాలోచన జరిపారు. ఆందు మీదట, ఒక సంఘం చేత యీ సమస్యను సాకల్యంగా పరిశీలించ జేయాలని యీ సమావేశం సిఫారసు చేసింది తదనుగుణంగా ఒక సంఘం యీ విషయాన్ని పరిశీలించి, పెక్కు సిఫారసులను చేసింది. అందులో కొన్ని సిఫారసులు ఇప్పుడు మన రాష్ట్రంలో వాడుకలో వున్న పద్ధతులకు అనుగుణంగా వున్నాయి. మిగిలిన సిఫారసులను ప్రభుత్వం శ్రద్ధగా పరిశీలిస్తున్నది. వాటి విషయమై తగు చర్య తీసుకోబడుతుంది.

పునర్వ్యవస్థీకరణ-బ్లాకుల వర్గీకరణ

[illegible][illegible]

పున్న జ్ఞాకులకు చాటిలోని అభివృద్ధి స్థాయిని జనాభానుబట్టి మరింత అధికంగా నిధులు లభ్యమవుతాయి. నిధుల కేటాయింపు విషయంలో జ్ఞాకుల వర్గీకరణ 1965-66 సంవత్సరం లగాయితే అమలులోకి వస్తుంది 1964-65 లో సమాజాభివృద్ధి కార్యక్రమాల కోసం రూ. 542.98 లక్షల మొత్తం ప్రత్యేకించబడింది కాగా 1965-66 లో ఇందుకోసం కేటాయించదలచిన మొత్తం రూ. 529.58 లక్షలు.

పంచాయితీరాజ్ సంస్థలకు ఎన్నికలు

(9) 1964-65 లో రాష్ట్రంలోని అన్ని పంచాయితీలకు వయోజన ఓటింగు పద్ధతిపై ఎన్నికలు జరిగాయి రాష్ట్రంలో దాదాపు లక్ష పై వేల నియోజక వర్గాలున్నాయి 15,223 పంచాయితీలు ఎన్నికల నాటికి రాష్ట్రంలో వున్నాయి అందులో 8,810 పంచాయితీలలో ఏకగ్రీవంగా పంచ్‌లు, సర్ పంచ్‌లు ఎన్నుకోబడ్డారు ఇలాంటి ఎన్నికలు మరెక్కడా జరగలేదన్న విషయంతో గౌరవ సభ్యులు నాతో ఏకీభవిస్తున్నారనే ఆశిస్తున్నాను పంచాయితీలు, పంచాయితీ సమితులు జిల్లాపరిషత్తుల ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా జరిగాయని చెప్పడానికి నేనెంతో సంతోషిస్తున్నాను ప్రజాస్వామ్య విధానాలపట్ల ప్రజలకుండే ధృఢ విశ్వాసంగాని, యీ కార్యభారానికి నియోగించబడ్డ అధికార్లు అవిరళ కృషిగాని లభ్యం కానట్లయితే ఎన్నికలంత ప్రశాంత వాతావరణంలో జరిగి వుండేవి కావు

జ్ఞాకుల పునర్వ్యవస్థీకరణ మూలంగా మిగులు సిబ్బందికి క్రొత్తగా వుద్యోగాలు కల్పించడం

(10) జ్ఞాకుల పునర్వ్యవస్థీకరణ జరగడంతో అభివృద్ధి కార్యకలాపాలకు ఎలాంటి విఘాతం కలుగకుండా, పని భారాన్నిబట్టి పునర్వ్యవస్థీకరించిన జ్ఞాకుల సిబ్బంది వ్యవస్థా స్వరూపాన్ని తగు విధంగా సవరించడం జరిగింది. పునర్వ్యవస్థీకరణ మూలంగా పంచాయితీ సమితులలో కొంత సిబ్బంది మిగిలి పోయింది. ఈ సమస్య తృప్తికరంగా పరిష్కారమయింది. మిగులు సిబ్బందికి వుద్యోగాలు కల్పించేటందుకు ఏర్పాట్లు కూడా చేయబడ్డాయి 18 మంది (పరిశ్రమల) విస్తరణాధికార్లు విషయంలో మినహా మిగిలిన వారికి ఉద్యోగాలు కల్పించారు. ఈ విస్తరణాధికారుల విషయంలో కూడ తగుశ్రద్ధ వహించబడుతున్నది. త్వరలో ఇది పరిష్కారం కాగలదని ఆశిస్తున్నాను.

పంచాయితీరాజ్ సంస్థల కార్యకలాపాలపై పరిశీలక బృందం

(11) పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థను ప్రప్రథమంగా ప్రవేశపెట్టిన రాష్ట్రాల్లో మన రాష్ట్రం ఒకటనే విషయం గౌరవసభ్యులందరికీ తెలుసు ఈ విషయంలో మనల్ని అనుసరించే ఇతర రాష్ట్రాలకు, పంచాయితీరాజ్ పద్ధతులను, కార్య విధానాలను దూపొందించుకోవడంలో మనం గడించుకున్న అనుభవాలు ఎంతగానో ఉపయోగపడతాయి

చాయి. రాష్ట్రంలోని పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ కార్యకలాపాలను ఏకీకృతంచేసి, పటిష్ఠంచేసే పుద్గేశ్యంతో మహారాష్ట్ర, గుజరాత్ రాష్ట్రాలలోని వ్యవస్థల కార్యకలాపాలను పరిశీలించేటందుకు ప్రభుత్వం పరిశీలక బృందాన్ని నియమించింది.

(12) ఆ రాష్ట్రంలో పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ స్వరూపాన్ని అభివృద్ధికార్యక్రమాలను అమలుపరచడానికి సంబంధించిన కార్యవిధానాలను ఈ బృందం పరిశీలించింది మద్రాసు, మైసూరు రాష్ట్రాల్లో అనుసరిస్తున్న కార్యవిధానాన్ని పరిశీలించడానికికూడా పుద్గేశించబడింది.

అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు

(ఎ) గ్రామీణ నీటి సరఫరా :

(13) మూడవ ప్రణాళిక ఆఖరయ్యేలోగా రాష్ట్రంలోని గ్రామాలన్నీంటికి మంచినీటి సౌకర్యాలను కల్పించడానికి ప్రభుత్వం గట్టిగా సంకల్పిస్తున్నది. ఇందుకోసం గ్రామీణ నీటి సరఫరా కార్యక్రమం అమలుజరుపబడుతున్నది స్థానికాభివృద్ధి పథకాలు, ఈక్విలైజేషన్ గ్రాంట్లు, సమాజాభివృద్ధి సాంఘిక సంక్షేమ నిధులక్రింద నిధులు సమకూర్చబడుతున్నాయి

(14) మూడవ ప్రణాళికా కాలంలో ఈ కార్యక్రమంకోసం రూ. 759 లక్షలు వినియోగానికి కేటాయింపు జరిగింది ఈ కార్యక్రమంకోసం 1964 మార్చి మాసాంతానికి రూ. 315.52 లక్షలు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. 1964-65 సంవత్సరానికి రూ. 187.32 లక్షలు కేటాయించబడ్డాయి. ఇందుకోసం 1965-66 లో రూ. 235.31 లక్షలు కేటాయించడానికి ఉద్దేశించబడింది. అందులో రూ. 150 లక్షలు ప్రస్తుత డిమాండులో చేరిఉన్న స్థానికాభివృద్ధి పథకాల కార్యక్రమం నుంచి లభ్యమవుతున్నది.

(బి) శుభ్రపరచిన నీటి సరఫరా పథకం :

(15) తమ సొంత నిధులనుంచి అధికవ్యయంతో కూడుకొన్న యీ పథకాలకు ద్రవ్యం సమకూర్చుకోగల స్థితిలోలేని పంచాయితీలకు వీలుకలిగించే ఉద్దేశముతో వాటికి గ్రాంట్లు, ఋణాలు మంజూరుచేయడానికి నిర్ణయించడం జరిగింది. 1963-64 లో సుమారు రూ. 1.37 కోట్ల వ్యయంతో 298 పథకాలకు, 1964-65 లో సుమారు రూ. 73.16 లక్షల వ్యయంతో 118 పథకాలకు మంజూరు లభించింది. 1963-64 లో గ్రాంటు రూపంలో రూ. 21.78 లక్షలు, ఋణం రూపంలో రూ. 51.38 లక్షలు విడుదలచేయడం జరిగింది. ఆదేవిధంగా 1964-65 లో గ్రాంటు రూపంలో రూ. 45 లక్షలు, ఋణం రూపంలో రూ. 28 లక్షలు విడుదల చేయబడ్డాయి.

(16) తెలంగాణా జిల్లాలలో (ప్రస్తుత గ్రామ పంచాయితీలుగా) ఉంటున్న పూర్వపు పట్టణ కమిటీలకు 58 శుభ్రపరచిన నీటి సరఫరా పథకాలను కూడ ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది. దీనిక్రింద రూ. 410 లక్షలు ఖర్చవుతుందని

అంచనా. ఈ మొత్తం తెలంగాణ ప్రాంతీయసంఘం నిధులనుంచి సమకూర్చడం జరిగింది. ఇందులో గ్రాంటు 87½%, ఋణం 12½% చేరి ఉంటాయి ఇందు కోసం 1964-65 లో రూ. 80 లక్షలు కేటాయించబడింది పోతే 1965-66 సంవత్సరానికి రూ. 75 లక్షలు యీ పథకాలకోసం ఖర్చుపెట్టడానికి తలపెట్ట బడింది.

(17) శుభ్రపరచిన నీటి సరఫరా పథకాలను శీఘ్రగతిని అమలుపరచే ఉద్దేశంతో ప్రత్యేక పరిశీలనా సిబ్బందికూడ మంజూరు చేయడం జరిగింది. తెలంగాణ ప్రాంతీయ సంఘం నిధులతో నిర్వహింపబడుతూవుండే తెలంగాణ జిల్లాల లోని పూర్వపు పట్టణ కమిటీలకు యీ పథకాలకోసం ఏర్పడివున్న ప్రత్యేక డివిజను, 7 సబ్ డివిజన్లుగాక రాష్ట్రంలో పరిశీలనకోసం మరో అయిదు సబ్ డివిజనులను కూడా ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది వాటికితోడు కష్టసాధ్యమయిన ప్రదేశాలకు యీ పథకాన్ని తయారుచేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేక పరిశీలనా డివిజనును, 7 సబ్ డివిజనులను మంజూరుచేసింది పై సబ్ డివిజను లన్ని ఇప్పుడు పని చేస్తున్నాయి. ఈ పథకాలన్నీ అతి శీఘ్రంగా అమలుపరచ బడతాయని ఆశింపబడుతున్నది.

(సి) చిన్నతరహా నీటిపారుదల పథకాలు.

(18) తెలంగాణలో 100 ఎకరాలు, ఆంధ్రలో 200 ఎకరాలు ఆయకట్టు ఉండే చిన్నతరహా నీటి పారుదల వనరుల నిర్వహణను ఇదివరకే జిల్లా పరిషత్తు లకు, పంచాయితీ సమితులకు బదిలీ చేయడం జరిగింది నీటి విషయంలో మౌమూలు నిర్వహణ, మరమ్మత్తులకోసం 1963-64 లో రూ. 131.02 లక్షలు, 1964-65 లో రూ. 80.42 లక్షలు కేటాయించబడ్డాయి అదేవిధంగా 1965-66 లో ఇందుకు రూ. 118.53 లక్షల మొత్తం కేటాయించడానికి ఉద్దేశించబడింది. గండ్లు వడ్డ లేదా వాడుకలోవుండని నీటి పారుదల వనరులను పునరుద్ధరించే విషయంలో జిల్లా పరిషత్తులు; పంచాయితీ సమితులు ప్రస్తుతం 25 ఎకరాల ఆయకట్టు ఉన్న అన్ని వనరులకు సంబంధించిన సర్వే, పరిశీలన, అంచనాలు, నిర్వహణ పనులను జరుపుతూ ఉన్నాయి. 25 ఎకరాలకు పైబడి ఆయకట్టు ఉండే నీటి హేనుదల వనరుల పునరుద్ధరణ విషయంలో పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖ, జిల్లా పరిషత్తు నూచించిన ప్రాధాన్యతను అనుసరించి పైన తెలిపిన పనులను నిర్వహిస్తున్నది 200 ఎకరాల వరకు ఆయకట్టు ఉండే గండ్లు వడిన వాడుకలోవుండని నీటి పారుదల వనరులకు సంబంధించిన పనిని తమకు అప్పగించవలసిందిగా పంచాయితీ రాజ్య సంస్థలు వత్తిడి చేస్తున్నాయి. మహారాష్ట్రలో అనుసరిస్తూవున్న కార్య విధానాన్ని ఇటీవల పరిశీలించిచూడగా పెద్దతరహా, మధ్యతరహా ప్రాజెక్టులు మినహా అన్ని వనరుల మరమ్మత్తులు, నిర్మాణపు పనులు అక్కడ జిల్లా పరిషత్తులకే అప్పగించినట్లుగా తెలుస్తూవున్నది. పంచాయితీరాజ్ సంస్థలు స్వయంగా పునరుద్ధరించదగు వనరులక్రింది ఆయకట్టు పరిమితులను పెంచాలని ప్రభుత్వం తీవ్రంగా యోచిస్తున్నది.

18th March, 1965

333

(19) చిన్నతరహా నీటి పారుదల వనరుల పునరుద్ధరణకోసం జిల్లా పరిషత్తులకు పంచాయితీ సమితులకు సహాయక గ్రాంటుగా 1961-65లో రూ. 30 లక్షలు 1965-66లో రూ. 100 లక్షలు ఇవ్వాలని సంకల్పించబడింది

(డి) గ్రామీణ ప్రజాబలాన్ని వినియోగించుకోవడానికి ప్రత్యేక పథకాల కార్యక్రమం

(20) మన రాష్ట్రంలో గ్రామీణ ప్రజాబలాన్ని వినియోగించుకోవడం కోసం ప్రత్యేక పథకాల కార్యక్రమం 1960 ఆఖరున ప్రవేశపెట్టబడింది. వ్యవసాయ పనులలో తరుణంలో గ్రామీణ ప్రజలలో నిరుద్యోగ నిర్మూలనకై వైల్డ్ ఫలకంగా మూడు జ్ఞాకులలో ప్రారంభించబడిన యీ కార్యక్రమం ఇప్పుడు 108 జ్ఞాకులలో అమలు జరుగుతున్నది కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకంగా జరిగుతున్న యీ కార్యక్రమం మూడవ ప్రణాళికాంతం వరకు కొనసాగుతుంది.

(21) పంచాయితీ సమితి జ్ఞాకులకు ఖర్చులో నగం గ్రాంటుగాను, నగం రుణంగాను కేంద్రప్రభుత్వం ఇస్తుంది ఏటా జ్ఞాకులు ఖర్చుపెట్టవలసిన మొత్తం విషయంలో పరిమితులేమీ నిర్ణయించలేదు జ్ఞాకుల అవసరాలనుబట్టి, పనులకు అవుతున్న ఖర్చునుబట్టి నిధులు ఇవ్వబడతాయి

(22) ఈ కార్యక్రమం క్రింద దిగువ పథకాలు సహాయానికి అర్హమై వుంటాయి

- (i) చిన్నతరహా నీటి పారుదల
- (ii) రోడ్లు
- (iii) భూసార రక్షణ
- (iv) భూములను సెడ్యూర్వం చేయడం
- (v) వంట కాల్వలు
- (vi) చేపల పెంపకం
- (vii) అడవుల పెంపకం

(23) ఈ కార్యక్రమం క్రింద లభించే గ్రాంటుతో చిన్నతరహా నీటిపారుదల పనులు, రోడ్లు పనులు, రుణంతో మిగతా పనులు నిర్వహించబడతాయి.

(24) 1964-65 రాష్ట్ర బడ్జెట్లో ఇందుకుగాను (50% ప్రాతిపదికపై న గ్రాంటు, రుణం కలుపుకొని రూ. 150 లక్షల కేటాయింపు వుంది. 1965-66వ సంవత్సరానికి రూ. 200 లక్షలు కేటాయించాలని ఉద్దేశించబడింది.

(ఇ) ఉపయుక్త బలవర్ధకాహార కార్యక్రమం

(25) గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో చేపలు, కోళ్లు, తోటల పెంపకాన్ని అభివృద్ధి చేయి, శిల్పాలు చూల్పించుట, జాతీయ మొదలైనవారికి మంచి బలవర్ధకాహార

రాన్ని ఇవ్వడానికి విస్తృత బలవర్ధకాహార కార్యక్రమం ప్రతిజిల్లాలోను ఒక బ్లాకు లోని 10 గ్రామాలలో అమలు జరుపబడింది. “గ్రామీణ ప్రాంతాల ఉపయుక్త బలవర్ధకాహార పరీక్షిత శిక్షణ కార్యక్రమం” అనే కొత్త పథకాన్ని యూనిసెఫ్, ఆహార, వ్యవసాయ సంస్థలలో సంప్రదించి రూపొందించడం జరిగింది. ఈ పథకం కోసం పనులకు సంబంధించిన ప్రణాళికను తయారుచేసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, అంతర్జాతీయ సంస్థలకు ఆమోదంకోసం పంపడం జరిగింది. ప్రణాళికకు ఆమోదం లభించిన వెంటనే కార్యక్రమాన్ని అమలుజరపడానికి పీలుగా ప్రాథమికచర్యలు కూడ తీసికోబడుతున్నాయి.

(ఎఫ్) రాకపోకల సౌకర్యాలు.

(26) పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ ఏర్పడ్డంతో మారుమూల ప్రాంతాలకు కూడా రాకపోకల సౌకర్యాలేర్పడ్డాయి. దీనిక్రింద రోడ్లువేసే కార్యక్రమానికి ఒక ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత ఏర్పడింది. గత ఆర్థిక సంవత్సరం ఆఖరయ్యేనాటికి మారుమూల ప్రాంతాలను కలిపే 22,000 మైళ్ళ కచ్చా రోడ్లున్నాయి. 1964-65 సంవత్సరంలో రాకపోకల సౌకర్యాలు లేనటువంటి గ్రామాలను కలుపుతూ మరో 1,500 మైళ్ళ కచ్చారోడ్లు ఏర్పడ్డాయి. సమాజాభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద ప్రస్తుతం సుమారు 28,500 మైళ్ళ కచ్చారోడ్లు వున్నాయి. రోడ్లు వేయడానికి, ప్రస్తుతమున్న రోడ్లు మరమ్మత్తు చేయడానికి చాలినన్ని మొత్తాలను ఏటా ప్రభుత్వం మంజూరు చేస్తున్నది రాకపోకల సౌకర్యాలకుగాను వివిధ పద్ధుల క్రింద 1964-65లో రూ. 340 కి 15 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇవి పంచాయితీరాజ్ సంస్థల అధీనంలో వుంటాయి. 1965-66 సంవత్సరానికి రూ. 399 కి 10 లక్షల మొత్తం కేటాయించడానికి సంకల్పించ బడింది. కాగా జిల్లా పరిషత్తులకు, పంచాయితీ సమితులకు ఇచ్చే 30 పైసల వంతు రాకపోకల గ్రాంట్ల క్రింద 1964-65లో రూ. 94.75 లక్షల మొత్తం మంజూరు చేయ బడింది. 1965-66లో రూ. 93.13 లక్షల మొత్తం కేటాయించడానికి వుద్దేశించబడింది.

ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు

(27) ఇంతవరకు రాష్ట్రంలో 304 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు స్థాపించ బడ్డాయి. బ్లాకుల పునర్వ్యవస్థీకరణ జరిగినప్పటికి ఎట్టి తగ్గింపులేకుండా ఇదివరకు వున్న బ్లాకుల సంఖ్యలోనే అంటే 448 కేంద్రాలు ఉండాలని ప్రతిపాదించబడింది. పునర్వ్యవస్థీకరణ మూలంగా విస్తృతమైన 58 బ్లాకులలో ఒక్కొక్కదానికి ఇది వరకే ఏర్పాటైవున్న కేంద్రాలు రెండేసి చొప్పున వచ్చాయి. 188 బ్లాకులకు ఒక్కొక్క కేంద్రం చొప్పున వచ్చాయి. ఇంతవరకు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను స్థాపించని మిగిలిన 76 బ్లాకులలోను వాటిని శీఘ్రంగా ఏర్పాటుచేయడానికి చర్యలు తీసికోబడుతున్నాయి.

(28) ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలలో మెడికల్ అఫీసర్ల లభ్యతకు సంబంధించిన పరిస్థితి బాగా మెరుగైంది. రాష్ట్రంలో 31 కేంద్రాలు మిగిలినవి

మిగతా వాటన్నింటికీ స్వంత మెడికల్ ఆఫీసర్లు వున్నారు. ఈ విధి కేంద్రాలలో కూడ డాక్టర్లను పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు కోర్సుకు పంపడంవల్లనే ఖాళీలు ఏర్పడ్డాయి. హెడ్ క్వార్టర్లను ఆసుపత్రులలో రిజర్వు డ్యూటీపై ఉండే డాక్టర్లను నియమించడం ద్వారా ఆ ఖాళీలను భర్తీ చేయడం జరుగుతున్నది.

బహుమతుల పోటీ వధికం

(29) పన్నుల వసూల్ల విషయంలోను, గ్రామ పంచాయితీ చట్టాన్ని అనుసరించి తమ కర్తవ్యాల నిర్వహణ విషయంలోను పంచాయితీలను ప్రోత్సహించే నిమిత్తం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పంచాయితీలకు, సమితులకుకూడ బహుమతుల పోటీ వధికాన్ని ఏర్పాటుచేసింది. 1964-65 లో యీక్రింది ప్రమాణాలను బట్టి పంచాయితీలకు బహుమతుల నిర్ణయం జరుగుతుంది.

- (i) పన్ను విధింపు చర్యలు, పూర్తిగా పన్నుల వసూలు.
- (ii) గ్రామ పంచాయితీ వ్యవహారాల, కార్యకలాపాల నిర్వహణ.
- (iii) గ్రామ పంచాయితీ చేపట్టిన స్త్రీ సంక్షేమ కార్యకలాపాలు
- (iv) ప్రజల ఆదాయాన్ని అధికంచేసే నిమిత్తం గ్రామ పంచాయితీలు ప్రోత్సహించిన కోళ్ళ పెంపకం, పశువుల పెంపకం, పాడి పరిశ్రమ తదితర వృత్తులు
- (v) ప్రజలు తమ వ్యవసాయోత్పత్తిని అధికం చేయగలగటానికిగ్రామ పంచాయితీలు తీసుకున్న చర్యలు.

(30) 1964-65 లో యీ క్రింది ప్రమాణాలనుబట్టి బహుమతి కర్తవ్యమైన సమితులను నిర్ణయించడం జరుగుతుంది

- (i) నిర్ణీత కార్యకలాపాల దృష్ట్యా స్త్రీ సంక్షేమ కార్యక్రమాల ప్రచారకోసం వ్రతి జ్ఞాకులోను స్త్రీ సంక్షేమ కేంద్రాల స్థాపన.
- (ii) వ్యక్తిగత ఆస్తులను, సమాజ ఆస్తులను అధికంచేసే నిమిత్తం పంచాయితీ సమితి ప్రతిపాదించిన, ప్రారంభించిన ఆర్థిక కార్యక్రమాలు.
- (iii) అక్షరాస్యత, విద్యా కార్యక్రమాలు పాఠశాలలో హాజరీని అభివృద్ధి చేయడం, ఉపాధ్యాయుల వృత్తిగతులను మెరుగుపరచడం, బదిలీలు, విద్యానంస్థల అభివృద్ధి—అంటే భవనాలు, ఇతర సౌకర్యాల ఏర్పాటు మొదలైనవి.

- (iv) యువజన సంఘాల విర్వహణ, అభివృద్ధి కార్యకలాపాల కోసం యువకుల సమీకరణ.

- (v) వ్యవసాయోత్పత్తి—గ్రామ పంచాయితీలు తమ తమ ప్రాంతాలలో వ్యవసాయోత్పత్తిని అధికం చేయగలగటం కోసం సమితి చేసిన కృషి

(31) క్లాకులోని ఉత్తమ పంచాయితీకి రూ. 1,000 లు బహుమతిగా ఇవ్వబడుతుంది జిల్లాలో ఉత్తమ పంచాయితీగా వచ్చినదానికి రూ. 5,000లు, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోను, తెలంగాణా ప్రాంతంలోను ఉత్తమంగా వచ్చిన, ప్రతి పంచాయితీకి రూ. 15,000 ల చొప్పున బహుమతులు ఇవ్వబడతాయి జిల్లాలోని ఉత్తమ పంచాయితీ సమితికి రూ. 10,000, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ఉత్తమ పంచాయితీ సమితికి రూ. 20,000, తెలంగాణా ప్రాంతంలోని ఉత్తమ పంచాయితీ సమితికి రూ. 20,000, బహుమతులుగా ఇవ్వబడతాయి

(32) పై పథకం క్రింద పంచాయితీలకు, పంచాయితీ సమితులకు రూ. 8,91,000 మొత్తం ఇవ్వడం జరిగింది బహుమతుల పోటీ పథకాన్ని 1965-66 లో కూడా కొనసాగించాలని సంకల్పించబడింది 1965-66 సంవత్సరానికి అనుసరించే విధానాన్ని త్వరలోనే నిర్ణయించి, చాలా ముందుగానే ప్రకటించడం జరుగుతుంది

మ్యాచింగు గ్రాంటు

(37) పంచాయితీ పన్నులు విధించి పూర్తిగా వసూలు చేసేటందుకు వాటికి మరికొంత ప్రోత్సాహం కల్పించే ఉద్దేశంతో, సంతానం కమిటీచేసిన సిఫార్సులనుబట్టి బ్రతుత్వం రాష్ట్రంలోని పంచాయితీలకు మ్యాచింగు గ్రాంటు మంజూరుచేసే నిమిత్తం 1964-65 లో ఒక పథకాన్ని ప్రవేశపెడుతూ ఉత్తరువులు జారీ చేసింది ఈ పథకం ప్రకారం పంచాయితీకి రావలసిన మొత్తం పన్నులలో బకాయాలను మివహించి 75% పన్నులను వసూలు చేసినట్లయితే వసూలైన సొమ్ములో 7½% సొమ్మును మ్యాచింగు గ్రాంటుగా సర్కారు జిల్లాలలోని గ్రామ పంచాయితీలకును, 10% సొమ్మును మ్యాచింగు గ్రాంటుగా రాయలసీమ, తెలంగాణా జిల్లాలలోని గ్రామపంచాయితీలకును ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇంతేకాకుండా యీ పరిమితికిమించి జరిగే ప్రతి 5 శాతం వసూళ్ళకు 1 శాతం చొప్పున మ్యాచింగు గ్రాంటు పెరుగుతోంది

(34) ఈ విషయంలో అద్యే ఖర్చుకుగాను 1964-65 బడ్జెటులో 20 లక్షల రూపాయలు కేటాయించబడినాయి ఈ మొత్తంలో ఇంతవరకు రూ. 9.5 లక్షలు మంజూరు చేయబడినాయి.

(35) ఈ పథకాన్ని 1965-66 లో కూడా కొనసాగించాలని సంకల్పించి రూ. 20 లక్షల మొత్తం కేటాయించడం జరిగింది.

(36) రాష్ట్రంలోవున్న 15,223 పంచాయితీలలో 1961-62 లో 2,398 పంచాయితీలు, 1962-63 లో 3,729 పంచాయితీలు, 1963-64 లో 3,800 పంచాయితీలు నూటికి నూరుపాళ్ళు పన్నులు వసూలుచేయడం గమనించదగ్గ విషయం.

**ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికలు జరిపే పంచాయతీలకు, పంచాయతీ
సమితులకు బహుమతులు**

(87) 1963 లో జరిగిన పంచాయతీరాజ్ ప్రాంతీయ సదస్సు చేసిన నిఘా రసు ప్రకారం పంచాయతీలకు పంచాయతీ సమితులకు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికలు జరిగేటట్లు ప్రోత్సాహం కల్పించడానికి ప్రభుత్వం ఇదివరకే నిర్ణయించింది. ఈ క్రింది ప్రోత్సాహాలు కల్పించబడ్డాయి—

- (1) సభ్యులను, సర్పంచులను ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్న 3,000 అంతకు మించి జనాభా కలిగివున్న ప్రతి పంచాయతీకి రూ. 5,000 లు 3,000 కంటే తక్కువ జనాభా కలిగివున్న ప్రతి పంచాయతీకి రూ. 2,500 నగదు బహుమతి
- (ii) కో ఆపైడ్ సభ్యులను, అధ్యక్షుణ్ణి ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకొన్న ప్రతి పంచాయతీ సమితికి రూ. 25,000 నగదు బహుమతి.

(88) ఈ వధకం రాష్ట్రప్రజల అభిమానాన్ని చూరగొన్నదని చెప్పడానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను మొత్తం 15,223 పంచాయతీలకు 8,810 పంచాయతీలలో సభ్యులు, సర్పంచులును ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు మొత్తం 321 పంచాయతీ సమితులకు 57 పంచాయతీ సమితులలో సభ్యులు, అధ్యక్షులు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు గ్రామాలలో కడలు, లేకుండాచేసి, పంచాయతీరాజ్య సంస్థల పాలన సాఫీగా, సామరస్యపూర్వకంగా జరిగేటట్లు చూడడమే ఈ వధకం యొక్క ముఖ్యద్దేశమనే సంగతి గౌరవసభ్యులందరకు విదితమే ఈ వధకం ప్రజలకు రెండువిధాల సహాయపడుతుంది (1) ప్రతినిధులందరూ కలిసి తమకీమైన ఒక నాయకుణ్ణి ఎన్నుకోవడం, (2) నగదు బహుమతిగా యిచ్చిన సొమ్మును ప్రజాహిత కార్యాలకును, మంచినీటి సరఫరా వధకం, మార్కెట్లు, బస్సు స్టాండులు, పంచాయతీ భవనాల నిర్మాణంవంటి అభివృద్ధి కార్యాలకును వినియోగించడం.

(89) నై బహుమతులు ఇవ్వడానికి అయ్యే మొత్తం ఖర్చు రెండుకోట్ల ఎనభై అయిదువేల రూపాయలు ఇందుకుగాను డెబ్బయి లక్షల రూపాయలు 1964-65 లో ఏర్పాటుకాగా మిగిలినది 1965-66 లో ఏర్పాటుచేతుంది.

బ్లాకు పీల్చిందికి శిక్షణ

(40) రాష్ట్రంలోవున్న 8 గ్రామసేవకుల శిక్షణ కేంద్రాలు, 5 హోం నైస్సు విభాగాలు 1—7—1964 లగాయతు పర్మనెంటు చేయబడ్డాయి. ఈ కేంద్రాలలో ఇంతవరకు 4,800 గ్రామ సేవకులు, 850 గ్రామ సేవికలు శిక్షణ పొందారు.

(41) రాజేంద్ర నగరు, బాపట్లలోవున్న గ్రామ సేవకుల శిక్షణ కేంద్రాలు ఇటీవల అప్ గ్రేడు చేయబడినాయి విలేజ్ లెవలు వర్కర్ల సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించే నే నిమిత్తం బ్లాకులలో పనిచేస్తున్న విలేజ్ లెవలు వర్కర్లను

ఎంపికచేసి చారికి యీ కేంద్రాలలో ఒక ఏడాదిపాటు ఉన్నతశిక్షణ ఒనగబడు తుంది. ప్రతిజిల్లాకు ఐదుగురు చొప్పున 20 జిల్లాలనుండి వందమంది విలేజ్ లెవలు వర్కర్లను ఎంపికచేయడం జరిగింది ప్రతి కేంద్రంలో 50 మందికి చొప్పున అప్ గ్రేడు చేయబడిన యీ రెండు కేంద్రాలలోను 25—1—1965 లగాయతు శిక్షణ ఈయబడుతున్నది.

(42) సర్వీసులో చేరడానికి ముందు ఇచ్చే శిక్షణకుతోడు నాలుగు సంవత్సరాలకంటే ఎక్కువకాలం జ్ఞాకులలో పనిచేసిన గ్రామ సేవకులకు, గ్రామ సేవికలకు గ్రామ సేవకుల శిక్షణ కేంద్రాలు, గ్రామ సేవికల శిక్షణ కేంద్రాలు అన్నింటిలోను రిఫ్రెషరు శిక్షణకూడా ప్రారంభించబడింది ఇంతవరకు 1,298 గ్రామ సేవకులకు, 302 గ్రామ సేవికలకు రిఫ్రెషరు శిక్షణ ఇవ్వడం జరిగింది.

పంచాయతీలలో ఎన్నికయిన ప్రతినిధులకు శిక్షణ

(43) పంచులకు, సర్పంచులకు, ఉప సర్పంచులకు శిక్షణ ఇచ్చే నిమిత్తం 1962-63 లో రెండు జిల్లా పంచాయతీరాజ్ శిక్షణకేంద్రాలు—ఒకటి పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా గోపన్నపాలెంలో, మరొకటి హైదరాబాదు జిల్లా శివరాంపల్లిలో ప్రారంభించబడ్డాయి 1963-64 లో రాయలసీమ ప్రాంతంలో అనంతపురం కేంద్రంగా ఒక సంచార కేంద్రం, ఖమ్మంజిల్లాలో మరొక జిల్లాపంచాయతీరాజ్ శిక్షణ కేంద్రం ప్రారంభించబడ్డాయి ప్రస్తుతం ఖమ్మంజిల్లా వైరాలో వున్న కేంద్రం రాష్ట్ర పంచాయతీరాజ్ పరిషత్తుక్రింద పనిచేస్తున్నది

(44) రాయలసీమకు కేటాయించబడిన అనంతపురంలో పనిచేస్తున్న సంచార శిక్షణ కేంద్రం ఇటీవలే సమగ్రమైన శిక్షణ కేంద్రంగా మార్చబడింది ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ భారత సేవక సమాజంచారి అధ్వర్యంలో నడుపబడుతుంది.

(45) 1964-65 లో ఇంకో నాలుగు పంచాయతీరాజ్ శిక్షణ కేంద్రాలను ప్రారంభించడానికి ఉత్తరువులు జారీ చేయబడ్డాయి. మచిలీపట్నం (కృష్ణాజిల్లా), కడప, బోధన్ (నిజామాబాద్ జిల్లా) లలోని మూడు కేంద్రాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పంచాయతీరాజ్ పరిషత్తుకు అప్పగించబడ్డాయి విశాఖపట్నంజిల్లా భీముని పట్నంలోగల నాల్గవ కేంద్రం విశాఖపట్నం జిల్లా పరిషత్తుకు అప్పగించబడింది. అవిధంగా, భారత ప్రభుత్వంనారు మూడవ ప్రణాళికా కాలం ఆఖరు నాటికి రాష్ట్రంలో ప్రారంభించాలని తాత్కాలికంగా నిర్ణయించిన ఎనిమిది కేంద్రాలను ఇదివరకే ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది ఈ పథకాన్ని అనుకున్న గడువుకంటే ముందుగానే పూరించేసిన మొట్టమొదటి రాష్ట్రం మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కావడం నిజంగా మనకు గర్వకారణం

ఆ డి టు

(46) పంచాయతీరాజ్ సంస్థలో అధికమవుతున్న అకౌంట్ల పని వత్తిడిని ఎదుర్కోవడానికి ప్రస్తుతంవున్న అకౌంట్టింగ్ సిబ్బంది చాలడంలేదు. అకౌంట్టింగులో లోపాలు లేకుండా వుండేట్లు చూడడానికి, జిల్లా పరిషత్తుల, సమితుల ఆర్థిక విషయాలపై మరింత ఉత్తమంగా పర్యవేక్షణవుండేట్లు చూడడానికామూ

సమితులకు ఒక అప్పర్ డివిజను అక్కౌంటెంటును లేక డివిజనులు అక్కౌంటెంటును ఇవ్వడమే కాకుండా ప్రతి జిల్లా పరిషత్తుకు ఒక అక్కౌంట్స్ ఆఫీసరు ఉండాలని ప్రతిపాదించబడింది. ఈయనకు పంచాయతీ సమితులు నిర్వహించిన అక్కౌంట్లను తనిఖీ చేయడానికి, ఆ సమితులకు సలహా, సూచనలివ్వడానికి అధికారం వుంటుంది. మహారాష్ట్ర, గుజరాత్ రాష్ట్రాల్లో గల జిల్లా పరిషత్తుల్లో అక్కౌంట్ల సంస్థ ఇంకా పటిష్ఠంగాను, సమర్థవంతంగానువుందని ఈ సందర్భంలో చెప్పవలసివుంటుంది. అక్కడ ప్రతి జిల్లా పరిషత్తుకు, ఒక చీఫ్ అక్కౌంట్స్, వై నాన్సు ఆఫీసరు వుంటారు. పరిషత్తు ఆర్థికశాఖకు ఆయనే అధిపతి. సమితుల జిల్లా పరిషత్తుల అక్కౌంట్ల బ్రాంచిలోని సిబ్బంది ఆయన అధీనంలో వుంటారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ అక్కౌంట్ల సర్వీసు అని వ్యవహరించబడే ప్రత్యేక సర్వీసును ఒక దానిని ఏర్పాటుచేసే విషయమై పరిశీలన జరుగుతున్నది.

పంచాయతీలకు గ్రూపు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ల నియామకం

(47) పంచాయతీలకు సహాయంచేయడానికి చాలినంతమంది ఎగ్జిక్యూటివ్, గుమాస్తా సిబ్బంది లేకపోవడంవల్ల చాల పంచాయతీలు, శాసనబద్ధమైన పన్నులు మొదలైనవాటిని విధించి వసూలు చేయగల స్థితిలోలేవు అందుచేత ప్రభుత్వం పంచాయతీల పరిపాలనా సామర్థ్యాన్ని మెరుగు పరచాలనుకొంటున్నది. పంచాయతీరాజ్ ఆర్థిక విషయాలకు సంబంధించిన పరిశీలక బృందం కూడా యీ విషయాన్ని సమగ్రంగా పరిశీలించిన మీదట, అవిధంగా పటిష్ఠం చేయడంవల్ల పంచాయతీలు తమ సాధన సంపత్తిని పెంపొందించే శక్తులగులుగుతాయని భావించింది. అందుకుగాను గ్రూపు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లను నియమించడానికి ప్రతిపాదించబడింది. వారికి సహాయంచేయడానికి గుమాస్తాలనుకూడా యివ్వవచ్చు. వీరంతా పరిపాలనా సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడంతోజాటు శాసనబద్ధమైన పన్నుల విధింపు, వసూలు విషయంలోకూడా తోడ్పడతారు ఇందువల్ల పంచాయతీల ఆర్థికపరిస్థితి ఇంకా మెరుగవుతుందని విశ్వసిస్తున్నాను. పంచాయతీలకు యివ్వాలనుకొన్న సిబ్బందికయ్యే వ్యయంలో కొంత భాగాన్నిగానీ పూర్తిగాగానీ భరించడంలో ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తుందనడంలో సందేహంలేదు.

(48) గ్రూపు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ల నియామకానికిగాను పంచాయతీల గ్రూపింగు విషయంపై ప్రతిపాదనలు సంపవలసిందిగా జిల్లా కలెక్టర్లను కోరడం జరిగింది. వాటి వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా వున్నాయి —

(1) రూ. 10,000 రూ.లు అంతకు మించి ఆదాయం గల గ్రూపులు ...	అంధ్ర	తెలంగాణ	మొత్తం
	755	841	1096
(11) రూ. 5,000 రూ. లు రూ. 10,000 రూ. ల మధ్య ఆదాయం గల గ్రూపులు ...	874	819	1693

(iii) రూ 5,000 ల కంటే తక్కువ ఆదాయం గల గ్రూపులు . .	648	469	1117

			3,906

(49) మొట్టమొదట ఒకటవ వర్గానికి గ్రూపు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లను నియమించడానికి తలపెట్టింది. త్వరలోనే గ్రూపు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లు తమ పదవుల్లో వుంటారని ఆశించబడుతున్నది ఈపదవుల్లో కొంత శాతం విలేజిలెవెల్ వర్కర్లకు, పంచాయితీ గుమాస్తాల ప్రమోషనుకు గాను ప్రత్యేకించబడుతుంది. మిగిలిన వాటికి బయటి వారిని తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇందు నిమిత్తం అడ్ హాక్ నియమావళి రూపొందించబడుతున్నది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచాయితీరాజ్ సర్వీసులు

(50) పంచాయితీరాజ్ సర్వీసుల కోసం ప్రభుత్వం ఈ క్రింది ప్రత్యేక నియమావళిని జారీచేయ దలచింది —

- (i) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచాయితీరాజ్ సర్వీసు (ఎగ్జిక్యూటివ్ బ్రాంచి.)
- (ii) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచాయితీరాజ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ సబార్డినేటు సర్వీసు.
- (iii) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచాయితీరాజ్ సబార్డినేట్ సర్వీసు.
(జనరలు బ్రాంచి)
- (iv) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచాయితీరాజ్ విలేజిలెవెల్ వర్కర్ల గ్రామ సేవీ కల సర్వీసు
- (v) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచాయితీ సమితుల, జిల్లా పరిషత్తుల మినిస్ట్రీ రియల్ సర్వీసు.

(51) ఈ సర్వీసుల ముసాయిదా నియమావళిని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనుకు పంపి, వారి అభిప్రాయాలను తెలుసుకోవడం జరిగింది. సర్వీసు కమిషనుచేసిన సూచనలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నాయి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచాయితీరాజ్ విలేజిలెవెల్ వర్కర్ల గ్రామ సేవీకల సర్వీసుకు సంబంధించి నియమావళి ముసాయిదా సిద్ధమయింది ఈ ఉద్యోగాలు ఇటువై ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలుగా వుండవు కాబట్టి, విలేజిలెవెల్ వర్కర్లు ప్రభుత్వేతర సర్వీసులోకి వచ్చే విషయమై ఆయా ఉద్యోగుల అభిప్రాయాన్ని తెలుసుకోవాలా లేదా అనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం తుదిసారిగా పరిశీలిస్తున్నది. ఈ విషయంలో న్యాయ సంబంధమైన అభిప్రాయాన్ని తీసుకోవడం జరిగింది. మిగతా సర్వీసులకు చేందిన నియమావళి ముసాయిదాలను తుదిగా పరిశీలించడం జరుగుతున్నది. ఈ ముసాయిదాలు త్వరలోనే జారీ చేయబడతాయి

(52) సరళపరచిన పెన్ను వధకం తాలూకు సౌకర్యాలను జిల్లా పరిషత్తుల, పంచాయితీ సమితుల ఉద్యోగులందరికీ వర్తింప చేయటానికి సంబంధించిన నియమావళి ముసాయిదా కూడా తయారు చేయబడింది. ఇది కూడా త్వరలోనే జారీ చేయబడుతుంది.

పంచాయితీరాజ్ ఇంజనీరింగు సిబ్బంది పెంపుదల

(53) ప్రస్తుతం ఈ సిబ్బంది ప్రజారోగ్య, పంచాయితీరాజ్ చీఫ్ ఇంజనీరు అజ్మాయిషీలో వుండి ప్రాదరాశాదులోని సూపరింటెండింగు ఇంజనీరుకు

అదనంగా ఏలూరు, కడపలలో మరి రెండు సూపరింటెండింగు ఇంజనీరు పదవులను ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. వీటికి తోడుగా ఏలూరు సర్కిలులో రెండు, ప్రాదరాశాదు సర్కిలులో రెండు, కడప సర్కిలులో ఒకటి మొత్తం ఐదు సబ్ డివిజన్లు అదనంగా మంజూరయ్యాయి. శుభ్ర పరచిన మంచినీటి సరఫరా పథకాలను పరిశీలించడానికి అంచనాలను తయారు చేయటానికి సంబంధించిన పనులను ఈ డివిజన్లు చూస్తాయి.

(54) రాష్ట్రంలో చిన్నతరహా నీటి పారుదల పథకాల పరిశీలనకు అంచనాల తయారీకి సంబంధించిన పనిని చూడడం కోసం ఒక్కొక్క దానికి ఐదు సబ్ డివిజన్లు వుండే మొత్తం ఐదు ఇంజనీరింగు డివిజన్లను మంజూరు చేయటానికి సంబంధించిన ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నాయి.

ప్రాంతీయ సమైక్యతలు

(55) 1964-65లో విశాఖపట్నం, తిరుపతి, ప్రాదరాశాదు, పరంగల్లలలో ప్రాంతీయ సమైక్యతలు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. పంచాయితీరాజ్ సంస్థలకు కొత్తగా ఎన్నికైన సభ్యులలో కొంత మంది ఒకేచోట సమావేశమై, అనుదినం వారు ఎదుర్కొనే సమస్యలను చర్చించుకునే అవకాశం ఈ సమైక్యతల ద్వారా కలిగింది. పంచాయితీరాజ్ సంస్థలు తమకు అప్పజెప్పబడిన విద్యుల నిర్వహణలో నాథించిన సామర్థ్యపు స్థాయిని తెలుసుకోవడానికి ఈ సమైక్యతలు ఉపకరిస్తాయి. ఈ సంస్థలు తమ కార్యక్రమ ప్రగతిని విధిగించుకోడానికి ఎక్కడెక్కడ చిక్కులు, అటంకాలు ఎదురవుతున్నాయో గుర్తించడానికి, పరిపాలనా పద్ధతులను సుగమం చేసుకోవడంకోసం వాటిని తొలగించుకోడానికి అవ్వడవ్వదు. పరిస్థితులను సమీక్షించుకోడం అవసరమని గౌరవ సభ్యులంతరూ అంగీకరిస్తారని నా విశ్వాసం. పంచాయితీరాజ్ సంస్థలకు ఎన్నికైన యీ సమైక్యతలలో పాల్గొన్న ప్రతినిధులు జరిపిన చర్చలనుబట్టి చూస్తే సమస్యలపట్ల వారెంతో శ్రద్ధనూ, వుత్సాహాన్ని చూపారని తెలుస్తూంది. సంతోషిస్తున్నాను. గ్రామీణ ప్రజానీకంనుంచి ఎన్నికైన యీ ప్రతినిధుల పరిపాలనా పనులను గురించి తగినంత పరిజ్ఞానాన్ని పొందగలిగారనీ, ఆ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి కృషి సల్పుతున్నారనీ ఈ ప్రాంతీయ సమైక్యతలలో చేయబడిన డెక్కు నిర్మాణాత్మకమైన మూచనలను బట్టి తెలుసుకోగలిగాను.

ప్రాంత ప్రణాళిక

(56) మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక కడపటి సంవత్సరం రాబోతున్నది. నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికను రూపొందించటానికి తగు సన్నాహ చర్యలు అప్పుడే ప్రారంభమయ్యాయని కూడా గౌరవ సభ్యులకు తెలిసిన విషయమే రాష్ట్ర ప్రణాళికలో ఒక అంతర్భాగంగా ప్రాంత ప్రణాళికా విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేయడమన్నది నాల్గవ ప్రణాళికా రచనలో చెప్పకోతగ్గ మార్పు. వనరులు, అవసరాలు అన్నిటిని దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రణాళిక రచన జరుగుతుంది ప్రణాళిక స్థూలస్వరూపాన్ని అందజేస్తుంది దీనిని ఆధారం చేసుకొని వివరాలను రూపొందించవలసివుంటుంది. దేశస్థాయిలోను, రాష్ట్రస్థాయిలోను సాధించవలసిన స్థూలమైన లక్ష్యాలు ప్రతి ప్రణాళికలోను వుంటాయి. పోతే స్థానిక అవసరాలు కూడా ఎన్నో వుంటాయి. యీ అవసరాలు ఉపయోగకరంగా వుంటాయనడం నిర్వివాదం ఈ అవసరాలకు సంబంధించిన ప్రణాళికను ప్రజలు నిర్వహించే ప్రజాస్వామిక సంస్థలకు వికేంద్రీకరించవచ్చును రాష్ట్రంలో సువ్యవస్థితమైన పంచాయతీరాజ్ విధానం ఇదివరకే నెలకొల్పుతున్నాము. ఈ వ్యవస్థ స్థానిక ప్రజల ఆశయాలకు, అవసరాలకు ప్రతిబింబమైవుంటుంది సమాజాభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని అమలుపరచడంలో పంచాయతీరాజ్ సంస్థలు చెప్పకోదగ్గ అనుభవాన్ని యింతకుపూర్వమే ఆర్జించుకొన్నాయి. స్థానిక ప్రజల అవసరాలను తీర్చడానికి ఈ కార్యక్రమాం ఆనువైన విధానంగా పరిగణించబడింది సమాజాభివృద్ధి కార్యక్రమాలను అమలు పరచడంలో పొందిన అనుభవంతో, పంచాయతీరాజ్ సంస్థలు కేవలం కార్యక్రమాలను అమలుపరచడమే కాకుండా కార్యక్రమాలను తామే స్వయంగా రూపొందించుకోడానికి అవసరమైన నైపుణ్యాన్ని, ప్రోత్సాహం ఆర్జించుకోగల స్థాయిని చేరుకున్నాయని చెప్పవచ్చును రాష్ట్ర ప్రణాళికలో ప్రాంత ప్రణాళికా విభాగాన్ని ఏర్పాటుచేయడంవల్ల కేంద్రీకృత విధానంతో కూడుకున్న రాష్ట్ర వ్యాపిత ప్రణాళికా రచనలో ఒక విధమైన ప్రజాస్వామిక వద్దతిని ప్రవేశపెట్టినట్లయ్యిందని చెప్పడానికి నేనెంతో సంతోషిస్తున్నాను ఈ సంస్థలు ఇట్టి ప్రణాళికను రూపొందించడంవల్ల ప్రణాళికా విధానంలో అవి పాల్గొనడానికి అవకాశం లభిస్తుంది తద్వారా స్థానిక కార్యాన్వేషి, ఉత్సాహం పెంపొందించడానికి ఇది ఎంతో దోహదం చేకూరుస్తుంది. స్థూలంగా పర్వరచిన ఆర్థిక పరిమితులలోపల తమ తమ నాల్గవ ప్రణాళికను రూపొందించుకోవలసిందిగా పంచాయతీ సమితులను, జిల్లా పరిషత్తులను కోరడం జరిగింది. దీని ఖూలంగా ఈ సంస్థలు తమకు లభ్యమయ్యే సాధన పంపత్తులను దృష్టిలో ఉంచుకొని ఆచరణాత్మకమైన ప్రణాళికను రూపొందించుకోవడానికి అవకాశమేర్పడుతుంది దాదాపు రూ. 125 00 కోట్లు ఖర్చయ్యే ప్రాంత ప్రణాళికను పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులే తయారు చేయాలని నిర్ణయించబడింది. అప్పుడే చాలా భాగం పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు ఈ పనిని ప్రారంభించేయని చెప్పడానికి నేనెంతో ఆనందిస్తున్నాను. రాష్ట్ర 4 వ ప్రణాళికలో భాగంగా ప్రాంత ప్రణాళికలో విటన్నింటిని కలిపి చేర్చడానికి తగు చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి